سُورَةُ الأَحْزَابِ

ស្វ៊ូរ៉ះតុ៌ ៣៣

អាល់-អាស្ហ្ស៊ាប់

سُورَةُ الأَحْزَابِ

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ ៣៣ អាល់-អាស្ស៊ាប់

"អាល់-អាស្ស៊ាប់" ប្រែថា បក្សសម្ព័ន្ធ ។ មាន ៧៣ អាយ៉ាស៊ុ ។

ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌ទី ៩០ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ៊ីដ្ធ ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ៊ីដ្ធ បានដាក់ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះចុះមកនៅឯម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَنْ كَانَ كَثِيرَ الْقِرَاءَةِ لِسُورَةِ الْأَحْزَابِ كَانَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي جِوَارِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَزْوَاجِهِ».

១. [...] អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន ស៊ីណានបានតំណាលថា អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីសាន្ត និងមានវចន:ថា: "អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌អាល់-អាស្ស៊ាប់ជាញឹកញយ អ្នកនោះនឹងបាននៅក្បែរមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ និងព្រះមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ។"

ثُمَّ قَالَ: «سُورَةُ الْأَحْزَابِ فِيهَا فَضَائِحُ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ مِنْ قُرَيْشٍ وَ غَيْرِهِمْ. يَا بْنَ سِنَانٍ، إِنَّ سُورَةَ الْأَحْزَابِ فَضَحَتْ نِسَاءَ قُرَيْشٍ مِنَ الْعَرَبِ، وَ كَانَتْ أَطْوَلَ مِنْ سُورَةِ الْبَقَرَةِ، وَ لَكِنْ نَقَصُوهَا، وَ حَرَّفُوهَا». ** البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . ثواب الأعمال: 110

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានវចន:ថា: "ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌អាល់-អាស្ស៊ាប់ នៅក្នុងស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះមាននូវរឿងអាស្រូវរបស់ពួកគ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ស៊ីប្រុសនិងស្រីនិងអ្នកឯទៀត ។ ប៊ិន ស៊ីណានអ៊ីយ ស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌អាល់-អាស្ស៊ាប់ បើកមុខពួកស្ត្រីគ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ស៊ីអារ៉ាប់ ហើយស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ ធម្មតា វែងជាងស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌អាល់-បាក្ហ៊ីរ៉ោះតុ៌ទៅទៀត តែពួក គេបានបង្រួញវា បានបង្ខ្ជិចវា ។" (110 ثواب الأعمال: . ٤٠٧ صفحة : ٤ البرهان في تفسير القرآن الجزء)

***

2**. و مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، وَ عَلَّمَهَا مَا مَلَكَتْ يَمِينُهُ، مِنْ زَوْجَةٍ وَ غَيْرِهَا، أُعْطِيَ أَمَاناً مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

២**. សាត្រា ខ្ហ៊ីរ៉ាស្ត អាល់-ក្ហ៊ូរអាន ចែងថាគេបានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា ដែលមានព្រះវចន:ថា: "អ្នកណាសូត្រស្វ៊ីរ៉ោះតុ៌នេះ បង្ហាត់ឲ្យបណ្តាភរិយានិងបុគ្គលឯទៀតដែលនៅក្រោមអំណាចខ្លួន (គឺទាស: ទាសី) ស្របច្បាប់ ជនទាំងនោះនឹងចាកផុតពីទណ្ឌកម្មផ្នូរ ។"

مَنْ كَتَبَهَا فِي رَقِّ غَزَالٍ، وَ جَعَلَهَا فِي حُقٍّ فِي مَنْزِلِهِ كَثُرَتْ إِلَيْهِ الْخُطَّابُ، وَ طُلِبَ مِنْهُ التَّزْوِيجُ لِبَنَاتِهِ، وَ أَخَوَاتِهِ، وَ سَائِرِ قَرَابَاتِهِ، وَ رَغِبَ

كُلُّ أَحَدٍ إِلَيْهِ، وَ لَوْ كَانَ صُعْلُوكاً فَقِيراً، بِإِذْنِ اللهِ تَعَالَى». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . خواصّ القرآن: 47 (مخطوط)، قطعة منه)

អ្នកណាសរសេរស៊ូរ៉ោះតុ៌នេះនៅលើក្រដាស (គឺស្បែក) ក្តាន់ (ឬប្រើស...) ហើយដាក់វាក្នុងដបមានគម្របនៅក្នុងផ្ទះ គេនឹងមករកអ្នកនោះដើម្បីសូមឲ្យអ្នកនោះរៀបការជាមួយកូនស្រីខ្លួន បងប្អូនស្រីខ្លួន សាច់ញាតិរបស់ខ្លួនឯទៀត ។ គ្រប់គ្នានឹងប៉ងប្រាថ្នាមកលើអ្នកនោះ ទោះបីអ្នកនោះក្រក៏ដោយ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ^ជ ។"

(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٧ . خواصّ القرآن: 47 (مخطوط)، قطعة منه)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្គ^ជ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقِينَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ١

១. សាស្តាអើយ ចូរអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គ^ជ ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកលាក់ពុតត្បុត ។ អល់ឡោះហ្គ^ជមហាទ្រង់ញាណ ព្រះអង្គគឺព្រះមុនិរាជ ។

وَٱتَّبِعۡ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ٢

២. ចូរអ្នកអនុវត្តិតាមអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងពីព្រះម្ចាស់អ្នក ។ អល់ឡោះហ្គ^ជទ្រង់ជ្រាបបំផុតអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ٣

៣. ចូរអ្នកទុកចិត្តលើអល់ឡោះហ្គ^ជ ។ គ្រប់គ្រាន់បំផុតដែលមានអល់ឡោះហ្គ^ជជាអ្នកគាំទ្រ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៣

1. في مجمع البيان نزلت في أبى سفيان بن حرب وعكرمة بن أبى جهل وأبى الاعور السلمى قدموا المدينة ونزلوا علي عبد الله بن أبى بعد غزوة أحد بأمان من رسول الله صلى الله عليه واله ليكلموه

១. មានចែងនៅក្នុងសាត្រាម៉ាជ្ម^ងម៉ាក^ងអាល់-បាយ៉ានថា អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាប^ង ស[ុ]ហ^ងយ៉ាន ប^ងន ហ^ងារ^ងប^ង អំពីអ^ងក^ងរ^ងម៉ាស[ុ] ប^ងន អាប^ង យ^ងហ^ងស[ុ]ល^ង អំពីអាប^ង អាល់-អ^ងហ^ងារ^ង អាល់-សាល់មី ។ ពួកគេបានធ្វើដំណើរមកម៉ាឌ^ងីណាស[ុ] បានបោះជំរំជាមួយអាប^ង អ^ងាប^ងឌ^ងុលឡោះហ្គ^ជ ប^ងន អ^ងូ^ងប៉ៃ បន្ទាប់ពីបានច្បាំ^ងង ដោយបានទទួលនូវការធានាសន្តិសុខពីរ^ងស^ងូ^ងលុលឡោះហ្គ^ជﷺ ក្នុងគោលបំណ^ងងចរចាជាមួយព្រះអ^ងង្គ^ជﷺ ។

فقاموا وقام معهم عبد الله بن أبى وعبد الله بن سعيد بن أبى سرح وطعمة بن أبيرق فدخلوا على رسول الله صلى الله عليه واله فقالوا: يا

محمد ارفض ذكر آلهتنا اللات و والعزى ومنوة وقل: ان لها شفاعة لمن عبدها، وندعك وربك،

ពួកគេបានងើបឡើង អ្ហ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ បិន សាអ្ហ៊ីដ្ធ បិន អាប៊ូ សាវ៉ោះហ្ន៑និង ត្ធ៊ីអ្ហ៊ីម៉ាស្ធ់ បិន អាបៃរ៉ក្ធ់ បានងើបឡើងជាមួយពួកគេ ។ ពួកគេក៏បានទៅជួបព្រះសាស្តាﷺ បានប្រាប់ព្រះអង្គﷺថា: "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ﷺអើយ ចូរឈប់និយាយអំពីព្រះទាំងឡាយរបស់យើងគឺ អាល់-ឡាត់ អាល់-អ្ហ៊ីស្ហ្ហា និង អាល់-ម៉ាណាត់ ហើយចូរថាមានការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកណាដែលគោរពសក្តារ:ព្រះទាំងនេះ យើងនឹងលែងរវល់នឹងលោកﷺនិងព្រះម្ចាស់ﷻរបស់លោកﷺ ។"

فشق ذلك على رسول الله صلى الله عليه واله فقال عمر بن الخطاب: ائذن لنا يا رسول الله في قتلهم، فقال: انى أعطيتهم الامان وأمر صلى الله عليه واله فاخرجوا من المدينة، ونزلت الاية وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ من أهل مكة ابا سفيان وأبا الاعور وعكرمة والمنافقين ابن أبى وابن سعيد وطعمة. (تفسير نور الثقلين الجزء : 4 صفحة : 234)

រឿងនេះធ្វើឲ្យរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺពិបាកព្រះហឫទ័យ ។ អ្ហ៊ូម៉ារ បិន អាល់-ខ្ធ៊ីត្ធ៊ីតុ៌ប៌បានទូលថា: "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺអើយ សូមព្រះអង្គﷺអនុញ្ញាតឲ្យយើងសម្លាប់ពួកវាទៅ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា: "ខ្ធុំﷺបានធានាសន្តិសុខលើពួកគេហើយ ។" ព្រះអង្គﷺបានបញ្ជាឲ្យនាំពួកគេចេញពីម៉ាឌ្ធីណាស្ធ់ ។ គេក៏បានដាក់អាយ៉ាស្ធ់នេះមកថា: *[៣៣:១] សាស្តាអើយ ចូរអ្នកខ្លាចព្រ្ធៃងអល់ឡោះហ្ន៑ ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា* នៃស្រុកម៉ាក់កាស្ធ់ គឺ អាប៊ូ ស៊ុហ្ហ្យ៉ាន, អាប៊ូ អាល់-អ្ហ៊ារ៉ និង អ្ហ៊ាក់រ៉ម៉ាស្ធ់ *និងពួកលាក់ពុតត្ធ្ធ* បិន អ្ហ៊ូបៃ, បិន សាអ្ហ៊ីដ្ធ និង ត្ធ៊ីអ្ហ៊ីម៉ាស្ធ់ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៣៣ ហ្ហ៊ាឌ្ធីស្ធ៥)

***

2**. فَالْمُخَاطَبَةُ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ الْمَعْنَى لِلنَّاسِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٠٩ . تفسير القمّيّ ٢:١٧١)

២**. [អ្ហ៊ូលី បិន អ៊ីបរ៉ហ្ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា...] គេនិយាយចំពោះព្រះសាស្តាﷺតែផ្តោតអត្ថន័យទៅរកមនុស្សទូទៅ ។" (تفسير القمّيّ ٢:١٧١)

***

3**. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ نَزَلَ الْقُرْآنُ بِإِيَّاكِ أَعْنِي وَ اسْمَعِي يَا جَارَةُ . (الكافي : المجلد ٢ صفحة ٦٣٠)

៣**. [...] អ្ហ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ ប៊ិន ប៊ូកៃរ៑បានរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "គ្ធ៊ូរអានត្រ្ធូវបានដាក់មកដោយមានន័យថាអ្នក (គឺដោយប្រើនាមសព្ធ៌ទីពីរ) ឲ្យថ្លែងប្រាប់អ្នកជិតខាង (គឺនាមសព្ធ៌ទីបី គឺជនទីបី) ឲ្យឮ ។" (الكافي)

مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِى جَوْفِهِۦ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔى تُظَٰهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَآءَكُمْ أَبْنَآءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ ۖ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى ٱلسَّبِيلَ ﴿٤﴾

៤. អល់ឡោះហ្ន៑មិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គមិនចាត់ទុកបណ្តាភរិយាពួកអ្នកជាបុគ្គលដែលពួកអ្នកប្រព្រ្ធឹត្ធ្ធ្ធ ស ៊ីហ្ហ៊ារ៑លើដូចម្តាយពួកអ្នកទេ (គឺប្រកាសលែងលះដោយ

ថា៖ "ចាប់ពីពេលនេះតទៅនាងត្រូវហាមសម្រាប់ខ្ញុំដូចខ្នងម្តាយខ្ញុំ" ជារូបមន្តសម្រាប់លែងលះ ប្រពន្ធ) ។ ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនប្រុសបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ ។ ទាំងនេះជាសម្តីដែលចេញមកពីមាត់ពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ តែអល់ឡោះហ^ងាត^ងទ^ងាស^ងការពិត ព្រះអង្គដឹកនាំ[មនុស្ស]ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះមាគ^ងា ។

ٱدْعُوهُمْ لِءَابَآئِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥﴾

៥. ចូរពួកអ្នកហៅពួកគេ (គឺកូនចិញ្ចឹមប្រុស) តាមឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេ វាជាការត្រឹមត្រូវជាងសម្រាប់អល់ឡោះហ^ងា ។ បើពួកអ្នកមិនស្គាល់ឪពុកពួកគេទេ ពួកគេជាបងប្អូនរួមសាសនារបស់ពួកអ្នកនិងជាមិត្តរបស់ពួកអ្នក ។ ពុំមានបាបលើពួកអ្នកទេបើពួកអ្នកបានប្រព្រឹត្តខុសដោយភាន់ច្រឡំអំពីរឿងនេះ លើកលែងតែ[ប្រព្រឹត្តរឿងនេះ]ដោយមានចិត្តចេតនា [ពួកអ្នកនឹងមានទោស] ។ អល់ឡោះហ^ងាលើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស^ង ៤-៥

1**. وَ أَمَّا زَيْدُ بْنُ حَارِثَةَ اَلَّذِي كَانَ يَخْرُجُ مِنْ فِيهِ نُورٌ أَضْوَأُ مِنَ اَلشَّمْسِ اَلطَّالِعَةِ، وَ هُوَ سَيِّدُ اَلْقَوْمِ وَ أَفْضَلُهُمْ، فَقَدْ عَلِمَ اَللَّهُ مَا يَكُونُ مِنْهُ، فَاخْتَارَهُ وَ فَضَّلَهُ عَلَى عِلْمِهِ بِمَا يَكُونُ مِنْهُ إِنَّهُ فِي اَلْيَوْمِ اَلَّذِي وَلِيَ هَذِهِ اَللَّيْلَةَ اَلَّتِي كَانَ فِيهَا ظَفَرُ اَلْمُؤْمِنِينَ بِالشَّمْسِ اَلطَّالِعَةِ مِنْ فِيهِ جَاءَهُ رَجُلٌ مِنْ مُنَافِقِي عَسْكَرِهِ يُرِيدُ اَلتَّضْرِيبَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ، وَ إِفْسَادَ مَا بَيْنَهُمَا

១**. [អ^ងម^ងាំ ហ^ងាសាន់ អាល់-អ^ងាស់ការី^ងីសាន្តិ និងសុខ^ងានវចន:ថា៖] "រ^ងីង ស^ងៃ^ងដ^ង ប^ងិន ហ^ងារ^ងីស^ងាស^ង វ^ងាចេញមកពីមាត់លោក - ពន្លឺត្រចះត្រចង់នៃថ^ងៃ^ងរ៉ះ - លោកជាចៅហ^ងាយនិងមេរបស់ប្រជារាស្ត្រ ។ អល់ឡោះហ^ងាត^ងាឡា^ងទ^ងាស^ងញ^ងាណអ^ងីដែលកើតមានពីលោក ។ ដូចនេ^ងះព្រះអ^ងាត^ងាឡា^ងីបានជ្រើសរ^ងើសលោក បានប្រ^ងាសប្រណីលោក អ^ងាស្រ^ង យលើចំណេ^ងះដ^ងឹ^ងងរបស^ង់លោក អ^ងំពីអ^ងីដែលនឹ^ងងកើតឡើ^ងងពីលោកក្ន^ងុ^ងងអ^ងំឡ^ងុ^ងងពេលថ^ងៃ^ងដែលប្រ^ងាកដ^ងាមពេលយ^ងប់នេ^ងះ - មុ^ងីនបានទ^ងទ^ងួ^ងលជ^ង័^ងយជ^ងំនេ^ងះក្ន^ងុ^ងងអ^ងំឡ^ងុ^ងងពេលនោ^ងះ - ដូ^ងចថ^ងៃ^ងរ^ងីមាត^ង់លោ^ងក ។ ប^ងុ^ងីសមានពុ^ងត^ងាត^ងុ^ងក្ន^ងុ^ងងចំ^ងណ^ងាមអ^ងហ^ងារ^ងីពលលោ^ងក^ងម្ន^ងាក^ងីបានមកជ^ងួ^ងប^ងីលោ^ងក ក្ន^ងុ^ងងប^ងំ^ងណ^ងាងប^ងង^ងាកឲ^ងីមានសេ^ងចក្ត^ងីរ^ងាក^ងាំ^ងារ^ងាកូ^ងស^ងរ^ងាវ^ងាងលោ^ងក^ងនិ^ងងអ^ងាលី ប^ងិ^ងន អ^ងាប^ងូ ត^ងុ^ងាលិ^ងប^ងីសាន្តិ និ^ងងប^ងំ^ងផ^ងិ^ងចប^ងំ^ងផ^ងាញ^ងទ^ងំ^ងន^ងាក^ងទ^ងំ^ងន^ងងរ^ងាវ^ងាងអ^ង្ន^ងាកទ^ងាំ^ងងពីរ ។

فَقَالَ [لَهُ]: بَخْ بَخْ أَصْبَحْتَ لاَ نَظِيرَ لَكَ فِي أَهْلِ بَيْتِ رَسُولِ اَللَّهِ وَ صَحَابَتِهِ هَذَا بَلاَؤُكَ، وَ هَذَا اَلَّذِي شَاهَدْنَاهُ نُورُكَ.

<u>ប</u>ុ<u>ស</u>ន<u>ោ</u>ះ<u>និ</u>យ<u>ាយ</u>ដ<u>ាក</u>់<u>លោ</u>ក<u>ថ</u>ា៖ "<u>ស</u>ូ<u>ម</u>អ<u>ប</u>អ<u>រ ស</u>ូ<u>ម</u>អ<u>ប</u>អ<u>រ</u>! <u>លោ</u>ក<u>ល</u>ើ<u>ច</u>ឡើ<u>ង</u>ក្ន<u>ង</u>ពេ<u>ល</u>ព្រ<u>ឹ</u>ក (ពោ<u>ល</u>គ<u>ឺ</u>លោ<u>ក</u>ថ្ម<u>ីង</u>ថ្ម<u>ា</u>) ពុ<u>ំ</u>ម<u>ាន</u>ព្រ<u>ះ</u>រ<u>ាជ</u>ក<u>ុ</u>ល<u>ដ</u>្ឋ<u>ាន</u>ر<u>ប</u>ស<u>់</u>ر<u>ីស</u>ូ<u>ល</u>ុ<u>ល</u>ឡោ<u>ះ</u>ហ<u>ង</u>ាណ<u>ា</u>ម<u>ា</u>ក<u>់</u>ﷺ ពុ<u>ំ</u>ម<u>ាន</u>ប<u>ណ</u>្ណ<u>ា</u>ស<u>ា</u>ر<u>ក</u>ណ<u>ា</u>ម<u>ា</u>ក<u>់</u>ر<u>ប</u>ស<u>់</u>ព្រ<u>ះ</u>អ<u>ង</u>្ក<u>ា</u>ﷺ ប្រ<u>ៀ</u>ប<u>ធ</u>្ម<u>ើ</u>ម<u>នឹ</u>ង<u>លោ</u>ក<u>ប</u>ាន<u>ទ</u>េ ។ ប្រ<u>ល</u>ប<u>ាយ</u>ក<u>ប</u>្ប<u>នេ</u>ះ<u>ជ</u>ា<u>ទ</u>ង<u>ឿ</u>ر<u>ប</u>ស<u>់</u>លោ<u>ក</u> យ<u>ើ</u>ង<u>ប</u>ាន<u>ឃ</u>ើ<u>ញ</u>ភ្ជ<u>ា</u>ល<u>់</u>ភ្ន<u>ែ</u>ក<u>ន</u>ូ<u>ว</u>ពន្ល<u>ឺ</u>ត្រ<u>ច</u>ះ<u>ត</u>្រ<u>ច</u>ង<u>់</u>ر<u>ប</u>ស<u>់</u>លោ<u>ក</u>ម<u>ួ</u>យ<u>នេ</u>ះ ។"

فَقَالَ لَهُ زَيْدٌ: يَا عَبْدَ اَللَّهِ اِتَّقِ اَللَّهَ وَ لاَ تُفْرِطْ فِي اَلْمَقَالِ، وَ لاَ تَرْفَعْنِي فَوْقَ قَدْرِي، فَإِنَّكَ [لِلَّهِ] بِذَلِكَ مُخَالِفٌ وَ [بِهِ] كَافِرٌ، وَ إِنِّي إِنْ

تَلَقَّيْتُ مَقَالَتَكَ هَذِهِ بِالْقَبُولِ لَكُنْتُ كَذَلِكَ.

ស៊ែ្រដ៏បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ៍អឺយ ចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ កុំនិយាយបំផ្លើស កុំលើកខ្ញុំលើសពីតម្លៃខ្លួនខ្ញុំ ព្រោះលោកនឹងប្រឆាំងអល់ឡោះហ្វ៍ﷻ និងទៅជាកាហ្វៀរដោយសារធ្វើបែបនេះ ឯខ្ញុំក៏ក្លាយខ្លួនទៅជាកាហ្វៀរដែរបើខ្ញុំទទួលយកសម្ដីលោកនេះដែលថាខ្ញុំដូចនេះមែននោះ ។

يَا عَبْدَ اَللَّهِ، أَ لاَ أُحَدِّثُكَ بِمَا كَانَ فِي أَوَائِلِ اَلْإِسْلاَمِ وَ مَا بَعْدَهُ، حَتَّى دَخَلَ رَسُولُ اَللَّهِ اَلْمَدِينَةَ وَ زَوَّجَهُ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا اَلسَّلاَمُ، وَ وُلِدَ لَهُ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ قَالَ: بَلَى.

អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្វ៍អឺយ ! ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ប្រាប់លោកបានទេនូវរឿងរ៉ាវក្នុងដើមសម័យអ៊ីស្លាមនិងក្រោយពីនោះ រហូតដល់ពេលព្រះសាស្ដាﷺអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានចូលទៅក្នុងនគរម៉ាឌីណាស់ បានអភិសេកហ្វាទិម៉ាស់عليها السلام ហើយព្រះនាងعليها السلامបានប្រសូតអាល់-ហ្ហាសាន់عليه السلامនិងអាល់-ហ៊្សសៃន៍عليه السلام ?" គាត់បានថា៖ "បាន ។"

قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ لِي شَدِيدَ اَلْمَحَبَّةِ حَتَّى تَبَنَّانِي لِذَلِكَ فَكُنْتُ أُدْعَى « زَيْدَ بْنَ مُحَمَّدٍ » إِلَى أَنْ وُلِدَ لِعَلِيٍّ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ فَكَرِهْتُ ذَلِكَ لِأَجْلِهِمَا، وَ قُلْتُ – لِمَنْ كَانَ يَدْعُونِي–: أُحِبُّ أَنْ تَدْعُونِي زَيْداً مَوْلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنِّي أَكْرَهُ أَنْ أُضَاهِيَ اَلْحَسَنَ وَ اَلْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ،

លោក (ស៊ែ្រដ៏ ប៊ិន ហ្ហារីស្ហ៍) បានថា៖ "រ៉សូលុលឡោះហ្វ៍ﷺស្រឡាញ់ខ្ញុំណាស់ ដល់ថ្នាក់ទុកខ្ញុំជាកូន ។ គេក៏បានចាប់ផ្ដើមហៅខ្ញុំថា "ស៊ែ្រដ៏ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ៏" លុះដល់ពេល អាល់-ហ្ហាសាន់عليه السلامនិងអាល់-ហ៊្សសៃន៍عليه السلامប្រសូតមកជាព្រះរាជបុត្ររបស់អ៊ុលីعليه السلام ។ ដូច្នេះខ្ញុំមិនចូលចិត្តឲ្យគេហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ព្រោះតែខ្ញុំគោរពព្រះអង្គទាំងពីរعليهم السلام ។ ខ្ញុំបានប្រាប់អ្នកហៅខ្ញុំបែបនេះថា៖ "ខ្ញុំចង់ឲ្យអស់លោកហៅខ្ញុំថាស៊ែ្រដ៏ទាសៈរបស់រ៉សូលុលឡោះហ្វ៍ﷺ ។ ខ្ញុំមិនចូលចិត្តឲ្យគេទុកខ្ញុំស្មើអាល់-ហ្ហាសាន់عليه السلامនិងអាល់-ហ៊្សសៃន៍عليه السلامទេ ។"

فَلَمْ يَزَلْ ذَلِكَ حَتَّى صَدَّقَ اَللَّهُ ظَنِّي، وَ أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: « مٰا جَعَلَ اَللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ » . يَعْنِي قَلْباً يُحِبُّ مُحَمَّداً وَ آلَهُ، وَ يُعَظِّمُهُمْ، وَ قَلْباً يُعَظِّمُ بِهِ غَيْرَهُمْ كَتَعْظِيمِهِمْ. أَوْ قَلْباً يُحِبُّ بِهِ أَعْدَاءَهُمْ، بَلْ مَنْ أَحَبَّ أَعْدَاءَهُمْ فَهُوَ يُبْغِضُهُمْ وَ لاَ يُحِبُّهُمْ. [وَ مَنْ سَوَّى بِهِمْ مَوَالِيَهُمْ فَهُوَ يُبْغِضُهُمْ وَ لاَ يُحِبُّهُمْ].

តែគេមិនឈប់ហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ទាល់តែអល់ឡោះហ្វ៍ﷻព្រមទទួលសំណូមពរខ្ញុំ ហើយបានប្រទានមកឲ្យមូហាំម៉ាដ៏ﷺថា៖ *[៣៣:៤] អល់ឡោះហ្វ៍មិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ* មានន័យថា បេះដូងមួយស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដ៏ﷺ និងរាជបុត្ររាជនត្តាعليهم السلامព្រះអង្គﷺ គោរពជាទីខ្ពង់ខ្ពស់អស់ព្រះអង្គعليهم السلام រីឯបេះដូងមួយទៀតគោរពអ្នកផ្សេងពីអស់ព្រះអង្គعليهم السلام ស្មើគោរពអស់ព្រះអង្គعليهم السلامនោះដែរ ឬបេះដូងមួយស្រឡាញ់ពួកសត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គعليهم السلامបែបនេះដែរ ។ បុគ្គលណាដែលស្រឡាញ់ពួកសត្រូវរបស់អស់ព្រះអង្គعليهم السلام បុគ្គលនោះស្អប់អស់ព្រះអង្គعليهم السلام មិនស្រឡាញ់អស់ព្រះអង្គعليهم السلامទេ ។ បុគ្គលណាចាត់ទុកអស់ព្រះអង្គعليهم السلامស្មើនឹងមិត្តរបស់អស់ព្រះអង្គعليهم السلام បុគ្គលនោះស្អប់អស់ព្រះអង្គعليهم السلام

មិនស្រឡាញ់អស់ព្រះអង្គ عليه السلام ទេ ។

ثُمَّ قَالَ:« وَ مَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اَللاَّئِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَ مَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ » إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى « وَ أُولُوا اَلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اَللَّهِ » يَعْنِي اَلْحَسَنُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ اَلْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَوْلَى بِبُنُوَّةِ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي كِتَابِ اَللَّهِ وَ فَرْضِهِ « مِنَ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ اَلْمُهَاجِرِينَ إِلاَّ أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفاً » إِحْسَاناً وَ إِكْرَاماً لاَ يَبْلُغُ ذَلِكَ مَحَلَّ اَلْأَوْلاَدِ « كَانَ ذَلِكَ فِي اَلْكِتَابِ مَسْطُوراً »

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៤] ព្រះអង្គមិនចាត់ទុកបណ្ដាភរិយាពួកអ្នកជាបុគ្គលដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត្ស៊ីហ្ការ៍លើដូចម្ដាយពួកអ្នកទេ ។ ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនប្រុសបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عز وجل *[៣៣:៦] បណ្ដាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនជិតស្និទ្ធនឹងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះ*ហ្ន៍ មានន័យថា អាល់-ហ្ហាសាន់ عليه السلام និងអាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន عليه السلام ជិតនឹងភាពជាកូនរបស់ព្រះសាសនៈទូត صلى الله عليه وآله وسلم ណាស់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនិងព្រះបញ្ញត្ដិអល់ឡោះ*ហ្ន៍ عز وجل *ជាងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធានិងបណ្ដាជនកៀសខ្លួន លើកលែងតែពួកអ្នកចង់ប្រព្រឹត្ដល្អចំពោះបណ្ដាមិត្ដរបស់ពួកអ្នក* - ក្នុងការប្រោសប្រណីនិងផ្ដល់កិត្ដិយស ។ នេះមិនដល់ថ្នាក់ជាកូនៗទេ *នេះគឺអ្វីដែលមានចារិកទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ។*

فَتَرَكُوا ذَلِكَ وَ جَعَلُوا يَقُولُونَ زَيْدٌ أَخُو رَسُولِ اَللَّهِ. فَمَا زَالَ اَلنَّاسُ يَقُولُونَ لِي هَذَا [وَ أَكْرَهُهُ] حَتَّى أَعَادَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اَلْمُؤَاخَاةَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ.

ពួកគេក៏លែង[ហៅខ្ញុំថាកូនរបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ់ صلى الله عليه وآله وسلم ទៀត] ហើយហៅខ្ញុំថា "ស្ងៃដ្ដ៌បងប្អូនប្រុសរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះ*ហ្ន៍ صلى الله عليه وآله وسلم" ។ មនុស្សម្នាមិនលែងហៅខ្ញុំបែបនេះទេ ខ្ញុំមិនចូលឲ្យគេហៅខ្ញុំបែបនេះទេ លុះ*រ៉ាស៊ូលុលឡោះ*ហ្ន៍ صلى الله عليه وآله وسلم បានចងភាតរភាពរវាងព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ្ហ្ម៉ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប عليه السلام ។"

ثُمَّ قَالَ زَيْدٌ: يَا عَبْدَ اَللَّهِ إِنَّ زَيْداً مَوْلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ كَمَا هُوَ مَوْلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، فَلاَ تَجْعَلْهُ نَظِيرَهُ، وَ لاَ تَرْفَعْهُ فَوْقَ قَدْرِهِ، فَتَكُونَ كَالنَّصَارَى لَمَّا رَفَعُوا عِيسَى عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَوْقَ قَدْرِهِ، فَكَفَرُوا بِاللَّهِ [اَلْعَلِيِّ] اَلْعَظِيمِ.

បន្ទាប់មកស្ងៃដ្ដ៌មានប្រសាសន៍ថា៖ "បាវអល់ឡោះ*ហ្ន៍ عز وجل អើយ ! ស្ងៃដ្ដ៌ជាបាវរបស់អ្ហ្ម៉ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៊ីលិប عليه السلام ដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាបាវរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះ*ហ្ន៍ صلى الله عليه وآله وسلم ដែរ ។ ដូច្នេះ ចូរកុំទុកគេ (គឺស្ងៃដ្ដ៌) ជាអ្នកមានហ៊ានៈស្មើនឹងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូរកុំលើកគេ (គឺស្ងៃដ្ដ៌) ខ្ពស់ជាងហ៊ានៈខ្លួនគេឡើយព្រោះលោកនឹងទៅជាដូចពួកគ្រិស្ដ (ពួកណាស្ស្ស ារ៉ានី) កាលពួកគេលើកអ៊ីសា عليه السلام ខ្ពស់ជាងហ៊ានៈព្រះអង្គ عليه السلام នោះ ពួកគេមិនមានសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះ*ហ្ន៍ عز وجل ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ មហាថ្កុំថ្កើងទេ ។"

قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَلِذَلِكَ فَضَّلَ اَللَّهُ زَيْداً بِمَا رَأَيْتُمْ، وَ شَرَّفَهُ بِمَا شَاهَدْتُمْ.

*រ៉ាស៊ូលុលឡោះ*ហ្ន៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ដោយហេតុនេះ អល់ឡោះ*ហ្ន៍ عز وجل បានប្រោសប្រណីស្ងៃដ្ដ៌ដោយអ្វីដែលអស់លោកបានឃើញ បានឲ្យលោកទៅឥស្សរបុគ្គលដោយអ្វីដែលអស់លោកបានឃើញផ្ទាល់

ភ្នែកនោះ ។

وَ اَلَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيّاً إِنَّ اَلَّذِي أَعَدَّهُ اَللَّهُ لِزَيْدٍ فِي اَلْآخِرَةِ لَيَصْغُرُ فِي جَنْبِهِ مَا شَاهَدْتُمْ فِي اَلدُّنْيَا مِنْ نُورِهِ، إِنَّهُ لَيَأْتِي يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ وَ نُورُهُ يَسِيرُ أَمَامَهُ وَ خَلْفَهُ وَ يَمِينَهُ وَ يَسَارَهُ وَ فَوْقَهُ وَ تَحْتَهُ، مِنْ كُلِّ جَانِبٍ مَسِيرَةَ أَلْفِ سَنَةٍ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , الجزء ١ , الصفحة ٦٣٦)

សូមស្បថចំពោះព្រះដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ﷺ មកជាមួយការពិតជាព្រះសាស្តា ﷺ ថាអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីដ ﷻ បានត្រៀមទុកឲ្យស្ងែ្ងនាលោកមុខនោះនឹងធ្វើឲ្យពន្លឺរបស់គេ ដែលលោកបានឃើញនៅក្នុងលោកនេះនោះទៅសស្លាំងគ្មានតម្លៃនៅក្បែរគេ ។ គេនឹមកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះដោយមានពន្លឺរស្មីជុះពីមុខគេ ពីក្រោយគេ ពីខាងស្តាំដៃគេ ពីខាងឆ្វេងដៃគេ ពីលើក្បាលគេ ពីក្រោមជើងគេ ពីគ្រប់កន្លែងដោយមានចម្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវមួយពាន់ឆ្នាំ ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ៣៧១)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ''مٰا جَعَلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ''. قَالَ: «قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): لاَ يَجْتَمِعُ حُبُّنَا وَ حُبُّ عَدُوِّنَا فِي جَوْفِ إِنْسَانٍ، إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ، فَيُحِبُّ بِهَذَا وَ يُبْغِضُ بِهَذَا،

២. អាប៊ូ អាល់-យ៉ាារូដ្ឋបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ ត្ហ្ហារ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:៤] អល់ឡោះហ្ស៊ីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា អ្ហាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ហ៊ីលិប ﷺ មានវចន:ថា: "គេមិនដាក់សេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះយើង ﷺ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះសត្រូវយើង ﷻ ជុំគ្នាទេក្នុងខ្លួនមនុស្សម្នាក់ ។ *[៣៣:៤] អល់ឡោះហ្ស៊ីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ* ដូច្នេះអ្នកនោះស្រឡាញ់ដោយ[បេះដូង]នេះមួយ ហើយស្រឡាញ់ដោយ[បេះដូង]នេះមួយទៀត ។

فَأَمَّا مُحِبُّنَا فَيُخْلِصُ الْحُبَّ لَنَا كَمَا يَخْلُصُ الذَّهَبُ بِالنَّارِ، لاَ كَدَرَ فِيهِ، فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ حُبَّنَا فَلْيَمْتَحِنْ قَلْبَهُ، فَإِنْ شَارَكَ فِي حُبِّنَا حُبَّ عَدُوِّنَا فَلَيْسَ مِنَّا، وَ لَسْنَا مِنْهُ، وَ اللَّهُ عَدُوُّهُمْ، وَ جَبْرَئِيلُ، وَ مِيكَائِيلُ، وَ اللَّهُ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٠ . تفسير القمّيّ ٢:١٧١)

អ្នកណាស្រឡាញ់យើង ﷺ អ្នកនោះស្រឡាញ់យើង ﷺ ស្មោះ ប្រៀបបាននឹងមាសដែលត្រូវបន្សុទ្ធដោយភ្លើងអញ្ចឹងដែរ មិនមានភាពមិនបរិសុទ្ធសល់នៅក្នុងនោះទេ ។ ដូច្នេះអ្នកណាចង់បានបែបនេះ ចូរអ្នកនោះដឹងអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះយើង ﷺ ដើម្បីពិសោធចិត្តខ្លួនឯង ។ បើអ្នកនោះយកសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះសត្រូវយើង ﷺ មកចូលរួមជាមួយសេចក្តីស្រឡាញ់យើង ﷺ អ្នកនោះមិនមែនគ្នាយើង ﷺ ទេ យើង ﷺ ក៏មិនមែនជាគ្នារបស់អ្នកនោះទេដែរ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ជាសត្រូវរបស់អ្នកនោះ ព្រមទាំងយ៉ូបរ៉ាអ៊ីល ﷺ និងមីកាអ៊ីល ﷺ ដែរ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ី ﷻ ជាសត្រូវរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។"
(تفسير القمّي 2: 171)

***

3. كَانَ سَبَبَ نُزُولِ هَذِهِ اَلسُّورَةِ أَنَّهُ أَوَّلُ مَنْ ظَاهَرَ فِي اَلْإِسْلاَمِ كَانَ رَجُلاً يُقَالُ لَهُ أَوْسُ بْنُ اَلصَّامِتِ مِنَ اَلْأَنْصَارِ وَ كَانَ شَيْخاً كَبِيراً فَغَضِبَ عَلَى أَهْلِهِ يَوْماً فَقَالَ لَهَا! أَنْتِ عَلَيَّ كَظَهْرِ أُمِّي، ثُمَّ نَدِمَ عَلَى ذَلِكَ، قَالَ وَ كَانَ اَلرَّجُلُ فِي اَلْجَاهِلِيَّةِ إِذَا قَالَ لِأَهْلِهِ أَنْتِ عَلَيَّ كَظَهْرِ أُمِّي حَرُمَتْ عَلَيْهِ آخِرَ اَلْأَبَدِ،

៣. បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានធ្វើ "ស៊ីហ្ការ" ក្នុងអ៊ីស្លាម នោះឈ្មោះ អៅស៍ ប៊ិន អាល់ស្ស៊ីមីត ជាអ្នកអាន់ស្សារ ជាមនុស្សចំណាស់ ។ ថ្ងៃមួយគាត់ក្រោធភរិយា គាត់បាននិយាយដាក់ភរិយាគាត់ថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាងឯងប្រៀបបាននឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ ។" ក្រោយមកគាត់បានសោកស្តាយដែលបាននិយាយបែបនេះ ។ ក្នុងសម័យអវិជ្ជា ពេលណាបុរសនិយាយដាក់ភរិយាខ្លួនថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាងឯងប្រៀបបាននឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ" ពេលនោះភរិយាបុរសនោះត្រូវហាមចំពោះបុរសនោះរហូត ។

وَ قَالَ أَوْسٌ لِأَهْلِهِ يَا حَوْلَةُ ! إِنَّا كُنَّا نُحَرِّمُ هَذَا فِي اَلْجَاهِلِيَّةِ وَ قَدْ آتَانَا اَللَّهُ اَلْإِسْلاَمَ فَاذْهَبِي إِلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَسَلِيهِ عَنْ ذَلِكَ، فَأَتَتْ حَوْلَةُ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَتْ: بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اَللَّهِ إِنَّ أَوْسَ بْنَ اَلصَّامِتِ هُوَ زَوْجِي وَ أَبُو وُلْدِي وَ اِبْنُ عَمِّي فَقَالَ لِي أَنْتِ عَلَيَّ كَظَهْرِ أُمِّي وَ كُنَّا نُحَرِّمُ ذَلِكَ فِي اَلْجَاهِلِيَّةِ وَ قَدْ أَتَانَا اَللَّهُ بِالْإِسْلاَمِ بِكَ. (تفسير القمى , الجزء ٢ , الصفحة ٣٥٣)

អៅស៍បានប្រាប់ភរិយាគាត់ថា៖ "ខ្ចៅឡាសុ៌អ៊ីយ យើងលែងលះគ្នាដោយទង្វើនេះក្នុងសម័យអវិជ្ជា ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ជ្ជ៉ានាំមកឲ្យយើងនូវសាសនាអ៊ីស្លាម ។ ចូរទៅជួបរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷺ សួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីរឿងនេះ ។ ខ្ចៅឡាសុ៌បានមកជួបរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷺ បានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមឲ្យឪពុកម្តាយខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ រ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷺ អ៊ីយ អៅស៍ ប៊ិន ស្ស៊ីមីត ស្វាមីខ្ញុំម្ចាស់ ឪពុករបស់កូនៗខ្ញុំម្ចាស់ បងប្អូនជីដូនមួយខ្ញុំម្ចាស់ បាននិយាយដាក់ខ្ញុំម្ចាស់ថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ នាងឯងប្រៀបបាននឹងខ្នងម្តាយខ្ញុំ" យើងលែងលះគ្នាបែបនេះឯងក្នុងសម័យអវិជ្ជា ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ជ្ជ៉ានាំអ៊ីស្លាមមកឲ្យយើងដោយសារព្រះអង្គ ﷺ ។" (تفسير القمّي 2: 353)

***

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ اِبْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: «كَانَ سَبَبُ نُزُولِ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا تَزَوَّجَ بِخَدِيجَةَ بِنْتِ خُوَيْلِدٍ خَرَجَ إِلَى سُوقِ عُكَاظٍ فِي تِجَارَةٍ لَهَا، فَرَأَى زَيْداً يُبَاعُ، وَ رَآهُ غُلاَماً كَيِّساً حَصِيفاً، فَاشْتَرَاهُ، فَلَمَّا نُبِّئَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) دَعَاهُ إِلَى اَلْإِسْلاَمِ فَأَسْلَمَ، وَ كَانَ يُدْعَى زَيْدٌ مَوْلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

៤. [...] យ៉ូ្ចមីលបានតំណាលថា អាប៊ូ អ្ចាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ សាឡាត ﷺ មានវចន:ថា៖ "មូលហេតុដែលគេបានដាក់អាយ៉ាស៊ុំនេះមកនោះគឺ៖ កាលរ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷺ បានអភិសេកជាមួយខ្ចីឌីយ៉ូ្ចសូ ﷺ បុត្រីរបស់ឃ្ចារ៉ាលីដ ព្រះអង្គ ﷺ បានចេញទៅផ្សារជំនួសព្រះមហេសី ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញគេកំពុងតែលក់ស្ងែ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញថាលោកមានប្រាជ្ញា ជាក្មេងប៉ិនប្រសប់ ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានទិញលោក ។ ពេលព្រះអង្គ ﷺ ស្នើសូមឲ្យលោកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម លោកយល់ព្រម ហើយគេហៅលោកថា ស្ងែ ជ្ជ៉ាទាស:របស់ម្ចូ្ចហ្ចាំ ﷺ ។

فَلَمَّا بَلَغَ حَارِثَةَ بْنِ شَرَاحِيلَ اَلْكَلْبِيِّ خَبَرُ وَلَدِهِ زَيْدٍ قَدِمَ مَكَّةَ، وَ كَانَ رَجُلاً جَلِيلاً، فَأَتَى أَبَا طَالِبٍ، فَقَالَ: يَا أَبَا طَالِبٍ، إِنَّ اِبْنِي وَقَعَ عَلَيْهِ اَلسَّبْيُ، وَ بَلَغَنِي أَنَّهُ صَارَ إِلَى اِبْنِ أَخِيكَ، فَاسْأَلْهُ، إِمَّا أَنْ يَبِيعَهُ، وَ إِمَّا أَنْ يُفَادِيَهُ، وَ إِمَّا أَنْ يُعْتِقَهُ. فَكَلَّمَ أَبُو طَالِبٍ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هُوَ حُرٌّ، فَلْيَذْهَبْ حَيْثُ شَاءَ.

ពេលរឿងនេះបានលេចឮទៅដល់ហ្ការីស្ស្ស ប៊ិន ស្ស៊ារ៉ហ្ស៊ីល អាល់-កាល់ប៊ី ដែលជាអភិជន លោកក៏បានមកជួប អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ បានប្រាប់លោក ﷺ ថា៖ "អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ អើយ ពេលនេះកូនប្រុសខ្ញុំជាយុវជន ខ្ញុំបានឮថាគេបានទៅឯកូនប្រុស ﷺ របស់បងប្រុស ﷺ លោក ﷺ ។ សូមលោកជួយសូមគេ ﷺ ឲ្យលក់គេឲ្យខ្ញុំ ឬលោះខ្លួនគេ ឬដោះលែងគេឲ្យមានសេរីភាពផង ។" អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ក៏បាននិយាយជាមួយរ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "គេមានសេរីភាព ។ ដូច្នេះគេអាចទៅណាមកណាបានស្រេចតែចិត្ត ។"

فَقَامَ حَارِثَةُ فَأَخَذَ بِيَدِ زَيْدٍ، فَقَالَ لَهُ: يَا بُنَيَّ، اِلْحَقْ بِشَرَفِكَ وَ حَسَبِكَ. فَقَالَ زَيْدٌ: لَسْتُ أُفَارِقُ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَبَداً. فَقَالَ لَهُ أَبُوهُ: فَتَدَعُ حَسَبَكَ وَ نَسَبَكَ، وَ تَكُونُ عَبْداً لِقُرَيْشٍ؟ فَقَالَ زَيْدٌ: لَسْتُ أُفَارِقُ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَا دُمْتُ حَيّاً. فَغَضِبَ أَبُوهُ، فَقَالَ: يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ، اِشْهَدُوا أَنِّي قَدْ بَرِئْتُ مِنْ زَيْدٍ، وَ لَيْسَ هُوَ اِبْنِي.

ហ្ការីស្ស្ស ប៊ិនបានងើបឡើង បានចាប់ដៃស្ស៊ីដ ហើយបានប្រាប់ស្ស៊ីដថា៖ "សិទ្ធិនៅលើអភិជនភាពនិងសាលោហិតរបស់កូន ។" ស្ស៊ីដបានថា៖ "ខ្ញុំនឹងមិនបែកពីរ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ ជាដាច់ខាត ។" ឪពុកលោកបានថា៖ "កូនចោលទំនាក់ទំនង ចោលសាច់សាលោហិតរបស់កូនដើម្បីជាបម្រើរបស់ពួកគ្ជ៊ីរ៉យ៉ស្ស៊ីឬ ?" ស្ស៊ីដបានថា៖ "ខ្ញុំនឹងមិនបែកចេញពីរ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ ជាដាច់ខាត ដរាបណាខ្ញុំនៅមានជីវិត ។" ឪពុកស្ស៊ីដក្រោធ បានថា៖ "ក្រុមគ្ជ៊ីរ៉យ៉ស្ស៊ីអើយ ចូរជាសាក្ស៊ី ខ្ញុំដកខ្លួនចេញពីស្ស៊ីដ គេមិនមែនកូនខ្ញុំទេ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): اِشْهَدُوا أَنَّ زَيْداً اِبْنِي، أَرِثُهُ وَ يَرِثُنِي. وَ كَانَ زَيْدٌ يُدْعَى اِبْنَ مُحَمَّدٍ، وَ كَانَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يُحِبُّهُ، وَ سَمَّاهُ: زَيْدَ اَلْحُبِّ.

រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "ចូរជាសាក្ស៊ីថាស្ស៊ីដជាកូនរបស់ខ្ញុំ ﷺ ខ្ញុំ ﷺ ស្នងគេ គេស្នងខ្ញុំ ﷺ ។" ក្រោយពីពេលនោះមក គេហៅស្ស៊ីដថា អ៊ីបនូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ﷺ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ ស្រឡាញ់លោក ហើយបានហៅឈ្មោះលោកថា ស្ស៊ីដជាទីស្រឡាញ់ (زَيْدَ اَلْحُبِّ) ។"

فَلَمَّا هَاجَرَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى اَلْمَدِينَةِ زَوَّجَهُ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ، فَأَبْطَأَ عَنْهُ يَوْماً، فَأَتَى رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَنْزِلَهُ يَسْأَلُ عَنْهُ، فَإِذَا زَيْنَبُ جَالِسَةٌ وَسَطَ حُجْرَتِهَا تَسْحَقُ طِيباً بِفِهْرٍ لَهَا، فَنَظَرَ إِلَيْهَا، وَ كَانَتْ جَمِيلَةً حَسَنَةً، فَقَالَ: سُبْحَانَ اَللَّهِ خَالِقِ اَلنُّورِ، وَ تَبَارَكَ اَللَّهُ أَحْسَنُ اَلْخَالِقِينَ!

កាលរ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ ភៀសខ្លួនទៅឯម៉ាឌ្ធីណាស (ព្រះអង្គ ﷺ បានរៀបការស្ស៊ីដជាមួយស្ស៊ីណាប់ ប៊ិនទី យ៉ាហ្ស (។ ព្រឹកមួយ មិនឃើញលោកមក រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានទៅតាមស្ស៊ីដ៏ឯផ្ទះ បាន

សួររកស្ងែ ។ នៅទីនោះ ស្ងែណាប់អង្គុយនៅក្នុងបន្ទប់ កំពុងតែធ្វើទឹកអប់សម្រាប់ខ្លួនឯង ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានមើលទៅស្ងែណាប់ ។ ជានារីដែលមានរូបឆោមស្អាតណាស់ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីហ្ស ព្រះដែលបង្កើតពន្លឺរស្មី ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីហ្ស ទ្រង់ប្រកបដោយសិរីសួស្ដី ព្រះអ្នកបង្កើតដែលប្រសើរបំផុត ។"

ثُمَّ رَجَعَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى مَنْزِلِهِ، وَ وَقَعَتْ زَيْنَبُ فِي قَلْبِهِ مَوْقِعاً عَجِيباً، وَ جَاءَ زَيْدٌ إِلَى مَنْزِلِهِ، فَأَخْبَرَتْهُ زَيْنَبُ بِمَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ لَهَا زَيْدٌ: هَلْ لَكِ أَنْ أُطَلِّقَكِ حَتَّى يَتَزَوَّجَكِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)؟ فَلَعَلَّكِ قَدْ وَقَعْتِ فِي قَلْبِهِ. فَقَالَتْ: أَخْشَى أَنْ تُطَلِّقَنِي وَ لاَ يَتَزَوَّجَنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

បន្ទាប់មក រ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ីហ្ស ﷺ បានត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញ ។ មានអ្វីមួយដ៏ចម្លែកកើតឡើងនៅក្នុងបេះដូងស្ងែណាប់ ។ ស្ងែដ្ស៊ីបានមកដល់ផ្ទះវិញ ស្ងែណាប់បានប្រាប់លោកនូវសម្ដីរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។ ស្ងែដ្ស៊ីបានសួរនាងថា៖ "តើនាងចង់ឲ្យខ្ញុំលែងលះនាងទេ ដើម្បីនឹងឲ្យរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ រៀបការជាមួយនាង ? នាងប្រហែលជាបានធ្វើឲ្យមានអ្វីមួយកើតឡើងនៅក្នុងបេះដូងព្រះអង្គ ﷺ ។" ស្ងែណាប់បានថា៖ "ខ្ញុំខ្លាចតែ ពេលលោកលែងលះខ្ញុំហើយ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មិនរៀបការជាមួយខ្ញុំទេ ។"

فَجَاءَ زَيْدٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ: بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي - يَا رَسُولَ اللَّهِ - أَخْبَرَتْنِي زَيْنَبُ بِكَذَا وَ كَذَا، فَهَلْ لَكَ أَنْ أُطَلِّقَهَا حَتَّى تَتَزَوَّجَهَا؟ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): اِذْهَبْ، وَ اِتَّقِ اللَّهَ، وَ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكِ،

ស្ងែដ្ស៊ីបានមកជួបរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានទូលថា៖ "សូមឲ្យឪពុកម្ដាយទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ អើយ ស្ងែណាប់បានប្រាប់ទូលបង្គំរឿងនេះមួយ ។ តើព្រះអង្គ ﷺ ចង់ឲ្យទូលបង្គំលែងលះនាងទេ ដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ នឹងរៀបការជាមួយនាង ?" រ៉ាសូលុលឡោះ ﷺ បានប្រាប់ស្ងែដ្ស៊ីថា៖ "ចូរអ្នកទៅចុះ ! ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះ ﷻ ចូរអ្នករឹតសម្ព័ន្ធជាមួយភរិយាអ្នក ។"

ثُمَّ حَكَى اللَّهُ، فَقَالَ: ''أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَ اِتَّقِ اللهَ وَ تُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَراً زَوَّجْنَاكَهَا'' إِلَى قَوْلِهِ: ''وَ كَانَ أَمْرُ اللهِ مَفْعُولاً'' فَزَوَّجَهُ اللَّهُ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ،

បន្ទាប់ពីនោះ អល់ឡោះហ្ស៊ីហ្ស បានចែងថា៖ *[៣៣:៣៧] កាលអ្នកបាននិយាយទៅកាន់បុគ្គលម្នាក់ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីប្រោសប្រណី ដែលខ្លួនអ្នកផ្ទាល់បានប្រោសប្រណី ថា៖ "ចូរអ្នករក្សាភរិយាអ្នកសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ី ។" អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីនឹងលើកចំហឲ្យដឹងឮ ។ អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្ស៊ីនោះទេដែលសមជាទីខ្លាចក្រែងបំផុត ។ ពេលស្ងែដ្ស៊ីបានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្ដីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នកដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានទោសលើអ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយណា ដែលរៀបការជាមួយស្ត្រីណាដែលកូនចិញ្ចឹមរបស់ខ្លួនបានបញ្ចប់សេចក្ដីត្រូវការពីពួកនាងស្រេចហើយនោះ ។* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *បញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីត្រូវតែបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។* ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីហ្ស ﷻ បានរៀបការនាងជាមួយព្រះអង្គ ﷺ មកពីកំពូលនៃព្រះរាជបល្ល័ង្ក ﷻ ។

فَقَالَ اَلْمُنَافِقُونَ: يُحَرِّمُ عَلَيْنَا نِسَاءَ أَبْنَائِنَا وَ يَتَزَوَّجُ اِمْرَأَةَ اِبْنِهِ زَيْدٍ! فَأَنْزَلَ اَللَّهُ فِي هَذَا: ''وَ مَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ'' إِلَى قَوْلِهِ: ''يَهْدِي اَلسَّبِيلَ''. ثُمَّ قَالَ: ''اُدْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللهِ'' إِلَى قَوْلِهِ: ''وَ مَوَالِيكُمْ''». فَاعْلَمْ أَنَّ زَيْداً لَيْسَ ابْنَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ إِنَّمَا ادَّعَاهُ ... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٠ . تفسير القمّيّ ٢:١٧٢)

ពួកលាក់ពុតបានថា៖ "គេ ﷺ បានហាមយើងរៀបការជាមួយប្រពន្ធរបស់កូនយើង តែគេបានរៀបការជាមួយប្រពន្ធរបស់ស្ងែ កូនគេ ﷺ ។ អល់ឡោះ ﷻ បានបើកឲ្យដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះថា៖ *[៣៣:៤] ព្រះអង្គមិនបានចាត់ទុកកូនចិញ្ចឹមប្រុសរបស់ពួកអ្នកដូចជាកូនបង្កើតរបស់ពួកអ្នកទេ ។ ទាំងនេះជាសំដីដែលចេញមកពីមាត់ពួកអ្នកផ្ទាល់ ។ តែអល់ឡោះ ﷻ ទ្រង់ត្រាស់ការពិត ព្រះអង្គជាអ្នកដឹកនាំផ្លោះទៅកាន់ព្រះមាគ៌ា ។* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៥] ចូរពួកអ្នកហៅពួកគេ (កូនចិញ្ចឹម) តាមឈ្មោះរបស់ឪពុកពួកគេ វាជាការត្រឹមត្រូវជាងសម្រាប់អល់ឡោះ ﷻ* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *និងជាមិត្តរបស់ពួកអ្នក ។"* គេក៏បានដឹងថាស្ងែមិនមែនជាបុត្របង្កើតរបស់ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ់ ﷺ ទេ តែជាបុត្រចិញ្ចឹមរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ (تفسير القمّي 2: 172)

***

5**. مُحَمَّدُ بْنُ اَلْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ بْنِ حُمَيْدِ بْنِ اَلرَّبِيعِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ اَلْمُحَمَّدِيِّ، عَنْ كَثِيرِ بْنِ عَيَّاشٍ، عَنْ أَبِي اَلْجَارُودِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''مَا جَعَلَ اَللهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ''.

៥**. ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៍ ប៊ិន ហ្ហ៊ូម៉ៃដ៏ ប៊ិន អាល់-រ៉ាប៊ីអ៉ូ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី យ៉ាកុ៎ប់ហ្ហារ ប៊ិន អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះ អាល់-ម៉ូហ្ហាំម៉ាឌ៊ី តមកពី កាស្ស៊ៀរ ប៊ិន អ៊ីយ៉ាស់ តមកពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ារ៉ូដ តមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៣៣:៤] អល់ឡោះ ﷻ មិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។*

قَالَ: «قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): لَيْسَ عَبْدٌ مِنْ عَبِيدِ اَللَّهِ، مِمَّنْ اِمْتَحَنَ اَللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، إِلاَّ وَ يَجِدُ مَوَدَّتَنَا فِي قَلْبِهِ، فَهُوَ يَوَدُّنَا،

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]មានប្រសាសន៍ថាអ៊ីលី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ មានវចនៈថា៖ "បាវទាំងអស់របស់អល់ឡោះ ﷻ ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអល់ឡោះ ﷻ បានពិសោធន៍ចិត្ត ដើម្បីស្គាល់អ៊ីម៉ាន់ក្នុងខ្លួននោះសុទ្ធតែមាននូវសេចក្ដីស្រឡាញ់យើង ﷺ នៅក្នុងបេះដូង ។ ដូច្នេះអ្នកនោះនឹងមានមេត្រីភាពចំពោះយើង ﷺ ។

وَ مَا مِنْ عَبْدٍ مِنْ عَبِيدِ اَللَّهِ مِمَّنْ سَخِطَ اَللَّهُ عَلَيْهِ إِلاَّ وَ يَجِدُ بُغْضَنَا عَلَى قَلْبِهِ، فَهُوَ يُبْغِضُنَا،

បាវទាំងអស់របស់អល់ឡោះ ﷻ ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលអល់ឡោះ ﷻ ទ្រង់ព្រះពិរោធនោះ សុទ្ធតែមានសម្អប់ចំពោះយើង ﷺ នៅក្នុងបេះដូង ។ ដូច្នេះអ្នកនោះនឹងស្អប់យើង ﷺ ។

فَأَصْبَحْنَا نَفْرَحُ بِحُبِّ اَلْمُحِبِّ لَنَا، وَ نَغْتَفِرُ لَهُ، وَ نُبْغِضُ اَلْمُبْغِضَ، وَ أَصْبَحَ مُحِبُّنَا يَنْتَظِرُ رَحْمَةَ اَللَّهِ جَلَّ وَ عَزَّ، فَكَأَنَّ أَبْوَابَ اَلرَّحْمَةِ قَدْ فُتِحَتْ لَهُ،

ដូច្នេះយើងﷺនឹងមានសេចក្តីរីករាយចំពោះសេចក្តីស្រឡាញ់របស់បុគ្គល ដែលស្រឡាញ់យើងﷺ យើងﷺសូមខមាទោសឲ្យបុគ្គលនោះ យើងﷺស្អប់អ្នកស្អប់ ។ បុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើងﷺទៅជាបុគ្គលដែលទន្ទឹងរង់ចាំព្រះធម៌មេត្តារបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ ។ ហាក់ដូចជាទ្វារនៃព្រះធម៌មេត្តាត្រូវបើកឲ្យបុគ្គលនោះ ។

وَ أَصْبَحَ مُبْغِضُنَا عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ مِنَ اَلنَّارِ، فَكَأَنَّ ذَلِكَ اَلشَّفَا قَدِ انْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ،

បុគ្គលណាស្អប់យើងﷺ បុគ្គលនោះនៅលើមាត់ជ្រោះភ្លើងនរក ។ ហាក់ដូចជាមាត់ជ្រោះនោះបាក់ធ្លាក់ទៅក្នុងភ្លើងនរកជាមួយបុគ្គលនោះ ។

فَهَنِيئاً لِأَهْلِ اَلرَّحْمَةِ رَحْمَتُهُمْ، وَ تَعْساً لِأَهْلِ اَلنَّارِ مَثْوَاهُمْ، إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ''فَلَبِئْسَ مَثْوَى اَلْمُتَكَبِّرِينَ''.

ដូច្នេះ សូមអបអរសាទរចំពោះជនានុជននៃព្រះធម៌មេត្តាដែលមានព្រះធម៌មេត្តា[នៅក្នុងខ្លួន] ។ សេចក្តីអាក្រក់បានដល់ជនានុជនភ្លើងនរកដែលប្រកបដោយសេចក្តីអាក្រក់[នៅក្នុងខ្លួន] ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១៦:២៩] ជម្រករបស់ជនក្រឱ្ងក្រអ៊ីតទាំងឡាយអប្រិយបំផុត ។*

وَ إِنَّهُ لَيْسَ عَبْدٌ مِنْ عَبِيدِ اَللَّهِ يُقَصِّرُ فِي حُبِّنَا لِخَيْرٍ جَعَلَهُ اَللَّهُ عِنْدَهُ، إِذْ لاَ يَسْتَوِي مَنْ يُحِبُّنَا وَ مَنْ يُبْغِضُنَا، وَ لاَ يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبِ رَجُلٍ أَبَداً، إِنَّ اَللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ، يُحِبُّ هَذَا، وَ يُبْغِضُ هَذَا،

ពុំមានបាវណាមួយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់យើងﷺទេ អាស្រ័យសេចក្តីល្អដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជបានដាក់នៅក្នុងខ្លួនបាវនោះ ពេលបាវនោះមិនចាត់ទុកបុគ្គលដែលស្រឡាញ់យើងﷺ ស្មើនឹងបុគ្គលដែលស្អប់យើងﷺទេនោះ ប្រការទាំងពីរនេះមិនអាចនៅក្នុងបេះដូងមនុស្សតែម្នាក់បានទេ ! *[៣៣:៤] អល់ឡោះហ្ស៊ីមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ* បាវនោះស្រឡាញ់ដោយ[នេះដូង]មួយនេះ ស្អប់ដោយ[បេះដូង]មួយនេះ ។

أَمَّا مُحِبُّنَا فَيُخْلِصُ اَلْحُبَّ لَنَا كَمَا يَخْلُصُ اَلذَّهَبُ بِالنَّارِ، لاَ كَدَرَ فِيهِ، وَ مُبْغِضُنَا عَلَى تِلْكَ اَلْمَنْزِلَةِ، وَ نَحْنُ اَلنُّجَبَاءُ، وَ أَفْرَاطُنَا أَفْرَاطُ اَلْأَنْبِيَاءِ، وَ أَنَا وَصِيُّ اَلْأَوْصِيَاءِ، وَ اَلْفِئَةُ اَلْبَاغِيَةُ مِنْ حِزْبِ اَلشَّيْطَانِ، وَ اَلشَّيْطَانُ مِنْهُمْ،

បុគ្គលណាស្រឡាញ់យើងﷺ បុគ្គលនោះត្រូវបន្សុទ្ធសេចក្តីឡាញ់យើងﷺ ដូចគេបន្សុទ្ធមាសដោយភ្លើងនោះដែរ កុំឲ្យមានសល់សម្រាម (កាកសំណល់) នៅក្នុងមាសនោះ ។ បុគ្គលដែលស្អប់យើងﷺក៏នៅក្នុងប្រការនេះដែរ ។ យើងﷺជាមេដឹកនាំសេនិយឯក មាគ៌ាយើងﷺជាមាគ៌ាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ﷺ ខ្ញុំ ﷺជាអ្នកស្នងម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកស្នងទាំងអស់ ឯក្រុមអ្នកប្រឆាំងជាបក្សរបស់ស្ទ្រ៊ីតុន ﷺ ឯ ﷺ ជាគ្នារបស់ពួកគេទាំងនេះ ។

فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ حُبَّنَا فَلْيَمْتَحِنْ قَلْبَهُ، فَإِنْ شَارَكَ فِي حُبِّنَا عَدُوَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا، وَ لَسْنَا مِنْهُ، وَ اَللَّهُ عَدُوُّهُ، وَ جَبْرَئِيلُ، وَ مِيكَائِيلُ، وَ اَللَّهُ

عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ». ** (البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ٤٠٩ . تأويل الآيات ٢:١/٤٤٦)

ហេតុដូច្នេះ អ្នកណាចង់ស្គាល់សេចក្ដីស្រឡាញ់យើងអ៊ីម៉ាំ ចូរអ្នកនោះពិនិត្យមើលបេះដូងខ្លួនឯង ព្រោះអ្នកណាមួយហ៊ានហាយសេចក្ដីឡាញ់យើងអ៊ីម៉ាំជាមួយសេចក្ដីស្រឡាញ់សត្រូវយើងអ៊ីម៉ាំ អ្នកនោះមិនមែនគ្នាយើងអ៊ីម៉ាំទេ យើងអ៊ីម៉ាំមិនមែនគ្នាអ្នកនោះទេ អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ាជាសត្រូវអ្នកនោះ ព្រមទាំងយ៉ូ៊ីបរ៉ាអ៊ីលអ៊ីម៉ាំនិងមីកាអ៊ីលអ៊ីម៉ាំដែរ *[២:៩៨] អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ាជាសត្រូវរបស់ពួកបដិសេធសទា ។"* (تأويل الآيات ٢:١/٤٤٦)

***

6**. و قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لاَ يَجْتَمِعُ حُبُّنَا وَ حُبُّ عَدُوِّنَا فِي جَوْفِ إِنْسَانٍ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ''مَا جَعَلَ اللهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ''. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٠ . تأويل الآيات ٢:٢:٢/٤٤٧)

៦**. អ្ហ:លីសួ:ម៉ាន:ម៉ាន:ថា: "ការស្រឡាញ់យើងអ៊ីម៉ាំនិងការស្រឡាញ់សត្រូវយើងអ៊ីម៉ាំមិនអាចនៅជុំគ្នាបានទេក្នុងខ្លួនមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ាមានព្រះវចន:ថា: *[៣៣:៤] អល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ាមិនឲ្យមនុស្សម្នាក់មានបេះដូងពីរនៅក្នុងខ្លួនទេ ។"* (تأويل الآيات ٢:٢:٢/٤٤٧)

ٱلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمْ ۗ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ إِلَّآ أَن تَفْعَلُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِكُم مَّعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

៦. ព្រះសាស្ដាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត បណ្ដាភរិយារបស់គេ (គឺព្រះសាស្ដា) ជាម្ដាយរបស់ពួកគេ ។ បណ្ដាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ា ជាងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្ដាជនភៀសខ្លួន លើកលែងតែពួកអ្នកចង់ប្រព្រឹត្ដល្អចំពោះបណ្ដាមិត្ដរបស់ពួកអ្នក ។ នេះគឺអ្វីដែលមានចារិកទុកនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៦

1. وَ أَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَنَّهُمْ يَسْتَحِلُّونَ نِكَاحَ ذَوَاتِ اَلْأَرْحَامِ اَلَّتِي حَرَّمَ اَللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَإِنَّهُمْ زَعَمُوا أَنَّهُ إِنَّمَا حُرِّمَ عَلَيْنَا بِذَلِكَ نِكَاحُ نِسَاءِ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَإِنَّ أَحَقَّ مَا بَدَأَ مِنْهُ تَعْظِيمُ حَقِّ اَللَّهِ وَ كَرَامَةُ رَسُولِهِ وَ تَعْظِيمُ شَأْنِهِ وَ مَا حَرَّمَ اَللَّهُ عَلَى تَابِعِيهِ وَ نِكَاحُ نِسَائِهِ مِنْ بَعْدِ قَوْلِهِ « وَ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اَللَّهِ وَ لاَ أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اَللَّهِ عَظِيماً » وَ قَالَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « اَلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ » وَ هُوَ أَبٌ لَهُمْ ثُمَّ قَالَ « وَ لاَ تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ اَلنِّسَاءِ إِلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَ مَقْتاً وَ سَاءَ سَبِيلاً » (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , الجزء ١ , الصفحة ٥٢٦)

១. [អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទិក្ដ អ៊ីម៉ាំ:ម៉ាន:ថា:] "អ្វីដែលលោកបានថ្លែងនោះគឺពួកគេអនុញ្ញាតឲ្យខ្លួនឯងអាចរៀបការបានជាមួយស្ត្រីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវជ្ជ៉ាបានហាមនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ហ្ស៊ីវជ្ជ៉ា ព្រោះពួកគេគិតថាគេគ្រាន់តែហាមយើងរៀបការជាមួយមហេសីរបស់ព្រះសាស្ដា ស.ម.ម.ប ប៉ុណ្ណោះទេ ។ អ្វីដែលត្រឹមត្រូវតាម

ច្បាប់នោះគឺ ចាប់ផ្តើមដោយលើកតម្កើងសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ កិត្យានុភាពរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ និងការគោរពសម្តីរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ អ្វីដែលអល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ បានហាមបណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ ﷺ គឺមិនឲ្យរៀបការជាមួយព្រះមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ទេ យោលតាមព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាសនៈទូតអល់ឡោះហ្គ៌ទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាតក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយចំពោះអល់ឡោះហ្គ៌ ។* អល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៦] ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (គឺព្រះសាស្តា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ* ឯព្រះអង្គ ﷺ ជាបិតាសម្រាប់ពួកគេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *"[៤:២២] ចូរពួកអ្នកកុំរៀបការជាមួយស្ត្រីណាដែលឪពុកពួកអ្នកបានរៀបការជាមួយហើយ រៀរលែងតែអ្វីដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ ។ នេះជាអំពើអសីលធម៌ គួរឲ្យស្អប់ខ្ពើម វាជាមាគ៌ាអាក្រក់ ។"* (بصائر الدرجات 1: 526)4:22-23

***

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِصَامٍ الْكُلَيْنِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكُلَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ الْعَلاَءِ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ عَلِيٍّ الْقَزْوِينِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ الْحَنَّاطِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ ثَابِتٍ الثُّمَالِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) أَنَّهُ قَالَ: «فِينَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ''وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللهِ''، وَ فِينَا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ''وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ''، وَ الْإِمَامَةُ فِي عَقِبِ الْحُسَيْنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ،

២. [...] ស្ញាបិត អាល់-ស្ស៊ីម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសែន ﷺ តមកពីព្រះបិតាព្រះអង្គ ﷺ តមកពីអ៊ីម៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង ﷺ គឺ៖ *[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀតនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្គ៌ ។* អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង ﷺ គឺ៖ *[៤៣:២៨] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពាក្យនេះទៅជាពាក្យដែលបិតាថេរនៅរៀងរហូតក្នុងចំណោមបណ្តាកូនចៅរបស់គេ ។* អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនឹងស្ថិតនៅក្នុងរាជបុត្ត្រាជនត្តា ﷺ របស់អាល់-ហ្ស៊ីសែន ﷺ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

وَ إِنَّ لِلْقَائِمِ مِنَّا غَيْبَتَيْنِ إِحْدَاهُمَا أَطْوَلُ مِنَ الْأُخْرَى: أَمَّا الْأُولَى، فَسِتَّةُ أَيَّامٍ، أَوْ سِتَّةُ أَشْهُرٍ، أَوْ سِتُّ سِنِينَ، وَ أَمَّا الْأُخْرَى، فَيَطُولُ أَمَدُهَا حَتَّى يَرْجِعَ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ أَكْثَرُ مَنْ يَقُولُ بِهِ، فَلاَ يَثْبُتُ عَلَيْهِ إِلاَّ مَنْ قَوِيَ يَقِينُهُ، وَ صَحَّتْ مَعْرِفَتُهُ، وَ لَمْ يَجِدْ فِي نَفْسِهِ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْنَا، وَ سَلَّمَ لَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٥ . كمال الدين و تمام النعمة: ٨/٣٢٣)

អាល់-ক্বអ៊ីម ﷺ គ្នាយើង ﷺ នឹងកំបាំងខ្លួនពីរដង ការកំបាំងខ្លួនមួយនឹងយូរជាងការកំបាំងខ្លួនមួយទៀត ។ ការកំបាំងខ្លួនលើកទីមួយនឹងអាចមានរយៈពេលប្រាំមួយថ្ងៃ ឬប្រាំមួយខែ ឬប្រាំមួយឆ្នាំ ។ ការកំបាំងខ្លួនមួយទៀតអាចមានរយៈពេលយូរ ដល់ថ្នាក់បណ្តាអ្នកនិយាយអំពីរឿងនេះភាគច្រើននឹងក្រឡាស់សម្តី ។ អាស្រ័យហេតុនេះ នឹងពុំមានអ្នកណាជឿខ្ជាប់ខ្ជួនទេ ក្រៅពីបុគ្គលដែលជឿជាក់មាំជំនឿបុគ្គលនោះត្រឹមត្រូវ បុគ្គលនោះគិតថាអ្វីដែលយើង ﷺ សម្រេចនោះមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ បុគ្គលនោះព្រមស្តាប់ឱវាទយើង ﷺ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ﷺ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 8 /323)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْمُغِيرَةِ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ رَوْحٍ الْقَصِيرِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "النَّبِيُّ أَوْلى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَزْواجُهُ أُمَّهاتُهُمْ وَ أُولُوا الْأَرْحامِ بَعْضُهُمْ أَوْلى بِبَعْضٍ فِي كِتابِ اللَّهِ"، فِيمَنْ نَزَلَتْ؟ فَقَالَ: «نَزَلَتْ فِي الْإِمْرَةِ، إِنَّ هَذِهِ الْآيَةَ جَرَتْ فِي وُلْدِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) مِنْ بَعْدِهِ، فَنَحْنُ أَوْلَى بِالْأَمْرِ، وَ بِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ».

៣. អ៊ាប់ឌុល-រ៉ហ្ម៊ីម ប៊ិន រ៉ៅហ្ម៉ា អាល់-ក្ជ៊ីស្ស៊ៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប់ហ្វារ ﷺ ដែលមានវចន: អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ *[៣៣:៦] ព្រះសាស្ត្រាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (ព្រះសាស្ត្រា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ ។ បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះ*ហ្ម៉ា ថា: "តើអាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសម្រាប់អ្នកណា ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះបញ្ញា ។ អាយ៉ាស៊ុនេះផ្តោតទៅលើព្រះរាជបុត្រ ﷺ របស់អាល់-ហ្ស៊ូសៃន ﷺ អត់ពីព្រះអង្គ ﷺ ទៅ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើង ﷺ ជិតព្រះបញ្ញានិងជិតរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជាង បណ្តាអ្នកភៀសខ្លួន (المهاجرين) និងជាងអ្នកជំនួយ(الأنصار)ទៅទៀត ។"

قُلْتُ: فَوُلْدُ جَعْفَرٍ لَهُمْ فِيهَا نَصِيبٌ؟ قَالَ: «لَا». قُلْتُ: فَلِوُلْدِ الْعَبَّاسِ فِيهَا نَصِيبٌ؟ فَقَالَ: «لَا». فَعَدَدْتُ عَلَيْهِ بُطُونَ بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، كُلَّ ذَلِكَ يَقُولُ: «لَا».

ខ្ញុំក៏បានទូលថា: "តើកូនៗរបស់យ៉ាកុ៊ប់ហ្វារ ﷺ បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "តើកូនៗរបស់អាល់-អ្ជាប់បាស់ ﷺ បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ទេ ។" ខ្ញុំបានលើកយកកូនៗរបស់អ្ជាប់ឌុល-មុត្ត៉ាលិប ﷺ មកសួរព្រះអង្គ ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថាទេលើបុគ្គលទាំងនេះគ្រប់គ្នា ។

قَالَ وَ نَسِيتُ وُلْدَ الْحَسَنِ (عليه السلام)، فَدَخَلْتُ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَيْهِ، فَقُلْتُ لَهُ: هَلْ لِوُلْدِ الْحَسَنِ (عليه السلام) فِيهَا نَصِيبٌ؟ فَقَالَ: «لَا وَ اللَّهِ يَا عَبْدَ الرَّحِيمِ مَا لِمُحَمَّدِيٍّ فِيهَا نَصِيبٌ غَيْرَنَا». (الكافي , الجزء ١ , الصفحة ٢٨٨)

ខ្ញុំបានភ្លេចកូនៗរបស់អាល់-ហ្ហាសាន់ ﷺ ខ្ញុំក៏បានត្រឡប់មកជួបព្រះអង្គ ﷺ វិញ ហើយបានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា: "តើកូនៗរបស់អាល់-ហ្ហាសាន់ ﷺ បានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ទេ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ម៉ា ﷻ អ្ជាប់ឌុល-រ៉ហ្ម៊ីមអ៊ីយ អ្នកមូហ្ហាំម៉ាឌ្ធី (មានន័យថាមុស្លីម) មិនបានមួយចំណែកទេក្នុងរឿងនេះ ក្រៅពីយើង ﷺ ។" (الكافي 1: 228/ 2)

***

4. وَ عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ ثُوَيْرِ بْنِ أَبِي فَاخِتَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: «لَا تَعُودُ الْإِمَامَةُ فِي أَخَوَيْنِ بَعْدَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عليهما السلام) أَبَداً، إِنَّمَا جَرَتْ مِنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ أُولُوا الْأَرْحامِ بَعْضُهُمْ أَوْلى بِبَعْضٍ فِي كِتابِ اللَّهِ"، فَلَا تَكُونُ بَعْدَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) إِلَّا فِي الْأَعْقَابِ، وَ أَعْقَابِ الْأَعْقَابِ».

៩. [...] អាល់-ហ៊្វូសៃន៍ ប៊ិន ស្ហ៊ូវ៉ៃរ៍ ប៊ិន អាប៊ូ ហ្វាក់ទាស់បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ាម៉ាស់មិនវិលត្រឡប់ទៅរកបងប្អូនពីរនាក់វិញឡើយ ក្រោយពីអាល់-ហ៊ាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ។ អ៊ីម៉ាម៉ាស់នឹងហូរមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ដូច អល់ឡោះហ៍ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ៍ ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងជនភៀសខ្លួនទាំងឡាយ ។* ដូច្នេះរឿងនេះនឹងមិនកើតឡើងទេអត់ពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ទៅ តែវានៅក្នុងជនជំនាន់ក្រោយ គឺបណ្តាកូនចៅរបស់បណ្តាកូនចៅ ។" (الكافي 1: 225/ 1)

***

5. عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ اِبْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: «لَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) أَوْلَى اَلنَّاسِ بِالنَّاسِ، لِكَثْرَةِ مَا بَلَّغَ فِيهِ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ إِقَامَتِهِ لِلنَّاسِ، وَ أَخْذِهِ بِيَدِهِ، فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) لَمْ يَكُنْ يَسْتَطِيعُ عَلِيٌّ، وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلَ، أَنْ يُدْخِلَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لاَ اَلْعَبَّاسَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لاَ أَحَداً مِنْ وُلْدِهِ،

៥. [...] អាប៊ូ បាស្ហៀរបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា ពេលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم បានចូលទិវង្គត់ទៅ អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកជំនិតជាងគេរបស់ប្រជារាស្ត្រព្រោះរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសច្រើនណាស់អំពី[គុណសម្បត្តិរបស់]ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតែងតាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [ជាអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام]ឲ្យប្រជារាស្ត្រ បានចាប់ដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពេលអាលី صلوات الله عليه والسلام ចូលទិវង្គតគេមិនមានសិទ្ធិតែងតាំង ម៉ូហាំម៉ាដ់ បុត្ររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام មិនមានសិទ្ធិតែងតាំងអាល់-អាប់បាស់ បុត្ររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ទេ ឬបុត្រណាមួយឯទៀតរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام (ជាអ្នកដឹកនាំ)ទេ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានធ្វើបែបនេះទេ (គឺមិនបានតែងតាំង) ។

إِذَنْ لَقَالَ اَلْحَسَنُ وَ اَلْحُسَيْنُ (عَلَيْهِمَا اَلسَّلاَمُ): إِنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْزَلَ فِينَا كَمَا أَنْزَلَ فِيكَ، وَ أَمَرَ بِطَاعَتِنَا كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ، وَ بَلَّغَ فِينَا رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَّغَ فِيكَ، وَ أَذْهَبَ عَنَّا اَلرِّجْسَ كَمَا أَذْهَبَهُ عَنْكَ.

អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ៍ تبارك وتعالى បានបើកឲ្យដឹងអំពីយើង عليهم السلام ដូចដែលព្រះអង្គ تبارك وتعالى បានបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ បានបញ្ជាឲ្យគោរពយើង عليهم السلام ដូចដែលព្រះអង្គ تبارك وتعالى បានបញ្ជាឲ្យគោរពព្រះអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសអំពីយើង عليهم السلام ដូចព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រាកាសអំពីព្រះអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ ភាពមិនជ្រះស្អាត(الرجس)ត្រូវខ្ចាត់ឆ្ងាយពីយើង عليهم السلام ដូចវាបានខ្ចាត់ឆ្ងាយពីព្រះអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។"

فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) كَانَ اَلْحَسَنُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) أَوْلَى بِهَا لِكِبَرِهِ، فَلَمَّا تُوُفِّيَ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يُدْخِلَ وُلْدَهُ، وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلَ ذَلِكَ، وَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ''وَ أُولُوا اَلْأَرْحامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتابِ اَللّٰهِ''، فَيَجْعَلُهَا فِي وُلْدِهِ، إِذَنْ لَقَالَ اَلْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): أَمَرَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِطَاعَتِي كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ وَ طَاعَةِ أَبِيكَ، وَ بَلَّغَ فِيَّ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَّغَ فِيكَ وَ فِي أَبِيكَ، وَ أَذْهَبَ عَنِّي اَلرِّجْسَ كَمَا أَذْهَبَ عَنْكَ وَ عَنْ أَبِيكَ.

ដូច្នេះពេលអាលី صلوات الله عليه والسلام ចូលទិវង្គតទៅ អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកជំនិតបំផុតនឹងសេចក្តីថ្កុំថ្កើងរបស់ព្រះ

អង្គ ។ លុះព្រះអង្គបានបំពេញចប់ហើយ ព្រះអង្គមិនមានសេរីភាពយកកូនៗរបស់ព្រះអង្គមកបញ្ចូលក្នុងរឿងនេះទេ (គឺមិនអាចតែងតាំងអ្នកណាបានតាមតែចិត្តទេ) ហើយព្រះអង្គមិនបានធ្វើបែបនេះទេ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍មានព្រះបន្ទូលថា៖ "*[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ទ៍ ។* ដូច្នេះព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យតំណែងនេះបានទៅព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ ។ អាល់-ហ៊ូសៃន៍មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ទ៍បានបញ្ជាឲ្យគោរពខ្ញុំដូចដែលព្រះអង្គបានបញ្ជាឲ្យគោរពអ្នក និងព្រះបិតាអ្នកដែរ ។ រ៉សូលុលឡោះហ្ទ៍បានប្រកាសអំពីខ្ញុំដូចដែលព្រះអង្គបានប្រកាសអំពីអ្នកនិងព្រះបិតាអ្នកដែរ ។ ដូច្នេះភាពមិនជ្រះស្អាតត្រូវខ្ចាត់ឆ្ងាយពីខ្ញុំដូចដែលវាត្រូវខ្ចាត់ឆ្ងាយពីអ្នកនិងពីព្រះបិតាអ្នកដែរ ។"

فَلَمَّا صَارَتْ إِلَى اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَدَّعِيَ عَلَيْهِ، كَمَا كَانَ هُوَ يَدَّعِي عَلَى أَخِيهِ وَ عَلَى أَبِيهِ لَوْ أَرَادَ أَنْ يَصْرِفَا اَلْأَمْرَ عَنْهُ، وَ لَمْ يَكُونَا لِيَفْعَلاَ، ثُمَّ صَارَتْ حِينَ أَفْضَتْ إِلَى اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، فَجَرَى تَأْوِيلُ هَذِهِ اَلْآيَةِ: ''وَ أُولُوا اَلْأَرْحٰامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتٰابِ اَللّٰهِ''،

ដូច្នេះពេលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានទៅឯអាល់-ហ៊ូសៃន៍ សមាជិកនៃក្រុមគ្រួសារព្រះអង្គណាមួយក៏ដោយមិនមានសេរីភាពទាមទារអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនោះទេ ដូចជាទាមទារពីព្រះរៀម(ឬព្រះអនុជ)ព្រះអង្គនិងពីព្រះបិតាព្រះអង្គជាដើម បើសិនជាចង់ទាមទាររឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនេះពីព្រះអង្គ ហើយពួកគេមិនបានធ្វើបែបនេះទេ ។ បន្ទាប់មក លទ្ធផលចុងក្រោយ រឿងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុក៏បានមកឯអាល់-ហ៊ូសៃន៍ ដូច្នេះសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស៊ុ *[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ទ៍* ក៏បានកើតមានឡើង ។

ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، لِعَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)».

បន្ទាប់មក ក្រោយពីអាល់-ហ៊ូសៃន៍ អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុក៏បានមកឯ អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ ។ ក្រោយពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ បានមកឯ មូហាំម៉ាដ ប៊ិន អាលី ។"

وَ قَالَ: «اَلرِّجْسُ هُوَ اَلشَّكُّ، وَ اَللَّهِ لاَ نَشُكُّ فِي رَبِّنَا أَبَداً». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٢ . الكافي ١:١/٢٢٧)

ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ភាពមិនជ្រះស្អាត(اَلرِّجْسُ)គឺសេចក្តីសង្ស័យ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ទ៍ យើងមិនសង្ស័យអំពីព្រះម្ចាស់យើងជាដាច់ខាត ។" (الكافي 1: 227/ 1)

***

6. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «قَضَى أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (صلوات الله عليه) فِي خَالَةٍ جَاءَتْ تُخَاصِمُ فِي مَوْلَى رَجُلٍ مَاتَ، فَقَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: "وَ أُولُوا الْأَرْحامِ بَعْضُهُمْ أَوْلى بِبَعْضٍ فِي كِتابِ اللَّهِ"، فَدَفَعَ الْمِيرَاثَ إِلَى الْخَالَةِ، وَ لَمْ يُعْطِ الْمَوْلَى».

6. [...] មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ក្ងយ់ស៍បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានកាត់ក្តីរឿងម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងម្តាយដែលបានមកតវ៉ាអំពីរឿងទាស:ម្នាក់ ដែលបានទាមទារ(មរតក) ក្រោយពីម្ចាស់របស់ទាស:នេះស្លាប់ ។ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានសូត្រអាយ៉ាស្ងុ នេះ *[៣៣:6] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៑ ។* អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានប្រគល់មរតកឲ្យទៅម្តាយមីង(ឬម្តាយធំ)ខាងម្តាយ មិនឲ្យទៅទាស:នោះទេ ។" (الكافي 7: 135/ 2)

***

7. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ عَامِرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ ابْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحِيمِ بْنِ رَوْحٍ الْقَصِيرِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: إِنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ''، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي وُلْدِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)».

៧. [...] អ៊ុប់ឌុល-រ៉ហ្ម៊ីម ប៊ិន ណ៉ាហ្ស៑ អាល់-ឆ្ងូ្ងយ់រ៑បានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៑ صلوات الله عليه والسلام កាលគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៑ عز وجل *[៣៣:6] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៑ ជាងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងជនភៀសខ្លួនទាំងឡាយ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អាយ៉ាស្ងុនោះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះរាជបុត្រ عليهم السلام របស់អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑ صلوات الله عليه والسلام ។"

قَالَ:قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، نَزَلَتْ فِي الْفَرَائِضِ؟ قَالَ: «لاَ» قُلْتُ: فَفِي الْمَوَارِيثِ؟ فَقَالَ: «لاَ، نَزَلَتْ فِي الْإِمْرَةِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٦ . تأويل الآيات ٢:٤/٤٤٧)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ តើអាយ៉ាស្ងុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយមែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការទទួលមរតកមែនទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ទេ ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះបញ្ជា (អ៊ីម៉ាម៉ាស្ងុ) ។" (تأويل اليات 2: 447/ 4)

***

8**. و قَالَ أَيْضاً: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْفَضْلِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ الْحُسَيْنِ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ، مَوْلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُ مَوْلاَيَ، فَقُلْتُ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللهِ''، قَالَ: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، مَعْنَاهُ أَنَّهُ رَحِمُ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَيَكُونُ أَوْلَى بِهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُهَاجِرِينَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٦ . تأويل الآيات ٢:٥/٤٤٧)

8**. [មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប់បាស់]មានប្រសាសន៑ដែរថា អ៊ុប់ឌុល-អ៊ុស្ស៊ីស ប៊ិន យ៉ាស្ងយ៉ា បានរាយការណ៑ប្រាប់យើងតមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ុប់ឌុល-រ៉ះហ្ម៉ាន ប៊ិន អាល់-ហ្ហាដ្ធ៑ល៑ តមកពី យ៉ាកុ៉ហ្វារ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑ អាល់-គូហ្ហ៊ី តមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ស្ងៃដ្ធ៑ អ្នកបម្រើរបស់ អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានប្រសាសន៑ថាខ្ញុំបានសួរព្រះបរមគ្រូ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៑ عز وجل *[៣៣:6] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតឯ*

ទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអាល់ហ្ការ៉ាន ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ៊ាប៊ី ត្ប៊ីលិប عليه السلام អត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុនេះគឺ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាសាច់សាលោហិតរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម صلى الله عليه وآله وسلم ដូច្នេះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលជិតស្និទ្ធអាស្រ័យប្រការនេះឯង ជាងបណ្តាអ្នកសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាអ្នកអាន់ស្ការ (គឺអ្នកភ្ជៀសខ្លួន) ។" (تأويل الآيات ٢:٥/٤٤٧)

***

9**. فِي كِتَابِ عِلَلِ اَلشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَلِيِّ بْنِ اَلْحُسَنِ بْنِ فَضَّالٍ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا اَلْحَسَنِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ فَقُلْتُ لَهُ: لِمَ كُنِّيَ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِأَبِي اَلْقَاسِمِ؟ فَقَالَ: لِأَنَّهُ كَانَ لَهُ اِبْنٌ يُقَالُ لَهُ قَاسِمٌ فَكُنِّيَ بِهِ، قَالَ: فَقُلْتُ: يَا اِبْنَ رَسُولِ اَللَّهِ فَهَلْ تَرَانِي أَهْلاً لِلزِّيَادَةِ؟ فَقَالَ: نَعَمْ أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: أَنَا وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ اَلْأُمَّةِ؟ قُلْتُ: بَلَى،

៩**. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាលី អាល់-ស្ហារ៉ាអ៊ីអ៊ុ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសែន ប៊ិន ហ្ហាដ្ជ៉ូដ្ជ៉ល់ តមកពីឪពុកលោកដែលបានរាយការណ៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះនាមក្រៅថា អាប៊ូ អាល់-ក្ស៊ីម ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រោះព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះរាជបុត្រ (កូនប្រុស) មួយមានព្រះនាមថា ក្ស៊ីម ។ ដូច្នេះគេបានហៅព្រះនាមក្រៅរបស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ដូចនេះឯង ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយបន្ថែមឲ្យទូលបង្គំជ្រាបបន្តិចទៀតបានទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏មានវចនៈថា៖ "បាន ។ តែលោកដឹងទេថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម صلى الله عليه وآله وسلم បានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ" ? ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។"

قَالَ: أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ عَلِيّاً عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَاسِمُ اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ؟ قُلْتُ: بَلَى، قَالَ: فَقِيلَ لَهُ أَبُو اَلْقَاسِمِ لِأَنَّهُ أَبُو القسيم[قَسِيمِ] اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ ، فَقُلْتُ: وَ مَا مَعْنَى ذَلِكَ؟

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកចែក (قَاسِمُ) ឋានសួគ៌និងឋាននរក ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេហៅព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ថា អាប៊ូ អាល់-ក្ស៊ីម មិនហៅ អាប៊ូ អាល់-ក្ស៊ីម ឋានសួគ៌និងឋាននរកទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើនេះមានន័យថាអ្វី ?"

فَقَالَ: إِنَّ شَفَقَةَ اَلنَّبِيِّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى أُمَّتِهِ كَشَفَقَةِ اَلْآبَاءِ عَلَى- اَلْأَوْلاَدِ وَ أَفْضَلُ أُمَّتِهِ عَلِيٌّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ مِنْ بَعْدِهِ شَفَقَةُ عَلِيٍّ عَلَيْهِمْ كَشَفَقَتِهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِأَنَّهُ وَصِيُّهُ وَ خَلِيفَتُهُ وَ اَلْإِمَامُ بَعْدَهُ، فَلِذَلِكَ قَالَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: أَنَا وَ عَلِيٌّ أَبَوَا هَذِهِ اَلْأُمَّةِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីមេត្តារបស់ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم មកលើសហគមន៍ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ដូចសេចក្តីមេត្តារបស់ឪពុកមកលើកូន ។ បុគ្គលប្រសើរបំផុតក្នុងសហគមន៍ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم គឺអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ។ អត់ពីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ទៅ សេចក្តីមេត្តារបស់អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام លើពួកគេដូចសេចក្តីមេត្តារបស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ដែរ ពីព្រោះអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه والسلام (អ្នកស្នង) ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ជាខ្ជ៉ាលីហ្ហ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم និងជាអ៊ីមុាំអត់ពីព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ទៅ ។ ហេតុនេះឯងបានជាព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم និងអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ជាឪពុកពីរនាក់របស់សហគមន៍នេះ ។"

وَ صَعِدَ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اَلْمِنْبَرَ فَقَالَ: مَنْ تَرَكَ دَيْناً أَوْ ضَيَاعاً فَعَلَيَّ وَ إِلَيَّ وَ مَنْ تَرَكَ مَالاً فَلِوَرَثَتِهِ، فَصَارَ بِذَلِكَ أَوْلَى مِنْ

آبَائِهِمْ وَ أُمَّهَاتِهِمْ وَ صَارَ أَوْلَى بِهِمْ مِنْهُمْ بِأَنْفُسِهِمْ، وَ كَذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ بَعْدَهُ جَرَى ذَلِكَ لَهُ مِثْلُ مَا جَرَى لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ . (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٣٨)

ព្រះសាស្តាﷺបានឡើងវេទិកា មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាចាកទៅដោយចំពាក់គេឬខាតបង់ វាជាការកិច្ចរបស់ខ្ញុំﷺ អ្នកណាបន្សល់ទុកនូវទ្រព្យ វាបានទៅអ្នកទទួលមរតករបស់អ្នកនោះ ។" ដូច្នេះ អាស្រ័យហេតុនេះអ្នកនោះទៅជាអ្នកសំខាន់បំផុតជាងឪពុកនិងម្តាយខ្លួន និងសំខាន់បំផុតសម្រាប់ពួកគេ ។ ដូចនេះដែរ អាមីរុល-មុមីនីនﷺអត់ពីព្រះសាស្តាﷺទៅ ។ រឿងនេះហូរធ្លាក់មកលើអ៊ីម៉ាំលីﷺ ដូចអ្វីដែលហូរធ្លាក់មកលើរ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺដែរ ។" (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٣٨)

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِيثَـٰقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَـٰقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

៧. [ចូរអ្នក (មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ) នឹកឃើញ]កាលយើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីបណ្តាព្រះសាស្តា ពីអ្នក ពីនុះហ៊ូ ពីអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម ពីមូសានិងពីអ៊ីសាបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ាំ ។ យើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាមឹងម៉ាត់ពីពួកគេ [ថានឹងគោរពតាមបញ្ជារបស់យើង និងបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនយ៉ាងផ្ចិតផ្ចង់]

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ يَحْيَى الْحَلَبِيِّ، عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَوَّلُ مَنْ سَبَقَ إِلَى الْمِيثَاقِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ كَانَ أَقْرَبَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، وَ كَانَ بِالْمَكَانِ الَّذِي قَالَ لَهُ جَبْرَئِيلُ لَمَّا أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ: تَقَدَّمْ - يَا مُحَمَّدُ - فَقَدْ وَطِئْتَ مَوْطِئاً لَمْ يَطَأْهُ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَ لاَ نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَ لَوْلاَ أَنَّ رُوحَهُ وَ نَفْسَهُ كَانَتْ مِنْ ذَلِكَ الْمَكَانِ لَمَا قُدِّرَ أَنْ يَبْلُغَهُ، فَكَانَ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ''قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ''، أَيْ بَلْ أَدْنَى، فَلَمَّا خَرَجَ الْأَمْرُ، وَقَعَ مِنَ اللَّهِ إِلَى أَوْلِيَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».

១. [...] អ៊ីបនូ ស៊ីណានបានតំណាលថា អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះﷺមានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសន្យាមុនគេគឺរ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ ព្រះអង្គﷺជាសត្វលោកដែលជិតអល់ឡោះ ជ្ជ ជាងអស់សត្វលោកទាំងឡាយ និងជិតជំណាក់មួយដែលជ្ប៊ីបរ៉ាអ៊ីលﷺបានថ្លែងប្រាប់ព្រះអង្គﷺកាលព្រះអង្គﷺបានឡើងជាមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺទៅលើមេឃនោះ ថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធﷺអ៊ីយ ទៅខាងមុខ ព្រោះព្រះអង្គﷺបានឈានដល់កន្លែងមួយដែលមិនមានទេវតាជំនិតនិងព្រះសាស្តាប្រសិតណាមួយធ្លាប់បានមកដល់ឡើយ ។" វិញ្ញាណព្រះអង្គﷺនិងខ្លួនព្រះអង្គﷺមកពីជំណាក់នេះដែលគេបានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គﷺទៅដល់នោះ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គﷺនៅ[ឆ្ងាយ]ពីអល់ឡោះ ជ្ជ ដូចអល់ឡោះ ជ្ជ ta'ala មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៥៣:៩] គេបាននៅឆ្ងាយប្រវែងពីរធ្នូឬជិតជាងនោះ ។* មែន ក៏ប៉ុន្តែព្រះអង្គﷺបាននៅជិតជាងនោះទៅទៀត ។ ពេលព្រះបញ្ជាចេញមក វាបានកើតឡើងមកលើបណ្តាព្រះអនុរក្ស ﷺ ជ្ជ របស់ព្រះអង្គ ។"

فَقَالَ اَلصَّادِقُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «كَانَ اَلْمِيثَاقُ مَأْخُوذاً عَلَيْهِمْ لِلَّهِ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ لِرَسُولِهِ بِالنُّبُوَّةِ، وَ لِأَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ اَلْأَئِمَّةِ بِالْإِمَامَةِ، فَقَالَ: أَ لَسْتُ بِرَبِّكُمْ، وَ مُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ، وَ عَلِيٌّ إِمَامُكُمْ، وَ اَلْأَئِمَّةُ اَلْهَادُونَ أَئِمَّتُكُمْ؟ فَقَالُوا: بَلَى، شَهِدْنَا. فَقَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ - أَيْ لِئَلاَّ تَقُولُوا يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ - إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ.

អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទិក្ក صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "គេបានទទួលយកនូវកិច្ចសន្យាពីពួកគេពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអល់ឡោះហ្ស៊ាជ្ជ ជាព្រះម្ចាស់ ជ្ជ ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងសាស្ត្រាភាពរបស់ព្រះសាសន:ទូត ﷺ របស់ព្រះអង្គ ជ្ជ ជាមួយអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុំរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីមុាំទាំងឡាយ عليهم السلام ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ជ្ជ មានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើអញ ជ្ជ មិនមែនជាព្រះម្ចាស់ ជ្ជ របស់ពួកគេអ្នកទេ តើមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ﷺ មិនមែនជាព្រះសាស្ត្ររបស់ពួកអ្នកទេ តើអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام មិនមែនជាអ៊ីមុាំ عليهم السلام របស់ពួកអ្នកទេ តើអស់អ៊ីមុាំ عليهم السلام មគ្គទេសក៍ដឹកនាំមិនមែនជាអ៊ីមុាំ عليهم السلام របស់ពួកអ្នកទេ ?" ពួកគេបានទូលថា៖ "មែន អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមធ្វើជាកសិណសាក្ស៊ី (គឺសូមទទួលស្គាល់) ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ា تعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើពួកអ្នកថាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ" ពោលគឺ នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ប្រហែលជាពួកអ្នកនឹងថា៖ "យើងមិនដឹងរឿងនេះទេ !"

فَأَوَّلُ مَا أَخَذَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ اَلْمِيثَاقَ عَلَى اَلْأَنْبِيَاءِ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ''وَ إِذْ أَخَذْنَا مِنَ اَلنَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ''، فَذَكَرَ جُمْلَةَ اَلْأَنْبِيَاءِ، ثُمَّ أَبْرَزَ عَزَّ وَ جَلَّ أَفْضَلَهُمْ بِالْأَسَامِي، فَقَالَ: ''وَ مِنْكَ'' يَا مُحَمَّدُ، فَقَدَّمَ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لِأَنَّهُ أَفْضَلُهُمْ ''وَ مِنْ نُوحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ مُوسَى وَ عِيسَى اِبْنِ مَرْيَمَ'' فَهَؤُلاَءِ اَلْخَمْسَةُ أَفْضَلُ اَلْأَنْبِيَاءِ، وَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَفْضَلُهُمْ،

ប្រការដំបូងបង្អស់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យា ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ជ្ជ ទទួលពីព្រះសាស្ត្រាទាំងឡាយនោះ عليهم السلام គឺការមានព្រះអង្គ ជ្ជ ជាព្រះម្ចាស់ ជ្ជ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ជ្ជ ៖ *[៣៣:៧] កាលយើងបានទទួលយកកិច្ចសន្យាពីបណ្ដាព្រះសាស្ត្រ ។* ព្រះអង្គ ជ្ជ ចែងអំពីព្រះសាស្ត្រទាំងអស ។ បន្ទាប់មកព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានបង្ហាញនូវបុគ្គលប្រសើរជាងគេក្នុងចំណោមអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ព្រះអង្គ ជ្ជ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *"ពីអ្នក* ឱមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ﷺ ។" អាស្រ័យហេតុនេះ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ជាបុគ្គលមុខគេព្រោះ ﷺ ប្រសើរជាងគេទាំងអស់ *ពីនុះហ្ស៊ា ពីអ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម ពីមូសា និងពីអ ីសាបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ាំ ។* បុគ្គលទាំងប្រាំអង្គនេះ عليهم السلام ជាព្រះសាស្ត្ររ ាស ់ ខ្ពស ់ ជ ាងគ េ ។ រ ៉ ាស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ﷺ ខ្ពស ់ ជ ាងព ្ រ ះ សាស្ត្ររ ាទ ាំ ង ប ្ ា ំ អ ង ្ គ ន េ ះ عليهم السلام ។

ثُمَّ أَخَذَ بَعْدَ ذَلِكَ مِيثَاقَ رَسُولِ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى اَلْأَنْبِيَاءِ بِالْإِيمَانِ بِهِ، وَ عَلَى أَنْ يَنْصُرُوا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) ، فَقَالَ: ''وَ إِذْ أَخَذَ اَللهُ مِيثَاقَ اَلنَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَ حِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ'' يَعْنِي رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ''لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَ لَتَنْصُرُنَّهُ'' يَعْنِي أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، تُخْبِرُوا أُمَمَكُمْ بِخَبَرِهِ، وَ خَبَرِ وَلِيِّهِ مِنَ اَلْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ) ».
** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٧ . تفسير القمّيّ ١:٢٤٦)

ក្រោយពីនោះមក រ ៉ ាស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ﷺ ទ ទ ួ ល យ ក ក ិ ច ្ ច ស ន ្ យ ា ព ី ព ្ រ ះ សាស្ត្ររ ាទ ាំ ង ឡ ាយ ក ្ ន ុ ង ន ាម ន ៃ ជ ំ ន ឿ ច ំ ព ោ ះ ព ្ រ ះ អ ង ្ គ ﷺ និងសន្យាថាព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងអស់នឹងគាំទ្រអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ជ្ជ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:៨១] កាលអល់ឡោះហ្ស៊ាបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្ដាសាស្ត្រាថា៖ "អញបានឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះគម្ពីរនិងប្រាជ្ញាញាណ ។ បន្ទាប់ពីនោះមានសាស្ត្រាម្នាក់មករកពួកអ្នកដើម្បីអះអាងថាពិតបន្ថែមពីលើអ្វីដែលពួកអ្នកមានស្រាប់ហើយនោះ ចូរពួកអ្នកជឿគេ* មានន័យថារ ៉ ាស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ﷺ

ﷺ ។ *ចូរពួកអ្នកជឿគេនិងគាំទ្រគេ"* មានន័យថាអ្នកស្នងﷺ ព្រះអង្គﷺ គឺអាមីរុល-មុមីនីន ។ ﷺ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកប្រាប់សហគមន៍ពួកអ្នកឲ្យដឹងអំពីគេﷺ និងអំពីអស់អ៊ីមុាំﷺដែលជាអ្នកស្នងﷺគេ ﷺ ។" (تفسير القمّي 1: 246) 3:78-82

لِّيَسْـَٔلَ ٱلصَّـٰدِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

៨. ដើម្បីព្រះអង្គនឹងសួរបណ្ដាសច្ចការីអំពីសច្ចការរបស់ខ្លួន ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមទុកនូវទណ្ឌកម្ម ដ៏ឈឺចាប់សម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨

1. الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِذَا سُئِلَ الصَّادِقُ عَنِ صِدْقِهِ عَلَى أَيِّ وَجْهٍ قَالَهُ فَيُجَازَى بِحَسَبِهِ، فَكَيْفَ يَكُونُ حَالُ الْكَاذِبِ!». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤١٨ . مجمع البيان ٨:٥٣١)

១. អាល់-ត្ববរីស៊ីបានមានប្រសាសន៍ថា អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទิក្ខﷺមានវចនៈថា៖ "ពេលគេសាកសួរអ្នកត្រឹមត្រូវអំពីការពិតរបស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងណាមួយក៏ដោយ ព្រះអង្គﷻមានព្រះបន្ទូលថាអ្នកនោះនឹងត្រូវតបស្នងយ៉ាងស័ក្តិសមត្រឹមត្រូវ ។ ចំណែកឯបុគ្គលដែលកុហកនោះ តើបុគ្គលនោះនឹងនៅក្នុងស្ថានភាពបែបណាទៅ !" (مجمع البيان 8: 531)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَآءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

៩. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកនឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះហ្ស៊ាមកលើពួកអ្នកកាលកងទ័ពបានមកប្រឈមទល់ពួកអ្នក ។ យើងបានបញ្ជូនខ្យល់និងកងទ័ពដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញមកប្រឈមទល់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់មហាទស្សនាការអ្វីដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩

1. الطَّبْرِسِيُّ فِي (الْإِحْتِجَاجِ): عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، مَعَ بَعْضِ الْيَهُودِ، فِي حَدِيثٍ: «قَالَ الْيَهُودِيُّ: فَإِنَّ هَذَا هُوداً قَدْ انْتَصَرَ اللَّهُ لَهُ مِنْ أَعْدَائِهِ بِالرِّيحِ، فَهَلْ فَعَلَ لِمُحَمَّدٍ شَيْئاً مِنْ هَذَا؟ قَالَ لَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): لَقَدْ كَانَ كَذَلِكَ، وَ مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أُعْطِيَ مَا هُوَ أَفْضَلُ مِنْ هَذَا، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ قَدْ انْتَصَرَ لَهُ مِنْ أَعْدَائِهِ بِالرِّيحِ يَوْمَ الْخَنْدَقِ، إِذْ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ رِيحاً تَذُرُّ الْحَصَى وَ جُنُوداً لَمْ يَرَوْهَا،

១. អាល់-ត្ববរីស៊ី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិះហ្ស៊ាទីយ៉ាច្ចﷺ បានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ិន យ៉ាហ្ហ្ការﷺ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីនﷺ នៅក្នុងហ្ការ៉ូ្ស្ស៊ីមួយ - បុរសយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ទីបានថា៖ "នេះគឺហ្ស៊ីដ្ទﷺដែលអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻបានជួយតទល់នឹងសត្រូវរបស់ព្រះអង្គﷺដោយខ្យល់ ។ តើព្រះអង្គﷻបានធ្វើបែបនេះឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ទﷺដែរទេ ?" អ្ហ្ម៉ាលីﷺបានប្រាប់គាត់ថា៖ "បានកើតឡើងដូចនេះមែន ។ អ្វីដែលគេបាន

ប្រទានឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីﷺនោះធំជាងនេះទៅទៀត ។ អល់ឡោះ ﷻ បានជួយព្រះអង្គﷺ តទល់សត្រូវ ព្រះអង្គﷺ ដោយខ្យល់ក្នុងសម័យខ្ទ ន់ដ្ធ ក្ធ ។ កាលព្រះអង្គ ﷻ បានបញ្ជូនខ្យល់មកលើពួកគេ គឺខ្យល់ដែលនាំមកនូវដុំថ្ម និងទ័ពមួយដែលពួកគេមើលមិនឃើញ ។"

فَزَادَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مُحَمَّداً (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى هُودٍ بِثَمَانِيَةِ آلاَفِ مَلَكٍ، وَ فَضَّلَهُ عَلَى هُودٍ بِأَنَّ رِيحَ عَادٍ رِيحُ سَخَطٍ،وَ رِيحُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) رِيحُ رَحْمَةٍ، قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ''يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنا عَلَيْهِمْ رِيحاً وَ جُنُوداً لَمْ تَرَوْها ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٢٨ . الإحتجاج: ٢١٢)

ដូច្នេះអល់ឡោះ ﷻ បានបន្ថែមឲ្យមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីﷺ លើសហ្ជ៊ីដ្ធﷺ នូវប៉ែតសិបពាន់ទេវតា ព្រះអង្គ ﷻ ស្រឡាញ់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីﷺ ជាងហ្ជ៊ីដ្ធﷺ ពីព្រោះខ្យល់ដែលមកជួយអ៊ុ ដ្ធ ជាខ្យល់ព្រះពិរោធ រីឯខ្យល់មកជួយមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៊ីﷺ ជាខ្យល់ព្រះមេត្តាធម៌ ។ អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា ៖ *[៣៣:៩] បណ្ធាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ ចូរពួកអ្នកនឹកដល់ព្រះគុណអល់ឡោះ ﷻ មកលើពួកអ្នក ពេលដែលកងទ័ពបានមកប្រឈមទល់ពួកអ្នក ។ យើងបានបញ្ជូនខ្យល់ និងកងទ័ពដែលពួកអ្នកមើលមិនឃើញមកប្រឈមទល់ពួកគេ ។"* (الاحتجاج: 212)

إِذْ جَآءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ ٱلْأَبْصَٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ﴿١٠﴾

១០. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ]កាលទ័ពទាំងនោះបានរកពួកអ្នកពីខាងលើ និងពីខាងក្រោមពួកអ្នក កាលភ្នែកក្រឡេតក្រឡាប់[ដោយភ័យស្លន់ស្លា] បេះដូងឡើងមកដល់ក ន្ធ ីត ពួកអ្នក[ដែលមានពុតត្បុត]គិតអំពីអល់ឡោះ ﷻ ដោយការប៉ាន់ស្មាន[ផ្សេងៗ] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០

1**. [ابن كثير] قال أبو بكر بن عياش: عن أبي حمزة الثمالي، عن عكرمة * (وبلغت القلوب الحناجر) * قال: لو أن القلوب تحركت أو زالت لخرجت نفسه، وانما هو الخوف والفزع. (تفسير أبي حمزة الثمالي صفحة : ٢٦٦ حديث ٢٣٣)

១**. អ ីបន្ទ កាស្ស ៀរមានប្រសាសន ៍ថា អាប ូ បាការ ២ ីន អ ុ យ ៉ ាស ់ មានប្រសាសន ៍តមកពី អាប ូ ហ ្ហ ាំ ស ្ហ ាស ់ អ ាល ់ - ស ្ហ ីម ៉ ាលី តមកពី អ ូ ីក ៉ ីម ៉ ាស ់[អ ំ ពីអ ាយ ៉ ាស ់] *[៣៣:១០] កាលភ្នែកក្រឡេតក្រឡាប់ បេះដូងឡើងមកដល់ក ន្ធ ីត* ថា ៖ "បើ ២ ីនជាបេះដូងអាចដ ើ រ ២ ីនឬអាចរ ណ ាយ ២ ីត ២ ីន ២ ីញ ្ញ ាណ ២ ីកគ ២ ីន ២ ីងចេ ២ ីមកក ្ រ ៅ ។ ២ ីតនេ ៖ ២ ីគ ២ ីការ ២ ីខ ្ ២ ីច ២ ីការ ២ ីភ ័ យ ២ ីន ្ ២ ីត ់ ២ ីចិ ២ ីត ្ ២ ីទ ។" (تفسير أبي حمزة الثمالي صفحة : ٢٦٦ حديث ٢٣٣)

هُنَالِكَ ٱبْتُلِيَ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا۟ زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾

១១. ត្រ ២ ីនេ ៖ ២ ីងដែលបណ ្ ២ ីអ ្ ២ ីកមានសទ ្ ២ ីធ ២ ីត ្ ២ ីវ ២ ីល ្ ២ ីងពិ ២ ីសោ ២ ីធ ២ ីភ ័ យ ២ ីន ្ ២ ីត ់ ២ ីយ ២ ីង ២ ីខ ្ ២ ីង ២ ីងប ២ ីផ ២ ីត ។

وَإِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

១២. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ] កាលពួកលាក់ពុតនិងពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងដួងចិត្តបានថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៑និងសាសនៈទូតព្រះអង្គមិនបានសន្យាអ្វីឲ្យយើងក្រៅពីការបោកប្រាស់ទេ !"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១២

1. لم يكن لأبي بكر وعمر أي سابقة في الدين

وَ إِنَّ بَعْضَ مَنْ سَمَّيْتُ مَا كَانَ ذَا بَلاَءٍ وَ لاَ سَابِقَةٍ وَ لاَ مُبَارَزَةِ قَرْنٍ وَ لاَ فَتْحٍ وَ لاَ نَصْرٍ غَيْرَ مَرَّةٍ وَاحِدَةٍ، ثُمَّ فَرَّ وَ مَنَحَ عَدُوَّهُ دُبُرَهُ وَ رَجَعَ يُجَبِّنُ أَصْحَابَهُ! وَ يُجَبِّنُونَهُ وَ قَدْ فَرَّ مِرَاراً! فَإِذَا كَانَ عِنْدَ الرَّخَاءِ وَ الْغَنِيمَةِ تَكَلَّمَ وَ تَغَيَّرَ وَ أَمَرَ وَ نَهَى.

១. អាប៊ូ បាការ និង អ្ហ្ម៉ារមិនដែលនៅមុខគេទេរឿងសាសនា

[ស្ហ៊ីឡេម៑ ប៊ិន ក្ងយ់ស៑មានប្រសាសន៑ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖] ម្នាក់ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ (គឺអ្ហ្ម៉ារ) ដែលលោកបានឮនោះ មិនដែលទុកឧបសគ្គឆ្ងាយពីខ្លួនឡើយ មិនដែលឈានទៅមុខឡើយ មិនដែលប្រយុទ្ធតតូឡើយ មិនដែលវាយយកបានបន្ទាយណាមួយឡើយ មិនដែលបានជួយម្តងណាឡើយ តែគាត់រត់គេចខ្លួន បែរខ្នងដាក់សត្រូវ ។ ពេលគាត់ត្រឡប់មកវិញ គាត់ចោទកនទាំងឡាយរបស់គាត់ថាកំសាក ពួកគេក៏បានចោទគាត់អំពីបទតែមួយនេះដែរ ។ គាត់បានរត់គេចខ្លួនច្រើនដង ។ នៅក្នុងគ្រាចម្រុងចម្រើន ពេលមាន[ការចែក]ទ្រព្យបានពីសង្គ្រាម គាត់និយាយនិងផ្លាស់ប្តូរ គាត់បញ្ជានិងហាមឃាត់ ។

وَ لَقَدْ نَادَى اِبْنُ عَبْدِ وُدٍّ – يَوْمَ اَلْخَنْدَقِ – بِاسْمِهِ، فَحَادَ عَنْهُ وَ لاَذَ بِأَصْحَابِهِ حَتَّى تَبَسَّمَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِمَّا رَأَى بِهِ مِنَ اَلرُّعْبِ وَ قَالَ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ »أَيْنَ حَبِيبِي عَلِيٌّ؟ تَقَدَّمْ يَا حَبِيبِي يَا عَلِيُّ».

អ៊ីបនូ អ៊ាប់ឌ្ហ វ៉ុដ្ឌ នាសមរភូមិខ្ជ ន់ដ្ឋាកូ៎ បានហៅគាត់ ដោយឈ្មោះគាត់ ។ គាត់បានពួនពីអ៊ីបនូ អ៊ាប់ឌ្ហ វ៉ុដ្ឌ ហើយបានរត់គេចខ្លួនជាមួយកនទាំងឡាយរបស់គាត់ ដល់ថ្នាក់ព្រះសាសនៈទូត صلى الله عليه وآله وسلم អល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل ញញ៊ឹមពេលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានឃើញគាត់ភ័យស្លន់ស្លា ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ឯណាអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលសម្លាញ់ صلوات الله عليه والسلام របស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ? អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលសម្លាញ់ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم អើយ ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទៅមុខ (គឺចូលប្រយុទ្ធ) ។"

2. عبادتهما الأصنام بعد الإسلام!!

وَ هُوَ اَلْقَائِلُ يَوْمَ اَلْخَنْدَقِ لِأَصْحَابِهِ اَلْأَرْبَعَةِ – أَصْحَابِ اَلْكِتَابِ وَ اَلرَّأْيُ – «وَ اَللَّهِ أَنْ نَدْفَعَ مُحَمَّداً إِلَيْهِمْ بِرُمَّتِهِ [وَ] نَسْلَمَ مِنْ ذَلِكَ، حِينَ جَاءَ اَلْعَدُوُّ مِنْ فَوْقِنَا وَ مِنْ تَحْتِنَا» كَمَا قَالَ اَللَّهُ تَعَالَى: ''وَ زُلْزِلُوا زِلْزالاً شَدِيداً''، ''وَ ظَنُّوا بِاللهِ اَلظُّنُونَا''، ''وَ قَالَ اَلْمُنافِقُونَ وَ اَلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ ما وَعَدَنَا اَللهُ وَ رَسُولُهُ إِلاّ غُرُوراً''».

២. បុគ្គលទាំងពីរនាក់គោរពរូបបដិមាក្រោយសម័យអ៊ីស្លាម

គាត់ (គឺអ៊ូម៉ារ) ជាបុគ្គលដែលប្រាប់កនទាំងបួននាក់របស់គាត់ គឺអ្នកសរសេររបស់គាត់និងទីប្រឹក្សារបស់គាត់ ថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ បើយើងប្រគល់ខ្លួនមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ឲ្យទៅពួកគេតែម្តង យើងនឹងរួចខ្លួនពីរឿងនេះ ។" នេះគឺកាលគាត់មានសត្រូវនៅពីលើយើងនិងនៅពីក្រោមយើង ដូចអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:១១] ភ័យរន្ធត់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។ [៣៣:១០] ពួកអ្នក[ដែលមានពុតត្បុត]គិតអំពីអល់ឡោះហ្ស៊ីដោយការប៉ាន់ស្មាន[ផ្សេងៗ] ។ [៣៣:១២] កាលពួកលាក់ពុតនិងពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងដួងចិត្តបានថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីនិងសាសន:ទូតព្រះអង្គមិនបានសន្យាអ្វីឲ្យយើងក្រៅពីការបោកប្រាស់ទេ !"*

فَقَالَ لَهُ صَاحِبُهُ: «لاَ، وَ لَكِنْ نَتَّخِذُ صَنَماً عَظِيماً نَعْبُدُهُ! لِأَنَّا لاَ نَأْمَنُ أَنْ يَظْفَرَ اِبْنَ أَبِي كَبْشَةَ فَيَكُونَ هَلاَكُنَا! وَ [لَكِنْ] يَكُونُ هَذَا اَلصَّنَمُ [لَنَا ذُخْراً فَإِنْ ظَفِرَتْ قُرَيْشٌ أَظْهَرْنَا عِبَادَةَ هَذَا اَلصَّنَمِ] وَ أَعْلَمْنَاهُمْ أَنَّا لَنْ نُفَارِقَ دِينَنَا، وَ إِنْ رَجَعَتْ دَوْلَةُ اِبْنِ أَبِي كَبْشَةَ كُنَّا مُقِيمِينَ عَلَى عِبَادَةِ هَذَا اَلصَّنَمِ سِرّاً».

កនម្នាក់របស់គាត់ (គឺអាប៊ូ បាការ) បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទេ យើងនឹងយករូបបដិមាធំមួយមកគោរពបូជា ព្រោះយើងមិនប្រាកដថានឹងរួចខ្លួនទេបើ អ៊ីបនូ អាប៊ូ កាបាស្ស៊ុ ឈ្នះនោះ ។ គេនឹងកម្ទេចយើង តែបើយើងមានរូបបដិមានេះជាមួយយើង វានឹងមានអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់យើង ។ ដូច្នេះបើពួកកូ្ដ:យ៉ស ឈ្នះយើង យើងនឹងបង្ហាញឲ្យពួកគេឃើញថាយើងធ្លាប់គោរពសក្តា:រូបបដិមានេះ យើងនឹងឲ្យពួកគេដឹងថាយើងមិនដែលចោលសាសនាយើងឡើយ ។ បើរដ្ឋបាលរបស់ អ៊ីបនូ អាប៊ូ កាបាស្ស៊ុ ត្រឡប់ទៅវិញ យើងនឹងនៅតែគោរពសក្តា:រូបបដិមានេះដោយលាក់បាំង ។"

فَنَزَلَ جَبْرَئِيلُ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَأَخْبَرَ [اَلنَّبِيَّ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِذَلِكَ ثُمَّ خبر[خَبَّرَنِي] بِهِ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَعْدَ قَتْلِي اِبْنَ عَبْدِ وُدٍّ] فَدَعَاهُمَا فَقَالَ: «كَمْ صَنَمٍ عَبَدْتُمَا فِي اَلْجَاهِلِيَّةِ»؟ فَقَالاَ: يَا مُحَمَّدُ، لاَ تُعَيِّرْنَا بِمَا مَضَى فِي اَلْجَاهِلِيَّةِ. فَقَالَ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [لَهُمَا]: «فَكَمْ صَنَمٍ تَعْبُدَانِ يَوْمَكُمَا هَذَا»؟ فَقَالاَ: وَ اَلَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ [نَبِيّاً] مَا نَعْبُدُ إِلاَّ اَللَّهَ مُنْذُ أَظْهَرْنَا مِنْ دِينِكَ مَا أَظْهَرْنَا.

ជ្រីបរ៉ អ៊ីលបានចុះមកប្រាប់ព្រះសាស្តា ﷺ ឲ្យជ្រាបរឿងនេះ ។ ក្រោយមក ព្រះសាស្តា ﷺ បានប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះក្រោយពីខ្ញុំ ﷺ បានសម្លាប់ អ៊ីបនូ អ្ហាប់ឌ្ឍ រ៉ុដ្ឋ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានហៅបុគ្គលទាំងពីរនេះមកជួប ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "តើលោកទាំងពីរបានគោរពសក្តា:រូបបដិមាប៉ុន្មានក្នុងសម័យអវិជ្ជា ?" ពួកគាត់បានទូលថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ អើយ ចូរកុំធ្វើឲ្យទូលបង្គំទាំងពីរខ្មាសគេដោយសាររឿងដែលបានកន្លងផុតទៅហើយក្នុងសម័យអវិជ្ជានោះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានសួរបុគ្គលទាំងពីរនេះថា៖ "តើលោកទាំងពីរគោរពសក្តា:រូបបដិមាប៉ុន្មានសព្វថ្ងៃនេះ ?" ពួកគាត់បានទូលថា៖ "សូមស្បថចំពោះព្រះ ﷻ ដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ ﷺ មកជាមួយការពិតជាព្រះសាស្តា ﷺ ទូលបង្គំទាំងពីរមិនគោរពសក្តា:អ្វីផ្សេងពីអល់ឡោះ ﷻ ទេ ចាប់តាំងពីទូលបង្គំទាំងពីរបានឃើញអ្វីដែលទូលបង្គំទាំងពីរបានឃើញពីសាសនារបស់ព្រះអង្គ ﷺ នោះមកម្ល៉េះ ។"

فَقَالَ يَا عَلِيُّ، خُذْ [هَذَا] اَلسَّيْفَ، فَانْطَلِقْ إِلَى مَوْضِعِ كَذَا وَ كَذَا فَاسْتَخْرِجِ اَلصَّنَمَ اَلَّذِي يَعْبُدَانِهِ فَاهْشِمْهُ. فَإِنْ حَالَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ أَحَدٌ

فَاضْرِبْ عُنُقَهُ فَانْكَبَّا عَلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالاَ: أُسْتُرْنَا سَتَرَكَ اَللَّهُ. فَقُلْتُ أَنَا لَهُمَا: «اِضْمَنَا لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ أَنْ لاَ تَعْبُدَا إِلاَّ اَللَّهَ وَ لاَ تُشْرِكَا بِهِ شَيْئاً». فَعَاهَدَا رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى ذَلِكَ. وَ اِنْطَلَقْتُ حَتَّى اِسْتَخْرَجْتُ اَلصَّنَمَ مِنْ مَوْضِعِهِ وَ كَسَرْتُ وَجْهَهُ وَ يَدَيْهِ وَ جَذَمْتُ رِجْلَيْهِ، ثُمَّ اِنْصَرَفْتُ إِلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَوَ اَللَّهِ لَقَدْ عَرَفْتُ [ذَلِكَ] فِي وَجْهِهِمَا [عَلَيَّ] حَتَّى مَاتَا!

ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីលីអ៊ីយ ចូរយកដាវនេះទៅកន្លែងនេះមួយ យករូបបដិមាដែលពួកគេគោរពបូជានោះចេញមកក្រៅ ហើយកម្ទេចវាចោល ។ បើអ្នកណាពាំងខ្លួនរវាងអ្នកនិងរូបបដិមានោះ ចូរអ្នកវាយបំបាក់កអ្នកនោះ ។" បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះបានរលំខ្លួននៅពីមុខព្រះសាស្តា ﷺ ហើយបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ ﷺ ជួយបិទបាំងទូលបង្គំទាំងពីរផង អល់ឡោះ ﷻ នឹងជួយបិទបាំងព្រះអង្គ ﷺ វិញ ។" ខ្ញុំ ﷺ ក៏បានប្រាប់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះថា៖ "លោកទាំងពីរបានធានាចំពោះអល់ឡោះ ﷻ និងព្រះសាសនៈទូត ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ ហើយ ថានឹងមិនគោរពសក្តានុ:អ្វីក្រៅពីអល់ឡោះ ﷻ ទេ ថានឹងមិនយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួមហ៊ានហាយជាមួយព្រះអង្គ ﷻ ទេ ?" ពួកគាត់បានស្បថចំពោះ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ រឿងនេះ ។ ខ្ញុំ ﷺ បានទៅយករូបបដិមាចេញពីកន្លែងវាហើយបានកាត់ក្បាលវា កាត់ដៃវា ហើយបានវាយបំបាក់ជើងវា ។ រួចហើយខ្ញុំ ﷺ បានទៅជួប រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ﷻ ខ្ញុំ ﷺ បានឃើញ[ការខ្មាស]នោះនៅលើទឹកមុខរបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះលុះដល់ថ្ងៃពួកគាត់ស្លាប់ ។" (كتاب سليم بن قيس الهلالي ហ្ការ៉ូ២ស្ស ១៥)

وَإِذْ قَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ يَـٰٓأَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَٱرْجِعُوا۟ ۚ وَيَسْتَـْٔذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ ٱلنَّبِىَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِىَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

១៣. កាលពួកគេមួយក្រុមបានថា៖ "អ្នកស្រុកយ៉ាស្ស៊ីរ៉ីបអ៊ីយ (អ្នកស្រុកម៉ាឌ្ឌីណាស៊ុ) ពុំមានកន្លែងសម្រាប់អស់លោកទេ[នៅទីនេះ] អស់លោកត្រឡប់ក្រោយ[ទៅកាន់លំនៅដ្ឋានរបស់អស់លោក]វិញទៅ !" ពួកគេមួយក្រុមបានសូមអនុញ្ញាតពីសាស្តា[គេចវេះពីសមរភូមិ]ដោយថា៖ "ផ្ទះសម្បែងយើងពុំមានអ្នកណាការពារទេ !" ផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកគេមិនមែនគ្មានអ្នកការពារទេ តែពួកគេចង់គេចវេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៣

1**. الطَّبْرِسِيُّ: فِي مَعْنَى قَوْلِهِ: ''وَ ما هِيَ بِعَوْرَةٍ'' بَلْ هِيَ رَفِيعَةُ السَّمْكِ، حَصِينَةٌ. عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ). ''إِنْ يُرِيدُونَ'' أَيْ مَا يُرِيدُونَ ''إِلاَّ فِرَاراً''. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٢٨ . مجمع البيان ٨:٥٤٥)

១**. អាល់-ត្ប៉ាប់រ៉ីស៊ី[មានប្រសាសន៍]អំពីអត្ថន័យរបស់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:១៣] ផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកគេមិនមែនគ្មានអ្នកការពារទេ* ពោលគឺ ពួកគេមិនចង់បានអ្វីទេក្រៅពី *គេចវេះ ។"*
(مجمع البيان ٨:٥٤٥)

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا۟ ٱلْفِتْنَةَ لَـَٔاتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا۟ بِهَآ إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾

១៤. បើត្រូវវាយទម្លាយមកលើពួកគេពីគ្រប់ទីកន្លែងស្រុកនោះ បើគេ (គឺសត្រូវ) ឲ្យពួកគេក្បត់ ពួកគេច្បាស់ជាព្រមក្បត់ស្មើរតែមិនរួញរាឡើយ ។

وَلَقَدۡ كَانُواْ عَٰهَدُواْ ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلۡأَدۡبَٰرَۚ وَكَانَ عَهۡدُ ٱللَّهِ مَسۡـُٔولٗا ١٥

១៥. ពិតណាស់ពួកគេបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្ទ៍រួចហើយកាលពីមុន ថាពួកគេនឹងមិនបែរក្រោយ [រត់គេចពីសត្រូវ]ទេ ។ គេនឹងសាកសួរ[ពួកគេ]អំពីកិច្ចសន្យារបស់អល់ឡោះហ្ទ៍ ។

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلۡفِرَارُ إِن فَرَرۡتُم مِّنَ ٱلۡمَوۡتِ أَوِ ٱلۡقَتۡلِ وَإِذٗا لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ١٦

១៦. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "គេចវេះមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់អស់លោកទេ ។ បើអស់លោករត់គេចពីការស្លាប់ឬពីការត្រូវសម្លាប់ អស់លោកនឹងបានសប្បាយតែបន្តិចទេ ។"

قُلۡ مَن ذَا ٱلَّذِي يَعۡصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ إِنۡ أَرَادَ بِكُمۡ سُوٓءًا أَوۡ أَرَادَ بِكُمۡ رَحۡمَةٗۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧

១៧. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "តើអ្នកណាអាចជួយអស់លោកឲ្យរួចផុតពីអល់ឡោះហ្ទ៍បាន បើសិនជាព្រះអង្គមានបំណងអាក្រក់លើអស់លោក ឬបើសិនជាព្រះអង្គមានបំណងប្រោសមេត្តាអស់លោក ?" ពួកគេនឹងមិនមានអ្នកការពារនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្ទ៍ ។

۞قَدۡ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ ٱلۡمُعَوِّقِينَ مِنكُمۡ وَٱلۡقَآئِلِينَ لِإِخۡوَٰنِهِمۡ هَلُمَّ إِلَيۡنَاۖ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلۡبَأۡسَ إِلَّا قَلِيلًا ١٨

១៨. អល់ឡោះហ្ទ៍ទ្រង់ញាណអ្នកបង្កឧបសគ្គក្នុងចំណោមពួកអ្នក និងបណ្តាអ្នកដែលនិយាយទៅកាន់បងប្អូនខ្លួនថា៖ "ចូរអស់លោកមកជាមួយយើង [កុំធ្វើឲ្យពិបាកខ្លួននៅលើផ្លូវអល់ឡោះហ្ទ៍] ។" ពួកគេតិចណាស់ដែលចេញទៅច្បាំង ។

ثلاثة أرباع الحزب ٤٢ - ហ៊ិសប់ ៤២ ៣/៤

أَشِحَّةً عَلَيۡكُمۡۖ فَإِذَا جَآءَ ٱلۡخَوۡفُ رَأَيۡتَهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ تَدُورُ أَعۡيُنُهُمۡ كَٱلَّذِي يُغۡشَىٰ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَإِذَا ذَهَبَ ٱلۡخَوۡفُ سَلَقُوكُم بِأَلۡسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلۡخَيۡرِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يُؤۡمِنُواْ فَأَحۡبَطَ ٱللَّهُ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ١٩

១៩. ពួកគេកំណាញ់ចំពោះពួកអ្នក ។ តែពេលមានការភ័យខ្លាច អ្នកនឹងឃើញពួកគេមើលមកអ្នក [អង្វរសូមឲ្យអ្នកជួយ] ភ្នែកស្លោដូចមនុស្សដែលកំពុងត្រូវការស្លាប់បៀតបៀន ។ លុះការភ័យខ្លាចបានហួសផុតទៅ ពួកគេវាយប្រហារពួកអ្នកដោយសម្តីដែលធ្វើឲ្យឈឺចាប់ ល្មោភចង់បានអ្វីដែលល្អ ។ ជនទាំងនេះមិនមានសទ្ធាទេ ។ ហេតុដូច្នេះអល់ឡោះហ្ទ៍ធ្វើឲ្យទង្វើពួកគេឥតផលវាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អល់ឡោះហ្ទ៍ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត់ ១៤-១៩

1. فرار أبي بكر وعمر في الحروب

وَ لَسْتُ أَقُولُ: إِنَّ كُلَّ مَنْ كَانَ مَعَ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَذَلِكَ، وَ لَكِنْ أَعْظَمُهُمْ وَ جُلُّهُمْ وَ عَامَّتُهُمْ كَانُوا كَذَلِكَ. وَ لَقَدْ كَانَتْ مَعَنَا بِطَانَةٌ لاَ تَأْلُونَا خَبَالاً. قَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''قَدْ بَدَتِ اَلْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَ مَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ''.

១. អាប៊ូ បាការ និង អ្ហ៊ូម៉ារត់គេចពីសមរភូមិ ។

ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនថាបុគ្គលទាំងអស់ដែលបាននៅជុំជាមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ នោះដូចនេះទេ ។ តែពួកគេមួយចំនួនធំ ពួកគេភាគច្រើន ពួកគេទូទៅដូចនេះឯង ។ មានមិត្តមួយក្រុមនៅជុំជាមួយយើង ជំនួយរបស់ពួកគេមិនបានដល់យើងទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:១១៨] ទោស:លេចឡើងពីមាត់ពួកគេ ឯចិត្តពួកគេលាក់ទុកនូវអ្វីដែលធំលើសនោះ ។*

وَ لَقَدْ كَانَ مِنْهُمْ [بَعْضُ] مَنْ تُفَضِّلُهُ أَنْتَ وَ أَصْحَابُكَ يَا اِبْنَ قَيْسٍ – فَارِّينَ، فَلاَ رَمَى بِسَهْمٍ وَ لاَ ضَرَبَ بِسَيْفٍ وَ لاَ طَعَنَ بِرُمْحٍ. إِذَا كَانَ اَلْمَوْتُ وَ اَلنِّزَالُ [لاَذَ وَ تَوَارَى وَ اِعْتَلَّ، وَ] لاَذَ كَمَا تَلُوذُ اَلنَّعْجَةُ اَلْعَوْرَاءُ لاَ تَدْفَعُ يَدَ لاَمِسٍ، وَ إِذَا لَقِيَ اَلْعَدُوَّ فَرَّ وَ مَنَحَ اَلْعَدُوَّ دُبُرَهُ جُبْناً وَ لُؤْماً، وَ إِذَا كَانَ عِنْدَ اَلرَّخَاءِ وَ اَلْغَنِيمَةِ تَكَلَّمَ، كَمَا قَالَ اَللَّهُ: ''سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى اَلْخَيْرِ''.

នៅក្នុងចំណោមពួកគេនោះ មានអ្នកខ្លះដែលលោកនិងមិត្តរបស់លោកចូលចិត្តជាងគេ អ៊ីបន ក្ងយ៌ស៌អឺយ ពួករត់ចោលសមរភូមិដែលមិនបានបាញ់គ្រាប់ព្រួញមួយឡើយ ដែលមិនបានកាន់ដាវប្រយុទ្ធឡើយ មិនបានត្រូវលំពែងទេ ។ ពេលមានការស្លាប់និងការប្រយុទ្ធ ពួកគេរកលេសលាក់ខ្លួនដោយអះអាងថាមានជម្ងឺ ។ ពួកគេរត់គេចខ្លួនដូចសត្វចៀមរត់គេចខ្លួន មិនឲ្យគេចាប់បានឡើយ ។ ពេលពួកគេជួបសត្រូវ ពួកគេរត់គេច បង្ហាញនូវភាពកំសាកនិងភាពកំណាច ។ បើសិនជានៅក្នុងភាពចម្រុងចម្រើន មាន[ការចែក]ទ្រព្យដែលយកបានពីសង្គ្រាម ពួកគេនិយាយដូចដែលអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:១៩] លុះការភ័យខ្លាចបានហួសផុតទៅ ពួកគេវាយប្រហារពួកអ្នកដោយសម្ដីដែលធ្វើឲ្យឈឺចាប់ ស្មោគគង់បានអ្វីដែលល្អ ។"*

فَلاَ يَزَالُ قَدِ اِسْتَأْذَنَ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي ضَرْبِ عُنُقِ اَلرَّجُلِ اَلَّذِي لَيْسَ يُرِيدُ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَتْلَهُ، فَأَبَى عَلَيْهِ. وَ لَقَدْ نَظَرَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَوْماً وَ عَلَيْهِ اَلسِّلاحُ تَامٌّ، فَضَحِكَ [رَسُولُ اَللَّهِ صلى الله عليه و آله] ثُمَّ قَالَ – يُكَنِّيهِ –: «أَبَا فُلاَنٍ، اَلْيَوْمُ يَوْمُكَ»!!

ដូច្នេះអ្នកនោះ (គឺអ្ហ៊ូម៉ារ) សូមអនុញ្ញាតឥតឈប់ពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ដើម្បីវាយបំបាក់កបុគ្គលដែលរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មិនចង់ឲ្យសម្លាប់ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷺ បានបដិសេធ[ការសូមរបស់អ្នកនោះ] ។ ថ្ងៃមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានឃើញអ្នកនោះប្រដាប់អាវុធ [នៅពេលដែលពុំមានសង្គ្រាមទេ] ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ញញឹម ហើយមានព្រះវចន:ថា៖ "ឪពុកអ្នកនេះអឺយ ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃរបស់លោក ។"

[فَقَالَ اَلْأَشْعَثُ: مَا أَعْلَمَنِي بِمَنْ تَعْنِي! إِنَّ ذَلِكَ يَفِرُّ مِنْهُ اَلشَّيْطَانُ! قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ يَا اِبْنَ قَيْسٍ، لاَ آمَنَ اَللَّهُ رَوْعَةَ اَلشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ!]
(كتاب سُليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٩٦)

អាល់-អាស៊្វអ្នាស៊្វបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានប្រាប់ឲ្យទូលបង្គំស្គាល់បុគ្គលដែលគេនិយាយដល់នោះទេក្នុងរឿងនេះ គឺបុគ្គលដែល សូម្បីតែស្ទៃត្តន ﷻ ក៏រត់គេចពីបុគ្គលនេះដែរនោះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ កូយស៍អឺយ! អល់ឡោះហ្ទ៍ عزّ وجلّ មិនឲ្យ[អ៊្ញម៉ារ]រួចផុតពីភ្នែករបស់ស្ទៃត្តន ﷻ ទេពេលអ្នកនោះ (អ៊្ញម៉ារ) បានថាបែបនេះ ។" (كتاب سُليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٩٦)3:113-120

يَحۡسَبُونَ ٱلۡأَحۡزَابَ لَمۡ يَذۡهَبُواْۖ وَإِن يَأۡتِ ٱلۡأَحۡزَابُ يَوَدُّواْ لَوۡ أَنَّهُم بَادُونَ فِي ٱلۡأَعۡرَابِ يَسۡـَٔلُونَ عَنۡ أَنۢبَآئِكُمۡۖ وَلَوۡ كَانُواْ فِيكُم مَّا قَٰتَلُوٓاْ إِلَّا قَلِيلٗا ٢٠

២០. ពួកគេ (ពួកកំសាកទាំងនោះ) គិតថាពួកសហព័ន្ធន៍មិនចាកចេញទៅទេ ។ បើពួកសហព័ន្ធន៍ត្រឡប់មកវិញ ពួកគេនឹងប៉ងប្រាថ្នាទៅឯវាលរហោឋាន[ដើម្បីលាក់ខ្លួន] ក្នុងចំណោមពួកចរកជននៃវាលលំហ (គឺពួកអាក់រ៉ប) ពួកគេនឹងសាកសួរដំណឹងពួកអ្នក[តែពីចម្ងាយ] ។ បើពួកគេនៅជាមួយពួកអ្នក ពួកគេនឹងប្រយុទ្ធតែបន្តិចបន្តួចទេ ។

لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ لِّمَن كَانَ يَرۡجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا ٢١

២១. ពួកអ្នកមានព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍ជាគំរូមួយដ៏ល្អ[សម្រាប់អនុវត្តិតាម] សម្រាប់អ្នកណា [ក្នុងចំណោមមនុស្ស] ដែលសង្ឃឹមលើអល់ឡោះហ្ទ៍និងថ្ងៃអវសាន ដែលនឹកដល់អល់ឡោះហ្ទ៍យ៉ាងញឹកញយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២០-២១

1. و في رواية علي بن إبراهيم: نزلت هذه الية في الثاني لما قال لعبد الرحمن بن عوف: هلم ندفع محمدا إلى قريش و نلحق نحن بقومنا: يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ، لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٢٨ . تفسير القمّيّ ٢:١٨٨)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីបុគ្គលទីពីរកាលគាត់បានប្រាប់អាប់ឌុល-រ៉ោះហ្ម៉ាន ប៊ិន អោហ្វ៍ថា៖ "ចូរឲ្យយើងប្រគល់ខ្លួនមូហាំម៉ាដ ﷺ ឲ្យទៅពួកគូរ៉យស៍ ហើយចូរឲ្យយើងចងសម្ព័ន្ធមេត្រីជាមួយប្រជារាស្ត្រយើង ។ *[៣៣:២០] ពួកគេគិតថាពួកសហព័ន្ធន៍មិនចាកចេញទៅទេ ។ បើពួកសហព័ន្ធន៍ត្រឡប់មកវិញ ពួកគេនឹងប៉ងប្រាថ្នាទៅឯវាលរហោឋាន ក្នុងចំណោមពួកចរកជននៃវាលលំហ ពួកគេនឹងសាកសួរដំណឹងពួកអ្នក[តែពីចម្ងាយ] ។ បើពួកគេនៅជាមួយពួកអ្នក ពួកគេនឹងប្រយុទ្ធតែបន្តិចបន្តួចទេ ។" [៣៣:២១] ពួកអ្នកមានព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ទ៍ជាគំរូមួយដ៏ល្អ សម្រាប់អ្នកណាដែលសង្ឃឹមលើអល់ឡោះហ្ទ៍និងថ្ងៃអវសានដែលនឹកដល់អល់ឡោះហ្ទ៍យ៉ាងញឹកញយ ។* (تفسير القمّي 2: 188)

***

2**. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْحَلَبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلاَمُ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ إِذَا صَلَّى الْعِشَاءَ الْآخِرَةَ أَمَرَ بِوَضُوئِهِ وَ سِوَاكِهِ يُوضَعُ عِنْدَ رَأْسِهِ مُخَمَّراً فَيَرْقُدُ مَا شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ يَقُومُ فَيَسْتَاكُ وَ يَتَوَضَّأُ وَ يُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ

២**. អ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម[មានប្រសាសន៍]តពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបន អាប៊ូ អ៊ូម៉ៃ៖ តមកពី ហ្ម៉ាំម៉ាដ្ឋ តមកពី អាល់-ហ្ហ៊ាឡ្ប៊ី តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីដែលមានវចន:ថា៖ "ពេលរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺ ស្ស៊ីឡាតុ៌អ៊ីស្ហ៊ីអ៊ី ស្ស៊ីឡាតុ៌ចុងក្រោយ ព្រះអង្គﷺឲ្យគេយកទឹកសម្រាប់ធ្វើវ៉ូឌូអ៊ុ៌និងច្រាសដុសធ្មេញមកដាក់ក្បែរក្បាលដំណេកព្រះអង្គﷺឲ្យព្រះអង្គﷺ គ្រប់ឲ្យជិត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺផ្ទំអស់រយ:ពេលយូរប៉ុណ្ណាស្រេចតែលើអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺងើបឡើង ដុសធ្មេញ យកទឹកវ៉ូឌូអ៊ុ៌ ហើយស្ស៊ីឡាតុ៌បួនរ៉ក់អ៊ុត ។

ثُمَّ يَرْقُدُ ثُمَّ يَقُومُ فَيَسْتَاكُ وَ يَتَوَضَّأُ وَ يُصَلِّي أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ ثُمَّ يَرْقُدُ حَتَّى إِذَا كَانَ فِي وَجْهِ الصُّبْحِ قَامَ فَأَوْتَرَ ثُمَّ صَلَّى الرَّكْعَتَيْنِ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺផ្ទំ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺងើបឡើង ដុសធ្មេញ យកទឹកវ៉ូឌូអ៊ុ៌ ហើយស្ស៊ីឡាតុ៌បួនរ៉ក់អ៊ុត ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺផ្ទំលុះដល់មុនពេលព្រឹក ព្រះអង្គﷺងើបឡើង ធ្វើ[ស្ស៊ីឡាតុ៌]អាល់-វ៉ាតៀរ ហើយព្រះអង្គﷺស្ស៊ីឡាតុ៌ពីរ៉ក់អ៊ុត ។"

ثُمَّ قَالَ «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ» قُلْتُ مَتَى كَانَ يَقُومُ قَالَ بَعْدَ ثُلُثِ اللَّيْلِ وَ قَالَ فِي حَدِيثٍ آخَرَ بَعْدَ نِصْفِ اللَّيْلِ.
(الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٤٤٥)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺសូត្រថា៖ *"[៣៣:២១] ពួកអ្នកមានព្រះសាសន:ទូតរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីជាគំរូមួយដ៏ល្អ ។"* ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គﷺងើបឡើងពេលណា[ដើម្បីស្ស៊ីឡាតុ៌យប់] ?" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ក្រោយប៉ែកមួយភាគបីនៃពេលយប់ ។" ព្រះអង្គﷺមានវចន:នៅក្នុងហ្ត្រ៉ូ២ស្ស[មួយទៀតថា៖ "ក្រោយពាក់កណ្ដាលយប់ ។" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ٤٤٥)

وَلَمَّا رَءَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْأَحْزَابَ قَالُوا۟ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ ۚ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّآ إِيمَٰنًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

២២. ពេលបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាឃើញពួកសហព័ន្ធន៍ ពួកគេថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីនិងព្រះសាសន:ទូតរបស់ព្រះអង្គបានសន្យាឲ្យយើង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីនិងព្រះសាសន:ទូតរបស់ព្រះអង្គនិយាយការពិត ។" អ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យពួកគេមានជំនឿនិងមានស្វាមីភ័ក្ដិ[ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ី]កើនឡើងតែម្យ៉ាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ أَبَانِ بْنِ عُثْمَانَ عَمَّنْ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه

السلام) قَالَ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) عَلَى التَّلِّ الَّذِي عَلَيْهِ مَسْجِدُ الْفَتْحِ فِي غَزْوَةِ الْأَحْزَابِ فِي لَيْلَةٍ ظَلْمَاءَ قَرَّةٍ فَقَالَ مَنْ يَذْهَبُ فَيَأْتِينَا بِخَبَرِهِمْ وَ لَهُ الْجَنَّةُ فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ ثُمَّ أَعَادَهَا فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) بِيَدِهِ وَ مَا أَرَادَ الْقَوْمُ أَرَادُوا أَفْضَلَ مِنَ الْجَنَّةِ

១. [...] អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្គ៌ សម្លាតនិងសាឡាមមានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៌ ﷺ បានឈរ (គឺប្រជុំ) នៅលើទួលមួយដែលគេបានសាងម៉ាស់ជ្ជិដ្ជអាល់-ហ្ជាតាស្ជ៌នៅលើនោះ នាសមរភូមិអាល់-អាស្ជ៌ស្ជ៌ាប់ ពេលយប់ងងឹតត្រជាក់ ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណានឹងចេញទៅយកព័ត៌មានពួកគេមកឲ្យយើង អ្នកនោះនឹងបានឋានសួគ៌ ។" មិនមានអ្នកណាងើបទេ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានថាម្តងទៀត ។ នៅតែមិនមានអ្នកណាងើបឡើងទេ ។ អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្គ៌ សម្លាតនិងសាឡាមមានវចន: ដោយធ្វើកាយវិការដៃ ថា៖ "អ្វីដែលមនុស្ជចង់បានគឺអ្វីដែលធំជាងឋានសួគ៌ទៅទៀត ។"

ثُمَّ قَالَ مَنْ هَذَا فَقَالَ حُذَيْفَةُ فَقَالَ أَ مَا تَسْمَعُ كَلَامِي مُنْذُ اللَّيْلَةِ وَ لَا تَكَلَّمُ أَ قُبِرْتَ فَقَامَ حُذَيْفَةُ وَ هُوَ يَقُولُ الْقُرُّ وَ الضُّرُّ جَعَلَنِيَ اللَّهُ فِدَاكَ مَنَعَنِي أَنْ أُجِيبَكَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) انْطَلِقْ حَتَّى تَسْمَعَ كَلَامَهُمْ وَ تَأْتِيَنِي بِخَبَرِهِمْ فَلَمَّا ذَهَبَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) اللَّهُمَّ احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ عَنْ يَمِينِهِ وَ عَنْ شِمَالِهِ حَتَّى تَرُدَّهُ وَ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) يَا حُذَيْفَةُ لَا تُحْدِثْ شَيْئاً حَتَّى تَأْتِيَنِي فَأَخَذَ سَيْفَهُ وَ قَوْسَهُ وَ حَجَفَتَهُ قَالَ حُذَيْفَةُ فَخَرَجْتُ وَ مَا بِي مِنْ ضُرٍّ وَ لَا قُرٍّ فَمَرَرْتُ عَلَى بَابِ الْخَنْدَقِ وَ قَدِ اعْتَرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْكُفَّارُ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណាហ្ន៎ង ?" គាត់បានទូលថា៖ "ហ្ជ៊ូស្ជ៌ៃហ្ជាស្ជ៌ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "លោកមិនឮខ្ញុំ ﷺ និយាយតាំងពីយប់មិញទេ ? ចូលមកជិតបន្តិច ។" ហ្ជ៊ូស្ជ៌ៃហ្ជាស្ជ៌បានងើបឡើង ហើយបានទូលថា៖ "ភាពត្រជាក់និងគ្រោះថ្នាក់មិនអាចរារាំងទូលបង្គំបានទេ សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៌ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "ចូរលោកទៅឯពួកគេលុះត្រាតែបានឮសម្ដីពួកគេ ហើយចូរនាំដំណឹងពួកគេមកប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ។" ពេលគាត់ចេញទៅ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៌ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ អើយ សូមព្រះអង្គ ﷻ ការពារគាត់ពីមុខគាត់និងពីក្រោយគាត់ ពីខាងស្តាំគាត់និងពីខាងឆ្វេងគាត់ លុះត្រាតែគាត់ត្រឡប់មកវិញ ។" រួចហើយរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៌ ﷺ បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ហ្ជ៊ូស្ជ៌ៃហ្ជាស្ជ៌អើយ ចូរលោកកុំនិយាយអ្វីឡើយមុនមកជួបខ្ញុំ ﷺ ។" គាត់ក៏បានយកដាវ ធ្នូនិងខែលរបស់គាត់ ។ ហ្ជ៊ូស្ជ៌ៃហ្ជាស្ជ៌បានថា៖ "ខ្ញុំបានចេញទៅ ខ្ញុំមិនចាញ់ទឹកត្រជាក់ទេ ។ ខ្ញុំបានកាត់តាមប្រឡាយ អាល់-ខ្ជ៌ន់ដ្ជ៌ាក្ជ ដែលបណ្តាអ្នកសទ្ធាបានវាយយកបានពីពួកបដិសេធសទ្ធា ។"

فَلَمَّا تَوَجَّهَ حُذَيْفَةُ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) وَ نَادَى يَا صَرِيخَ الْمَكْرُوبِينَ وَ يَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّينَ اكْشِفْ هَمِّي وَ غَمِّي وَ كَرْبِي فَقَدْ تَرَى حَالِي وَ حَالَ أَصْحَابِي

លុះហ្ជ៊ូស្ជ៌ៃហ្ជាស្ជ៌បានចេញផុតទៅ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្គ៌ ﷺ បានងើបឡើង ហើយបានប្រកាសថា៖ "ព្រះជាទីពឹងពាក់របស់ជនមានទុក្ខអើយ ព្រះដែលឆ្លើយតបជនរងទុក្ខអើយ សូមព្រះអង្គ ﷻ កម្ចាត់ទុក្ខរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ទោសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ និងទុក្ខ ព្រួយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ផង ព្រោះព្រះ

អង្គ ﷺ ទ្រង់ទស្សនាការស្ថានភាពរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ និងស្ថានភាពរបស់កនទាំងឡាយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ ។"

فَنَزَلَ عَلَيْهِ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ ذِكْرُهُ قَدْ سَمِعَ مَقَالَتَكَ وَ دُعَاءَكَ وَ قَدْ أَجَابَكَ وَ كَفَاكَ هَوْلَ عَدُوِّكَ فَجَثَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) عَلَى رُكْبَتَيْهِ وَ بَسَطَ يَدَيْهِ وَ أَرْسَلَ عَيْنَيْهِ ثُمَّ قَالَ شُكْراً شُكْراً كَمَا رَحِمْتَنِي وَ رَحِمْتَ أَصْحَابِي

ជ្រីបរ៉អ៊ីល ﷺ បានចុះមកជួបព្រះអង្គ ﷺ ហើយបានទូលថា៖ "រ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ អើយ អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ ទ្រង់សវនាការសម្តីព្រះអង្គ ﷺ និងការបួងសួងរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ហើយ ហើយព្រះអង្គ ﷻ បានឆ្លើយតបព្រះអង្គ ﷺ ហើយ ។ ព្រះអង្គ ﷻ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងការតស៊ូទល់ពួកសត្រូវព្រះអង្គ ﷺ ។" រ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ក៏បានលុតជង្គង់ ត្រដាងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ﷺ ហើយបានបង្ហូរទឹកភ្នែក ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ បានទូលថា៖ "شُكْراً شُكْراً كَمَا رَحِمْتَنِي وَ رَحِمْتَ أَصْحَابِي (សូមអរព្រះគុណ សូមអរព្រះគុណ ដែលព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះធម៌មេត្តាដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ និងកនទាំងឡាយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ) ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) قَدْ بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِمْ رِيحاً مِنَ السَّمَاءِ الدُّنْيَا فِيهَا حَصًى وَ رِيحاً مِنَ السَّمَاءِ الرَّابِعَةِ فِيهَا جَنْدَلٌ قَالَ حُذَيْفَةُ فَخَرَجْتُ فَإِذَا أَنَا بِنِيرَانِ الْقَوْمِ وَ أَقْبَلَ جُنْدُ اللَّهِ الْأَوَّلُ رِيحٌ فِيهَا حَصًى فَمَا تَرَكَتْ لَهُمْ نَاراً إِلَّا أَدْرَتْهَا وَ لَا خِبَاءً إِلَّا طَرَحَتْهُ وَ لَا رُمْحاً إِلَّا أَلْقَتْهُ حَتَّى جَعَلُوا يَتَتَرَّسُونَ مِنَ الْحَصَى فَجَعَلْنَا نَسْمَعُ وَقْعَ الْحَصَى فِي الْأَتْرِسَةِ

បន្ទាប់មករ៉ាសូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានបញ្ជូនខ្យល់ពីលើមេឃមកឯលោកនេះដែលមានដុំក្រួស និងខ្យល់មកពីមេឃទីបួនដែលមានដុំថ្ម ។" ហ្ស៊ូស្ទ៊ីហ្ជាស៊ុំបានថា៖ "ខ្ញុំបានចេញទៅ បានឃើញពួកទាំងនោះដុតភ្លើងយ៉ាងច្រើន ។ ទ័ពទីមួយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ គឺខ្យល់នាំក្រួស បានវាយប្រហារពួកគេ ។ ខ្យល់នេះបានពន្លត់ភ្លើងពួកគេគ្មានសល់ឡើយ បានបំផ្លាញជំរំពួកគេ បានគ្រវាត់លំពែងពួកគេចោលគ្មានសល់ ទាល់តែពួកគេមានតែខែលទេសម្រាប់ការពារខ្លួនទល់នឹងដុំក្រួស យើងអាចឮសូរដុំក្រួសវាយលើខែលនោះ ។"

فَجَلَسَ حُذَيْفَةُ بَيْنَ رَجُلَيْنِ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَقَامَ إِبْلِيسُ فِي صُورَةِ رَجُلٍ مُطَاعٍ فِي الْمُشْرِكِينَ فَقَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ قَدْ نَزَلْتُمْ بِسَاحَةِ هَذَا السَّاحِرِ الْكَذَّابِ أَلَا وَ إِنَّهُ لَنْ يَفُوتَكُمْ مِنْ أَمْرِهِ شَيْءٌ فَإِنَّهُ لَيْسَ سَنَةَ مُقَامٍ قَدْ هَلَكَ الْخُفُّ وَ الْحَافِرُ فَارْجِعُوا وَ لْيَنْظُرْ كُلُّ رَجُلٍ مِنْكُمْ مَنْ جَلِيسُهُ قَالَ حُذَيْفَةُ فَنَظَرْتُ عَنْ يَمِينِي فَضَرَبْتُ بِيَدِي فَقُلْتُ مَنْ أَنْتَ فَقَالَ مُعَاوِيَةُ فَقُلْتُ لِلَّذِي عَنْ يَسَارِي مَنْ أَنْتَ فَقَالَ سُهَيْلُ بْنُ عَمْرٍو

ហ្ស៊ូស្ទ៊ីហ្ជាស៊ុំបានអង្គុយចន្លោះបុរសពហុទេពនិយមពីរនាក់ ។ អ៊ីប្លីស ﷺ បានងើបឡើង ដោយមានរូបរាងជាអ្នកពហុទេពនិយមចុះចូលសិប់ម្នាក់ ។ វា ﷺ បានថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ អស់លោកបានបោះជំរំក្បែរគ្រូមន្តអាគមបោកប្រាសម្នាក់នេះ ។ គេមិនភ្លេចរឿងបុគ្គល ﷺ រូបនេះទេ ។ ឆ្នាំនេះមិនល្អទេ ។ ស្បែកជើង (គឺទ័ពថ្មើជើង) និងក្រចកជើងសត្ត (គឺទ័ពសេះ) ត្រូវបំផ្លិចបំផ្លាញ ។ ចូរអស់លោកត្រឡប់វិញ ។ ម្នាក់ៗគប្បីមើលបុគ្គលដែលអង្គុយក្បែរខ្លួន ។" ហ្ស៊ូស្ទ៊ីហ្ជាស៊ុំបានថា៖ "ខ្ញុំក៏បានមើលខាងស្តាំខ្ញុំ បានទះស្មាបុរសនោះហើយបានសួរថា៖ "អ្នកឯងជាអ្នកណា ?" អ្នកនោះបានថា៖ "មូអ៊ាវីយ៉ាស៊ុ ។" ខ្ញុំបានសួរអ្នក

នៅខាងឆ្វេងខ្ញុំថា៖ "អ្នក ឯងជាអ្នកណា ?" អ្នកនោះបានថា៖ "ស៊ូហៃល៍ ប៊ីន អ៊ុំរ ។""

قَالَ حُذَيْفَةُ وَ أَقْبَلَ جُنْدُ اللهِ الْأَعْظَمُ فَقَامَ أَبُو سُفْيَانَ إِلَى رَاحِلَتِهِ ثُمَّ صَاحَ فِي قُرَيْشٍ النَّجَاءَ النَّجَاءَ وَ قَالَ طَلْحَةُ الْأَزْدِيُّ لَقَدْ زَادَكُمْ مُحَمَّدٌ بِشَرٍّ ثُمَّ قَامَ إِلَى رَاحِلَتِهِ وَ صَاحَ فِي بَنِي أَشْجَعَ النَّجَاءَ النَّجَاءَ وَ فَعَلَ عُيَيْنَةُ بْنُ حِصْنٍ مِثْلَهَا ثُمَّ فَعَلَ الْحَارِثُ بْنُ عَوْفٍ الْمُزَنِيُّ مِثْلَهَا ثُمَّ فَعَلَ الْأَقْرَعُ بْنُ حَابِسٍ مِثْلَهَا وَ ذَهَبَ الْأَحْزَابُ وَ رَجَعَ حُذَيْفَةُ إِلَى رَسُولِ اللهِ (صلى الله عليه وآله) فَأَخْبَرَهُ الْخَبَرَ وَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللهِ (عليه السلام) إِنَّهُ كَانَ لَيُشْبِهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

ហ៊្លូស្ស៊ៃហ្វាស់បានថា៖ "ទ័ពធំជាងគេរបស់អល់ឡោះហ៏ﷻបានមកដល់ ។ អាប៊ូ ស៊ុហ្វយ៉ានបានក្រោកឡើងដើម្បីឡើងជិះអូដ្ឋ បន្ទាប់មកគាត់បានស្រែកឡើង នៅក្នុងចំណោមពួកគូរ៉យស្ស៍ ថា៖ "សន្តិសុខ សន្តិសុខ !" តូល់ហ្កាស់ អាល់-អាស់ឌីបានថា៖ "មូហាំម៉ាដ់ﷺបានធ្វើឲ្យលោកកាន់តែខូចខាត !" ហើយក៏បានឡើងជិះអូដ្ឋ ស្រែកនៅក្នុងចំណោមពួកបានី-អាស្ស៊ូយ៉ាអុះថា៖ "សន្តិសុខ សន្តិសុខ !" អ៊ុយ៉ៃណាស់ ប៊ីន ហ៊ីសន៍ ក៏បានធ្វើបែបនេះដែរ ។ បន្ទាប់មកអាល់-ហារីស្ស៍ ប៊ីន អោ៉ហ្វ អាល់-មូស៊ានី បានធ្វើបែបនេះដែរ ។ អាល់-អាក់រ៉អ៊ុ ប៊ីន ហាប៊ីសក៏បានធ្វើបែបនេះដែរ ។ ដូច្នេះពួកសហាព័ន្ធន៍រួមដៃ (អាល់-អាស់ស្អាប់) ក៏បានរត់ទៅអស់ ។ ហ៊្លូស្ស៊ៃហ្វាស់បានត្រឡប់ទៅរករ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ﷺវិញ បានប្រាប់ព្រះអង្គﷺឲ្យជ្រាបដំណឹង ។ អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ៏عليه السلامមានវចនៈថា៖ "វាដូចថ្ងៃជំនុំជម្រះសម្រាប់ពួកគេ ។" (الكافي 8: 277/ 420)

***

2**. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ اَلنَّوْفَلِيِّ عَنِ اَلسَّكُونِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِذَا حَثَوْتَ اَلتُّرَابَ عَلَى اَلْمَيِّتِ فَقُلْ إِيمَاناً بِكَ وَ تَصْدِيقاً بِبَعْثِكَ «هٰذٰا مٰا وَعَدَنَا اَللّٰهُ وَ رَسُولُهُ».

២**. អ៊ាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម[មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណៅហ្វាលី តមកពី អាល់-សាគូនី តមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ៏عليه السلامដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកបាចដីទៅលើអ្នកស្លាប់ ចូរសូត្រថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿព្រះអង្គﷻ ជឿថាព្រះអង្គﷻនឹងឲ្យរស់ឡើងវិញ ។ *[៣៣:២២] នេះគឺអ្វីដែលអល់ឡោះហ៏និងព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គបាន សន្យាឲ្យយើង ។"*

قَالَ وَ قَالَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ سَمِعْتُ رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ مَنْ حَثَا عَلَى مَيِّتٍ وَ قَالَ هَذَا اَلْقَوْلَ أَعْطَاهُ اَللَّهُ بِكُلِّ ذَرَّةٍ حَسَنَةً. (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ١٩٨)

ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីនعليه السلامមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំعليه السلامបានឮរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាបាចដីទៅលើអ្នកស្លាប់ព្រមទាំងសូត្រពាក្យនេះ អល់ឡោះហ៏ﷻនឹងឲ្យរង្វាន់អ្នកនោះស្មើនឹងគ្រប់គ្រាប់ធូលី ។"" (الكافي , الجزء ٣ , الصفحة ١٩٨)

مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ رِجَالٞ صَدَقُواْ مَا عَٰهَدُواْ ٱللَّهَ عَلَيۡهِۖ فَمِنۡهُم مَّن قَضَىٰ نَحۡبَهُۥ وَمِنۡهُم مَّن يَنتَظِرُۖ وَمَا بَدَّلُواْ تَبۡدِيلٗا ٢٣

២៣. ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធាមានខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វី (គឺកតិកាសញ្ញា) ដែលខ្លួនបានសន្យា

ជាមួយអល់ឡោះហ្ម៍ ។ មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន[ធ្វើទុក្ករកម្មដើម្បីជំនឿ] នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។

لِّيَجْزِىَ ٱللَّهُ ٱلصَّـٰدِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ إِن شَآءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾

២៤. [អ្វីៗកើតមានឡើងដូច្នេះ]ដើម្បីអល់ឡោះហ្ម៍នឹងតបស្នងបណ្តាសច្ចការី ព្រោះតែពួកគេស្មោះត្រង់ ព្រះអង្គនឹងផ្តន្ទាទោសពួកលាក់ពុតបើព្រះអង្គចង់ ឬព្រះអង្គព្រមបែរមករក់ពួកគេវិញ[ដោយសេចក្តីមេត្តា] ។ អល់ឡោះហ្ម៍ទ្រង់មហាលើកលែងទោស ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៣-២៤

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَكَرِيَّا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ ابْنِ يَزِيدَ، عَنْ سَهْلِ بْنِ عَامِرٍ الْبَجَلِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنِ الْحَارِثِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَ عَمْرِو بْنِ أَبِي الْمِقْدَامِ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «كُنْتُ عَاهَدْتُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ رَسُولَهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَا، وَ عَمِّي حَمْزَةُ، وَ أَخِي جَعْفَرٌ، وَ ابْنُ عَمِّي عُبَيْدَةُ بْنُ الْحَارِثِ عَلَى أَمْرٍ وَفَيْنَا بِهِ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ، فَتَقَدَّمَنِي أَصْحَابِي وَ خُلِّفْتُ بَعْدَهُمْ لِمَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِينَا: ''مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضىٰ نَحْبَهُ'' حَمْزَةُ، وَ جَعْفَرٌ، وَ عُبَيْدَةُ ''وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً''. فَأَنَا الْمُنْتَظِرُ، وَ مَا بَدَّلْتُ تَبْدِيلاً». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٢٩ . تأويل الآيات ٢:٨/٤٤٩)

១. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាប៉ៀរដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានសច្ចាជាមួយអល់ឡោះហ្ម៍ ﷻ និងព្រះសាសនៈទូត ﷺ របស់ព្រះអង្គ ﷻ ខ្លួនខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ផ្ទាល់ព្រមទាំងហ៊ាំស្សាស់ ؓ ឪពុកមាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាក់ហ្វារ ؓ ប្អូនខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام និង អ៊ូបៃដាស់ ប៊ិន អាល់-ហារីស អំពីរឿងព្រះបញ្ជាដែលយើងត្រូវប្រតិបត្តិតាមដើម្បីអល់ឡោះហ្ម៍ ﷻ និងដើម្បីព្រះសាសនៈទូត ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ ។ ដូច្នេះកនរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទាំងនេះនៅមុខខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅក្រោយពួកគេ កាលអល់ឡោះហ្ម៍ ﷻ មានព្រះបំណង ។ ដូច្នេះព្រះដ៏មហារុងរឿងបានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:២៣] ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ្ម៍ ។ មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន* គឺហ៊ាំស្សាស់ ؓ យ៉ាក់ហ្វារ ؓ និង អ៊ូបៃដាស់ ؓ *នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្តូរ[ចិត្ត]បន្តិចឡើយ ។* ដូច្នេះខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ (الْمُنْتَظِرُ) មិនផ្លាស់ប្តូរឡើយ ។" (تأويل الِيات 2: 449 /8)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ''مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ'' :«أَيْ لاَ يُغَيِّرُوا أَبَداً فَمِنْهُمْ ''مَنْ قَضىٰ نَحْبَهُ'' أَيْ أَجَلَهُ، وَ هُوَ حَمْزَةُ، وَ جَعْفَرُ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ''وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ'' أَجَلَهُ، يَعْنِي عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، ''وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلاً * لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَ يُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ''». اَلْآيَةَ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣١ . تفسير القمّيّ ٢:١٨٨)

២. អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ាកូ្ជបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្វារ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:២៣] ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ៊ូ ។* ពោលគឺ ពួកគេមិនកែប្រែទេ (គោលជំហរ) *មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន* ពោលគឺ កាលបរិច្ឆេទរបស់ខ្លួន បុគ្គលទាំងនោះគឺ ហ្ចាំ់ស្ស៊ាស្ស៊ុ ﷺ យ៉ាកុ៊ហ្វារ ﷺ និង អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ាលិប ﷺ *នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ* ចាំកាលបរិច្ឆេទរបស់ខ្លួន ﷺ មានន័យថាអ៊ុលី ﷺ ។ *ពួកគេមិនផ្លាស់ប្ដូរ[ចិត្ត]បន្ដិចឡើយ ។ [៣៣:២៤] ដើម្បីអល់ឡោះហ៊ូនឹងតបស្នងបណ្ដាសច្ចការីព្រោះតែពួកគេស្មោះត្រង់ ព្រះអង្គនឹងផ្ដន្ទាទោសពួកលាក់ពុតបើព្រះអង្គចង់ ។"* (تفسير القمّي 2: 188)

***

3. قَالَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ لَقَدْ ذَكَرَكُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ ''مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجالٌ صَدَقُوا ما عاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ ما بَدَّلُوا تَبْدِيلًا''

៣. ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូ មូហ្ចាំ់ម៉ាដ្ជ់អ៊ីយ អល់ឡោះហ៊ូ ﷻ បានចែងអំពីអស់លោក (ស្ស៊ីអ៊ីអ៊ីស្ស៊ុ) នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ។ ព្រះអង្គ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:២៣] ក្នុងចំណោមអ្នកមានសទ្ធា មានអ្នកខ្លះស្មោះត្រង់ចំពោះអ្វីដែលខ្លួនបានសន្យាជាមួយអល់ឡោះហ៊ូ ។ មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្ដូរ[ចិត្ត]បន្ដិចឡើយ ។*

إِنَّكُمْ وَفَيْتُمْ بِمَا أَخَذَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِيثَاقَكُمْ مِنْ وَلَايَتِنَا وَ إِنَّكُمْ لَمْ تُبَدِّلُوا بِنَا غَيْرَنَا وَ لَوْ لَمْ تَفْعَلُوا لَعَيَّرَكُمُ اللَّهُ كَمَا عَيَّرَهُمْ حَيْثُ يَقُولُ جَلَّ ذِكْرُهُ ''وَ ما وَجَدْنا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَ إِنْ وَجَدْنا أَكْثَرَهُمْ لَفاسِقِينَ'' يَا أَبَا مُحَمَّدٍ فَهَلْ سَرَرْتُكَ قَالَ قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ زِدْنِي (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٣٣)

អស់លោកបានស្មោះត្រង់ចំពោះពាក្យសច្ចាដែលអល់ឡោះហ៊ូ ﷻ បានទទួលពីអស់លោក ពាក់ព័ន្ធនឹងវីឡាយ៉ាស្ស៊ុយើង ﷺ ហើយអស់លោកមិនដែលផ្លាស់ប្ដូរយើង ﷺ ជាមួយអ្នកដទៃឡើយ ។ ប្រសិនបើអស់លោកបានធ្វើដូច្នេះ អល់ឡោះហ៊ូ ﷻ នឹងស្ដីបន្ទោសអស់លោក ដូចដែលព្រះអង្គ ﷻ បានស្ដីបន្ទោសពួកឯទៀត ត្រង់កន្លែងដែលព្រះជាទីរលឹកដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៧:១០២] យើងពុំបានឃើញឡើយថាពួកគេភាគច្រើន[គោរព]ពាក្យសន្យា ។ យើងបានឃើញថាពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។* អាប៊ូ មូហ្ចាំ់ម៉ាដ្ជ់អ៊ីយ តើខ្ញុំ ﷺ បានធ្វើឲ្យលោកសប្បាយចិត្តទេ ?" លោកបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ សូមព្រះអង្គ ﷺ អធិប្បាយបន្ថែមទៀតឲ្យទូលបង្គំបានទេ ក្រាបទូល ។" (الكافي 8: 33/ 6)

***

4. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَيْمُونٍ الْقَدَّاحِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) يَا عَلِيُّ مَنْ أَحَبَّكَ ثُمَّ مَاتَ فَقَدْ قَضَى نَحْبَهُ وَ مَنْ أَحَبَّكَ وَ لَمْ يَمُتْ فَهُوَ يَنْتَظِرُ وَ مَا طَلَعَتْ شَمْسٌ وَ لَا غَرَبَتْ إِلَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ بِرِزْقٍ وَ إِيمَانٍ وَ فِي نُسْخَةٍ نُورٍ. (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ٣٠٦)

٤. [...] អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ៊ូ ﷺ មានវចនៈថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ុលី ﷺ

អ៊ីយ បុគ្គលដែលស្រឡាញ់អ្នកصلوات الله عليه والسلام ហើយបានស្លាប់ បុគ្គលនោះបានធ្វើតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួនហើយ ។ រ៉ីឯបុគ្គលដែលស្រឡាញ់អ្នកصلوات الله عليه والسلام ដែលមិនទាន់ស្លាប់ទេនោះ បុគ្គលនោះនៅរង់ចាំ ។ ថ្ងៃដែលរ:និងលិចនោះមករកបុគ្គលនោះដោយនាំមកនូវអំណោយនិងសេចក្ដីជឿជាក់ ។" នៅក្នុងអត្ថបទមួយ ច្បាប់ទៀត (គេបានថា)៖ "រស្មី(نور) ។" (الكافي 8: 306/ 475)

***

5. فِي كِتَابِ مَقْتَلِ اَلْحُسَيْنِ لِأَبِي مِخْنَفٍ: أَنَّ اَلْحُسَيْنَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ لَمَّا أُخْبِرَ بِقَتْلِ رَسُولِهِ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ يَقْطُرَ تَغَرْغَرَتْ عَيْنُهُ بِالدُّمُوعِ وَ فَاضَتْ عَلَى خَدَّيْهِ ثُمَّ قَالَ: «فَمِنْهُمْ مَنْ قَضىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ ما بَدَّلُوا تَبْدِيلاً». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٥٩)

៥. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាកូ:តាល់ អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍صلوات الله عليه والسلام របស់លោក អាប៊ូ មីខ្ន៉ាណាហ្ស៊ូ កាលអាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍صلوات الله عليه والسلام បានទទួលដំណឹងឃាតកម្មរបស់អ្នកនាំសាររបស់ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام អ្ន:ប់ឌ្ឍុលឡោះហ្ន៍ ប៊ីន យ៉ាកូ:ត្ប៉ារ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានបង្ហូរទឹកព្រះនេត្រយ៉ាងច្រើនមកលើព្រះគណ្ឌ: (ថ្ពាល់) ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ហើយព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ *[٣٣:٢٣] មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។ ពួកគេមិនផ្លាស់ប្ដូរ[ចិត្ត]បន្ដិចឡើយ ។* (تفسير نور الثقلين ហ្ជាឌ្ជ៊ីស្ស ៥៦)

***

6. فِي كِتَابِ اَلْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرِ آشُوبَ: أَنَّ أَصْحَابَ اَلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ بِكَرْبَلاَ كَانُوا كُلُّ مَنْ أَرَادَ اَلْخُرُوجَ وَدَّعَ اَلْحُسَيْنَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ وَ قَالَ: اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ يَا اِبْنَ رَسُولِ اَللَّهِ فَيُجِيبُهُ: وَ عَلَيْكَ اَلسَّلاَمُ وَ نَحْنُ خَلْفَكَ وَ يَقْرَأُ «فَمِنْهُمْ مَنْ قَضىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ». (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٦٠)

៦. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ម៉ាណាគ្ប៊ីប របស់អ៊ីបនូ ស្ហ:ស:រ៉ី អាស្ហ:ប[មានសេចក្ដីរាយការណ៍ថា៖] បណ្ដាសាវ:ករបស់អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍صلوات الله عليه والسلام នៅឯការបាឡាអ:ន្ដ កាលពួកគេចេញដំណើរ ពួកគេបានទូលសូមលាអាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ប្រកបដោយសិរីសួស្ដី ឱបុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៍صلى الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបពួកគេថា៖ "សូមអស់លោកប្រកបដោយសិរីសួស្ដី យើងعليه السلام នៅក្រោយអស់លោក ។" ហើយព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានសូត្រថា៖ *[٣٣:٢٣] មានអ្នកខ្លះបានបំពេញតាមពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន នៅក្នុងចំណោមពួកគេមានបុគ្គលអ្នកទន្ទឹងរង់ចាំ ។* (تفسير نور الثقلين ហ្ជាឌ្ជ៊ីស្ស ៥៧)

وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُواْ خَيْرًا ۚ وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلْقِتَالَ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾

២៥. អល់ឡោះហ្ន៍បានដេញពួកបដិសេធសទ្ធាត្រឡប់វិញជាមួយកំហឹង ដោយពុំបានទទួលអ្វីមួយល្អឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៍ទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំង ។ អល់ឡោះហ្ន៍ទ្រង់ខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៥

1. الطَّبْرِسِيُّ: فِي مَعْنَى الْآيَةِ: قِيلَ: بِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ قَتَلَهُ عَمْرُو بْنُ عَبْدِ وُدٍّ، وَ كَانَ ذَلِكَ سَبَبَ هَزِيمَةِ الْقَوْمِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ. قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٤ . مجمع البيان

(٨:٥٥٠

១. អំពីអត្ថន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុំនេះ អាល់-ត្ប៊ារីស៊ី បានឲ្យដឹងថា៖ "ដោយសារតែ អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام បិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប និងដោយសារតែព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់ អ៊ុំរ៉ូ បិន អ៊ុប់ឌ្ធ រ៉ុដ្ធ បានជាពួកសត្រូវទទួលបរាជ័យ ។ នេះជាសេចក្ដីរាយការណ៍របស់ អ៊ុប់ឌ្ធុលឡោះហ្ស៊ា បិន ម៉ាស់អ៊ូដ ។ អាប៊ូ អ៊ុប់ឌ្ធុលឡោះហ្ស៊ា ក៏មានវចនៈដូច្នេះដែរ ។" (مجمع البيان 8: 550)

***

2**. مُحَمَّدُ بْنُ اَلْعَبَّاسِ، قَالَ: حدّثنا عليّ بن العبّاس، عن أبي سعيد عباد بن يعقوب، عن فضل بن القاسم البراد، عن سفيان الثوري، عن زبيد اليامي، عن مرة، عن عبد الله بن مسعود، أَنَّهُ كَانَ يَقْرَأُ: «وَ كَفَى اَللَّهُ اَلْمُؤْمِنِينَ اَلْقِتَالَ **بِعَلِيٍّ** وَ كَانَ اَللَّهُ قَوِيّاً عَزِيزاً». **
(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٣ . تأويل الآيات ٤٥٠/١٠:٢)

២**. មូហ្ចាំម៉ាដ្ធ បិន អាល់-អ៊ុប់បាស់មានប្រសាសន៍ថា អ៊ុលី បិន អាល់-អ៊ុប់បាស់បានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី អាប៊ូ សាអ៊ីដ្ធ អាបាដ្ធ បិន យ៉ាកុ៌ប តមកពី ហ្ជាដ្ធល់ បិន អាល់-ក្ប៊ីស៊ីម អាល់-បារ៉ដ្ធ តមកពី ស៊ុហ្ជយ៉ាន អាល់-ស្ជ្ជារ៉ី តមកពី ស្ប៊ីបៃដ្ធ អាល់-យ៉ាមី តមកពី មូរ៉ោះតុ៌ តមកពី អ៊ុប់ឌ្ធុលឡោះហ្ស៊ា បិន ម៉ាស់អ៊ូដ្ធដែលតែងសូត្រថា៖ *[៣៣:២៥] អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំង**អាស្រ័យអ៊ុលី** ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់ខ្លាំងពូកែ ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ។"*
(تأويل الآيات ٤٥٠/١٠:٢)

***

3**. وَ سَبَبُ نُزُولِ هَذِهِ الْآيَةِ: أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ كُفُوا الْقِتَالَ بِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ أَنَّ الْمُشْرِكِينَ تَحَزَّبُوا، وَ اجْتَمَعُوا فِي غَزَاةِ الْخَنْدَقِ - وَ الْقِصَّةُ مَشْهُورَةٌ، غَيْرَ أَنَّا نَحْكِي طَرَفاً مِنْهَا - وَ هُوَ:

៣**. មូលហេតុនៃការដាក់អាយ៉ាស៊ុំនេះចុះមកនោះគឺមុមីនមិនត្រូវការអ្វីទេដែលមានអ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងចម្បាំង ពួកបដិសេធសទ្ធារួមដៃគ្នាជាសហព័ន្ធទៅប្រយុទ្ធនៅឯប្រឡាយអាល់-ខ្ជ ន់ដ្ធាកុ៌ គេស្គាល់រឿងនេះល្បីរន្ធ៉ លើកលែងតែរឿងនេះដែលនឹងរៀបរាប់ប្រាប់ខ្លះ។ គឺ៖

أَنَّ عَمْرَو بْنَ عَبْدِ وُدٍّ كَانَ فَارِسَ قُرَيْشٍ الْمَشْهُورَ، وَ كَانَ يُعَدُّ بِأَلْفِ فَارِسٍ، وَ كَانَ قَدْ شَهِدَ بَدْراً، وَ لَمْ يَشْهَدْ أُحُداً، فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ الْخَنْدَقِ خَرَجَ مُعَلَّماً لِيَرَى النَّاسُ مَقَامَهُ، فَلَمَّا رَأَى الْخَنْدَقَ، قَالَ: مَكِيدَةٌ، وَ لَمْ نَعْرِفْهَا مِنْ قَبْلُ.

អ៊ុំរ៉ូ បិន រ៉ុដ្ធជាយុទ្ធជនទ័ពសេះគ្ជ៉ារ៉ៃយ៉ដ៏ល្ប៉ីម្នាក់ គេប្រៀបធៀបគាត់ស្មើនឹងយុទ្ធជនទ័ពសេះមួយពាន់នាក់ ។ គាត់បានចូលរួមក្នុងសមរភូមិបាដ្ធារ តែមិនបានចូលរួមក្នុងសមរភូមិអ៊ូហ្ជ៊ីដ្ធទេ ។ ពេលកើតមានសង្គ្រាមនៅឯអាល់-ខ្ជ ន់ដ្ធាកុ៌ គាត់បានបង្ហាញខ្លួនជាអ្នកណែនាំដើម្ប៉ីឲ្យមនុស្សស្គាល់ហាន:គាត់ ។ តែពេលគាត់បានឃើញប្រឡាយ គាត់បានថា៖ "ឧបាយកល យើងមិនដែលឃើញពីមុនមកហើយទេ ។"

وَ حَمَلَ فَرَسَهُ عَلَيْهِ، فَعَطَفَهُ، وَ وَقَفَ بِإِزَاءِ الْمُسْلِمِينَ، وَ نَادَى: هَلْ مِنْ مُبَارِزٍ؟ فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ قَالَ: «أَنَا، يَا رَسُولَ اللَّهِ». فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرٌو، اِجْلِسْ»

គាត់បានចាប់សេះមកជិះកន្លងលើប្រឡាយ បានទៅឈប់នៅខាងពួកមុស្លីម ហើយស្រែកថា៖ "មានអ្នកណាប្រយុទ្ធតតូទេ ?" តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام បានងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم អឺយ !" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអាំរូ អង្គុយមក ។"

فَنَادَى ثَانِيَةً، فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «أَنَا، يَا رَسُولَ اللَّهِ». فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرٌو، اِجْلِسْ»،

គាត់បានស្រែកសួរជាលើកទីពីរ តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم អឺយ !" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអាំរូ អង្គុយមក ។"

فَنَادَى ثَالِثَةً، فَلَمْ يُجِبْهُ أَحَدٌ. فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: «أَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ»، فَقَالَ لَهُ: «إِنَّهُ عَمْرٌو». فَقَالَ: «وَ إِنْ كَانَ عَمْراً» فَاسْتَأْذَنَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي بِرَازِهِ، فَأَذِنَ لَهُ.

គាត់បានស្រែកសួរជាលើកទីបី តែពុំមានអ្នកណាឆ្លើយគាត់ទេ ។ អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ងើបឡើង ថា៖ "ទូលបង្គំ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم អឺយ !" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم ប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "នេះគឺអាំរូ ។" អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ទូលថា៖ "ទោះបីគាត់អាំរូក៏ដោយ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូមអនុញ្ញាតព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم ចូលច្បាំងតតូជាមួយគាត់ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم ក៏បានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចូលច្បាំង ។

قَالَ حُذَيْفَةُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ): فَأَلْبَسَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) دِرْعَهُ [ذَاتَ] الْفُضُولِ، وَ أَعْطَاهُ ذَا الْفَقَارِ، وَ عَمَّمَهُ عِمَامَتَهُ السَّحَابَ عَلَى رَأْسِهِ تِسْعَةَ أَدْوَارٍ، وَ قَالَ لَهُ: «تَقَدَّمْ».

ហ៊្សូស្ស៊ៃហ្វាស់មានប្រសាសន៍ថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៍ صلى الله عليه وآله وسلم ពាក់អាវក្រោះព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ឈ្មោះ ស៊ាត់ អាល់-ហ្វ៊ូឌូល ឲ្យអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ឲ្យដាវស៊ុល-ហ្វីក្ការទៅអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ជូតក្បាលអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ប្រាំបួនជុំដោយឈ្នួតក្បាលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ហើយបានប្រាប់អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូលទៅចុះ !"

فَلَمَّا وَلَّى، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «بَرَزَ الْإِيمَانُ كُلُّهُ إِلَى الشِّرْكِ كُلِّهِ، اللَّهُمَّ احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ، وَ مِنْ خَلْفِهِ، وَ عَنْ يَمِينِهِ، وَ عَنْ شِمَالِهِ، وَ مِنْ فَوْقِ رَأْسِهِ، وَ مِنْ تَحْتِ قَدَمَيْهِ».

ពេលអ៊ុលី صلوات الله عليه والسلام បែរខ្លួន ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ជំនឿទាំងអស់ចូលទៅប្រយុទ្ធតតូទល់នឹងអំពើបដិសេធសទ្ធាទាំងអស់ ។" អល់ឡោះហ្វ៍ عز وجل អឺយ សូមព្រះអង្គ عز وجل ការពារគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងមុខគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងក្រោយគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងស្ដាំគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងឆ្វេងគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងលើក្បាលគេ صلوات الله عليه والسلام ពីខាងក្រោមជើងគេ صلوات الله عليه والسلام ។"

فَلَمَّا رَآهُ عَمْرٌو، قَالَ لَهُ: مَنْ أَنْتَ؟ قَالَ: «أَنَا عَلِيٌّ». قَالَ: اِبْنُ عَبْدِ مَنَافٍ؟ قَالَ: «أَنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ» فَقَالَ: غَيْرُكَ – يَا ابْنَ أَخِي

- مِنْ أَعْمَامِكَ أَسَنُّ مِنْكَ، فَإِنِّي أَكْرَهُ أَنْ أُهْرِقَ دَمَكَ. فَقَالَ لَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَ لَكِنِّي - وَ اللَّهِ - لاَ أَكْرَهُ أَنْ أُهْرِقَ دَمَكَ».

ពេលអ៊ុំរូបានឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គាត់បានថា៖ "អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ។" គាត់បានថា៖ "កូនរបស់អ៊ុំប់ខ្ញ ម៉ាណាហ្ន ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីលី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប صلوات الله عليه والسلام ។" គាត់បានថា៖ "[ចូររកអ្នកប្រយុទ្ធ]ផ្សេងពីអ្នក صلوات الله عليه والسلام ដែលជាឪពុកមារបស់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ចាស់ជាងអ្នក صلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសរបស់បងប្អូនប្រុសខ្ញុំអ‍ើយ ព្រោះខ្ញុំមិនចង់បង្ហូរឈាមអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទេ ។" អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់គាត់ថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៑ عز وجل ខ្ញុំមិនចង់បង្ហូរឈាមលោកទេ ។"

قَالَ: فَغَضِبَ عَمْرٌو، وَ نَزَلَ عَنْ فَرَسِهِ، وَ عَقَرَهَا، وَ سَلَّ سَيْفَهُ كَأَنَّهُ شُعْلَةُ نَارٍ، ثُمَّ أَقْبَلَ نَحْوَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَاسْتَقْبَلَهُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بِدَرَقَتِهِ، فَقَدَّهَا، وَ أَثْبَتَ فِيهَا السَّيْفَ، وَ أَصَابَ رَأْسَهُ فَشَجَّهُ، ثُمَّ إِنَّ عَلِيّاً (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) ضَرَبَهُ عَلَى حَبْلِ عَاتِقِهِ، فَسَقَطَ إِلَى الْأَرْضِ، وَ ثَارَتْ بَيْنَهُمَا عَجَاجَةٌ،

លោក (គឺអ្នករាយការណ៍) មានប្រសាសន៑ថា៖ "អ៊ុំរូក្រោធ ចុះពីលើសេះហើយសម្លាប់សេះនោះ កញ្ជ្រក់យកដាវដូចអណ្ដាតភ្លើងហើយមកជិតអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ។ អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام បានប្រឈមតទល់នឹងគាត់ជាមួយខែលតែខែលនោះជ្រុះពីដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដាវអ៊ុំរូពុះខែលនោះមកត្រូវមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បណ្ដាលឲ្យមានស្នាម ។ អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام ទាញខ្សែលើកគាត់ ធ្វើឲ្យគាត់ដួលទៅលើដី ហុយធូលីទ្រលោមលើបុរសទាំងពីរ ។

فَسَمِعْنَا تَكْبِيرَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «قَتَلَهُ، وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ».

បន្ទាប់យើងបានឮអ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام តាក់បៀរ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ صلى الله عليه وآله وسلم ក៏មានព្រះវចន:ថា៖ "គេ صلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់គាត់ហើយ សូមស្បថចំពោះព្រះដែលក្ដាប់ជីវិតខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ក្នុងព្រះហ‍ត្ថព្រះអង្គ عز وجل ។"

قَالَ: وَ حَزَّ رَأْسَهُ، وَ أَتَى بِهِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ وَجْهُهُ يَتَهَلَّلُ، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَبْشِرْ - يَا عَلِيُّ - فَلَوْ وُزِنَ الْيَوْمَ عَمَلُكَ بِعَمَلِ امَّةِ مُحَمَّدٍ لَرَجَحَ عَمَلُكَ بِعَمَلِهِمْ، وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمْ يَبْقَ بَيْتٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِلاَّ وَ دَخَلَهُ وَهْنٌ، وَ لاَ بَيْتٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلاَّ وَ دَخَلَهُ عِزٌّ».

លោក (គឺអ្នករាយការណ៑) មានប្រសាសន៑ថា៖ "ក្បាលគាត់ធ្លាក់ដី ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមកជួប រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ صلى الله عليه وآله وسلم ជាមួយក្បាលនោះ មុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចាំងរស្មី ។ ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم ក៏បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ទទួលដំណឹងល្អ អ៊ីលី صلوات الله عليه والسلام អ‍ើយ ! ប្រសិនបើគេថ្លឹងទង្វើរបស់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ក្នុងថ្ងៃនេះ ជាមួយសហគមន៑របស់មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ងុ صلى الله عليه وآله وسلم ទង្វើអ្នក صلوات الله عليه والسلام ប្រាកដជាធ្ងន់ជាងទង្វើពួកគេ ។" ដូច្នេះហើយបានជាភាពអន់ខ្សោយជ្រាបចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធាគ្មានសល់ ។ ដូច្នេះហើយបានជាអំណាចជ្រាបចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់ពួកមុស្លីមគ្មានសល់មួយឡើយ ។

قَالَ: وَ لَمَّا قُتِلَ عَمْرٌو، وَ خُذِلَ الْأَحْزَابُ، أَرْسَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ رِيحاً وَ جُنُوداً مِنَ الْمَلاَئِكَةِ، فَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ بِغَيْرِ قِتَالٍ، وَ سَبَبُهُ قَتْلُ عَمْرٍو، فَمِنْ ذَلِكَ قَالَ سُبْحَانَهُ: ''وَ كَفَى اللهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ بِعَلِيٍّ'' (عَلَيْهِ السَّلاَمُ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٣

. تأويل الآيات ٤٥٠/٢:١٢)

លោក (គឺអ្នករាយការណ៍) មានប្រសាសន៍ថា៖ "កាលអ៊ុំរូត្រូវសម្លាប់ ពួកសហព័ន្ធន៍បានបោះបង់ចោលសង្គ្រាម អល់ឡោះហ្ទ័ﷻបានបញ្ជូនខ្យល់និងទ័ពទេវតាមកលើពួកគេ ។ ពួកគេក៏បានបែរក្រោយវត់ដោយពុំបានចូលប្រយុទ្ធទេ មូលហេតុគឺការសម្លាប់អ៊ុំរូ ។ ដូច្នេះព្រះដ៏មហារុងរឿងﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:២៥] អល់ឡោះហ្ទ័ទ្រង់គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា ជ្រះថ្លាក្នុងចម្បាំង អាស្រ័យអ៊ុាលី ។*"(تأويل الآيات ٤٥٠/١٢:٢)

وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَٰهَرُوهُم مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

២៦. ព្រះអង្គបានទម្លាក់បណ្ដាជនគម្ពីរដែលបានគាំទ្រពួកគេ (គឺពួកសហព័ន្ធន៍) ពីលើបន្ទាយពួកគេ ព្រះអង្គបានចោលការភ័យរន្ធត់ទៅក្នុងចិត្តពួកគេ ។ ពួកអ្នកបានសម្លាប់[ពួកគេ]មួយក្រុម បានចាប់ខ្លួន[ពួកគេ]មួយក្រុមទៀត ។

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَٰرَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَـُٔوهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

២៧. ព្រះអង្គបានប្រគល់ឲ្យពួកអ្នកជាកេរមរតកទឹកដីពួកគេ ផ្ទះសម្បែងពួកគេ ទ្រព្យពួកគេនិងដែនដីមួយរបស់ពួកគេដែលពួកអ្នកមិនដែលដើរជាន់ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ទ័ទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៦-២៧

1**. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ نَزَلَ فِي بَنِي قُرَيْظَةَ: ... فَلَمَّا دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْمَدِينَةَ، وَ اللِّوَاءُ مَعْقُودٌ، أَرَادَ أَنْ يَغْتَسِلَ مِنَ الْغُبَارِ، فَنَادَاهُ جَبْرَئِيلُ: «عَذِيرَكَ مِنْ مُحَارِبٍ، وَ اللَّهِ مَا وَضَعَتِ الْمَلَائِكَةُ لَأُمَّتَهَا، فَكَيْفَ تَضَعُ لَأُمَّتَكَ؟ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ لَا تُصَلِّيَ الْعَصْرَ إِلَّا بِبَنِي قُرَيْظَةَ، فَإِنِّي مُتَقَدِّمُكَ، وَ مُزَلْزِلٌ بِهِمْ حِصْنَهُمْ، إِنَّا كُنَّا فِي آثَارِ الْقَوْمِ، نَزْجُرُهُمْ زَجْراً، حَتَّى بَلَغُوا حَمْرَاءَ الْأَسَدِ».

១**. អ៊ុាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម[មានប្រសាសន៍ថា]អាយ៉ាស់នេះត្រូវដាក់មកស្ដីអំពីពួកបានី គូរ៉យ់ស្ហោះត៍ ។ កាលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ័ﷺបានចូលទៅក្នុងនគរម៉ាឌីណាស់ បានចងទង់ជ័យ ព្រះអង្គﷺចង់សម្អាតខ្លួនពីធូលី ។ យ៉ិបរ៉អ៊ីលعليه السلامបានស្រែកថា៖ "អភិជនភាពរបស់ព្រះអង្គﷺមកពីអ្នកច្បាំង ។ អល់ឡោះហ្ទ័ﷻមិនបានដាក់ទេវតាមកឲ្យសហគមន៍នេះទេ ។ តើព្រះអង្គﷻនឹងដាក់ទេវតាមកឲ្យសហគមន៍ព្រះអង្គﷺម្ដេចទៅ ? អល់ឡោះហ្ទ័ﷻដាក់ព្រះរាជបញ្ជាមកថាព្រះអង្គﷺមិនត្រូវស៊ើឡាត់អ៊ាស្ហរទេដរាបណាមិនទាន់បានចាត់ការពួកគេបានី គូរ៉យ់ស្ហោះត៍ទេនោះ ។ ទូលបង្គំعليه السلامបានចាត់ការមុនព្រះអង្គﷺ ទូលបង្គំعليه السلامនឹងគ្រលុក (គឺវាយប្រហារ) ពួកគេនៅក្នុងបន្ទាយពួកគេ ។ យើងប្រកិតតាមជំហានជើងប្រជារាស្ត្រ ។ យើងនឹងឃាត់ពួកគេលុះត្រាព្រះអង្គﷺទៅដល់ ហាំរ៉អ៊ា អាល់-អាសាដ៍ ។"

فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَاسْتَقْبَلَهُ حَارِثَةُ بْنُ النُّعْمَانِ، فَقَالَ لَهُ: «مَا الْخَبَرُ، يَا حَارِثَةُ؟». قَالَ: بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي – يَا رَسُولَ اللَّهِ – هَذَا دِحْيَةُ الْكَلْبِيُّ يُنَادِي فِي النَّاسِ: أَلاَ لاَ يُصَلِّيَنَّ الْعَصْرَ أَحَدٌ إِلاَّ فِي بَنِي قُرَيْظَةَ. فَقَالَ: «ذَلِكَ جَبْرَئِيلُ، ادْعُوا لِي عَلِيّاً».

រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីបានចេញដំណើរ ហ្ការីស្សាស៊ុ អាល់-នុអ៊ុម៉ានី បានជួបព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានប្រាប់លោកថា៖ "ហ្ការីស្សាស៊ុអើយ មានដំណឹងទេ ?" លោកបានទូលថា៖ "សូមបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី ﷺ ឌ្ហិ:ហ្យ៉ាយ៉ាស៊ុ អាល់-កាល់ប៊ីបានប្រកាសប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "កុំឲ្យអ្នកណាមួយស្ញ៉ឡាតុ៌អ្ការដរាបណាមិនបានចាត់ការពួកបានី គ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ហ:តុ៌ទេនោ:!" ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "នេះគឺយ៉ីបរ៉អ៊ីល ﷺ ។ ហៅអ្ការ៉ាលី ﷺ ឲ្យខ្ញុំ ﷺ ។"

فَجَاءَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ لَهُ: «نَادِ فِي النَّاسِ: لاَ يُصَلِّيَنَّ أَحَدٌ الْعَصْرَ إِلاَّ فِي بَنِي قُرَيْظَةَ». فَجَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَنَادَى فِيهِمْ، فَخَرَجَ النَّاسُ، فَبَادَرُوا إِلَى بَنِي قُرَيْظَةَ.

អ្ការ៉ាលី ﷺ មកដល់ ព្រះអង្គ ﷺ ប្រាប់អ្ការ៉ាលី ﷺ ថា៖ "ចូរអ្នក ﷺ ប្រកាសប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "កុំឲ្យអ្នកណាមួយស្ញ៉ឡាតុ៌អ្ការដរាបណាពុំបានចាត់ការពួកបានី គ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ហ:តុ៌ទេនោ:!"" អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ បានចាកចេញ ប្រកាសហៅប្រជារាស្ត្រ ហើយនាំពួកគេទៅរកពួកបានី គ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ហ:តុ៌ ។

وَ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بَيْنَ يَدَيْهِ، مَعَ الرَّايَةِ الْعُظْمَى، وَ كَانَ حُيَيُّ بْنُ أَخْطَبَ لَمَّا انْهَزَمَتْ قُرَيْشٌ، جَاءَ وَ دَخَلَ حِصْنَ بَنِي قُرَيْظَةَ، فَجَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ أَحَاطَ بِحِصْنِهِمْ، فَأَشْرَفَ عَلَيْهِمْ كَعْبُ بْنُ أَسَدٍ مِنَ الْحِصْنِ يَشْتِمُهُمْ، وَ يَشْتِمُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)،

រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី ﷺ បានចេញដំណើរ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ នៅពីមុខព្រះអង្គ ﷺ កាន់ទង់ធំ ។ ពេលពួកគ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ហ:ត្ហ:ប៉ីនបានជ័យសង្គ្រាម ហ្ការ ប៉ីន អាក្ត:ត្ហ:ប៉ ១ បានរត់ចេញទៅចូលក្នុងបន្ទាយរបស់ពួកបានីគ្ហ៊ីរ៉យ់ស្ហ:តុ៌ ។ អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ក៏បានមកដល់ បានព័ទ្ធបន្ទាយពួកគេ ។ បន្ទាប់មក ការ៉ាប ប៉ីន អាសាដ្ធ ១ បានចេញពីក្នុងបន្ទាប់មកជេរប្រមាថពួកគេ និងជេរប្រមាថរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ ។

فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى حِمَارٍ، فَاسْتَقْبَلَهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ: «بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي – يَا رَسُولَ اللَّهِ – لاَ تَدْنُ مِنَ الْحِصْنِ». فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا عَلِيُّ، لَعَلَّهُمْ شَتَمُونِي؟ إِنَّهُمْ لَوْ قَدْ رَأَوْنِي لَأَذَلَّهُمُ اللَّهُ».

រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី ﷺ ជិះលាមកកាន់មុខបន្ទាយ តែអាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ពាំងមុខព្រះអង្គ ﷺ ទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "ទូលបង្គំសូមបូជាជីវិតដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ អើយ សូមព្រះអង្គ ﷺ កុំទៅជិតបន្ទាយ ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្ការ៉ាលី ﷺ អើយ ព្រោះតែពួកគេបានជេរប្រមាថខ្ញុំ ﷺ ឬ ? បើពួកគេឃើញខ្ញុំ ﷺ អល់ឡោះ ﷻ នឹងបន្ទោកពួកគេ !"

... وَ كَانَ حَوْلَ الْحِصْنِ نَخْلٌ كَثِيرٌ، فَأَشَارَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِيَدِهِ، فَتَبَاعَدَ عَنْهُ، وَ تَفَرَّقَ فِي الْمَفَازَةِ، وَ أَنْزَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْعَسْكَرَ حَوْلَ حِصْنِهِمْ، فَحَاصَرَهُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ، فَلَمْ يُطْلِعْ مِنْهُمْ أَحَدٌ رَأْسَهُ، فَلَمَّا كَانَ بَعْدَ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ نَزَلَ إِلَيْهِ

غَزَّالُ بْنُ شُمُولٍ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، تُعْطِينَا مَا أَعْطَيْتَ إِخْوَانَنَا مِنْ بَنِي النَّضِيرِ؟ اِحْقِنْ دِمَاءَنَا، وَ نُخْلِي لَكَ الْبِلاَدَ وَ مَا فِيهَا، وَ لاَ نَكْتُمُكَ شَيْئاً. فَقَالَ: «لاَ، أَوْ تَنْزِلُونَ عَلَى حُكْمِي».

នៅជុំវិញបន្ទាយមានដើមលម៉ើច្រើន ។ រ៉សូលុលឡោះហ្ស៍ﷺបានធ្វើកាយវិការដៃទៅរកដើមលម៉ើទាំងនោះ ដើមលម៉ើទាំងនោះដកថយទៅនៅឯកន្លែងដីទទេ ដាច់ពីបន្ទាយ ។ រ៉សូលុលឡោះហ្ស៍ﷺបានបោះជំរំទ័ពនៅជុំវិញបន្ទាយ ។ គេបានឡោមព័ទ្ធបន្ទាយនោះអស់បីថ្ងៃ ។ ពុំមានអ្នកណាមួយអើតក្បាលចេញពីបន្ទាយទេ ។ ក្រោយពីបីថ្ងៃ ក៏ស្សាល់ ប៊ិន ស្សុមុលបានចុះពីលើបន្ទាយមកជួបពួកគេ ថាៈ "មូហ៊ាំម៉ាដ្ឋ៏ﷺអើយ សូមឲ្យមកយើងអ្វីដែលគេបានឲ្យទៅបងប្អូនយើងបានី ណាឌៀរ ។ សូមកុំបង្ហូរឈាមយើង យើងនឹងប្រគល់ស្រុកនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងស្រុកនោះឲ្យលោកﷺ យើងនឹងមិនលាក់អ្វីទេ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថាៈ "ទេ អស់លោកត្រូវធ្វើតាមការសម្រេចពីររបស់ខ្ញុំﷺ ។"

فَرَجَعَ، وَ بَقُوا أَيَّاماً، فَبَكَتِ النِّسَاءُ وَ الصِّبْيَانُ إِلَيْهِمْ، وَ جَزِعُوا جَزَعاً شَدِيداً، فَلَمَّا اشْتَدَّ عَلَيْهِمْ الْحِصَارُ نَزَلُوا عَلَى حُكْمِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِالرِّجَالِ، فَكُتِّفُوا، وَ كَانُوا سَبْعَ مِائَةٍ، وَ أَمَرَ بِالنِّسَاءِ، فَعُزِلْنَ.

គាត់បានត្រឡប់ទៅវិញ នៅអស់រយៈពេលមួយថ្ងៃ ។ ស្ត្រីនិងក្មេងៗពួកគេយំ ត្អូញត្អែរខ្លាំង ។ លុះការឡោមព័ទ្ធកាន់តែធ្វើឲ្យពួកគេលំបាកខ្លាំងឡើងៗ ពួកគេក៏ព្រមធ្វើតាមការសម្រេចរបស់រ៉សូលុលឡោះហ្ស៍ﷺ ។ រ៉សូលុលឡោះហ្ស៍ﷺដាក់បញ្ជាឲ្យចងពួកបុរស បុរសទាំងនោះមានចំនួន ៧០០ នាក់ ព្រះអង្គﷺបានដាក់បញ្ជាឲ្យលែងបណ្តាស្ត្រី ។

فَأُخْرِجَ كَعْبُ بْنُ أَسَدٍ، مَجْمُوعَةَ يَدَيْهِ إِلَى عُنُقِهِ، وَ كَانَ جَمِيلاً وَسِيماً، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ لَهُ: «يَا كَعْبُ، أَ مَا نَفَعَتْكَ وَصِيَّةُ ابْنِ الْحَوَّاسِ؟! اَلْحِبْرِ الذَّكِيِّ الَّذِي قَدِمَ عَلَيْكُمْ مِنَ الشَّامِ، فَقَالَ: تَرَكْتُ الْخَمْرَ وَ الْخِنْزِيرَ، وَ جِئْتُ إِلَى الْبُؤْسِ وَ التُّمُورِ، لِنَبِيٍّ يُبْعَثُ، مَخْرَجُهُ بِمَكَّةَ، وَ مُهَاجَرَتُهُ فِي هَذِهِ الْبُحَيْرَةِ، يَجْتَزِئُ بِالْكُسَيْرَاتِ وَ التُّمَيْرَاتِ، وَ يَرْكَبُ الْحِمَارَ الْعُرْيَ، فِي عَيْنَيْهِ حُمْرَةٌ، بَيْنَ كَتِفَيْهِ خَاتَمُ النُّبُوَّةِ، يَضَعُ سَيْفَهُ عَلَى عَاتِقِهِ، لاَ يُبَالِي مَنْ لاَقَى مِنْكُمْ، يَبْلُغُ سُلْطَانُهُ مُنْقَطَعَ الْخُفِّ وَ الْحَافِرِ».

កាអ៊ុប ប៊ិន សាអ៊ុដ្ឋ បានចេញពីក្នុងបន្ទាយ ដៃត្រូវចងភ្ជាប់នឹងក លោកជាបុរសមានរូបសង្ហា ។ ពេលរ៉សូលុលឡោះហ្ស៍ﷺមើលទៅគាត់ ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថាៈ "កាអ៊ុប់អើយ បណ្តាំរបស់ អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វាវ៉ាស់ មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់លោកទេ ? លោកមេសាសនាយ៉ាហ៊្វូឌីឆ្លាតវៃម្នាក់ដែលបានមករកអស់លោកពីស្រុកស៊ីរី ដោយថាៈ "ចូរចៀសវាងគ្រឿងស្រវឹងនិងជ្រូក ។ ខ្ញុំបានទៅរកប្រការអាក្រក់និងផ្លែលម៉ើ ពីព្រោះព្រះសាស្តាﷺមួយអង្គនឹងត្រូវចាត់បញ្ជូនមក នឹងចាកចេញមកម៉ាក់កាស្ហ៍ នឹងភៀសខ្លួនមកកន្លែងនេះ នឹងកាត់ផ្តាច់កំហាកចិត្ត នឹងជិះលើខ្នងលាឥតកែប លានោះមានភ្នែកក្រហម ត្រង់ចន្លោះស្មាគេﷺមានព្រះសង្ហារ (ត្រា) ព្រះសាស្តា គេﷺនឹងដាក់ដាវលើស្មាគេﷺ គេﷺនឹងមិនអើពើអស់លោកណាម្នាក់ដែលគេﷺជួបប្រទះនោះទេ អំណាចគេﷺអាចកាត់ស្បែកជើងនិងក្រចកសេះបាន ។"

فَقَالَ: قَدْ كَانَ ذَلِكَ يَا مُحَمَّدُ، وَ لَوْلاَ أَنَّ الْيَهُودَ يُعَيِّرُونِّي أَنِّي جَزِعْتُ عِنْدَ الْقَتْلِ لآمَنْتُ بِكَ، وَ صَدَّقْتُكَ، وَ لَكِنِّي عَلَى دِينِ الْيَهُودِيَّةِ، عَلَيْهِ أَحْيَا، وَ عَلَيْهِ أَمُوتُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «قَدِّمُوهُ فَاضْرِبُوا عُنُقَهُ» فَضُرِبَتْ عُنُقُهُ.

គាត់បានទូលថា៖ "ត្រូវហើយ មូហាំម៉ាដ់ﷺអឺយ ! បើពួកយ៉ាហ៊ូឌីគាំទ្រខ្ញុំ ខ្ញុំច្បាស់ជាសោកសៅអំពីការប្រយុទ្ធដោយជឿលោកﷺ ខ្ញុំនឹងព្រមទទួលស្គាល់លោកﷺ តែខ្ញុំនៅក្នុងសាសនារបស់ពួកយ៉ាហ៊ូឌី ។ ខ្ញុំរស់ក្នុងសាសនានេះ ខ្ញុំត្រូវស្លាប់ក្នុងសាសនានេះ ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៍ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "កាត់កគេទៅ !" គេក៏បានកាត់កគាត់ ។

ثُمَّ قُدِّمَ حُيَيُّ بْنُ أَخْطَبَ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «يَا فَاسِقُ، كَيْفَ رَأَيْتَ صُنْعَ اللَّهِ بِكَ؟» فَقَالَ: وَ اللَّهِ - يَا مُحَمَّدُ - مَا أَلُومُ نَفْسِي فِي عَدَاوَتِكَ، وَ لَقَدْ قَلْقَلْتُ كُلَّ مُقَلْقَلٍ، وَ جَهَدْتُ كُلَّ الْجَهْدِ، وَ لَكِنْ مَنْ يَخْذُلِ اللَّهُ يُخْذَلْ، ... فَقُدِّمَ، وَ ضُرِبَ عُنُقُهُ فَقَتَلَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي الْبَرْدَيْنِ: بِالْغَدَاةِ، وَ الْعَشِيِّ، فِي ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَ كَانَ يَقُولُ: «اسْقُوهُمُ الْعَذْبَ، وَ أَطْعِمُوهُمُ الطَّيِّبَ، وَ أَحْسِنُوا إِسَارَهُمْ». حَتَّى قَتَلَهُمْ كُلَّهُمْ، وَ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ فِيهِمْ: ''وَ أَنْزَلَ الَّذِينَ ظٰاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتٰابِ مِنْ صَيٰاصِيهِمْ'' أَيْ مِنْ حُصُونِهِمْ ''وَ قَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ'' إِلَى قَوْلِهِ: ''وَ كٰانَ اللّٰهُ عَلىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيراً''. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٣٤ . تفسير القمّيّ ٢:١٨٩)

បន្ទាប់មក ហ៊ៃា ប៊ិន អាក់ត្ហប់ មកដល់ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៍ﷺប្រាប់គាត់ថា៖ "បុគ្គលអាក្រក់អឺយ ! លោកឃើញទេថាអល់ឡោះហ្ន៍ﷻបានធ្វើខ្លះចំពោះលោក ?" គាត់បានថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៍ﷻ មូហាំម៉ាដ់ﷺអឺយ ខ្ញុំមិនបន្ទោសខ្លួនឯងទេអំពីការចាត់ទុកលោកﷺជាសត្រូវនោះ ទោះបីត្រូវគ្រលុកត្រូវវាយប្រហារខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ដោយ អ្វីដែលយើងចោលនៅខាងក្រោយនោះ អល់ឡោះហ្ន៍ﷻទេដែលបានធ្វើឲ្យកើតឡើងដូច្នេះ ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ន៍ﷺក៏បានឲ្យគេកាត់កគាត់ ។ ព្រះអង្គﷺបានសម្លាប់ពួកគេពីរពេលត្រជាក់ ពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច អស់រយៈពេលបីថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ឲ្យពួកគេផឹកទឹកសាប (គឺទឹកល្អ) ឲ្យបាយល្អពួកគេបរិភោគ ចូរប្រព្រឹត្តល្អលើទាសៈភាពពួកគេ ។" លុះត្រាតែព្រះអង្គﷺបានសម្លាប់ពួកគេទាំងអស់ អល់ឡោះហ្ន៍ﷻបានបើកឲ្យព្រះសាសនៈទូតﷺព្រះអង្គﷻដឹងអំពីពួកគេនោះថា៖ *[៣៣:២៦] ព្រះអង្គបានទម្លាក់បណ្ដាជនគម្ពីរដែលបានគាំទ្រពួកគេពីលើបន្ទាយពួកគេ ព្រះអង្គបានចោលការភ័យរន្ធត់ទៅក្នុងចិត្តពួកគេ* លុះដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷺ *[៣៣:២៧] អល់ឡោះហ្ន៍ទ្រង់មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។"* (تفسير القمّيّ ٢:١٨٩)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

២៨. សាស្ដាអឺយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្ដាភរិយារបស់អ្នកថា៖ "បើនាងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាជីវិតលោកនេះនិងពន្លឺបំភាន់របស់វា ចូរនាងទាំងអស់គ្នាមកចុះ ខ្ញុំនឹងឲ្យពួកនាងនូវទ្រព្យ ខ្ញុំនឹងឲ្យនាងទាំងអស់គ្នាមានសេរីភាពដោយវិធីប្រសើរ ។

وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ ٱلْـَٔاخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَـٰتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

២៩. តែបើសិនជានាងទាំងអស់គ្នាចង់បានអល់ឡោះហ្ន៍ ព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងលំនៅបរលោក អល់ឡោះហ្ន៍បានត្រៀមរង្វាន់ដ៏បវរទុកសម្រាប់ពួកនាងណាដែលប្រព្រឹត្តល្អ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៨-២៩

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ حُمَيْدٌ، عَنِ ابْنِ سَمَاعَةَ، عَنِ ابْنِ رِبَاطٍ، عَنْ عِيصِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ رَجُلٍ خَيَّرَ امْرَأَتَهُ فَاخْتَارَتْ نَفْسَهَا، بَانَتْ مِنْهُ؟ قَالَ: «لَا إِنَّمَا هَذَا شَيْءٌ كَانَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) خَاصَّةً، أُمِرَ بِذَلِكَ فَفَعَلَ، وَ لَوِ اخْتَرْنَ أَنْفُسَهُنَّ لَطَلَّقَهُنَّ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''قُلْ لِأَزْواجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَياةَ الدُّنْيا وَ زِينَتَها فَتَعالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَ أُسَرِّحْكُنَّ سَراحاً جَمِيلًا''. (الكافي , الجزء ٦ , الصفحة ١٣٧)

១. [...] អ៊ីស្ម ប៊ិន អាល់-ក្ប៊ីសុីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាﷺអំពីបុរសម្នាក់ដែលបានទុកជម្រើសឲ្យភរិយាគាត់ ដើម្បីនឹងឲ្យនាងអាចជ្រើសរើសយកបានដោយខ្លួនឯង តើនាងអាចជ្រើសរើសយកសេរីភាពពីបុរសនោះបានទេ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ទេ នេះគឺអ្វីដែលបានតែលើរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាﷺជាពិសេសប៉ុណ្ណោះទេ ។ គេបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គﷺធ្វើដូច្នេះ ព្រះអង្គﷺក៏បានធ្វើដូច្នេះមែន ។ ប្រសិនបើពួកនាងនោះជ្រើសរើសយកខ្លួនឯងរៀងៗខ្លួននោះ ពួកគេនឹងទៅជាអ្នកដែលមិនមានទំនាក់ទំនងគ្នាទេ (លែងលះគ្នា) ហើយនេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ាﷻ *[៣៣:២៨] សាស្ត្រាអ‌ីយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់បណ្ដាភរិយារបស់អ្នកថា៖ "បើនាងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាជ‌ីវិតលោកនេះនិងពន្ធ‌ីបំភ‌ាន់របស‌់ភ‌ា ចូរនាងទាំងអស‌់គ្ន‌ាមកចុ‌ះ ខ‌ុ‌ំនឹងឲ‌្យពួកនាងនូ‌វ‌ទ‌្រ‌ព‌្យ ខ‌ុ‌ំនឹ‌ងឲ‌្យ‌នាងទ‌ាំ‌ងអ‌ស‌់គ‌្ន‌ាមាន‌ស‌េ‌រ‌ីភ‌ាពដ‌ោ‌យ‌វ‌ិ‌ធ‌ីប‌្រ‌ស‌ើ‌រ ។* (الكافي 6: 137/ 3)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ، قَالَ: ذَكَرَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ زَيْنَبَ قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله): لَا تَعْدِلُ وَ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ؟! وَ قَالَتْ حَفْصَةُ: إِنْ طَلَّقَنَا وَجَدْنَا قَوْمِنَا أَكْفَاءَنَا.

២. [...] អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាﷺបានលើកឡើងថា៖ "ស្ត្រីណាម្នាក់បានប្រាប់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាﷺថា៖ "ព្រះអង្គﷺមិនប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ទេ ព្រះអង្គﷺជារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាﷺឬ ?" ហ្ការ‌ាហ‌ូ‌ស្ន‌ោះ‌ស‌ុ‌ំ‌ប‌ាន‌ថា៖ "ប្រ‌ស‌ិ‌ន‌ប‌ើ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ﷺ‌ល‌ែ‌ង‌ល‌ះ‌អ‌ស‌់‌ខ‌ុ‌ំ‌ម្ចា‌ស‌់ អ‌ស‌់‌ខ‌ុ‌ំ‌ម្ចា‌ស‌់‌អ‌ាច‌នឹ‌ង‌រ‌ក‌អ្ន‌ក[រ‌ក‌ភ‌រ‌ិ‌យ‌ា]‌ស‌ម‌រ‌ម‌្យ‌ជ‌ា‌ម‌ួ‌យ‌អ‌ស‌់‌ខ‌ុ‌ំ‌ម្ចា‌ស‌់‌ប‌ាន ក‌្នុ‌ង‌ចំ‌ណ‌ោ‌ម‌ប‌្រ‌ជ‌ា‌រ‌ាស‌្ត‌្ર‌យ‌ើ‌ង ។"

فَاحْتُبِسَ الْوَحْيُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عِشْرِينَ يَوْماً قَالَ فَأَنِفَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِرَسُولِهِ (صلى الله عليه و آله)، فَأَنْزَلَ: ''يا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْواجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَياةَ الدُّنْيا وَ زِينَتَها فَتَعالَيْنَ'' إِلَى قَوْلِهِ: ''أَجْراً عَظِيماً'' قَالَ فَاخْتَرْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ، وَ لَوِ اخْتَرْنَ أَنْفُسَهُنَّ لَبِنَّ، وَ إِنِ اخْتَرْنَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَلَيْسَ بِشَيْءٍ». (الكافي , الجزء ٦ , الصفحة ١٣٨)

ការបើកឲ្យដឹងមកលើរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាﷺត្រូវផ្អ‌ាកអ‌ស‌់ម‌យ:ពេ‌ល‌ម្ភ‌ៃ‌ថ‌្ង‌ៃ ប‌ន‌្ទា‌ប‌់ព‌ី‌ន‌ោ‌ះ‌អ‌ល‌់‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ស‌ាﷻ‌ប‌ាន‌ដ‌ា‌ក‌់‌ចុ‌ះ‌ម‌ក‌ន‌ូ‌វ‌អ‌ា‌យ‌ា‌ស‌ុ‌ំ *[៣៣:២៨] សាស្ត្រាអ‌ីយ ចូ‌រ‌អ‌្ន‌ក‌ថ‌្ល‌ង‌ប‌្រ‌ា‌ប‌់‌ប‌ណ‌្ដ‌ា‌ភ‌រ‌ិ‌យ‌ា‌រ‌ប‌ស‌់‌អ‌្ន‌ក‌ថ‌ា៖ "ប‌ើ‌នា‌ង‌ទ‌ាំ‌ង‌អ‌ស‌់‌គ‌្ន‌ា‌ប‌្រ‌ា‌ថ‌្ន‌ា‌ជ‌ី‌វ‌ិ‌ត‌លោ‌ក‌នេ‌ះ‌និ‌ង‌ព‌ន‌្ធ‌ី‌ប‌ំ‌ភ‌ា‌ន‌់‌ร‌ប‌ស‌់‌ភ‌ា* ដ‌ល‌់‌ព‌្រ‌ះ‌ប‌ន‌្ទ‌ូ‌ល‌ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្ក‌ﷻ *[៣៣:៣១] អ‌ំ‌ណ‌ោ‌យ‌ដ‌ា‌ច‌ដ‌ែ‌ល‌ថ‌្ម‌ី‌ថ‌្ង‌ៃ‌ស‌ម‌្រ‌ា‌ប‌់‌នា‌ង ។* ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្ក‌ﷺ‌ម‌ា‌ន‌វ‌ច‌ន:‌ថ‌ា៖ "ដ‌ូ‌ច‌្ន‌ោ‌ះ‌អ‌ល‌់‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ស‌ាﷻ‌និ‌ង‌ព‌្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស‌ន:‌ទ‌ូ‌ត‌ﷺ ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្ក‌ﷻ‌ប‌ាន‌ទ‌ុ‌ក‌ជ‌ម‌្រើ‌ស‌ឲ‌្យ‌ព‌្រ‌ះ‌ម‌ហ‌ោ‌ស‌ី‌ទ‌ាំ‌ង‌នេ‌ះ ប‌្រ‌ស‌ិ‌ន‌ប‌ើ‌អ‌ស‌់‌ព‌្រ‌ះ‌នា‌ង‌ជ‌្រើ‌ស‌រ‌ើ‌ស‌យ‌ក‌ខ‌្ល‌ួ‌ន‌ឯ‌ង‌រ‌ៀ‌ង‌ៗ‌ខ‌្ល‌ួ‌ន អ‌ស‌់‌ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្ក‌ន‌ឹ‌ង‌ល‌ែ‌ង‌ម‌ា‌ន‌ទ‌ំ‌ន‌ា‌ក‌់‌ទ‌ំ‌ន‌ង‌រ‌វ‌ា‌ង‌គ‌្ន‌ា‌និ‌ង‌គ‌្ន‌ា (‌ន‌ឹ‌ង‌ត‌្រ‌ូ‌វ‌ល‌ែ‌ង‌ល‌ះ‌គ‌្ន‌ា) ប‌្រ‌ស‌ិ‌ន‌ប‌ើ‌អ‌ស‌់‌ព‌្រ‌ះ‌នា‌ង‌ជ‌្រើ‌ស‌រ‌ើ‌ស‌យ‌ក‌អ‌ល‌់‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ស‌ាﷻ‌និ‌ង‌ព‌្រ‌ះ‌ស‌ា‌ស‌ន:‌ទ‌ូ‌ត‌ﷺ ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្ក‌ﷻ ន‌ឹ‌ង‌ពុ‌ំ‌ម‌ា‌ន‌អ‌្ន‌ក‌ទ‌េ ។"

(الكافي 6: 138/ 2)

***

3. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى بْنِ أَعْيَنَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ: «إِنَّ بَعْضَ نِسَاءِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله) قَالَتْ: أَ يَرَى مُحَمَّدٌ أَنَّهُ لَوْ طَلَّقَنَا لَا نَجِدُ الْأَكْفَاءَ مِنْ قَوْمِنَا؟ قَالَ فَغَضِبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتِهِ، فَأَمَرَهُ، فَخَيَّرَهُنَّ، حَتَّى انْتَهَى إِلَى زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ، فَقَامَتْ، وَ قَبَّلَتْهُ، وَ قَالَتْ: أَخْتَارُ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ». (الكافي , الجزء ٦ , الصفحة ١٣٨)

៣. អ៊ុប់ឌុល អាក់ឡា ប៊ិន អាអ៊្យែន៍បានថា ខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៍(عليه السلام)មានវចនៈថា៖ "ព្រះមហេសីមួយអង្គរបស់ព្រះសាស្តាﷺមានសុវណ្ណិថា៖ "តើព្រះមហេសីទាំងអស់យល់ឃើញដូចម្តេច បើសិនជាមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៍ﷺលែងលះយើង តើយើងមិនអាចរកបុរសណាបានក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រយើងទេឬ?" អល់ឡោះហ្ស៍ﷻទ្រង់ព្រះពិរោធនៅលើមេឃជាន់ទីប្រាំពីរ ហើយបានដាក់ព្រះបញ្ជាមកលើព្រះអង្គﷺថា ព្រះអង្គﷺគួរតែប្រទានទ្រព្យឲ្យអស់ព្រះមហេសី ។ ដូច្នេះ ព្រះអង្គﷺបានមកជួបស៊្រៃណាប់ ប៊ិនត៍ យ៉ាស្ហ៍ស្ហ៍ ព្រះនាងក៏បានក្រោកមកថើបព្រះអង្គﷺ ហើយមានសុវណ្ណិថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ជ្រើសរើសយកអល់ឡោះហ្ស៍ﷻនិងព្រះសាសនៈទូតﷺព្រះអង្គﷻ ។ (الكافي 6: 138/ 3)

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ مَن يَأۡتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖ يُضَٰعَفۡ لَهَا ٱلۡعَذَابُ ضِعۡفَيۡنِۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ٣٠

៣០. បណ្តាភរិយារបស់ព្រះសាស្តាអឺយ ពួកនាងណាមួយដែលប្រព្រឹត្តអំពើទាបថោកជាក់ស្តែង នាងនោះនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសមួយជាពីរ ។ វាជាការងាយស្រួលសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៍ ។

۞وَمَن يَقۡنُتۡ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعۡمَلۡ صَٰلِحٗا نُّؤۡتِهَآ أَجۡرَهَا مَرَّتَيۡنِ وَأَعۡتَدۡنَا لَهَا رِزۡقٗا كَرِيمٗا ٣١

៣១. [រីឯ]ពួកនាងណាមួយដែលប្រតិបត្តិតាមអល់ឡោះហ្ស៍និងសាសនៈទូតព្រះអង្គ ដែលធ្វើល្អ យើងនឹងឲ្យរង្វាន់នាងនោះពីរដង យើងបានត្រៀមអំណោយដ៏ថ្លៃថ្នូរសម្រាប់នាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ហ៍ ៣០-៣១

4. ثُمَّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي نَجْرَانَ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ‘‘يٰا نِسٰاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفٰاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضٰاعَفْ لَهَا الْعَذٰابُ ضِعْفَيْنِ‘‘، قَالَ: «الْفَاحِشَةُ: اَلْخُرُوجُ بِالسَّيْفِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤١ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٣)

៤. [...] ហ្ហារីស្ហ៍បានថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ស៍អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៍ﷻ *[៣៣:៣០] បណ្តាភរិយារបស់ព្រះសាស្តាអឺយ ពួកនាងណាមួយដែលប្រព្រឹត្តអំពើទាបថោកជាក់ស្តែង នាងនោះនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសមួយជាពីរ* ថា៖ "*អំពើទាបថោក* គឺការកាន់អាវុធប្រឆាំង (ក្នុងការប្រយុទ្ធ) ។"
(تفسير القمّي 2: 193)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ كَرَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ

(عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قَالَ لِي: «أَ تَدْرِي مَا الْفَاحِشَةُ الْمُبَيِّنَةُ؟» قُلْتُ: لاَ. قَالَ: «قِتَالُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)» يَعْنِي أَهْلَ الْجَمَلِ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤١ . تأويل الآيات ٢:١٣/٤٥٣)

٥. [...] ទទួលបានពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ហ៑ាមានវចន:ប្រាប់ខ្ញុំថា: "តើលោកដឹងទេថាអ្វីគឺ *អំពើទាបថោកជាក់ស្តែង ?"* ខ្ញុំបានថា: "ទូលបង្គំមិនដឹងទេ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ប្រយុទ្ធតទល់ អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ មានន័យថាពួកយ៉ាមីល (أهل الجمل សមរភូមិយ៉ាមីល) ។" (تأويل الِيات 2: 453/ 13)

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ لَسۡتُنَّ كَأَحَدٖ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيۡتُنَّۚ فَلَا تَخۡضَعۡنَ بِٱلۡقَوۡلِ فَيَطۡمَعَ ٱلَّذِي فِي قَلۡبِهِۦ مَرَضٞ وَقُلۡنَ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا ٣٢

٣٢. បណ្តាភរិយាព្រះសាស្តាអើយ ពួកនាងមិនដូចស្ត្រីទូទៅទេ ។ បើពួកនាងមានជំនឿ១ សិប៏ [ចំរពោះអល់ឡោះហ្ហ៑] ចូរពួកនាងកុំប្រើសម្តីផ្អែម[ជាមួយមនុស្សប្រុសដលមិនមែនជាក្រុមគ្រួសារពួកនាង] ក្រែងលោបុគ្គលដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្តចង់បាន[ពួកនាង]ខ្លាំង ។ ចូរពួកនាងនិយាយស្តីដោយសម្តីសមរម្ស[ម៉ឹងម៉ាត់] ។

وَقَرۡنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجۡنَ تَبَرُّجَ ٱلۡجَٰهِلِيَّةِ ٱلۡأُولَىٰۖ وَأَقِمۡنَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعۡنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذۡهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجۡسَ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِ وَيُطَهِّرَكُمۡ تَطۡهِيرٗا ٣٣

٣٣. ចូរពួកនាងនៅក្នុងផ្ទះសម្បែងពួកនាង ចូរពួកនាងកុំបង្ហាញឲ្យឃើញរូបរាងដូច[បណ្តាស្ត្រី]ដែលធ្លាប់បានបង្ហាញឲ្យឃើញក្នុងសម័យខ្លៅលូង់កាលពីមុន ។ ចូរពួកនាងធ្វើនមស្តារ[គោរពបូជាអល់ឡោះហ្ហ៑] ចូរពួកនាងបរិច្ចាគទាន ចូរពួកនាងស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ហ៑និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ហ៑គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ស្ទ្ធពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្តា]អើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣២-៣៣

1. قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا هَارُونُ بْنُ مُوسَى التَّلَّعُكْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عِيسَى بْنُ مُوسَى الْهَاشِمِيُّ بِسُرَّ مَنْ رَأَى، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، قَالَ: «دَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ، وَ قَدْ نَزَلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الْآيَةُ: ''إِنَّمَا يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً'' فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا عَلِيُّ، هَذِهِ الْآيَةُ نَزَلَتْ فِيكَ، وَ فِي سِبْطَيَّ، وَ الْأَئِمَّةِ مِنْ وُلْدِكَ.

១. [...] អ្ហាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ បានថ្លែងប្រាប់យើងតពី ហ្ហារូន ប៊ិន មូសា អាល់-តាល់អ៊ូកបារី ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ីសា ប៊ិន មូសា អាល់-ហ្ហាស៊ីមី នៅឯ ស៊ូរ៉ៃ-ម៉ាន-រ៉ៃអា (សាម៉ារ៉ា) តពីឪពុកលោកដែលបានថ្លែងតពីឪពុកលោក ដែលបានថ្លែងតពីបុព្វបុរសរបស់លោក ដែលបានថ្លែងតពីអាល់-ហ្ហ៊ូសៃន صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:តមកពី អ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام

បានមករករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺនៅឯផ្ទះរបស់ អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ុ៌ رضي الله عنها ហើយអាយ៉ាស៊ុ៌នេះត្រូវបានបើកឲ្យ ព្រះអង្គﷺជ្រាបគឺ៖ *[៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ្ន៑គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្ទុទ្ធពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្ត្រ]អ៊ីយ ។* រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "អ៊ុលីعليه السلامអ៊ីយ ! អាយ៉ាស៊ុ៌នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើអ្នកعليه السلام សំដៅមកលើចៅទាំងពីរ؏ليهما السلامរបស់ខ្ញុំﷺ និងសំដៅមកលើបណ្ដាអ៊ីម៉ាំ؏ليهم السلامដែលចេញមកពីកូន១؏ليهم السلامរបស់អ្នកعليه السلام ។"

فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ كَمِ الْأَئِمَّةُ مِنْ بَعْدِكَ؟ قَالَ: أَنْتَ – يَا عَلِيُّ – ثُمَّ ابْنَاكَ: اَلْحَسَنُ، وَ الْحُسَيْنُ، وَ بَعْدَ الْحُسَيْنِ عَلِيٌّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ جَعْفَرٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ جَعْفَرٍ مُوسَى ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُوسَى عَلِيٌّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ مُحَمَّدٌ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ مُحَمَّدٍ عَلِيٌّ ابْنُهُ، وَ بَعْدَ عَلِيٍّ الْحَسَنُ ابْنُهُ، وَ الْحُجَّةُ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ

ខ្ញុំصلوات الله عليه والسلامបានទូលថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៑ﷺអ៊ីយ ! តើមានប៉ុន្មានអ៊ីម៉ាំ؏ليهم السلامបន្ទាប់ពីព្រះអង្គﷺ ?" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ថា៖ "អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلامអ៊ីយ គឺមានអ្នកصلوات الله عليه والسلام បន្ទាប់មកនឹងមានកូន១؏ليهم السلامអ្នកصلوات الله عليه والسلامគឺ អាល់-ហ្ហាសាន់صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑صلوات الله عليه والسلام និងមាន អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام និងមាន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑صلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑صلوات الله عليه والسلام និងមាន យ៉ាកុ៊ហ្វារصلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី យ៉ាកុ៊ហ្វារصلوات الله عليه والسلام និងមាន មូសាصلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី មូសាصلوات الله عليه والسلام និងមាន អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام និងមាន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑صلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑صلوات الله عليه والسلام និងមាន អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់ពី អ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام និងមាន អាល់-ហ្ហាសាន់صلوات الله عليه والسلام កូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامគេصلوات الله عليه والسلام ហើយនឹងមាន អាល់-ហ្ហ៊ុជ្ជយ៉ាស៊ុ៌صلوات الله عليه والسلام ដែលចេញមកពីកូនប្រុសصلوات الله عليه والسلامរបស់ អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៑صلوات الله عليه والسلام ។

هَكَذَا وَجَدْتُ أَسْمَاءَهُمْ مَكْتُوبَةً عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ، فَسَأَلْتُ اللَّهَ تَعَالَى عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، هُمُ الْأَئِمَّةُ بَعْدَكَ، مُطَهَّرُونَ مَعْصُومُونَ، وَ أَعْدَاؤُهُمْ مَلْعُونُونَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤٤ .كفاية الأثر: ١٥٥)

ខ្ញុំﷺបានឃើញឈ្មោះរបស់ពួកគេ؏ليهم السلامចារទុកនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កដូចនេះឯង ។ ខ្ញុំﷺក៏បានសួរអល់ឡោះហ្ន៑تعالى ។ ព្រះអង្គتعالىមានព្រះបន្ទូលថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៑ﷺអ៊ីយ ! ពួកគេ؏ليهم السلامជាអ៊ីម៉ាំ؏ليهم السلامបន្ទាប់ពីអ្នកﷺ ពួកគេសុក្រឹតបរិសុទ្ធ មិនចេះខុសទេ ឯពួកសត្រូវរបស់ពួកគេ؏ليهم السلامគឺពួកត្រូវបណ្ដាសា ។""
(كفاية الأثر: 155)

***

2. حديث الكساء وآية التطهير

قَالَ سُلَيْمٌ: ثُمَّ قَالَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: أَيُّهَا اَلنَّاسُ، أَ تَعْلَمُونَ أَنَّ اَللَّهَ أَنْزَلَ فِي كِتَابِهِ ''إِنَّمَا يُرِيدُ اَللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ اَلرِّجْسَ أَهْلَ اَلْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً''. فَجَمَعَنِي وَ فَاطِمَةَ وَ اِبْنَيَّ حَسَناً وَ حُسَيْناً، ثُمَّ أَلْقَى عَلَيْنَا كِسَاءً وَ قَالَ: »هَؤُلاَءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ لُحْمَتِي، يُولِمُهُمْ مَا يُولِمُنِي وَ يُؤْذِينِي مَا يُؤْذِيهِمْ وَ يُحَرِّجُنِي مَا يُحَرِّجُهُمْ، فَأَذْهِبْ عَنْهُمُ اَلرِّجْسَ وَ طَهِّرْهُمْ تَطْهِيراً». فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: وَ أَنَا يَا رَسُولَ اَللَّهِ؟ فَقَالَ: «أَنْتَ إِلَى خَيْرٍ، إِنَّمَا نَزَلَتْ فِيَّ وَ فِي أَخِي [وَ فِي اِبْنَتِي فَاطِمَةَ] وَ فِي اِبْنَيَّ وَ فِي تِسْعَةٍ مِنْ وُلْدِ اِبْنِيَ اَلْحُسَيْنِ خَاصَّةً لَيْسَ مَعَنَا فِيهَا أَحَدٌ غَيْرُهُمْ»؟ فَقَالُوا كُلُّهُمْ: نَشْهَدُ أَنَّ أُمَّ سَلَمَةَ حَدَّثَتْنَا بِذَلِكَ، فَسَأَلْنَا رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَحَدَّثَنَا كَمَا حَدَّثَتْنَا بِهِ أُمُّ سَلَمَةَ.

(كتاب سُليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٣٦)

២. ហ្ហាឌីស្ហ "អាល់-គីសាអ៊ុ" និង អាយ៉ាស់ តុំហ្ហៀរ (ជម្រះបន្សុទ្ធ)

ស៊ូលៃម៍ [ប៊ិន កូយ៉ស៍] មានថា បន្ទាប់មកអាលី(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថាៈ "ប្រជារាស្ត្រអើយ ! តើអស់លោកដឹងទេថាអល់ឡោះហ្ទ៍(عزّ وجلّ)បានដាក់មកថា *[៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ្ទ៍គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្សុទ្ធពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្ដា]អើយ* ក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ(عزّ وجلّ) ។ ព្រះអង្គ(ﷺ)បានប្រជុំខ្ញុំ(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាទីម៉ាស(سلام الله عليها) និងកូនប្រុស(عليهم السلام)ខ្ញុំ(صلوات الله عليه والسلام) ហ្វាសាន់(صلوات الله عليه والسلام) និងហ៊្វូសៃន៍(صلوات الله عليه والسلام) ហើយព្រះអង្គ(ﷺ)បានដណ្ដប់យើង(عليهم السلام)ជាមួយក្រណាត់សំពត់មួយ ហើយមានព្រះវចនៈថាៈ "នេះគឺព្រះរាជកុលដ្ឋានខ្ញុំ(ﷺ)និងសាច់(ﷺ) ។ អ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យពួកគេ(عليهم السلام)ទាស់ចិត្ត នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំ(ﷺ)ទាស់ចិត្តដែរ ។ អ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យពួកគេ(عليهم السلام)ឈឺចាប់ នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំ(ﷺ)ឈឺចាប់ដែរ ។ អ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យពួកគេ(عليهم السلام)មានកង្វល់ នឹងធ្វើឲ្យខ្ញុំ(ﷺ)មានកង្វល់ដែរ ។ ភាពមិនស្អាតមិនប៉ះ ពាល់ពួកគេជាដាច់ខាត ពួកគេ(عليهم السلام)ត្រូវបន្សុទ្ធជ្រះស្អាតដោយការបន្សុទ្ធជម្រះដ៏ហ្មត់ចត់ ។" អ៊ុម សាល់ម៉ាស់(رضي الله عنها)បានថាៈ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍(ﷺ)អើយ ! ឯខ្ញុំម្ចាស់(رضي الله عنها)វិញ ?" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានព្រះវចនៈថាៈ "អ្នក(رضي الله عنها)នៅលើសេចក្ដីល្អ តែអ្វីនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដាច់ឡែកអំពីរូបខ្ញុំ(ﷺ)ផ្ទាល់ អំពីប្អូនប្រុស(صلوات الله عليه والسلام)ខ្ញុំ(ﷺ) អំពីកូនស្រី(سلام الله عليها)ខ្ញុំ(ﷺ) អំពីកូនប្រុសទាំងពីរ(عليهم السلام)របស់ខ្ញុំ(ﷺ) និងអំពីបុគ្គលទាំងប្រាំបួន(عليهم السلام)ដែលចេញមកពីបណ្ដាកូនប្រុស(عليهم السلام)របស់អាល់-ហ៊្វូសៃន៍(صلوات الله عليه والسلام) កូនប្រុស(صلوات الله عليه والسلام)របស់ខ្ញុំ(ﷺ) ។" មិនមានអ្នកផ្សេងចូលរួមជាមួយពួកគេ(عليهم السلام)ទេនៅក្នុងនេះ ក្រៅពីពួកគេ(عليهم السلام)នោះ ?" ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានថាៈ "យើងសូមជាកសិណសាក្សីថា អ៊ុម សាល់ម៉ាស់(رضي الله عنها)បានថ្លែងរឿងនោះប្រាប់យើង ។ យើងបានសួររ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷺ)បានថ្លែងប្រាប់យើងដូច អ៊ុម សាល់ម៉ាស់(رضي الله عنها)បានថ្លែងប្រាប់យើងដែរ ។" (كتاب سليم بن قيس الهلالي ហ្ហាឌីស្ហ ១១)

***

3. و عَنْهُ: قَالَ أَبُو الْجَارُودِ: وَ قَالَ زَيْدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): إِنَّ جُهَّالاً مِنَ النَّاسِ يَزْعُمُونَ أَنَّمَا أَرَادَ بِهَذِهِ الْآيَةِ أَزْوَاجَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ قَدْ كَذَبُوا وَ أَثِمُوا، وَ أَيْمُ اللَّهِ لَوْ عَنَى بِهَا أَزْوَاجَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَقَالَ: لِيُذْهِبَ عَنْكُنَّ الرِّجْسَ، وَ يُطَهِّرَكُنَّ تَطْهِيراً. وَ لَكَانَ الْكَلاَمُ مُؤَنَّثاً، ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٦٠ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٣)

៣. រាយការណ៍ពីលោក (គឺអាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊្វីម) ដែលមានប្រសាសន៍ថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដបានតំណាលថា ស្ហៃដ៍ បុត្ររបស់ អាលី ប៊ិន អាល់-ហ៊្វូសៃន៍(صلوات الله عليه والسلام)បានថាៈ "មនុស្សអវិជ្ជាបានអះអាងថា អាយ៉ាស់នេះស្ដីអំពីមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្ដា(ﷺ) ។ ពួកគេនិយាយកុហក ប្រព្រឹត្តអំពើបាប ។ ខ្ញុំសូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ទ៍(عزّ وجلّ)ថា បើអាយ៉ាស់នេះស្ដីអំពីមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្ដា(ﷺ)មែននោះ អល់ឡោះហ្ទ៍(عزّ وجلّ)ប្រាកដជាមានព្រះបន្ទូលថាៈ "មានព្រះបំណងឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិលជម្រះបន្សុទ្ធពួកនាង (يُطَهِّرَكُنَّ) ឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ" ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ(عزّ وجلّ)នឹងមានភេទជាឥត្ថីលិង្គ (ពោលគឺ អល់ឡោះហ្ទ៍(عزّ وجلّ)ប្រាកដជានិយាយតែអំពីមនុស្សស្រី) ។" (تفسير القمّي 2: 193)

***

4**. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى، وَ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ

السَّلاَمُ)،... قَالَ: فَقَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا أَبَا بَكْرٍ، تَقْرَأُ كِتَابَ اللَّهِ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ''إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً''، فِيمَنْ نَزَلَتْ، أَ فِينَا أَمْ فِي غَيْرِنَا؟ قَالَ: بَلْ فِيكُمْ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٤٦ . تفسير القمّيّ ٢:١٥٥)

៤**. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ អាប៊ូ អ៊ូម៉ៃរ៍ តមកពី អ៊ូស្មម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា និង ហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អ៊ូស្មម៉ាន តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام បានសួរ អាប៊ូ បាការ ថា៖ "អាប៊ូ បាការ អើយ លោកបានសូត្រព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ៍ عز وجل ទេ ?" លោកបានថា៖ "បានសូត្រ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដូច្នេះសូមលោកអធិប្បាយប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ៍គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិល ជម្រះបន្សុទ្ធពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្ដា]អើយ ។* តើត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអ្វីអំពីយើង عليهم السلام ឬអំពីអ្នកដទៃ ?" អាប៊ូ បាការ បានថា៖ "អំពីអស់លោក عليهم السلام ។" (تفسير القمّيّ ٢:١٥٥)

***

5**. و عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، وَ عَلِيُّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ''. قَالَ: «نَزَلَتْ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».

៥**. ទទួលបានពីលោក (គឺលោក អាល់-គូឡៃនី) ដែលបានតំណាលតមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស និង អាលី ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ់ តមកពី សាស្ហ៍ល៍ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដ់ អាប៊ូ សាអ៊ីដ្ន តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី យូនុស តមកពី អ៊ីបនូ មុសកាន់ តមកពី អាប៊ូ បាស្ហៀរដែលមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[៤:៥៩] បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរស្ដាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ៍ ចូរស្ដាប់បង្គាប់សាស្ដានិងបណ្ដាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពី អាលី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ហលិប عليه السلام អំពី អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអំពី អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام ។

فَقُلْتُ لَهُ: إِنَّ النَّاسَ يَقُولُونَ: فَمَا لَهُ لَمْ يُسَمِّ عَلِيّاً وَ أَهْلَ بَيْتِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؟

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "គេ (មនុស្សទូទៅ) ថាហេតុអ្វីអល់ឡោះហ៍ عز وجل មិនបានថែងបញ្ជាក់ឈ្មោះ អាលី صلوات الله عليه والسلام និងគ្រួសារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ៍ عز وجل ។"

قَالَ: فَقَالَ: «قُولُوا لَهُمْ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) نَزَلَتْ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَ لَمْ يُسَمِّ اللَّهُ لَهُمْ ثَلاَثاً، وَ لاَ أَرْبَعاً، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ، وَ نَزَلَتْ عَلَيْهِ الزَّكَاةُ وَ لَمْ يُسَمِّ لَهُمْ مِنْ كُلِّ أَرْبَعِينَ دِرْهَماً دِرْهَماً، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ، وَ نَزَلَ الْحَجُّ وَ لَمْ يَقُلْ لَهُمْ طُوفُوا سَبْعاً، حَتَّى كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) هُوَ الَّذِي فَسَّرَ ذَلِكَ لَهُمْ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកប្រាប់ពួកគេថា ព្រះបញ្ញាឲ្យស៊ើឡាត់ត្រូវដាក់មកលើ

រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺ តែអល់ឡោះហ្ន៏ﷻមិនបានបញ្ជាក់[ចំនួនរ៉ក្អាត់]ប្រាប់ពួកគេបីឬបួនរ៉ក្អាត់ទេ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺជាអ្នកទទួលភារកិច្ចអធិប្បាយប្រាប់ពួកគេរឿងនេះ ។ ព្រះបញ្ជាឲ្យដាក់ស្ការ៉ាកាត់ (គឺបង់ពន្ធ) ត្រូវដាក់មកលើរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺតែមិនបានបញ្ជាក់ចំនួនថាត្រូវបង់មួយដ្ជ៊ីរហ្ន៏សម្រាប់សែសិបដ្ជ៊ីរហ្ន៏ទេ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺជាអ្នកទទួលភារកិច្ចអធិប្បាយរឿងនេះប្រាប់ពួកគេ ។ ព្រះបញ្ជាឲ្យបំពេញពិធីហ្ជាជ្ជ៏ត្រូវដាក់មក ដោយមិនបានបញ្ជាក់ថាត្រូវដើរឆ្ងែលកាកុ៌បាស៊ុ៌ប្រ៉ាំពីរជុំនោះទេ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺជាអ្នកអធិប្បាយរ៉ៀបរាប់ប្រាប់ពួកគេអំពីរឿងនេះ ។

وَ نَزَلَتْ ''أَطِيعُوا اللهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ'' وَ نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ، وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ): مَنْ كُنْتُ مَوْلاَهُ فَعَلِيٌّ مَوْلاَهُ. وَ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أُوصِيكُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ وَ أَهْلِ بَيْتِي، فَإِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ لاَ يُفَرِّقُ بَيْنَهُمَا حَتَّى يُورِدَهُمَا عَلَيَّ الْحَوْضَ، فَأَعْطَانِي ذَلِكَ.

អាយ៉ាស៊ុ *[៤:៥៩] បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ‌ើយ ចូរស្ដាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៏ ចូរស្ដាប់បង្គាប់សាស្ដានិងបណ្ដាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។* អាយ៉ាស៊ុ់នេះត្រូវដាក់ចុះមកស្ដីអំពី អ‌ាលីﷺ អំពី អាល់-ហ្ជាសាន់ﷺ និងអំពី អាល់-ហ្ជ‌ូសៃន៏ﷺ ។ ដូច្នេះ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ន៏ﷺមានព្រះវចន:អំពីអ‌ាលីﷺ ថា: "ការពិត ខ្ញុំﷺជាម្ចាស់របស់អ្នកណា អ‌ាលីﷺជាម្ចាស់របស់អ្នកនោះដែរ ។" ព្រះអង្គﷺមានព្រះវចន:ដែរថា: "ខ្ញុំﷺទុកកេ‌ារមរតកឲ្យអស់លោកព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៏ﷻនិងរ‌ាជកុលដ្ឋានﷺ ខ្ញុំﷺ ។ ខ្ញុំﷺបានសូមអល់ឡោះហ្ន៏ﷻថាកុំឲ្យប្រ‌ាការទ‌ាំងពីរនេះបែកចេញពីគ្ន‌ាឡ‌ើយ លុះត្រ‌ាតែទ‌ាំងពីរនេះបានវ‌ិលត្រឡ‌ប់ទ‌ៅជ‌ួបខ្ញ‌ុ‌ំﷺ‌ វ‌ិញ‌ នៅ‌ឯ‌ក‌ន‌្ល‌ែ‌ង‌ទ‌ឹ‌ក‌ផ‌ុ‌ស ។ ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្គﷻ‌ប‌ាន‌ធ‌ានា‌ថ‌ា‌ស‌ំ‌ណ‌ូ‌ម‌ព‌រ‌ខ‌្ញ‌ុ‌ំﷺ‌ន‌ឹ‌ង‌ប‌ាន‌ស‌ម‌្រ‌ច‌ដ‌ូ‌ច‌ប‌ំ‌ណ‌ង ។"

وَ قَالَ: لاَ تُعَلِّمُوهُمْ، فَهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ.

ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្គﷺ‌ម‌ាន‌ព‌្រ‌ះ‌វ‌ច‌ន:‌ថ‌ា: "ចូ‌រ‌អ‌ស‌់‌ល‌ោ‌ក‌ក‌ុ‌ំ‌ប‌ង‌្រ‌ៀ‌ន‌ប‌្រ‌ដ‌ៅ‌ព‌ួ‌ក‌គ‌េﷺ‌ព‌្រ‌ោ‌ះ‌ព‌ួ‌ក‌គ‌េﷺ‌ច‌េ‌ះ‌ដ‌ឹ‌ង‌ជ‌ាង‌អ‌ស‌់‌ល‌ោ‌ក ។"

وَ قَالَ: إِنَّهُمْ لَنْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ بَابِ هُدًى، وَ لَنْ يُدْخِلُوكُمْ فِي بَابِ ضَلاَلَةٍ. فَلَوْ سَكَتَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَلَمْ يُبَيِّنَ مَنْ أَهْلُ بَيْتِهِ لاَدَّعَاهَا آلُ فُلاَنٍ، وَ آلُ فُلاَنٍ،

ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្គﷺ‌ម‌ាន‌ព‌្រ‌ះ‌វ‌ច‌ន:‌ថ‌ា: "ព‌ួ‌ក‌គ‌េﷺ‌ន‌ឹ‌ង‌ម‌ិ‌ន‌នា‌ំ‌អ‌ស‌់‌ល‌ោ‌ក‌ច‌េ‌ញ‌ព‌ី‌ផ‌្ល‌ូ‌វ‌ត្រ‌ូ‌វ‌ជ‌ា‌ដ‌ាច‌់‌ខ‌ាត ព‌ួ‌ក‌គ‌េﷺ‌ន‌ឹ‌ង‌ម‌ិ‌ន‌នា‌ំ‌អ‌ស‌់‌ល‌ោ‌ក‌ទ‌ៅ‌ច‌ូ‌ល‌ផ‌្ល‌ូ‌វ‌ខ‌ុ‌ស‌ជ‌ា‌ដ‌ាច‌់‌ខ‌ាត ។" ប‌្រ‌ស‌ិ‌ន‌ប‌ើ‌រ‌ាស‌ូ‌ល‌ុ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ន‌៏ﷺ‌ម‌ិ‌ន‌ហ‌ើ‌ប‌ម‌ាត‌់ ម‌ិ‌ន‌អ‌ធ‌ិ‌ប‌្ប‌ាយ‌ឲ‌្យ‌ជ‌្រ‌ាប‌ថ‌ា‌ព‌្រ‌ះ‌រ‌ាជ‌ក‌ុ‌ល‌ដ‌្ឋ‌ា‌ន‌ﷺ‌រ‌ប‌ស‌់‌ព‌្រ‌ះ‌អ‌ង‌្គﷺ‌ជ‌ា‌អ‌្ន‌ក‌ណ‌ា‌ទ‌េ‌នោ‌ះ គ‌្រ‌ួ‌ស‌ា‌រ‌រ‌ប‌ស‌់‌ប‌ុ‌គ‌្គ‌ល‌នេ‌ះ‌ម‌ួ‌យ‌ច‌្ម‌ាស‌់‌ជ‌ា‌ន‌ឹ‌ង‌ប‌្រ‌ក‌ា‌ស‌ខ‌្ល‌ួ‌ន‌ថ‌ា‌ជ‌ា‌ព‌្រ‌ះ‌រ‌ាជ‌ក‌ុ‌ល‌ដ‌្ឋ‌ា‌ន‌នេ‌ះ ។

وَ لَكِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ نَزَّلَ فِي كِتَابِهِ تَصْدِيقاً لِنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ''إِنَّمَا يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً ''،

តែអល់ឡោះហ៏ عزوجل បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عزوجل ដើម្បីអះអាងបញ្ជាក់ថាសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់ព្រះសាស្ដា صلى الله عليه وآله وسلم នោះគាពិតមែន ថា៖ *[៣៣:៣៣] អល់ឡោះហ៏គ្រាន់តែចង់ឲ្យពួកអ្នកចាកផុតពីមន្ទិលជម្រះបន្សុទ្ធពួកអ្នកឲ្យបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតតែប៉ុណ្ណោះទេ រាជកុលដ្ឋាន[របស់សាស្ដា]អើយ ។*

فَكَانَ عَلِيٌّ، وَ الْحَسَنُ، وَ الْحُسَيْنُ، وَ فَاطِمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، فَأَدْخَلَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) تَحْتَ الْكِسَاءِ، فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ، ثُمَّ قَالَ: اَللَّهُمَّ، إِنَّ لِكُلِّ نَبِيٍّ أَهْلاً وَ ثَقَلاً، وَ هَؤُلاَءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ ثَقَلِي. فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: أَ لَسْتُ مِنْ أَهْلِكَ؟ فَقَالَ: إِنَّكِ إِلَى خَيْرٍ، وَ لَكِنَّ هَؤُلاَءِ أَهْلِي وَ ثَقَلِي.

អាុលី صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام និង ហ្វាទីម៉ាស់ សلام الله عليها បាននៅឯផ្ទះ អ៊ុម សាឡាម៉ាស់ سلام الله عليها រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ صلى الله عليه وآله وسلم បានឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា عليهم السلام ចូលក្រោមផួយហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៏ عزوجل អើយ ព្រះសាស្ដានីមួយសុទ្ធតែមានព្រះរាជកុលដ្ឋានមួយនិងទម្ងន់មួយ ។ បុគ្គលទាំងនេះ عليهم السلام ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم និងជាទម្ងន់មួយរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ។" អ៊ុម សាឡាម៉ាស់ سلام الله عليها បានទូលថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់ سلام الله عليها មិនមែននៅក្នុងព្រះរាជកុលដ្ឋា عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ ?" ព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក سلام الله عليها នៅក្នុងប្រការល្អ តែពួកគេទាំងនេះ عليهم السلام ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم និងជាទម្ងន់មួយរបស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ។"

فَلَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَانَ عَلِيٌّ أَوْلَى النَّاسِ بِالنَّاسِ، لِكَثْرَةِ مَا بَلَّغَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَقَامَهُ لِلنَّاسِ، وَ أَخَذَ بِيَدِهِ، فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) لَمْ يَكُنْ يَسْتَطِيعُ عَلِيٌّ – وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلَ – أَنْ يُدْخِلَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لاَ الْعَبَّاسَ بْنَ عَلِيٍّ، وَ لاَ وَاحِداً مِنْ وُلْدِهِ،

ពេលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ صلى الله عليه وآله وسلم សោយទិវង្គត (ជិតសោយទិវង្គត) អាុលី صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់មនុស្សជាងខ្លួនមនុស្សផ្ទាល់ទៅទៀត ព្រោះតែរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសប្រាប់អំពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាញឹកញយនិងព្រោះតែរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ صلى الله عليه وآله وسلم បានតែងតាំងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សម្រាប់មនុស្ស បានចាប់ដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លើកឡើង (នៅឯ ក៏ដៀរ ខ៊ុម) ។ ពេលអាុលី صلوات الله عليه والسلام សោយទិវង្គត (ជិតសោយទិវង្គត) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនអាចតែងតាំងមូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាុលី ឬ អាល់-អាុប់បាស់ ប៊ិន អាុលី ឬកូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ណាមួយផ្សេងឲ្យឡើងកាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស់បានទេ ។

إِذاً لَقَالَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَنْزَلَ فِينَا كَمَا أَنْزَلَ فِيكَ، وَ أَمَرَ بِطَاعَتِنَا كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ، وَ بَلَّغَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَّغَ فِيكَ، وَ أَذْهَبَ عَنَّا الرِّجْسَ كَمَا أَذْهَبَهُ عَنْكَ.

អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ហ៊ូសែន៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៏ تبارك وتعالى បានបើកឲ្យដឹងអំពីយើង عليهم السلام ដូចព្រះអង្គ تبارك وتعالى បានបើកឲ្យដឹងអំពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ អល់ឡោះហ៏ تبارك وتعالى បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអនុវត្តិតាមយើង عليهم السلام ដូចព្រះអង្គ تبارك وتعالى បានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអនុត្តិតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៏ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីយើង عليهم السلام ដូចព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែរ ។ អល់ឡោះហ៏ تبارك وتعالى ការពារយើង عليهم السلام មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេ ដូចព្រះអង្គ تبارك وتعالى ការពារព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេដែរ ។"

فَلَمَّا مَضَى عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) كَانَ الْحَسَنُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَوْلَى بِهَا لِكِبَرِهِ، فَلَمَّا تُوُفِّيَ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يُدْخِلَ وُلْدَهُ، وَ لَمْ يَكُنْ لِيَفْعَلَ ذَلِكَ، وَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ''وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ'' فَيَجْعَلُهَا فِي وُلْدِهِ،

ពេលអ៊ុលីសោយទិវង្គត អាល-ហ្ហាសាន់ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់កាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ព្រោះព្រះអង្គមានព្រះជន្មាយុចំណាស់ជាង ។ ពេលព្រះអង្គសោយទិវង្គត ព្រះអង្គមិនអាចនិងមិនត្រូវតែងតាំងកូនប្រុសរបស់ព្រះអង្គជាអ្នកកាន់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានទេ ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតងទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ា ។* ដូច្នេះព្រះអង្គ (អ៊ុលី) ដាក់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុទៅលើបុត្រព្រះអង្គ ។

إِذَنْ لَقَالَ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): أَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بِطَاعَتِي كَمَا أَمَرَ بِطَاعَتِكَ وَ طَاعَةِ أَبِيكَ، وَ بَلَّغَ فِيَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كَمَا بَلَّغَ فِيكَ وَ فِي أَبِيكَ، وَ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنِّي الرِّجْسَ كَمَا أَذْهَبَ عَنْكَ وَ عَنْ أَبِيكَ.

អាល់-ហ្ហាសាន់មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យគោរពតាមទូលបង្គំ ដូចព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជាឲ្យគោរពតាមព្រះបិតាព្រះអង្គដែរ ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ(ﷺ)បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីទូលបង្គំ ដូចព្រះអង្គ(ﷺ)បានប្រកាសប្រាប់មនុស្សអំពីព្រះអង្គ និងអំពីព្រះបិតាព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីការពារទូលបង្គំមិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេ ដូចព្រះអង្គការពារព្រះអង្គ និងព្រះបិតាព្រះអង្គ មិនឲ្យមន្ទិលកខ្វក់ប៉ះពាល់ទេដែរ ។"

فَلَمَّا صَارَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَدَّعِيَ عَلَيْهِ كَمَا كَانَ هُوَ يَدَّعِي عَلَى أَخِيهِ، وَ عَلَى أَبِيهِ، لَوْ أَرَادَا أَنْ يَصْرِفَا الْأَمْرَ عَنْهُ، وَ لَمْ يَكُونَا لِيَفْعَلاَ، ثُمَّ صَارَتْ حِينَ أَفْضَتْ إِلَى الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَجَرَى تَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ: ''وَ أُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ''، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ الْحُسَيْنِ لِعَلِيِّ ابْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)».

ពេលអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានមកលើអាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន ពុំមានសមាជិកគ្រួសារព្រះអង្គណាមួយមានសិទ្ធិទាមទារអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុទេ ដូចព្រះអង្គមានសិទ្ធិទាមទារពីព្រះរ៉ៀមនិងព្រះបិតាព្រះអង្គ ដែរនោះបើព្រះអង្គទាំងនេះចង់ប្រគល់អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុនេះឲ្យទៅអ្នកផ្សេង ព្រោះព្រះអង្គទាំងនេះមិនត្រូវធ្វើបែបនេះទេ ។ លុះអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានមកលើអាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន សេចក្តីអធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុនេះនៅតែមានជាបន្ត *[៣៣:៦] បណ្តាសាច់សាលោហិតមួយចំនួនមានអាទិភាពជាងសាច់សាលោហិតងទៀត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ា ។* បន្ទាប់ពីអាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានទៅលើ អ៊ុលី ប៊ិន អាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន ។ ក្រោយពី អ៊ុលី ប៊ិន អាល់-ហ្ហ្ស៊ីសែន អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុបានទៅលើ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អ៊ុលី ។"

وَ قَالَ: «الرِّجْسُ: هُوَ الشَّكُّ، وَ اللَّهِ لاَ نَشُكُّ فِي رَبِّنَا أَبَداً». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٤٣ . الكافي

(١:١/٢٢٦

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មន្ទិលមានន័យថាការសង្ស័យ ។ សូមសរសើរចំពោះអល់ឡោះ ﷻ យើង عليهم السلام មិនសង្ស័យព្រះជាម្ចាស់ ﷻ យើង عليهم السلام ជាដាច់ខាត ។" (الكافي ١:١/٢٢٦)

وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

៣៤. ចូរពួកនាងនឹកដល់ព្រះឱ្យការអល់ឡោះ និងព្រះប្រាជ្ញាញាណ ដែលគេបានសូត្រនៅក្នុងលំនៅដ្ឋានពួកនាង ។ អល់ឡោះ ﷻ ទ្រង់មហាសុខុម (ទ្រង់ឈ្លាសវៃល្អិតបំផុត) ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបបំផុត ។

إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّٰٓئِمِينَ وَٱلصَّٰٓئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

៣៥. ពិតណាស់ បណ្តាបុរសមុស្លីមនិងបណ្តាស្ត្រីមុស្លីម បណ្តាបុរសអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បណ្តាបុរសអ្នកស្តាប់បង្គាប់[ដាក់ខ្លួនចំពោះអល់ឡោះ ﷻ និងសាស្តាព្រះអង្គ]និងបណ្តាស្ត្រីអ្នកស្តាប់បង្គាប់ បណ្តាសច្ចការីនិងបណ្តាសច្ចការិនី បណ្តាបុរសអ្នកអត់ធ្មត់និងបណ្តាស្ត្រីអ្នកអត់ធ្មត់[នៅលើមាគ៌ាអល់ឡោះ ﷻ] បណ្តាបុរសអ្នកសុភាពរាបសានិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកសុភាពរាបសា បណ្តាបុរសអ្នកបរិច្ចាគទាននិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកបរិច្ចាគទាន បណ្តាបុរសអ្នកកាន់សីលអត់អាហារនិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកកាន់សីលអត់អាហារ បណ្តាបុរសអ្នករក្សាអង្គជាត(ខ្មាស)និងបណ្តាស្ត្រីអ្នករក្សាអង្គជាត បណ្តាបុរសអ្នកនឹកដល់អល់ឡោះ ﷻ យ៉ាងញឹកញយនិងបណ្តាស្ត្រីអ្នកនឹកដល់អល់ឡោះ ﷻ យ៉ាងញឹកញយ អល់ឡោះ ﷻ បានត្រៀមទុកការលើកលែងទោសនិងរង្វាន់ដ៏បវរសម្រាប់ពួកគេ ។

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾

៣៦. អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រី មិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះ ﷻ និងសាសនៈទូតព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយ ។ អ្នកណាមួយល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះ ﷻ និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះលង់ខ្លួននៅក្នុងកំហុសជាក់ស្តែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៤-៣៦

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: ''وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لاَ مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللهُ وَ رَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ'' وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) خَطَبَ عَلَى زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ

الْأَسَدِيَّةَ، مِنْ بَنِي أَسَدِ بْنِ خُزَيْمَةَ، وَ هِيَ بِنْتُ عَمَّةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، حَتَّى أُوَامِرَ نَفْسِي فَأَنْظُرَ.

១. អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថា អាប៊ូ អាល់-យ៉ារូដ្ធបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ عزوجل *[៣៣:៣៦] អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រីមិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះហ៊ូនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយ ។* រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស៊ៃដ្ធ័ ប៊ិន ហ្ការីស្ហាស់ ជាមួយ ស៊ៃណាប់ ប៊ិនទី យ៉ាស្ហ្ស៊ អាល់-អាសាឌីយ៉ាស់ ។ នាងជាអ្នកកុលសម្ព័ន្ធអាសាដ្ធ័ ប៊ិន ឃូស៊ៃម៉ាស់ និង ជាបុត្រីរបស់ម្តាយមីង (ឬម្តាយធំ) ខាងឪពុករបស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺ ។ នាងបានថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺអឺយ ! ខ្ញុំម្ចាស់នឹងរង់ចាំទាល់តែមានបញ្ជាមកលើរូបខ្ញុំម្ចាស់ ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ''وَ مٰا كٰانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لاٰ مُؤْمِنَةٍ إِذٰا قَضَى اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَ مَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاٰلاً مُبِيناً'' فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمْرِي بِيَدِكَ. فَزَوَّجَهَا إِيَّاهُ، فَمَكَثَتْ عِنْدَ زَيْدٍ مَا شَاءَ اللَّهُ، ثُمَّ إِنَّهُمَا تَشَاجَرَا فِي شَيْءٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَنَظَرَ إِلَيْهَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَأَعْجَبَتْهُ، فَقَالَ زَيْدٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، ائْذَنْ لِي فِي طَلاَقِهَا، فَإِنَّ فِيهَا كِبْراً، وَ إِنَّهَا لَتُؤْذِينِي بِلِسَانِهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «اتَّقِ اللَّهَ، وَ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ، وَ أَحْسِنْ إِلَيْهَا».

ដូច្នេះអល់ឡោះហ៊ូ عزوجل បានបើកឲ្យដឹងថា *[៣៣:៣៦] អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាប្រុសនិងអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាស្រីមិនមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអំពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនទេ កាលណាអល់ឡោះហ៊ូនិងសាសនៈទូតព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជានីមួយ ។ អ្នកណាមួយល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ៊ូនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះលង់ខ្លួននៅក្នុងកំហុសជាក់ស្តែង ។* នាងបានថា៖ "រឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងដៃលោក ។" ដូច្នេះព្រះអង្គﷺបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យគេ (ស៊ៃដ្ធ័) ។ នាងបានរួមរស់ជាមួយស៊ៃដ្ធ័អសមរយៈពេលស្រេចតែអល់ឡោះហ៊ូ عزوجل មានព្រះបំណង ។ បន្ទាប់មក ពួកគេឈ្លោះប្រកែកគ្នាអំពីអ្វីមួយ ហើយបានទៅជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺ ។ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺបានសម្លឹងមើលទៅនាងៗបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គﷺភ្ញាក់ផ្អើល ។ ស៊ៃដ្ធ័បានថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺអឺយ ! សូមព្រះអង្គﷺអនុញ្ញាតឲ្យទូលបង្គំលែងលះនាងទៅ ព្រោះនាងក្រអឺតក្រទម ធ្វើឲ្យទូលបង្គំឈឺចាប់ដោយសារអណ្តាតនាង ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ៊ូ عزوجل ចូរអ្នករក្សាទុកភរិយាអ្នក និងចូរប្រព្រឹត្តល្អលើរូបនាង ។"

ثُمَّ إِنَّ زَيْداً طَلَّقَهَا، وَ انْقَضَتْ عِدَّتُهَا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ نِكَاحَهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، فَقَالَ: ''فَلَمّٰا قَضىٰ زَيْدٌ مِنْهٰا وَطَراً زَوَّجْنٰاكَهٰا''. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٠ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٤)

ក្រោយមក ស៊ៃដ្ធ័បានលែងលះនាង ។ នាងបានរង់ចាំគ្រប់កាលកំណត់ ។ អល់ឡោះហ៊ូ عزوجل បានបើកឲ្យដឹងថានាងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊ូﷺ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ عزوجل មានព្រះបន្ទូលថា *[៣៣:៣៧] ពេលស៊ៃដ្ធ័បានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នក ។"* (تفسير القمّي 2: 194)

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِىٓ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخْفِى فِى نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَىٰهُ ۖ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَٰكَهَا لِكَىْ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِىٓ أَزْوَٰجِ أَدْعِيَآئِهِمْ إِذَا قَضَوْا۟ مِنْهُنَّ وَطَرًا ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

៣៧. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលអ្នកបាននិយាយទៅកាន់បុគ្គលម្នាក់ ដែលអល់ឡោះហ្វ៉ាប្រោសប្រណី ដែលខ្លួនអ្នកផ្ទាល់បានប្រោសប្រណីថា៖ "ចូរអ្នករក្សាភរិយាអ្នកសម្រាប់ខ្លួនអ្នក ចូរអ្នកខ្លាចអល់ឡោះហ្វ៉ ។" អ្នកបានលាក់ក្នុងដួងចិត្តអ្នកនូវអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្វ៉នឹងបើកចំហឲ្យដឹង ។ អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្វ៉ទេដែលអ្នកត្រូវក្រែងបំផុត ។ ពេលស្ដេចដ៏ឫទ្ធិបានសម្រេចចិត្ត បញ្ចប់សេចក្ដីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នកដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានទោសលើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាណាដែលរៀបការជាមួយស្ត្រី ដែលកូនចិញ្ចឹមរបស់ខ្លួនបានបញ្ចប់សេចក្ដីត្រូវការពីពួកនាងស្រេចហើយនោះ ។ ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្វ៉ត្រូវតែបានសម្រេចជាស្ថាពរ ។

مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥ ۖ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا ﴿٣٨﴾

៣៨. ពុំមានទោសលើសាស្ដាទេ ទាក់ទងនឹងអ្វីមួយដែលអល់ឡោះហ្វ៉បានដាក់មកលើខ្លួនគេជាចាំបាច់ ជាច្បាប់របស់អល់ឡោះហ្វ៉លើបណ្ដាអ្នកដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្វ៉ជាព្រះរាជក្រឹត្យដាច់ខាត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៧-៣៨

1. اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدِ بْنِ زِيادِ بْنِ جَعْفَر الْهَمَذانيّ (رَضِىَ اللهُ عَنْهُ)، وَالحُسَيْنِ بْنِ إِبْراهيمِ بْنِ أَحْمَدِ بْنِ هِشامِ لْمُكَتِّبُ، وَعَلِيّ بْنِ عَبْدِ اللهِ الوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قالُوا: حَدَّثَنا عَلِيّ بْنِ إِبراهِيمِ بْنِ هاشِم، حَدَّثَنا القاسِمِ بْنِ مُحَمَّد الْبَرْمَكِيُّ، قالَ: حَدَّثَنا أَبُو الصَّلْتِ الهَرَوِيّ، قالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمَأْمُونُ لِعَلِيّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلامُ) أَهْلَ الْمَقَالاتِ، مِنْ أَهْلِ الإِسْلامِ، وَ الدِّيَانَاتِ: مِنَ الْيَهُودِ، وَ النَّصَارَى، وَ الْمَجُوسِ، وَ الصَّابِئِينَ، وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالاتِ، فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ إِلاّ وَ قَدْ أُلْزِمَ حُجَّتَهُ، كَأَنَّهُ أُلْقِمَ حَجَراً.

១. [...] អាប៊ូ អាល់-ស្ងាត់ អាល់-ហ្ការីបានតំណាលថា កាលអាល់-ម៉ាកុ៌មូនប្រមូលគ្នាប្រឆាំងអ៊ីលីបិន មូសា អាល់-រីដ្ធ៊ីصلوات الله عليه والسلام មានអ្នកជជែកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម សាសនាយ៉ាហ្ស៊ីឌ្ធ៊ី សាសនាគ្រិស្ត មានពួកម៉ាយ្ជូស មានពួកស្ប៊ីអ៊ីន និងអ្នកជជែកច្រើនទៀត ។ អ្នកដែលងើបឡើងសុទ្ធតែត្រូវចុកមាត់ដោយសម្ដីព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام ដូចអ្នកនោះបានលេបជុំថ្ម ។

فَقَامَ إِلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، فَقَالَ لَهُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَتَقُولُ بِعِصْمَةِ الأَنْبِيَاءِ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قَالَ: فَمَا تَعْمَلُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ''وَعَصى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوى''؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ''؟ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي يُوسُفَ: ''وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهِ، وَهَمَّ بِها''؟

អ:ូ:លី ប៉ិន ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ាដ:ុ ប៉ិន អាល់-យ:ាហ:ាំ:បានដ:ើ:ប:ឡ:ើ:ង បានទ:ូ:ល:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ស:ាន:ថ:ា: "ប:ុ:ត្រ រ:ាស:ូ:ល:ុ:ល:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:អ:ីយ តើ:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ស:ាន:ម:ាន:វ:ច:ន:អ:ំ:ព:ីអ:រ:ិ:ទ:ធ:ភ:ាព:រ:ប:ស់:ព្រ:ះ:ស:ាស:្ត:ាទ:ាំ:ង:ឡ:ាយ ម:ែ:ន:ទ:េ ?" ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ស:ាន:ម:ាន:វ:ច:ន:ថ:ា: "ម:ែ:ន ។" គ:ាត់:ប:ាន:ទ:ូ:ល:ថ:ា: "តើ:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ស:ាន:ម:ាន:វ:ច:ន:អ:្ន:ីខ:្ល:ះ:អ:ំ:ព:ី ព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:ﷻ *[២០:១២១] អ:ាដ:ា:ាំ:ប:ាន:ប្រ:ព្រ:ឹ:ត្ត:ល:្អ:ីស:ប:ណ្ណ:ាំ:ព្រ:ះ:ម:្ន:ាស់:គ:េ ដ:ូ:ច:ន:េ:ះ:គ:េ:ប:ាន:ដ:ើ:រ ខ:ុ:ស:ផ:្ល:ូ:វ ?* អ:ំ:ព:ីព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷻ *[២១:៨៧] ស:ូ:ន:-ន:ូ:ន (យ:ូ:ន:ូ:ស) គ្រ:ា:ដ:ែ:ល:គ:េ:ប:ាន:ច:ាក:ច:េ:ញ:ទ:ៅ:ដ:ោ:យ ក្រ:េ:វ:ក្រ:ោ:ធ ។ គ:េ:ប:ាន:គ:ិ:ត:ថ:ា:យ:ើ:ង:ន:ឹ:ង:ម:ិ:ន:អ:ាច:ធ:្វ:ើ:អ:្ន:ីគ:េ:ប:ាន:ឡ:ើ:យ ?* និ:ង:អ:ំ:ព:ីព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷻ:ព:ាក់:ព:ន្ធ:ន:ឹ:ង:យ:ូ:ស:ុ:ហ:ា:ន:ﷺ *[១២:២៤] ព:ិ:ត:ម:ែ:ន:ន:ាង:ច:ង់:ប:ាន:គ:េ ។ គ:េ:ន:ឹ:ង:ប:ាក់:ចិ:ត្ត:ល:ើ:រ:ូ:ប:ន:ាង ?*

وَ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلامُ): ''وَ ظَنَّ داوُدُ أَنَّما فَتَنَّاهُ''؟ وَ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي نَبِيِّهِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ''وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللهُ مُبْدِيهِ''؟

និ:ង:អ:ំ:ព:ីព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ព្រ:ះ:ដ:ាម:ាន:ព្រ:ះ:ម:ហ:ិ:ទ:្ធ:ិ:ឫ:ទ:្ធ:ិ ព្រ:ះ:ដ:ម:ហ:ា:រ:ុ:ង:រ:ឿ:ង ព:ាក់:ព:ន្ធ:ន:ឹ:ង:ដ:ាវ:ុ:ដ:ﷺ *[៣៨:២៤] ដ:ាវ:ុ:ដ ប:ាន:គ:ិ:ត:ថ:ា:យ:ើ:ង:ប:ាន:ល:្ព:ង:ព:ិ:ស:ោ:ធ:គ:េ ?* អ:ំ:ព:ីព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ព្រ:ះ:ដ:ាម:ាន:ព្រ:ះ:ម:ហ:ិ:ទ:្ធ:ិ:ឫ:ទ:្ធ:ិ ព្រ:ះ:ដ:ម:ហ:ា:រ:ុ:ង:រ:ឿ:ង ព:ាក់:ព:ន្ធ:ន:ឹ:ង:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ាដ:ុ:ﷺ ព្រ:ះ:ស:ាស:្ត:ាﷺ:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷻ *[៣៣:៣៧] អ:្ន:ក:ប:ាន:ល:ាក់:ក:្ន:ុ:ង:ដ:ួ:ង:ចិ:ត្ត:អ:្ន:ក:ន:ូ:វ:អ:្ន:ីម:ួ:យ:ដ:ែ:ល អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:ន:ឹ:ង:យ:ើ:ក:ច:ំ:ហ:ា:ឲ:្យ:ដ:ឹ:ង ?"*

فَقَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلامُ): «وَيْحَكَ – يَا عَلِيُّ!– إِتَّقِ اللهَ، وَ لا تَنْسُبْ إِلَى أَنْبِيَاءِ الْفَوَاحِشَ، وَ لا تَتَأَوَّلْ كِتَابَ اللهِ بِرَأْيِكَ، فَإِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ ما يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلا اللهُ وَ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ"».

អ:ាល់-រ:ីដ:ា:ﷺ:ម:ាន:វ:ច:ន:ថ:ា: "អ:ូ:ល:ីអ:ីយ អ:ប:ម:ង្គ:ល:ល:ើ:ល:ោ:ក ចូ:រ:ល:ោ:ក:ខ:្ច:ាច:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ﷻ ចូ:រ:ល:ោ:ក:ក:ុ:ំ ទ:ម:្ព:ាក់:អ:ំ:ព:ើ:អ:ស:ីល:ធ:ម:ិ:ទ:ៅ:ល:ើ:ព្រ:ះ:ស:ាស:្ត:ាទ:ាំ:ង:ឡ:ាយﷺ:ร:ប:ស់:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ﷻ:ឡ:ើ:យ ចូ:រ:ក:ុ:ំ:ប:ក:ស:្រ:ាយ:ព្រ:ះ គ:ម:្ព:ីរ:ត:ាម:ត:ែ:ក:ា:រ:យ:ល់:ឃ:ើ:ញ:ร:ប:ស់:ខ:្ល:ួ:ន:ង:ង:ឡ:ើ:យ ព្រ:ោ:ះ:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:តាលា:ម:ាន:ព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:ថ:ា: *[៣:៧] ម:ាន:ត:ែ:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:ទ:េ:ដ:ែ:ល:ដ:ឹ:ង:ក:ា:រ:ប:ក:ស:្រ:ាយ:ร:ប:ស់:វ:ា:ន:ិ:ង:ប:ណ្ណ:ា:អ:្ន:ក:ស:្ន:ាត់:ជ:ំ:ន:ា:ញ:ខ:ាង:ព្រ:ះ:អ:ក:ិ:ញ:ញ:ា ។"* 3:6-7

وَ ذَكَرَ (عليه السلام) الجَوَابَ عَنْ اَلْآياتِ، إِلَى أَنْ قَالَ: «وَ أَمَّا مُحَمَّدٌ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ قَوْلُ اللهِ تَعَالَى: "وَ تُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشاهُ" فَإِنَّ اللهَ تَعَالَى عَرَّفَ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَسْمَاءَ أَزْوَاجِهِ فِي دَارِ الدُّنْيَا، وَ أَسْمَاءَ أَزْوَاجِهِ فِي دَارِ الْآخِرَةِ، وَ أَنَّهُنَّ أُمَّهَاتُ الْمُؤْمِنِينَ.

ហ:ើ:យ:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷺ:ប:ាន:ល:ើ:ក:យ:ក:អ:ា:យ:ា:ស:ុ:ន:ា:ន:ាម:ក:ឆ្ល:ើ:យ:ត:ប លុ:ះ:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷺ:ម:ាន:វ:ច:ន:ថ:ា: "ចំ:ណ:ែ:ក ង:ម:ូ:ហ:ាំ:ម:ាដ:ុ:ﷺ:ว:ิ:ญ ព្រ:ះ:ប:ន្ទ:ូ:ល:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:តាលា: *[៣៣:៣៧] អ:្ន:ក:ប:ាន:ល:ាក់:ក:្ន:ុ:ង:ដ:ួ:ង:ចិ:ត្ត:អ:្ន:ក:ន:ូ:វ:អ:្ន:ីម:ួ:យ ដ:ែ:ល:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:ន:ឹ:ង:យ:ើ:ក:ច:ំ:ហ:ា:ឲ:្យ:ដ:ឹ:ង ។ អ:្ន:ក:ប:ាន:ខ:្ច:ាច:ម:ន:ុ:ស:្ស ត:ែ:អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ន:ទ:េ:ដ:ែ:ល:អ:្ន:ក:ត្រ:ូ:វ:ក្រ:ែ:ង:ប:ំ:ផ:ុ:ត ។* អ:ល់:ឡ:ោ:ះ:ហ:ា:ﷻ:ប:ាន:ប្រ:ាប់:ឲ:្យ:ព្រ:ះ:ស:ាស:្ត:ាﷺ:ជ:្រ:ាប:ន:ូ:ว:ឈ:្ម:ោ:ះ:ร:ប:ស់:ព្រ:ះ:ม:ហ:ោ:ส:ីទ:ាំ:ង:ឡ:ាយ:ร:ប:ស់:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷺ:ន:ៅ:ក:្ន:ុ:ង:ល:ំ:ន:ៅ:ដ:្ឋ:ាន:ល:ោ:ក:ន:េ:ះ និ:ង:ឈ:្ម:ោ:ះ:ร:ប:ស់:ព្រ:ះ:ม:ហ:ោ:ส:ីទ:ាំ:ង:ឡ:ាយ:ร:ប:ស់:ព្រ:ះ:អ:ង្ គ:ﷺ:ន:ៅ ក:្ន:ុ:ង:ល:ំ:ន:ៅ:ដ:្ឋ:ាន:ល:ោ:ក:ម:ុ:ខ ។ ព្រ:ះ:ม:ហ:ោ:ส:ីទ:ាំ:ង:ន:ោ:ះ:ជ:ា:ព្រ:ះ:ม:ា:ត:ា:ร:ប:ស់:អ:្ន:ក:ม:ាន:ส:ទ:្ធ:ា:ជ:្រ:ះ:ថ:្ន:ាទ:ាំ:ង:ឡ:ាយ ។

وَ إِحْدَاهُنَّ– مَنْ سَمَّى لَهُ–: زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، وَ هِيَ يَوْمَئِذٍ تَحْتَ زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ، فَأَخْفَى رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) اسْمَهَا فِي

نَفْسِهِ، وَ لَمْ يُبْدِ لَهُ، لِكَيْ لا يَقُولَ أَحَدٌ مِنَ الْمُنَافِقِينَ إِنَّهُ قَالَ فِي امْرَأَةٍ فِي بَيْتِ رَجُلٍ إِنَّهَا أَحَدُ أَزْوَاجِهِ مِنْ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ خَشِيَ قَوْلَ الْمُنَافِقِينَ، فَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ''وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ'' يَعْنِي فِي نَفْسِكَ.

ព្រះមហេសីមួយរូប ក្នុងចំណោមព្រះមហេសីទាំងនោះមានឈ្មោះថា ស៊ៃណាប់ ប៊ិនទី យ៉ាហ្ស៊ូ ហើយកាលនោះស៊ៃណាប់ជាភរិយារបស់ស៊ៃដ្ធ ប៊ិន ហ្ការីស្ហាស៊ូ នៅឡើយ។ ដូច្នេះព្រះសាស្តាﷺបានលាក់ឈ្មោះស៊ៃណាប់ទុកក្នុងចិត្តព្រះអង្គﷺ ព្រោះមិនត្រូវការរឿងនេះទេដើម្បីកុំឲ្យពួកលាក់ពុតណាម្នាក់អាចនិយាយបានថា៖ "ព្រះអង្គﷺផ្តោតលើស្ត្រីម្នាក់ដែលនៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់បុរសម្នាក់ដើម្បីជាព្រះមហេសីម្នាក់ ក្នុងចំណោមព្រះមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គﷺ ដែលជាព្រះមាតារបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទាំងឡាយ។" ព្រះអង្គﷺខ្លាចសម្តីរបស់ពួកលាក់ពុត ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីតាអាឡាមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៣៧] អ្នកបានខ្លាចមនុស្ស តែអល់ឡោះហ្ស៊ីទេដែលអ្នកត្រូវក្រែងបំផុត* មានន័យថានៅក្នុងចិត្តអ្នកﷺ។

وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ مَا تَوَلَّى تَزْوِيجَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ إِلا تَزْوِيجَ حَوَّاءَ مِنْ آدَمَ (عليه السلام)، وَ زَيْنَبَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، بِقَوْلِهِ " فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا" الْآيَةَ، وَفَاطِمَةَ مِنْ عَلِيٍ (عَلَيْهِما السَّلامُ)».

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមិនបានរៀបការសត្វលោកណាម្នាក់របស់ព្រះអង្គﷻ ផ្សេងពីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អាដ្ធាំﷺជាមួយហ្វាវ៉ាអ៊ូ៉ន នោះ ស៊ៃណាប់ជាមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺនោះទេ តាមរយៈព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻអាយ៉ាស៊ុ *[៣៣:៣៧] ពេលស៊ៃដ្ធ៍បានសម្រេចចិត្តបញ្ចប់សេចក្តីត្រូវការពីនាង យើងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នាងឲ្យអ្នក* ហ្ការ៉ូ ម៉ាស៊ូﷺជាមួយអ៊ីលីﷺ។"

قَالَ: فَبَكَى عَلِيّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنُ الْجَهْمِ، وَ قَالَ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَنَا تَائِبٌ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى من أن أَنْطِقَ فِي أَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) بَعْدَ يَوْمِي هَذَا إِلا بِمَا ذَكَرْتَهُ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧١ . عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) ١:١/١٩١)

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "អ៊ីលី ប៊ិន មូហ្ការ៉ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្ការ៉ាំបានស្រែក ហើយបានទូលថា៖ "បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺអ៊ីយ ទូលបង្គំសូមស្មារលាក់ហុសចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻដែលបាននិយាយអំពីព្រះសាស្តាទាំងឡាយﷺ។ ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅទូលបង្គំនឹងនិយាយអំពីព្រះសាស្តាﷺតែអ្វីដែលព្រះអង្គﷺបានលើកឡើងប៉ុណ្ណោះ។" (عيون أخبار (الرضا عليه السلام) 1: 191/ 1)

ٱلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخۡشَوۡنَهُۥ وَلَا يَخۡشَوۡنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ٣٩

៣៩. [អល់ឡោះហ្ស៊ីលើកតម្តើង]បណ្តាអ្នកដែលផ្សព្វផ្សាយព្រះរាជសាររបស់អល់ឡោះហ្ស៊ី [ឲ្យមនុស្សជ្រាប] ដែលខ្លាចក្រែងព្រះអង្គ[ដោយសេចក្តីគោរព] ដែលមិនខ្លាចអ្នកណាឡើយក្រៅពីអល់ឡោះហ្ស៊ី។ អល់ឡោះហ្ស៊ីគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់គណនា។

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمۡ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٗا ٤٠

៤០. មូហ្ការ៉ាំម៉ាដ្ធ៍មិនមែនជាឪពុករបស់មនុស្សប្រុសណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកទេ (ស៊ៃដ្ធ៍ ឬ អ្នកង

ទៀត) តែគេជាព្រះសាសនៈទូតរបស់អល់ឡោះហ្ន៑ ជាព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អ្ស ។ អល់ឡោះហ្ន៑ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៩-៤០

1. علي بن إبراهيم، قال: هَذِهِ نَزَلَتْ فِي شَأْنِ زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ، قَالَتْ قُرَيْشٌ: يُعَيِّرُنَا مُحَمَّدٌ أن يَدَّعِي بَعْضُنَا بَعْضاً وَ قَدِ ادَّعَى هُوَ زَيْداً! فَقَالَ اللَّهُ: ''مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجالِكُمْ'' يَعْنِي يَوْمَئِذٍ إِنَّهُ لَيْسَ بِأَبِي زَيْدٍ.

១. អ្ហ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថា អាយ៉ាស់នេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងអំពីសេចក្ដីសំខាន់របស់ស៊ៃដ្ន ប៊ិនហ៊ារីស្ហ្ស៊ូ ។ ពួកគ្ដ៑រ៉យ៉ស៑ថា៖ "មូហ៑ាម៑ម៉ាដ្ដ់ﷺបន្ទោសយើងបើយើងតវ៉ តែព្រះអង្គﷺតវ៉ រឿងតវ៉ានោះគឺស៊ៃដ្ន ។" អល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៤០] មូហ៑ាម៑ម៉ាដ្ដ់មិនមែនជាឪពុករបស់មនុស្ស ប្រុសណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកទេ* មានន័យថា កាលនោះព្រះអង្គﷺមិនមែនឪពុករបស់ស៊ៃដ្ន ។

قال: قوله: ''وَ خاتَمَ النَّبِيِّينَ'' يَعْنِي لاَ نَبِيَّ بَعْدَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٣ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٤)

លោកបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៣៣:៤០] ព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អ្ស ។* មានន័យថាមិនមានសាស្តាﷺទេអត់ពីព្រះអង្គﷺទៅ ។ (تفسير القمّي 2: 194)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

៤១. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ‍ីយ ចូរពួកអ្នករឭកដល់អល់ឡោះហ្ន៑ដោយការឭកច្រើន

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរពួកអ្នកថ្វាយសេចក្ដីស្ងើចសរសើរព្រះអង្គពេលព្រឹកនិងពេលល្ងាច ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១-៤២

1. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ هَوْذَةَ الْبَاهِلِيُّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ النَّهَاوَنْدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: «تَسْبِيحُ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلاَمُ) كَمَنْ ذِكْرِ اللَّهِ الْكَثِيرِ الَّذِي قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''اُذْكُرُوا اللهَ ذِكْراً كَثِيراً''». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٦ . تأويل الآيات ٢:١٥/٤٥٤)

១. [...] មូហ៑ាម៑ម៉ាដ្ដ់ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាប៊ូ យ៉ាកុ៑ហ្ការﷺមានវចនៈថា៖ "ការសរសើរ (تسبيح) របស់ហ្វាទ៑ីម៉ាស់ﷺគឺការឭកច្រើនដែលអល់ឡោះហ្ន៑ﷻចែងដល់នោះថា *[៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករឭកដល់អល់ឡោះហ្ន៑ដោយការឭកច្រើនយ ។"* (تأويل الايات الظاهرة វគ្គ៣៣ ហ្ការ៉ូ្ស១៥)

***

2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، مُرْسَلاً: عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''اُذْكُرُوا اللهَ ذِكْراً كَثِيراً''، مَا هَذَا الذِّكْرُ الْكَثِيرُ؟ قَالَ: «مَنْ سَبَّحَ تَسْبِيحَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلاَمُ) فَقَدْ ذَكَرَ الذِّكْرَ الْكَثِيرَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٦ . معاني الأخبار: ١٩٣/٥)

២. អ៊ីបន្ទ បាបាវ៉ៃហ៊ូ យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានមិនដាច់ បានតំណាលតមកពីអាល់-ស្ស៊ីឌ្ទិក្ក صلوات الله عليه والسلام កាលគេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ عز وجل *[៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករពឹកដល់អល់ឡោះហ៊ូដោយការរពឹកច្រើន* ថាតើការរពឹកច្រើននោះគឺអ្វី ? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ្នកណាសរសើរ (សូត្រស្ដ៊ីកៀរ) ដោយការសរសើរ (ស្ដ៊ីកៀរ) របស់ហ្ជាទ្ទ៊ីម៉ាស្ដ៊ូ عليها السلام អ្នកនោះបានធ្វើការសរសើរ (គឺធ្វើស្ដ៊ីកៀរ) ដោយការរពឹកច្រើន ។" (معاني الأخبار: 193/ 5)

***

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''اُذْكُرُوا اللهَ ذِكْراً كَثِيراً'' مَا حَدُّهُ؟

៣. [...] ទទួលបានពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អ្ចាម៉ារដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ អ្ចាប់ឌ្ឆុលឡោះហ៊ូ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ عز وجل *[៣៣:៤១] ចូរពួកអ្នករពឹកដល់អល់ឡោះហ៊ូដោយការរពឹកច្រើន* មានកម្រិតបែបណាខ្លះ ?"

قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَّمَ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلاَمُ) أَنْ تُكَبِّرَ أَرْبَعاً وَ ثَلاَثِينَ تَكْبِيرَةً، وَ تُسَبِّحَ ثَلاَثاً وَ ثَلاَثِينَ تَسْبِيحَةً، وَ تُحَمِّدَ ثَلاَثاً وَ ثَلاَثِينَ تَحْمِيدَةً، فَإِذَا فَعَلْتَ ذَلِكَ بِاللَّيْلِ مَرَّةً، وَ بِالنَّهَارِ مَرَّةً، فَقَدْ ذَكَرْتَ اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٦ . تأويل الآيات ٤٥٤/١٦:٢)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ صلى الله عليه وآله وسلم បានបង្ហាត់ហ្ជាទ្ទ៊ីម៉ាស្ដ៊ូ عليها السلام ឲ្យសូត្រតាក់ប៊ៀរ ៣៤ តាក់ប៊ៀរ ឲ្យសូត្រតាស់ប៊ិះហ្ជ៊ ៣៣ តាស់ប៊ិះហ្ជ៊ ឲ្យសូត្រតាស្ដ៊ីមីដ្ធ ៣៣ តាស្ដ៊ីមីដ្ធ ។ កាលណាព្រះនាងសូត្របែបនេះមួយដងនៅពេលយប់ មួយដងនៅពេលព្រឹក កាលនោះព្រះនាង عليها السلام បានធ្វើការរឭលឹកដល់អល់ឡោះហ៊ូ عز وجل ដោយ*ការរពឹកច្រើន* ។" (تأويل اليات 2: 454/ 16)

***

4. و عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ جَمِيعاً، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَّاءِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سِرْحَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّهُ اللَّهُ، وَ مَنْ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيراً كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَتَانِ:بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ، وَ بَرَاءَةٌ مِنَ النِّفَاقِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٥ . الكافي ٣٦٢/٣:٢)

៤. [...] ទទួលបានពីដ្ធាវ៉ូដ្ធ ប៊ិន សារហ្ជានដែលទទួលបានមកពីអាប៊ូ អ្ចាប់ឌ្ឆុលឡោះហ៊ូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណានឹកដល់អល់ឡោះហ៊ូ عز وجل យ៉ាងញឹកញយ អល់ឡោះហ៊ូ عز وجل ស្រឡាញ់អ្នកនោះ ។ អ្នកណាធ្វើស្ដ៊ីកៀរអល់ឡោះហ៊ូ عز وجل ជាញឹកញយ គេនឹងចារការរួចផុត[ពីគ្រោះ]ពីរទុកឲ្យអ្នកនោះ គឺការរួចផុតពីភ្លើងនរកនិងការរួចផុតពីការលាក់ពុតត្បុត ។"

(الكافي 2: 362/ 3)

***

5. حُمَيْدُ بْنُ زِيَادٍ عَنِ اِبْنِ سَمَاعَةَ عَنْ وُهَيْبِ بْنِ حَفْصٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: شِيعَتُنَا اَلَّذِينَ إِذَا خَلَوْا ذَكَرُوا اَللَّهَ كَثِيراً. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٢٨٦)

៥. [...] ទទួលបានពីអាប៊ូ បាស្ស៊ៀរដែលទទួលបានពីអាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ហ៊ាصلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា: "ស្ហ៊ីអ្ហាស្ហ៊ុយើងﷺ ជាបុគ្គលដែលធ្វើស្ហ៊ីកៀរﷺ ច្រើន (នឹកអល់ឡោះហ្ហ៊ាﷻ យ៉ាងច្រើន) ពេលនៅតែឯង ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ៣៣ ហ្ហាឌ្ឌីស ១៤៨)

هُوَ ٱلَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَـٰٓئِكَتُهُۥ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَـٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ وَكَانَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

៤៣. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ [ក៏អង្វរសូមព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នកដែរ] ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតមកកាន់ពន្លឺ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៣

1. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ فَرُّوخَ مَوْلَى آلِ طَلْحَةَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «يَا إِسْحَاقَ بْنَ فَرُّوخَ، مَنْ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ عَشْراً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ مَلَائِكَتُهُ مِائَةَ مَرَّةٍ، وَ مَنْ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ مِائَةَ مَرَّةٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ مَلَائِكَتُهُ أَلْفَ مَرَّةٍ، أَ مَا تَسْمَعُ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَى النُّورِ وَ كانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً''؟». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٤ . الكافي ٢:١٤/٣٥٨)

១. [...] ទាស:ម្នាក់របស់គ្រួសារតុ្ហ្ល៉ាហ្ហ៊ីស្ហ៊ីបានថា អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្ហ៊ាصلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "អ៊ីសហ្ហ៊ាកុ៌ ប៊ីន ហ្ហារុ៉ូ្ហអ៊ីយ អ្នកណាជូនពរជ័យដល់មូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ៉ﷺ និងរាជបុត្ររាជនត្តាعليهم السلام របស់មូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ៉ﷺ អល់ឡោះហ្ហ៊ាﷻ និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គﷻ ជូនពរអ្នកនោះមួយរយដង ។ អ្នកណាជូនពរជ័យដល់មូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ៉ﷺ និងរាជបុត្ររាជនត្តាعليهم السلام របស់មូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ៉ﷺ មួយរយដង អល់ឡោះហ្ហ៊ាﷻ និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គﷻ ជូនពរអ្នកនោះមួយពាន់ដង ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៊ាﷻ ទេ គឺ: *[៣៣:៤៣] ព្រះអង្គជាអ្នកប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតាទរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតមកកាន់ពន្លឺ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា* ?" (الكافي 2: 358/ 14)

***

2**. عُمَرُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْأَوْسِيُّ، قَالَ: رُوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «لَمَّا كَانَتِ اللَّيْلَةُ الَّتِي أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ، وَقَفَ جَبْرَئِيلُ فِي مَقَامِهِ، وَ غِبْتُ عَنْ تَحِيَّةِ كُلِّ مَلَكٍ وَ كَلَامِهِ، وَ صِرْتُ بِمَقَامٍ انْقَطَعَ عَنِّي فِيهِ الْأَصْوَاتُ، وَ تَسَاوَى عِنْدِي الْأَحْيَاءُ وَ الْأَمْوَاتُ، اضْطَرَبَ قَلْبِي وَ تَضَاعَفَ كَرْبِي،

២**. អ្ហ្ម៉ារ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម អាល់-អៅស៊ីយ៉ាមានប្រសាសន៍ថាគេបានរាយការណ៍តមកពី រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺដែលមានព្រះវចន:ថា៖ "យប់ដែលខ្ញុំﷺបានឡើងទៅលើមេយ ឃ្ហ៊ីបរ៉អ៊ីលؑ បានឈប់នៅកន្លែងព្រះអង្គؑ ទេវតាគ្រប់អង្គពុំមានវាចាស្វាគមន៍ទេ ។ ខ្ញុំបានទៅដល់កន្លែងមួយ ខ្ញុំﷺមិនឮសម្លេងទេនៅទីនោះ អ្វីដែលរស់និងអ្វីដែលស្លាប់ដូចគ្នាសម្រាប់ខ្ញុំﷺ ។ បេះដូងខ្ញុំﷺរំជួល ខ្ញុំﷺបារម្ភកាន់តែខ្លាំងឡើង ។

فَسَمِعْتُ مُنَادِياً يُنَادِي بِلُغَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ: قِفْ – يَا مُحَمَّدُ – فَإِنَّ رَبَّكَ يُصَلِّي. قُلْتُ: كَيْفَ يُصَلِّي، وَ هُوَ غَنِيٌّ عَنِ الصَّلاَةِ لِأَحَدٍ؟ وَ كَيْفَ بَلَغَ عَلِيٌّ هَذَا الْمَقَامَ؟

បន្ទាប់មកខ្ញុំﷺបានឮអ្នកប្រកាសប្រកាសដោយសម្លេង អ្ហ្ម៉ាលីصلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត្ត៊ាលិបؑ ថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺអ‌ើយ ឈប់សិន ព្រោះព្រះម្ចាស់ﷻព្រះអង្គﷺកំពុងស្ញ៊ីឡាតុ៌ !" ខ្ញុំﷺបានថា៖ "ព្រះអង្គﷻ ស្ញ៊ីឡាតុ៌ម្តេចទៅ ព្រះអង្គﷻមិនត្រូវការស្ញ៊ីឡាតុ៌គោរពអ្នកមួយឡើយ ? អ្ហ្ម៉ាលីصلوات الله عليه والسلام មកដល់ទីនេះដូចម្តេច ?"

فَقَالَ اللهُ تَعَالَى: اِقْرَأْ يَا مُحَمَّدُ: ''هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَ مَلاٰئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمٰاتِ إِلَى النُّورِ'' وَ صَلاَتِي رَحْمَةٌ لَكَ وَ لِأُمَّتِكَ،

អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ៉ូﷺអ‌ើយ សូត្រទៅថា *[៣៣:៤៣] ព្រះអង្គជាអ្នកប្រសិទ្ធព្រះពរជ័យឲ្យពួកអ្នក និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីព្រះអង្គនឹងនាំពួកអ្នកចេញពីភាពងងឹតមកកាន់ពន្លឺ ។* ស្ញ៊ីឡាតុ៌របស់អញﷻគឺការប្រទានព្រះមេត្តាធម៌របស់អញﷻឲ្យអ្នកﷺនិងសហគមន៍អ្នកﷺ ។

فَأَمَّا سَمَاعُكَ صَوْتَ عَلِيٍّ، فَإِنَّ أَخَاكَ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ لَمَّا جَاءَ جَبَلَ الطُّورِ وَ عَايَنَ مَا عَايَنَ مِنْ عِظَمِ الْأُمُورِ، أَذْهَلَهُ مَا رَآهُ عَمَّا يُلْقَى إِلَيْهِ، فَشَغَلَتْهُ عَنِ الْهَيْبَةِ بِذِكْرِ اللهِ أَحَبُّ الْأَشْيَاءِ إِلَيْهِ وَ هِيَ الْعَصَا، إِذْ قُلْتُ لَهُ: ''وَ مٰا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يٰا مُوسىٰ'' –

ចំណែកឯអ្វីដែលអ្នកﷺឮនោះ គឺសម្លេងរបស់អ្ហ្ម៉ាលីصلوات الله عليه والسلام ។ មូសាؑ ប៊ិន អ៊ីមរ៉ានؑ រៀមច្បងអ្នកﷺ កាលគេؑបានទៅដល់ភ្នំទូរ បានឃើញរឿងធំដែលគេؑបានឃើញ បានឃើញអ្វីដែលនៅពីមុខគេؑនោះ អញﷻបានធ្វើឲ្យគេខ្ជល់តែធ្វើស្ញ៊ីកៀរអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ (គឺរឭកដល់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ) ដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ អំពីវត្ថុជាទីស្រឡាញ់បំផុតសម្រាប់គេؑ វត្ថុជាទីស្រឡាញ់នោះគឺដំបង កាលអញﷻមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ *[២០:១៧] មូសាអ‌ើយ អ្វីនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក ?*

وَ لَمَّا كَانَ عَلِيٌّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَيْكَ، نَادَيْنَاكَ بِلُغَتِهِ وَ كَلاَمِهِ، لِيَسْكُنَ مَا بِقَلْبِكَ مِنَ الرُّعْبِ، وَ لِتَفْهَمَ مَا يُلْقَى إِلَيْكَ – ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٠)

ព្រោះតែបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អ្នកﷺគឺអ្ហ្ម៉ាលីصلوات الله عليه والسلام បានជាយើងﷻបានហៅអ្នកﷺដោយប្រើសម្លេងនិងសម្តីរបស់អ្ហ្ម៉ាលីصلوات الله عليه والسلام ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកﷺធ្ងន់ទ្រូងពីអំពុល និងឲ្យអ្នកﷺយល់អ្វីដែលនៅពីមុខអ្នកﷺ ។" (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٦٠)

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَٰمٌۚ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

៤៤. វន្ទនាការមកលើពួកគេនាថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានជួបព្រះអង្គគឺ៖ "សាឡាម (សិរីសួស្តី) ។" ព្រះអង្គបានត្រៀមទុកនូវរង្វាន់ដ៏ថ្លៃថ្នូរសម្រាប់ពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៤

1**. الثعلبي أخبرني ابن فنجويه قال: حدثنا ابن حيان قال: حدثنا ابن محمد قال: حدثنا أبي قال: حدثنا إبراهيم بن عيسى قال: حدثنا علي بن علي قال: حدثني أبي حمزة الثمالي عن قوله تعالى: ﴿تحيتهم يوم يلقونه سلم﴾ قال: تسلم عليهم الملائكة يوم القيامة ويبشرهم حين يخرجون من قبورهم. (البداية والنهاية: ج 9، ترجمة عكرمة، ص 248)*

១**. អាល់-ស្ហ្ស៊ាអ្ហ្ស៊ាល់ប៊ី [មានប្រសាសន៍ថា] អ៊ីបនូ ហ្ជាន់យ៉ាវ៉ីយ៉ាស៊ុបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពី អ៊ីបនូ ហ្ជាយ៉ាន់ តមកពី អ៊ីបនូ មូហ្ហាំម៉ាដ្ជ ១ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបរ៉ហ្ជីម ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អ្ហ្ស៊ីលី ប៊ិន អ្ហ្ស៊ីលី តមកពី អាប៊ូ ហ្ហ៊ាំស្ហ្ស៊ាស៊ុ អាល់-ស្ហ្ស៊ីម៉ាលី អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ាន ﷻ *[៣៣:៤៤] វន្ទនាការមកលើពួកគេនាថ្ងៃដែលពួកគេនឹងបានជួបព្រះអង្គគឺ៖ "សាឡាម (សិរីសួស្តី) ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បណ្តាទេវតានឹងឲ្យគំនាប់ពួកគេថ្ងៃជំនុំជម្រះ ឲ្យដំណឹងល្អពួកគេ ពេលពួកគេចេញពីក្នុងផ្នូរ ។"
(البداية والنهاية: ج ٤، ترجمة عكرمة، ص ٢٤٨)

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

៤៥. សាស្តាអ‌ើយ យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកជាសាក្សី ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នកដាស់តឿន ។

وَدَاعِيًا إِلَى ٱللَّهِ بِإِذْنِهِۦ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾

៤៦. ជាអ្នកហៅ[មនុស្សទាំងពួង]មករកអល់ឡោះហ្ជ៉ាដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ និងជាចន្លុះបំភ្លឺ ។

وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

៤៧. ចូរអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាថា ពួកគេនឹងបានទទួលនូវព្រះមេត្តាប្រណីដ៏ធំមួយពីអល់ឡោះហ្ជ៉ា ។

وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَدَعْ أَذَىٰهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

៤៨. ចូរអ្នកកុំស្តាប់បង្គាប់ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកលាក់ពុត ។ ចូរអ្នកកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងការបញ្ឈឺ‌ របស់ពួកគេ[មកលើអ្នក] ។ ចូរអ្នកពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ្ជ៉ា ។ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលមានអល់ឡោះហ្ជ៉ាជាទីទុកចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ ៤៥-៤៨

1**. وَ بِالْإِسْنَادِ قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ إِدْرِيسَ قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ اَلْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى اَلْخَزَّازِ عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ

១** ដោយយោលតាមបណ្តាញពត៌មាន លោកមានប្រសាសន៍ថា អាល់-ហ៊្សៃន៍ ប៊ិន អ៊ីដ្រីសបាន តំណាលប្រាប់យើងតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាស្ម៉ាដ្ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ្ ប៊ិន ខ៉ំលិដ្ តមកពី អាល់-អ៊ុប់បាស់ ប៊ិន ម៉ាក់រ៉ុហ្វ តមកពី មូហ៊ាំម៉ាដ្ ប៊ិន យ៉ាស្ហ៊ា អាល់-ខ៉ំស្សាស់ តមកពី ត្ហល់ហ្ហាស្ ប៊ិន ស៊ែដ្

عَنِ اَلصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَتَانِي جَبْرَئِيلُ مِنْ قِبَلِ رَبِّي جَلَّ جَلاَلُهُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُقْرِئُكَ اَلسَّلاَمَ وَ يَقُولُ لَكَ بَشِّرْ أَخَاكَ عَلِيّاً بِأَنِّي لاَ أُعَذِّبُ مَنْ تَوَلاَّهُ وَ لاَ أَرْحَمُ مَنْ عَادَاهُ.
(بشارة المصطفى لشيعة المرتضى , الجزء ١ , الصفحة ١٦)

តមកពី អាល់-ស្វ៉ឌិក្វ យ៉ាក្វហ្វារ ប៊ិន មូហ៊ាំម៉ាដ្ (صلوات الله عليه والسلام) តមកពី ព្រះបិតា(صلوات الله عليه والسلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام) តមកពីព្រះបុព្វការី(عليهم السلام)ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)ដែលមានវចនៈថារ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ (ﷺ)មានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ីបរ៉អ៊ីល(ؑ)បានមកជួបខ្ញុំ(ﷺ)ពីព្រះជាម្ចាស់(ﷻ) បានប្រាប់ខ្ញុំ(ﷺ)ថា៖ "មូហ៊ាំម៉ាដ្(ﷺ)អើយ អល់ឡោះហ្(ﷻ)ផ្ញើសាទ្បាមមកព្រះអង្គ(ﷺ) ព្រះអង្គ(ﷻ)ទ្រង់ព្រះរាជតម្រាស់មកព្រះអង្គ(ﷺ)ថា៖ "ចូរអ្នក(ﷺ)ប្រាប់ដំណឹងល្អដល់ អ៊ាលី(صلوات الله عليه والسلام) ប្អូនប្រុសអ្នក(ﷺ) ថាអញ(ﷻ)នឹងមិនធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកណាដែលស្រឡាញ់គេ(صلوات الله عليه والسلام)ទេ ថាអញ(ﷻ)នឹងមិនមានព្រះធម៌មេត្តាទេចំពោះអ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ(صلوات الله عليه والسلام)នោះ ។""
(بشارة المصطفى لشيعة المرتضى , الجزء ١ , الصفحة ١٦)

***

2. علي بن إبراهيم، في قوله: إِنَّا أَرْسَلْناكَ شاهِداً وَ مُبَشِّراً وَ نَذِيراً وَ داعِياً إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَ سِراجاً مُنِيراً إلى قوله تعالى: وَ دَعْ أَذاهُمْ وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفى بِاللَّهِ وَكِيلًا فإنها نزلت بمكة قبل الهجرة بخمس سنين، فهذا دليل على خلاف التأليف.**

២. អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្(ﷻ) *[៣៣:៤៥] យើងបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកជាសាក្សី ជាអ្នកប្រាប់ដំណឹងល្អនិងជាអ្នកដាស់តឿន ។ [៣៣:៤៦] ជាអ្នកហៅមករកអល់ឡោះហ្ដោយនូវការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ និងជាចន្លុះបំភ្លឺ* រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ(ﷻ) *[៣៣:៤៨] ចូរអ្នកកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងការបញ្ឈឺពួកគេ ។ ចូរអ្នកពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ្ ។ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលមានអល់ឡោះហ្ជាទីទុកចិត្ត ។* អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានឲ្យដឹងថាត្រូវបើកឲ្យដឹងនៅឯម៉ាក់កាស្ប្រាំឆ្នាំមុនភៀសខ្លួន ។ ដូច្នេះនេះជាភ័ស្តុតាងជំទាស់ការចងក្រងរបស់វា ។" (تفسير القمّي 2: 194)

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَكَحۡتُمُ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقۡتُمُوهُنَّ مِن قَبۡلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمۡ عَلَيۡهِنَّ مِنۡ عِدَّةٖ تَعۡتَدُّونَهَاۖ فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحٗا جَمِيلٗا ٤٩

៤៩. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ កាលណាពួកអ្នកបានរៀបការជាមួយស្ត្រីមានសទ្ធា ហើយពួកអ្នកបាន

លៃងលះពួកនាងមុនពួកអ្នកបានប៉ះពាល់ពួកនាង កាលនោះពួកអ្នកមិនបាច់ឲ្យពួកនាងរង់ចាំ សិនទេ ។ ចូរពួកអ្នកផ្តត់ផ្តង់ពួកនាង ហើយចូរឲ្យពួកនាងមានសេរីភាពវិញដោយវិធីល្អប្រសើរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៩

1. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ الْكُوفِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ سَيْفٍ، عَنْ أَخِيهِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''فَمَتِّعُوهُنَّ وَ سَرِّحُوهُنَّ سَرَاحاً جَمِيلاً''. قَالَ: «مَتِّعُوهُنَّ: جَمِّلُوهُنَّ بِمَا قَدَرْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ مَعْرُوفٍ، فَإِنَّهُنَّ يَرْجِعْنَ بِكَآبَةٍ وَ حَشْيَةٍ وَ هَمٍّ عَظِيمٍ، وَ شَمَاتَةٍ مِنْ أَعْدَائِهِنَّ، فَإِنَّ اللهَ كَرِيمٌ، يَسْتَحْيِي وَ يُحِبُّ أَهْلَ الْحَيَاءِ، إِنَّ أَكْرَمَكُمْ أَشَدُّكُمْ إِكْرَاماً لِحَلاَئِلِهِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٨ . التهذيب ٨:٤٨٨/١٤١)

១. [...] ទទួលបានមកពីយ៉ាកូបៀរដែលទទួលបានមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ត្ហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ស្តីអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៣:៤៩] ចូរពួកអ្នកផ្តត់ផ្តង់ពួកនាង ហើយចូរឲ្យពួកនាងមានសេរីភាពវិញដោយវិធីល្អប្រសើរ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "*ផ្តត់ផ្តង់ពួកនាង* គឺប្រព្រឹត្តល្អតាមសមត្ថភាពរបស់អស់លោក ព្រោះពួកនាងនឹងត្រឡប់ទៅវិញដោយព្រួយបារម្ភ ពួកនាងអាចខ្លាចការតិះដៀលពីសត្រូវពួកនាង ព្រោះអល់ឡោះហ្គ៊ីវ ﷻ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យទូលំទូលាយ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យសុភាព ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យមនុស្សដែលប្រកាន់យកផ្លូវកណ្តាល ។ បុគ្គលដែលមានចិត្តទូលាយជាងគេក្នុងចំណោមអស់លោកគឺបុគ្គលដែលមានចិត្តទូលាយណាស់ចំពោះភរិយាខ្លួន ។" (التهذيب 8: 141/ 488)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَحۡلَلۡنَا لَكَ أَزۡوَٰجَكَ ٱلَّٰتِيٓ ءَاتَيۡتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتۡ يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيۡكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّٰتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِي هَاجَرۡنَ مَعَكَ وَٱمۡرَأَةً مُّؤۡمِنَةً إِن وَهَبَتۡ نَفۡسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنۡ أَرَادَ ٱلنَّبِيُّ أَن يَسۡتَنكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۗ قَدۡ عَلِمۡنَا مَا فَرَضۡنَا عَلَيۡهِمۡ فِيٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ لِكَيۡلَا يَكُونَ عَلَيۡكَ حَرَجٞۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٥٠

៥០. សាស្តាអឺយ យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនូវបណ្តាភរិយារបស់អ្នកដែលអ្នកបានប្រគល់ខាន់ស្លាឲ្យពួកនាង បណ្តាស្ត្រីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក(គឺទាសី)ដែលអល់ឡោះហ្គ៊ីបានប្រទានឲ្យអ្នកជាឈ្លើយសឹក កូនស្រីរបស់ឪពុកមា[ឬឪពុកធំ]អ្នកខាងឪពុកអ្នក កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង[ឬម្តាយធំ]អ្នកខាងឪពុកអ្នក កូនស្រីរបស់ឪពុកមា[ឬឪពុកធំ]អ្នកខាងម្តាយអ្នក កូនស្រីរបស់ម្តាយមីង[ឬម្តាយធំ]អ្នកខាងម្តាយអ្នកដែលបានភៀសខ្លួនជាមួយអ្នក និងស្ត្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិនបានលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។ យើងដឹងច្បាស់ថាយើងបានគ្រាស់បង្គាប់អ្វីខ្លះទៅលើពួកគេ[ដែលមានសទ្ធា]ទាក់ទងនឹងរឿងភរិយារបស់ពួកគេ និងបណ្តាស្ត្រី(គឺទាសី)ដែលនៅក្នុងដៃស្តាំពួកគេ (គឺដែលសមស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្គ៊ី) ដើម្បីនឹងកុំឲ្យមានការស្តីបន្ទោសលើអ្នក[អំពីរឿងអាពាហ៍ពិពាហ៍] ។ អល់ឡោះហ្គ៊ីលើកលៃងទោសជានិច្ច ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

۞تُرْجِى مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِىٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ ۖ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

៥១. អ្នកអាចទុកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះឲ្យរង់ចាំសិន អ្នកអាចយកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះសម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ អ្នកអាចស្វែងរកនាងណាម្នាក់ ស្រេចតែលើអ្នក ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកបានទុកមួយកន្លែងសិននោះ ពុំមានទោសលើខ្លួនអ្នកទេ ។ នេះជាអំពើស្អាតស្អំដែលធ្វើឲ្យពួកនាងត្រេកអរ ធ្វើឲ្យពួកនាងបាត់សោកសៅ និងធ្វើឲ្យពួកនាងទាំងអស់ពេញចិត្តនឹងអ្វីមួយដែលអ្នកប្រគល់ឲ្យពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់ញាណអ្វីដែលមាននៅក្នុងដួងចិត្តពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់ញាណបំផុតព្រះអង្គទ្រង់មាន ព្រះខន្តីសណ្តោសលើសលុប ។

لَّا يَحِلُّ لَكَ ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ رَّقِيبًا ﴿٥٢﴾

៥២. គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពីនេះ (លែងមួយហើយយកមួយទៀត) មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកដូរពួកនាងដោយភរិយាដទៃទៀតទេ ទោះបីអ្នកលង់សមួសឬពួកនាងក៏ដោយ លើកលែងតែបណ្តាស្ត្រីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំអ្នក(គឺបណ្តាទាសី)ប៉ុណ្ណោះ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាទ្រង់ឃ្លាំមើលសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥0-៥២

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ سِرْحَانَ، عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ امْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَها لِلنَّبِيِّ'' فَقَالَ: «لَا تَحِلُّ الْهِبَةُ إِلَّا لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، وَ أَمَّا غَيْرُهُ فَلَا يَصْلُحُ نِكَاحٌ إِلَّا بِمَهْرٍ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٧٨ . الكافي ٥:٢/٣٨٤)

១. [...] ទទួលបានពីស្ហ្ស៊ីរ៉ោះតុ៌ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ជ្ជ(صلوات الله عليه والسلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា(عز وجل) *[៣៣:៥0] ស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា ។* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "មិនអនុញ្ញាតទេ អំណោយនោះ លើកលែងតែចំពោះរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាមួយគត់ ។ ចំណែកឯអ្នកដទៃវិញ ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនត្រឹមត្រូវទេបើគ្មានខាន់ស្លានោះ ។" (الكافي 5: 384/ 2)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، جَمِيعاً، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْحَلَبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''يا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنا لَكَ أَزْواجَكَ قُلْتُ'' كَمْ أُحِلَّ لَهُ مِنَ النِّسَاءِ؟ قَالَ: «مَا شَاءَ مِنْ شَيْءٍ».

២. [...] អាល់-ហ្ជាឡាប៊ីបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ្ហ្ជ០ឡោះហ្ស៊ា(صلوات الله عليه والسلام) អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា(عز وجل)

[៣៣:៥០] សាស្ដាអ៊ីយ យើងបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនូវបណ្ដាភរិយារបស់អ្នក ។ ខ្ញុំបានទូលថា: "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ ﷺ មានមហេសីប៉ុន្មាន ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ស្រេចតែព្រះអង្គ ﷺ មានបំណង ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ: ''لا يَحِلُّ لَكَ النِّساءُ مِنْ بَعْدُ وَ لا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْواجٍ'' فَقَالَ: «لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) أَنْ يَنْكِحَ مَا شَاءَ مِنْ بَنَاتِ عَمِّهِ، وَ بَنَاتِ عَمَّاتِهِ، وَ بَنَاتِ خَالِهِ، وَ بَنَاتِ خَالَاتِهِ، وَ أَزْوَاجِهِ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَهُ، وَ أُحِلَّ لَهُ أَنْ يَنْكِحَ مِنْ عُرْضِ الْمُؤْمِنِينَ بِغَيْرِ مَهْرٍ، وَ هِيَ الْهِبَةُ، وَ لَا تَحِلُّ الْهِبَةُ إِلَّا لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، فَأَمَّا لِغَيْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) فَلَا يَصْلُحُ نِكَاحٌ إِلَّا بِمَهْرٍ وَ ذَلِكَ مَعْنَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "''وَ امْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَها لِلنَّبِيِّ''».

ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:៥២] គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពីនេះ ?"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "សម្រាប់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ អាចអភិសេកជាមួយស្ដ្រីណាក៏ដោយដែលព្រះអង្គ ﷺ មានបំណងគឺ កូនស្រីរបស់ឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ខាងបិតារបស់ព្រះអង្គ ﷺ កូនស្រីរបស់ម្ដាយមីង(ឬម្ដាយធំ)ខាងបិតារបស់ព្រះអង្គ ﷺ កូនស្រីរបស់ឪពុកមា(ឬឪពុកធំ)ខាងមាតារបស់ព្រះអង្គ ﷺ កូនស្រីរបស់ម្ដាយមីង(ឬម្ដាយធំ)ខាងមាតារបស់ព្រះអង្គ ﷺ និងភរិយាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ដែលបានភៀសខ្លួនជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ។ គេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គ ﷺ អភិសេកជាមួយនារីមានសទ្ធាដែលប្រគល់ខ្លួនជូនព្រះអង្គ ﷺ ដោយគ្មានខាន់ស្លា នេះគឺអំណោយ ។ អំណោយមិនត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះអ្នកណាក្រៅពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ មួយគត់ទេ ។ ចំណែកឯអ្នកផ្សេងពីរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ វិញ អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមិនត្រឹមត្រូវទេបើមិនមានខាន់ស្លាទេនោះ ។ នេះគឺន័យរបស់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៣:៥០] ស្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្ដា ។"*

قُلْتُ: أَ رَأَيْتَ قَوْلَهُ: ''تُرْجِي مَنْ تَشاءُ مِنْهُنَّ وَ تُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشاءُ؟'' قَالَ: «مَنْ آوَى فَقَدْ نَكَحَ، وَ مَنْ أَرْجَأَ فَلَمْ يَنْكِحْ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "តើព្រះអង្គ ﷺ យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៣:៥១] អ្នកអាចទុកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះឲ្យរង់ចាំសិន អ្នកអាចយកនាងណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនាងដែលអ្នកប្រាថ្នានោះសម្រាប់ខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ ?"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "ស្ដ្រីដែលព្រះអង្គ ﷺ ទទួលយកគឺស្ដ្រីដែលព្រះអង្គ ﷺ អភិសេកជាមួយ ។ ស្ដ្រីដែលព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យរង់ចាំសិនគឺស្ដ្រីដែលព្រះអង្គ ﷺ មិនអភិសេកជាមួយ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ: ''لا يَحِلُّ لَكَ النِّساءُ مِنْ بَعْدُ''؟ قَالَ: «إِنَّمَا عَنَى بِهِ النِّسَاءَ اللَّاتِي حَرَّمَ عَلَيْهِ فِي هَذِهِ الْآيَةِ: ''حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهاتُكُمْ وَ بَناتُكُمْ وَ أَخَواتُكُمْ'' إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، وَ لَوْ كَانَ الْأَمْرُ كَمَا يَقُولُونَ، كَانَ قَدْ أَحَلَّ لَكُمْ مَا لَمْ يَحِلَّ لَهُ، إِنَّ أَحَدَكُمْ يَسْتَبْدِلُ كُلَّمَا أَرَادَ، وَ لَكِنْ لَيْسَ الْأَمْرُ كَمَا يَقُولُونَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَلَّ لِنَبِيِّهِ (صلى الله عليه و آله) مَا أَرَادَ مِنَ النِّسَاءِ، إِلَّا مَا حَرَّمَ عَلَيْهِ فِي هَذِهِ الْآيَةِ الَّتِي فِي النِّسَاءِ». (البرهان في تفسير القرآن أ – الجزء: ٤ الصفحة: ٤٧٩ الحديث: ٩٩/ ٨٦٧٠، الكافي – الجزء: ٥ الصفحة: ٣٨٧ الحديث: ١)**

ខ្ញុំបានទូលថា: "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[៣៣:៥២] គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកយកស្រីទៀតទេក្រោយពី*

នេះ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាតនេះមានន័យសំដៅទៅលើបណ្តាស្ត្រីដែលត្រូវហាមលើព្រះអង្គ ﷺ នៅក្នុងអាយ៉ាត *[៤:២៣] ត្រូវហាមចំពោះពួកអ្នកគឺ៖ មាតារបស់ពួកអ្នក កូនស្រីរបស់ពួកអ្នក បងស្រីប្អូនស្រីរបស់ពួកអ្នក* លុះចប់អាយ៉ាត ។ បើដូចលោកគិតមែននោះ គេអនុញ្ញាតចំពោះលោកទាំងអស់គ្នានូវអ្វីដែលត្រូវហាមលើព្រះអង្គ ﷺ អស់លោករាល់គ្នាអាចដូរ[ភរិយា]បានពេលណាក៏បានស្រេចតែអស់លោក ។ តែវាមិនដូចលោកគិតនោះទេ ។ អល់ឡោះ ﷻ អនុញ្ញាតចំពោះព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ នូវស្ត្រីណាមួយក៏ដោយ លើកលែងតែអ្វីដែលត្រូវហាមលើព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងអាយ៉ាតនេះដែលនៅក្នុងស៊ូរ៉ោះតុ៌អាន់-នីសាអ៌ ។" (الكافي 5: 387/ 1) 4:22-23

***

3. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْحَاقَ الطَّالَقَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ ابْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ السُّكَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّاءَ الْجَوْهَرِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِخَمْسَ عَشْرَةَ امْرَأَةً، وَ دَخَلَ بِثَلاَثَ عَشْرَةَ مِنْهُنَّ، وَ قُبِضَ عَنْ تِسْعٍ، فَأَمَّا اللَّتَانِ لَمْ يَدْخُلْ بِهِمَا: فَعَمْرَةُ، وَ الشَّنْبَاءُ،

៣. [...] អ៊ុប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ៊ា យ៉ាកុ៌ហ្វារ ប៊ិន ម៉ូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ស្ហ៊ីឌ្ឋិកុ ﷺ មានវចនៈថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ា ﷺ បានអភិសេកមហេសីដប់ប្រាំអង្គ ព្រះអង្គ ﷺ រស់នៅជាមួយមហេសីដប់បីអង្គ ព្រះអង្គ ﷺ បានចូលទិវង្គតចោលមហេសីប្រាំបួនអង្គ ។ មានមហេសីពីរអង្គដែលព្រះអង្គ ﷺ ពុំបានយកមកចូលរួមក្នុងចំណោមមហេសីឯទៀតគឺ៖ អ៊ុ៌ម៉ារ៉ោះតុ៌និងអាល់-ស្ហ៊ាន់បាអ៌ ។

وَ أَمَّا الثَّلاَثَ عَشْرَةَ اللاَّتِي دَخَلَ بِهِنَّ: فَأَوَّلُهُنَّ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، ثُمَّ سَوْدَةُ بِنْتُ زَمْعَةَ، ثُمَّ أُمُّ سَلَمَةَ، وَ اسْمُهَا: هِنْدُ بِنْتُ أَبِي أُمَيَّةَ، ثُمَّ أُمُّ عَبْدِ اللَّهِ عَائِشَةُ بِنْتُ أَبِي بَكْرٍ، ثُمَّ حَفْصَةُ بِنْتُ عُمَرَ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ خُزَيْمَةَ بْنِ الْحَارِثِ أُمُّ الْمَسَاكِينِ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، ثُمَّ أُمُّ حَبِيبٍ رَمْلَةُ بِنْتُ أَبِي سُفْيَانَ، ثُمَّ مَيْمُونَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، ثُمَّ زَيْنَبُ بِنْتُ عُمَيْسٍ، ثُمَّ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، ثُمَّ صَفِيَّةُ بِنْتُ حُيَيِّ بْنِ أَخْطَبَ،

មហេសីដប់បីអង្គដែលនៅក្នុងហ្ការីម(ចំណោមមហេសី)ព្រះអង្គ ﷺ គឺ៖ មហេសីទីមួយគឺខ៉ូ ឌ្ហ៊ីយ៉ាស៊ុ ﷺ ប៊ិនទី យ៉ូវ៉ៃលិដ្ឋ បន្ទាប់មកគឺសៅដ្ហាស៊ុ ប៊ិនទី ស៊ាំអ៊ុ៌ស៊ុ បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម សាឡាម៉ាស៊ុ ﷺ នាមរបស់ព្រះនាងគឺ ហ៊ីនដ៌ ប៊ិនទី អាប៊ូ អ៊ូម៉ៃយ៉ាស៊ុ បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម អ៊ុប់ឌុលឡោះហ៊ា អ៊ៃស្ហាស៊ុ ប៊ិនទី អាប៊ូ បាការ បន្ទាប់មកគឺ ហ្ហាហ្ស៊ូ:ត្ត ប៊ិនទី អ៊ូម៉ារ បន្ទាប់មកគឺ ស៊ៃណាប់ ប៊ិនទី យ៉ូ:ស៊ៃម៉ាស៊ុ ប៊ិន អាល់-ហ្ការីស្ស អ៊ូម អាល់-ម៉ាសាគីន បន្ទាប់មកគឺ ស៊ៃណាប់ ប៊ិនទី យ៉ាស៊ីស្ស៌ បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម ហ្ការ៉ីបា រ៉ុ:ឡាស៊ុ ប៊ិនទី អាប៊ូ ស៊ុហ្យ៉ាន បន្ទាប់មកគឺ ម៉ៃម៉ូណាស៊ុ ប៊ិនទី អាល់-ហ្ការីស្ស បន្ទាប់មកគឺ ស៊ៃណាប់ ប៊ិនទី អ៊ូ:ម៉ៃស៌ បន្ទាប់មកគឺ យ៉ូវ៉ៃរ៉ីយ៉ាស៊ុ ប៊ិនទី អាល់-ហ្ការីស្ស បន្ទាប់មកគឺ ស្ហ៊ីហ្ស៊ីយ៉ាស៊ុ ប៊ិនទី ហ៊ូយ៉ី ប៊ិន អាកុ៌ត្ត:ប ។

وَ الَّتِي وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) خَوْلَةُ بِنْتُ حَكِيمٍ السُّلَمِيِّ، وَ كَانَتْ لَهُ سُرِّيَّتَانِ يَقْسِمُ لَهُمَا مَعَ أَزْوَاجِهِ: مَارِيَةُ الْقِبْطِيَّةُ، وَ رَيْحَانَةُ الْخَنْدَقِيَّةُ.

ស្ត្រីដែលព្រមប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ គឺ៖ ខៅឡាស៊ុ ប៊ិនទី ហ្ការ៉ាគីម អាល់-ស៊ីឡាមី ។ ព្រះអង្គ ﷺ មានពួកពីរ ហើយបានចែកឲ្យបណ្តាមហេសីព្រះអង្គ ﷺ ម៉ារីយ៉ាស៊ុ អាល់-ឆ្ពុ:ទ្ទ៌យ៉ាស៊ុ និងរ៉ៃយ៉ាហ្ការ៉ាណាស៊ុ អាល់-ខន់ដ្ហ:ឆ្ពីយ៉ាស៊ុ ។

وَ التِّسْعُ اللاَّتِي قُبِضَ عَنْهُنَّ: عَائِشَةُ، وَ حَفْصَةُ، وَ أُمُّ سَلَمَةَ، وَ زَيْنَبُ بِنْتُ جَحْشٍ، وَ مَيْمُونَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، وَ أُمُّ حَبِيبٍ بِنْتُ أَبِي سُفْيَانَ، وَ صَفِيَّةُ بِنْتُ حُيَيِّ بْنِ أَخْطَبَ، وَ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ، وَ سَوْدَةُ بِنْتُ زَمْعَةَ، وَ أَفْضَلُهُنَّ: خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، ثُمَّ أُمُّ سَلَمَةَ بِنْتُ أَبِي أُمَيَّةَ، ثُمَّ جُوَيْرِيَةُ بِنْتُ الْحَارِثِ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨١ . الخصال :١٣/٤١٩)

មហេសីប្រាំបួនអង្គដែលព្រះអង្គ ﷺ បានចូលទិវង្គតចោលគឺ៖ អ៊ែស្ការ, ហ្ហាហ្ហ៊ីសេ, ស៊ីណាប់ ប៊ីនទី ជ្ជ៉ាស់ស៊ុ, ម៉ៃម៉ូណាសុ ប៊ិនទី អាល់-ហ្ហារីស, អ៊ូម ហ្ហាប៊ីបា ប៊ិនទី អាប៊ូ ស៊ុហ្វយ៉ាន, ស្ហ្ហ៊ីយ៉ាសុ ប៊ិនទី ហ៊ីយ ប៊ិន អាក្ត៉ូប, ជ្ជ៉ាវ៉ៃរីយ៉ាសុ ប៊ិនទី អាល់-ហ្ហារីស, សៅដ្ហាសុ ប៊ិនទី ស្ការ៉ាអ៊ីសុ ។ មហេសីដែលខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេគឺ៖ ខ៉ ឌ្ឌីយ៉ាសុ ﵂ ប៊ិនទី ជ្ជ៉ាវ៉ៃលិដ្ឋ បន្ទាប់មកគឺ អ៊ូម សាឡាម៉ាសុ ﵂ ប៊ិនទី អាប៊ូ អ៊ូម៉ៃយ៉ាសុ បន្ទាប់មកគឺ ជ្ជ៉ាវ៉ៃរីយ៉ាសុ ប៊ិនទី អាល់-ហ្ហារីស ។"
(الخصال: 419/ 13)

***

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: إِنَّهُ كَانَ سَبَبُ نُزُولِهَا: أَنَّ امْرَأَةً مِنَ الْأَنْصَارِ أَتَتْ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ قَدْ تَهَيَّأَتْ وَ تَزَيَّنَتْ، فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلْ لَكَ فِيَّ حَاجَةٌ، فَقَدْ وَهَبْتُ نَفْسِي لَكَ؟ فَقَالَتْ لَهَا عَائِشَةُ: قَبَّحَكِ اللَّهُ، مَا أَنْهَمَكِ لِلرِّجَالِ؟! فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَهْ - يَا عَائِشَةُ - فَإِنَّهَا رَغِبَتْ فِي رَسُولِ اللَّهِ إِذْ زَهِدْتَ فِيهِ». ثُمَّ قَالَ: «رَحِمَكِ اللَّهُ، وَ رَحِمَكُمْ يَا مَعَاشِرَ الْأَنْصَارِ، نَصَرَنِي رِجَالُكُمْ، وَ رَغِبَتْ فِيَّ نِسَاؤُكُمْ، ارْجِعِي - رَحِمَكِ اللَّهُ - فَإِنِّي أَنْتَظِرُ أَمْرَ اللَّهِ».

៤. អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានឲ្យដឹងថា មូលហេតុដែលគេបានដាក់អាយ៉ាសុ់នេះមកនោះគឺ ស្ត្រីអាន់ស្ការម្នាក់បានមកជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៑ ﷺ គាត់ទំនេរ (គ្មានស្វាមី) គាត់បានស្អិតស្អាងខ្លួន ហើយបានទូលថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៑ ﷺ អ៊ីយ ព្រះអង្គ ﷺ ត្រូវការទេ ព្រោះខ្ញុំម្ចាស់សូមប្រគល់ខ្លួនជូនព្រះអង្គ ﷺ ?" អ៊ែស្ការ៉ាបានប្រាប់គាត់ថា៖ "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ បំបាក់មុខនាងឯង ។ នាងឯងណ្ដោតបុរសម្លេះ ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៑ ﷺ បានប្រាប់អ៊ែស្ការ៉ាសុ់ថា៖ "អ៊ែស្ការ៉ាសុ់អ៊ីយស្ងាត់មាត់ទៅ ព្រោះនាងរ៉ាំពឹងលើព្រះសាស្តា ﷺ ខណៈដែលខ្ញុំ ﷺ តម ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ ប្រោសមេត្តានាងនិងប្រោសមេត្តាក្រុមអាន់ស្ការរបស់នាង ។ ពួកបុរសបក្សពួករបស់នាងជួយខ្ញុំ ﷺ ចំណែកឯបណ្ដាស្ត្រីបក្សពួករបស់នាងគួរជាទីប៉ងប្រាថ្នា ។ ចូរនាងត្រឡប់ទៅវិញចុះ សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ ប្រោសមេត្តានាង ព្រោះខ្ញុំ ﷺ រង់ចាំព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ ។"

فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ''وَ امْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ''، فَلاَ تَحِلُّ الْهِبَةُ إِلاَّ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٢ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٥)

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ បានបើកឲ្យដឹងថា *[៣៣:៥០] និងស្ត្រីមានសទ្ធាប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិនបានលើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។* ដូច្នេះ អំណោយត្រូវអនុញ្ញាតចំពោះតែរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ហ៑ ﷺ ម្នាក់ទេ ។ (تفسير القمي 2: 195)

***

5**. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ اِبْنِ مَحْبُوبٍ عَنِ اِبْنِ رِئَابٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ قَيْسٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: جَاءَتِ اِمْرَأَةٌ مِنَ اَلْأَنْصَارِ إِلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَدَخَلَتْ عَلَيْهِ وَ هُوَ فِي مَنْزِلِ حَفْصَةَ وَ اَلْمَرْأَةُ مُتَلَبِّسَةٌ مُتَمَشِّطَةٌ فَدَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَتْ يَا رَسُولَ اَللَّهِ إِنَّ اَلْمَرْأَةَ لاَ تَخْطُبُ اَلزَّوْجَ وَ أَنَا اِمْرَأَةٌ أَيِّمٌ لاَ زَوْجَ لِي مُنْذُ دَهْرٍ وَ لاَ وَلَدَ فَهَلْ لَكَ مِنْ حَاجَةٍ فَإِنْ تَكُ فَقَدْ وَهَبْتُ نَفْسِي لَكَ إِنْ قَبِلْتَنِي

5**. អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ្ស៊ីម[មានប្រសាសន៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្ប៉ាប តមកពី អ៊ីបនូ រីអ្ហ៊ាប់ តមកពី មូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន ក្ងយ៌ស៌ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ عليه السلام ដែលមានវចន:ថា៖ "នារីអ៊ាន់ស្ហ្ការម្នាក់បានមកជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម [កាលនោះ]ព្រះអង្គ ﷺ នៅឯផ្ទះហ្ហាហ្ស៊ាស្ហ្ការ៉ុ ។ នារីនោះស្លៀកពាក់និងសិតសក់ស្អាត ។ គាត់បានមកជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម ﷺ ទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម ﷺ អ៊ីយ ស្ត្រីមិនមានទម្លាប់សូមបុរសរៀបការទេ ។ ខ្ញុំម្ចាស់ជាស្ត្រីមេម៉ាយ មិនបានរៀបការយូរហើយ ហើយមិនមានកូនទេ ។ តើព្រះអង្គ ﷺ ត្រូវការខ្ញុំម្ចាស់ទេ បើព្រះអង្គ ﷺ ត្រូវការ ខ្ញុំម្ចាស់សូមប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះអង្គ ﷺ បើព្រះអង្គ ﷺ ព្រមទទួលខ្ញុំម្ចាស់ ។"

فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ خَيْراً وَ دَعَا لَهَا ثُمَّ قَالَ يَا أُخْتَ اَلْأَنْصَارِ جَزَاكُمُ اَللَّهُ عَنْ رَسُولِ اَللَّهِ خَيْراً فَقَدْ نَصَرَنِي رِجَالُكُمْ وَ رَغِبَتْ فِيَّ نِسَاؤُكُمْ فَقَالَتْ لَهَا حَفْصَةُ مَا أَقَلَّ حَيَاءَكِ وَ أَجْرَأَكِ وَ أَنْهَمَكِ لِلرِّجَالِ فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كُفِّي عَنْهَا يَا حَفْصَةُ فَإِنَّهَا خَيْرٌ مِنْكِ رَغِبَتْ فِي رَسُولِ اَللَّهِ فَلُمْتِهَا وَ عَيَّبْتِهَا

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម ﷺ មានព្រះវចន:ល្អចំពោះគាត់ ហើយបានបួងសួងអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ ឲ្យគាត់ ហើយព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "បងប្អូនស្រីរបស់អ្នកអ៊ាន់ស្ហ្ការអ៊ីយ សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ ឲ្យរង្វាន់ល្អ១ដល់អ្នកពីព្រះសាសន:ទូត ﷺ ព្រះអង្គ ﷻ ព្រោះបុរសបងប្អូនអ្នកបានជួយគាំទ្រខ្ញុំ ﷺ បងប្អូនស្រីអ្នកស្រឡាញ់ខ្ញុំ ﷺ ។" ហ្ហាហ្ស៊ាស្ហ្ការ៉ុ បាននិយាយដាក់នារីនោះថា៖ "នាងឯងមិនអៀនខ្មាស់ទេ ។ នាងឯងព្រហើនណាស់ ហ៊ានចង់ប្រុស !" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម ﷺ បានប្រាប់ហ្ហាហ្ស៊ាស្ហ្ការ៉ុថា៖ "ហ្ហាហ្ស៊ាស្ហ្ការ៉ុអ៊ីយ កុំប៉ះពាល់គាត់ ព្រោះគាត់ប្រសើរជាងនាងក្នុងការស្រឡាញ់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីម ﷺ នាងស្តីបន្ទោសគាត់ ចាប់កំហិសគាត់ ។"

ثُمَّ قَالَ لِلْمَرْأَةِ اِنْصَرِفِي رَحِمَكِ اَللَّهُ فَقَدْ أَوْجَبَ اَللَّهُ لَكِ اَلْجَنَّةَ لِرَغْبَتِكِ فِيَّ وَ تَعَرُّضِكِ لِمَحَبَّتِي وَ سُرُورِي وَ سَيَأْتِيكِ أَمْرِي إِنْ شَاءَ اَللَّهُ فَأَنْزَلَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ اِمْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَها لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرادَ اَلنَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَها خالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ اَلْمُؤْمِنِينَ»

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចន:ប្រាប់នារីអ៊ាន់ស្ហ្ការថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ អាណិតអាសូរនាង ព្រោះអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ បានតម្រូវឲ្យនាងទទួលបាននូវឋានសួគ៌ហើយព្រោះតែនាងស្រឡាញ់ខ្ញុំ ﷺ ព្រោះតែនាងស្រឡាញ់ខ្ញុំ ﷺ ដោយពេញចិត្តនិងដោយសេចក្ដីរីករាយ ។ ព្រះបញ្ជារឿងខ្ញុំ ﷺ នឹងបានមកដល់នាង បើអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ ចង់ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ ﷻ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[٣٣:٥٠] និងស្ត្រីមានសទ្ធា ប្រសិនបើនាងប្រគល់ខ្លួននាងផ្ទាល់ឲ្យព្រះសាស្តា បើព្រះសាស្តាប្រាថ្នារៀបការជាមួយនាង នេះគឺ ឯកសិទ្ធិសម្រាប់អ្នកតែមួយគត់ មិនបានលើបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាដទៃទេ ។*

قَالَ فَأَحَلَّ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ هِبَةَ اَلْمَرْأَةِ نَفْسَهَا لِرَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لاَ يَحِلُّ ذَلِكَ لِغَيْرِهِ . (الكافي , الجزء ٥ ,

الصفحة ٥٦٨)

ព្រះអង្គ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ អនុញ្ញាតឲ្យស្ត្រីប្រគល់ខ្លួនឲ្យព្រះសាសនៈទូត ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ហើយប្រការនេះមិនត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើចំពោះអ្នកផ្សេងទេ ។" (الكافي , الجزء ٥ , الصفحة ٥٦٨)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِىِّ إِلَّآ أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَـٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَـٰكِنْ إِذَا
دُعِيتُمْ فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِى ٱلنَّبِىَّ فَيَسْتَحْىِۦ
مِنكُمْ ۖ وَٱللَّهُ لَا يَسْتَحْىِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَـٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِن وَرَآءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ
لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ
كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾

៥៣. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំចូលទៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់ព្រះសាស្តា លើកលែងតែពេលពួកអ្នកបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យចូលទៅបរិភោគអាហារ ដោយមិនរង់ចាំការរៀបចំអាហារនោះ តែពេលគេហៅពួកអ្នកសឹមពួកអ្នកចូលទៅ ។ ពេលពួកអ្នកបរិភោគរួចហើយ ចូរពួកអ្នកដកខ្លួនចេញ កុំបង្អែបង្អង់ដើម្បីសំណេះសំណាល ។ ការពិតនេះជាអំពើប្រមាថព្រះសាស្តា តែគេខ្មាស់ (គឺក្រែងចិត្តក្នុងការបណ្តេញ) ពួកអ្នក ។ តែអល់ឡោះ ﷻ មិនខ្មាស់[និយាយ]ការពិតទេ ។ ពេលពួកអ្នកសូមអ្វីមួយពីពួកនាង (គឺបណ្តាភរិយារបស់ព្រះសាស្តា) ចូរពួកអ្នកសូមពីក្រោយរបាំង វាជាអំពើត្រឹមត្រូវបំផុតសម្រាប់ចិត្តពួកអ្នកនិងចិត្តពួកនាង ។ ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះ ﷻ ទេ ពួកអ្នកមិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាតក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អល់ឡោះ ﷻ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៣

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُلْوَانَ، عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنْ عَبَايَةَ الْأَسَدِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) تَزَوَّجَ زَيْنَبَ بِنْتَ جَحْشٍ، فَأَوْلَمَ، وَ كَانَتْ وَلِيمَتُهُ الْحَيْسَ، وَ كَانَ يَدْعُو عَشَرَةً عَشَرَةً، فَكَانُوا إِذَا أَصَابُوا طَعَامَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) اسْتَأْنَسُوا إِلَى حَدِيثِهِ، وَ اسْتَغْنَمُوا النَّظَرَ إِلَى وَجْهِهِ، وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَشْتَهِي أَنْ يُخَفِّفُوا عَنْهُ فَيَحْلُوَ لَهُ الْمَنْزِلُ، لِأَنَّهُ حَدِيثُ عَهْدٍ بِعُرْسٍ، وَ كَانَ يَكْرَهُ أَذَى الْمُؤْمِنِينَ لَهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلاَّ أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلىٰ طَعامٍ غَيْرَ ناظِرِينَ إِناهُ وَ لٰكِنْ إِذا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَ لا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذٰلِكُمْ كانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَ اللهُ لا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ''، فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ، كَانَ النَّاسُ إِذَا أَصَابُوا طَعَامَ نَبِيِّهِمْ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمْ يَلْبَثُوا أَنْ يَخْرُجُوا. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٢ . علل الشرائع: ٦٥)

១. [...] អ្នាប់ឌុលឡោះ ﷻ ប៊ិន អ្នាប់បាស់បានឲ្យដឹងថារ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានអភិសេកជាមួយ ស្ត្រីណាប់ ប៊ិនទ៏ យ៉ាហ្ស ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានលៀងអាហារ អាហារនោះគឺអាល់-ហ្ស៊ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានអញ្ជើញម្តងភ្ញៀវដប់នាក់ ។ ពេលពួកគេបានហូបជាមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ រួច ពួកគេអង្គុយសំណេះ

សំណាលគ្នា ។ រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីﷺជាបុគ្គលសុភាពមិនហ៊ានចោលពួកគេនៅក្នុងបន្ទប់តែឯងទេ ។ ព្រះអង្គﷺទើបនឹងអភិសេកថ្មីថ្មោង មិនចង់ធ្វើឲ្យអ្នកមានសទ្ធាទើសទាល់ចិត្តទេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:៥៣] ពេលគេហៅពួកអ្នកសឹមពួកអ្នកចូលទៅ ។ ពេលពួកអ្នកបរិភោគរួចហើយចូរពួកអ្នកដកខ្លួនចេញ កុំបង្អែបង្អង់ដើម្បីសំណេះសំណាល ។ ការពិតនេះជាអំពើប្រមាថព្រះសាស្តា តែគេខ្មាសពួកអ្នក ។ តែអល់ឡោះហ្ស៊ីមិនខ្មាសការពិតទេ ។* ពេលអាយ៉ាស៊ុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងពេលគេបានបរិភោគជាមួយព្រះសាស្តាﷺរួចហើយ គេមិននៅទេ គេចេញទៅក្រៅ ។ (علل الشرائع: 65)

***

2. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ''وَ ما كانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ'' فِي عَلِيٍّ وَ الْأَئِمَّةِ كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قالُوا. (الكافي ٩:١/٣٤٢)

២. [...] ទទួលបានមកពីមូហ្ចាំម៉ាដ្ធ អ៊ីបនូ ម៉ារ៉ាន ដែលឲ្យដឹងថា គេបានលើកឡើងពីព្រះអង្គﷺទាំងឡាយអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ *[៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ស៊ីទេ* អំពីរឿងអ្ចាលីﷺនិងអ៊ីមុាំﷺទាំងឡាយ ដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសាﷺ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គﷺជ្រះស្រឡះពីសម្តីដែលពួកគេថានោះ ។" (الكافي 1: 342/ 9)

إِن تُبْدُواْ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

៥៤. ទោះបីពួកអ្នកបើកឲ្យដឹង ឬបិទបាំងអ្វីមួយក៏ដោយ អល់ឡោះហ្ស៊ីទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៥៤

1. علي بن إبراهيم: فإنه كان سبب نزولها: أنه لَمَّا أَنْزَلَ اَللَّهُ ''اَلنَّبِيُّ أَوْلىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَ أَزْواجُهُ أُمَّهاتُهُمْ'' وَ حَرَّمَ اَللَّهُ نِسَاءَ اَلنَّبِيِّ عَلَى اَلْمُسْلِمِينَ غَضِبَ طَلْحَةُ فَقَالَ يُحَرِّمُ مُحَمَّدٌ عَلَيْنَا نِسَاءَهُ وَ يَتَزَوَّجُ هُوَ بِنِسَائِنَا لَئِنْ أَمَاتَ اَللَّهُ مُحَمَّداً لَنَرْكُضَنَّ بَيْنَ خَلاَخِيلِ نِسَائِهِ كَمَا رَكَضَ بَيْنَ خَلاَخِيلِ نِسَائِنَا. فَأَنْزَلَ اَللَّهُ ''وَ ما كانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اَللَّهِ وَ لاٰ أَنْ تَنْكِحُوا أَزْواجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً إِنَّ ذٰلِكُمْ كانَ عِنْدَ اَللَّهِ عَظِيماً * إِنْ تُبْدُوا شَيْئاً أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اَللَّهَ كانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً''. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٥ . تفسير القمّيّ ٢:١٩٥)

១. អ្ចាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានឲ្យដឹងថា មូលហេតុនៃការបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស៊ុំនេះគឺ កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:៦] ព្រះសាស្តាសំខាន់បំផុតសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាងខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ទៅទៀត ភរិយាទាំងឡាយរបស់គេ (ព្រះសាស្តា) ជាម្តាយរបស់ពួកគេ ។* អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានហាមមហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះសាស្តាﷺចំពោះអ្នកមានសទ្ធា (គឺមិនឲ្យរៀបការជាមួយមហេសីព្រះសាស្តាទេ) ។ ត្ពល់ហ្ចាស៊ុំក្រោធហើយបានថា៖ "ស្រីៗរបស់គេﷺត្រូវហាមចំពោះយើង តែគេﷺរៀបការជាមួយស្រីៗយើង! បើអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻធ្វើឲ្យមូហ្ចាំម៉ាដ្ធﷺស្លាប់ យើងនឹងតាមជាប់កែងជើងស្រីៗរបស់គេﷺ ដូចគេﷺបានតាមជាប់កែងជើងស្រីៗយើងដែរ ។" ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ស៊ីទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាត ក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៊ី ។ [៣៣:៥៤] ទោះបីពួកអ្នក*

*លើកឲ្យដឹងឬបិទបាំងអ្វីមួយក៏ដោយ អល់ឡោះហ៊ូ*ទ្រង់ញ្ញាណសព្វសារពើ ។ (تفسير القمّي 2: 195)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبَانِ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) يَقُولُ، وَ ذَكَرَ هَذِهِ الْآيَةَ: ''وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسانَ بِوالِدَيْهِ حُسْناً''، فَقَالَ: «رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) أَحَدُ الْوَالِدَيْنِ». فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَجْلَانَ: مَنِ الْآخَرُ؟ قَالَ: «عَلِيٌّ (عليه السلام)، وَ نِسَاؤُهُ عَلَيْنَا حَرَامٌ، وَ هِيَ لَنَا خَاصَّةً». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٥ . الكافي ٥:٢/٤٢٠)

២. [...] អាប៊ូ អាល់-យ៉ាារូដ្ឋបានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ូ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន: ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)បានលើកឡើងអំពីអាយ៉ាស៊ុ *[២៩:៨] យើងដាក់បង្គាប់ឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តល្អចំពោះបិតាមាតារបស់ខ្លួន* ។ ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា: "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)ជាឪពុកម្តាយម្នាក់ ។" អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ូ ប៊ិន អ្ហាច្ចំឡាន់ បានទូលថា: "ម្នាក់ទៀតជាអ្នកណា ?" ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា: "អ្ហាលី(صلوات الله عليه والسلام) ! មហេសីទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)ត្រូវហាមចំពោះយើង ។ ជាប្រការពិសេសសម្រាប់យើង(عليهم السلام)ដែរ ។" (الكافي 5: 420/ 2)

***

3. و عَنْهُ: عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أُذَيْنَةَ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ أَبِي عُرْوَةَ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) تَزَوَّجَ امْرَأَةً مِنْ بَنِي عَامِرِ بْنِ صَعْصَعَةَ، يُقَالُ لَهَا شَنْبَاءُ، وَ كَانَتْ مِنْ أَجْمَلِ أَهْلِ زَمَانِهَا، فَلَمَّا نَظَرَتْ إِلَيْهَا عَائِشَةُ وَ حَفْصَةُ، قَالَتَا: لَتَغْلِبُنَا هَذِهِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) بِجَمَالِهَا، فَقَالَتَا لَهَا: لَا يَرَى مِنْكِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) حِرْصاً. فَلَمَّا دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) تَنَاوَلَهَا بِيَدِهِ، فَقَالَتْ: أَعُوذُ بِاللَّهِ، فَانْقَبَضَتْ يَدُ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) عَنْهَا، فَطَلَّقَهَا وَ أَلْحَقَهَا بِأَهْلِهَا.

៣. [...] អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-បាស្ស៊ារីបានថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)បានអភិសេកជាមួយនារី បានីអ្ហាមៀរ ប៊ិន ស្សក្ស៊ីអ្ហាស៊ុំឈ្មោះស្ហាន់បាអ្ហ ជានារីដែលស្អាតដាច់គេនាសម័យនោះ ។ ពេលបានឃើញនាង អ៊ែ្ហស្ហាស៊ុំនិងហ្ហាហ្ហ៊ាស្ហ្ងោះតុ៌បានប្រាប់គ្នាថា: "នាងនេះនឹងសណ្តំរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)ដោយសម្រស់វា ។" ទាំងពីរនាក់ក៏បានប្រាប់នាងថា: "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)មិនឃើញថាមានអ្វីដែលគួរឲ្យចង់បានពីនាងទេ ។" ពេលនាងមករករ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله) ព្រះអង្គ(صلى الله عليه وآله)បានលូកដៃទៅរកនាងនាងបានទូលថា: "ខ្ញុំម្ហាស់សូមពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ៊ូ(عز وجل)" ហើយបានកៀសដៃរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)ចេញ ។ ព្រះអង្គ(صلى الله عليه وآله)បានលែងលះនាង បានបញ្ជូននាងទៅឯគ្រួសារនាងវិញ ។

وَ تَزَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) امْرَأَةً مِنْ كِنْدَةَ، بِنْتَ أَبِي الْجَوْنِ، فَلَمَّا مَاتَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) ابْنُ مَارِيَةَ الْقِبْطِيَّةِ، قَالَتْ: لَوْ كَانَ نَبِيّاً مَا مَاتَ ابْنُهُ. فَأَلْحَقَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) بِأَهْلِهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا،

រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)បានអភិសេកជាមួយនារី គិនដ្ហាស៊ុ កូនស្រីរបស់ អាប៊ូ អាល់-យ៉ាូ(ាន ។ កាលអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម(عليه السلام) បុត្ររបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)និងម៉ារីយ៉ាស៊ុ អាល់-ឆ្ងុបទ្ទីយ៉ាស៊ុ(رضي الله عنها)បានចូលទិវង្គត ។ នារីរូបនេះបានថា: "បើគេ(صلى الله عليه وآله)ជាសាស្តា(صلى الله عليه وآله)មែន កូន(رضي الله عنه)របស់គេ(صلى الله عليه وآله)ប្រាកដជាមិនស្លាប់ទេ ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ៊ូ(صلى الله عليه وآله)បានបញ្ជូននារីនេះទៅឯគ្រួសារខ្លួនវិញមុននឹងបានផ្សំដំណេក ។

فَلَمَّا قُبِضَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ وُلِّيَ النَّاسَ أَبُو بَكْرٍ، أَتَتْهُ الْعَامِرِيَّةُ وَ الْكِنْدِيَّةُ وَ قَدْ خُطِبَتَا، فَاجْتَمَعَ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ، فَقَالَا لَهُمَا: اخْتَارَا إِنْ شِئْتُمَا الْحِجَابَ: وَ إِنْ شِئْتُمَا الْبَاهَ. فَاخْتَارَتَا الْبَاهَ، فَتَزَوَّجَتَا، فَجُذِمَ أَحَدُ الرَّجُلَيْنِ، وَ جُنَّ الْآخَرُ.

ពេលរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាន់ﷺបានចូលទិវង្គត អាប៊ូ បាការបានគ្រប់គ្រងលើមនុស្សទាំងឡាយ អាល់-អ៊ូមីរីយ៉ាស៊ុំនិងអាល់-គិនឌ្ឌីយ៉ាស៊ុ (ពោលគឺ អតីតមហេសីរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាន់ﷺ) បានមកជួបគាត់ បានសួរគាត់អំពីបញ្ហានេះ ។ អាប៊ូ បាការនិងអ៊ូម៉ារ បានប្រជុំគ្នា ហើយបានប្រាប់នាងទាំងពីរនាក់ថា៖ "នាងទាំងពីរអាចរើសយកសំពត់ទទួរ ឬរើសយកអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។" នារីទាំងពីរបានរើសយកអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ពួកគាត់ក៏បានរៀបការឲ្យនារីទាំងពីរនាក់នេះ ។ បុរសម្នាក់បានកើតឃ្លង់ ឯបុរសម្នាក់ទៀតទៅជាឆ្កួត (តាំងពីមិនទាន់បានឃើញនារីទាំងពីរនាក់ម្ល៉េះ) ។

قَالَ عُمَرُ بْنُ أُذَيْنَةَ: فَحَدَّثْتُ بِهَذَا الْحَدِيثِ زُرَارَةَ وَ الْفُضَيْلَ، فَرَوَيَا عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَنَّهُ قَالَ: «مَا نَهَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ شَيْءٍ إِلَّا وَ قَدْ عُصِيَ فِيهِ، حَتَّى لَقَدْ نَكَحُوا أَزْوَاجَ النَّبِيِّ (صلى الله عليه و آله) مِنْ بَعْدِهِ». وَ ذَكَرَ هَاتَيْنِ: الْعَامِرِيَّةَ، وَ الْكِنْدِيَّةَ.

អ៊ូម៉ារ ប៊ិន អាស្ស៊ីណាស៊ុំបានថា ស៊ូរ៉ារ៉ោះតុ៌និងអាល់-ហ្ជាឌ្ឌីលបានថ្លែងហ្ជាឌ្ឌីស្ស នេះ ទទួលបានមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ ហ្ជារ ﷺ ដែលមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ាន់ﷻ មិនហាមអ្វីទេក្រៅពីហាមពួកគេល្មើសបង្គាប់ព្រះអង្គﷻ ក្នុងរឿងនេះ តែពួកគេបានរៀបការមហេសីរបស់ព្រះសាស្តាﷺ អត់ពីព្រះអង្គﷺ ទៅ ។" ព្រះអង្គﷺ បានថ្លែងអំពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះគឺ៖ អាល់-អ៊ូមីរីយ៉ាស៊ុំនិងអាល់-គិនឌ្ឌីយ៉ាស៊ុ ។

ثُمَّ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام): «لَوْ سَأَلْتَهُمْ عَنْ رَجُلٍ تَزَوَّجَ امْرَأَةً فَطَلَّقَهَا قَبْلَ أَنْ يَدْخُلَ بِهَا، أَ تَحِلُّ لِابْنِهِ؟ لَقَالُوا: لَا، فَرَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) أَعْظَمُ حُرْمَةً مِنْ آبَائِهِمْ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٥ . الكافي ٥:٣/٤٢١)

បន្ទាប់មក អាប៊ូ យ៉ាកុ ហ្ជារﷺ មានវចន:ថា៖ "បើលោកសួរពួកគេអំពីបុរសម្នាក់ដែលបានរៀបការជាមួយនារី ហើយបានលែងលះនារីនោះមុនផ្ទំដំណេក ថាតើគេអនុញ្ញាតនារីនោះចំពោះកូនប្រុសរបស់បុរសនោះទេ ? បើពួកគេថា៖ "ទេ" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាន់ﷺ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងឪពុកពួកគេទៅទៀត ។"
(الكافي 5: 421/ 3)

***

4. ابن طاوس في (طرائفه)، قال: و من طرائف ما شهدوا به على عثمان و طلحة ما ذكره السدي في تفسيره للقرآن، في تفسير سورة الأحزاب، في تفسير قوله تعالى: وَ ما كانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْواجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً إِنَّ ذلِكُمْ كانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيماً.

៤. អ៊ីបន ត៌ាវុសមានប្រសាសន៍នៅក្នុងសាត្រាត៌ាអ៊ីហ្ជាថាអ្វីដែលចម្លែកនោះគឺព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើតឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងអ៊ុ្ស្ស ម៉ាននិងតួ្ល ហ្ជាស៊ុំ និងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលអាល់-សាឌ្ឌី (អ្នកអាស៊ីលុល-ស៊ូណាស៊ុ)បានថ្លែងនៅក្នុងការបកស្រាយគ្ងុរអាន ក្នុងការបកស្រាយអាយ៉ាស៊ុំអាល់-អាស្ស៊ាប់ ត្រង់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៣:៥៣] ពួកអ្នកមិនត្រូវប្រមាថព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ស៊ាន់ទេ មិនត្រូវរៀបការជាមួយភរិយារបស់គេជាដាច់ខាត ក្រោយពីគេ វាជាកំហុសធំមួយសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៊ាន់ ។*

قال السدي: لما توفي أبو سلمة، و خنيس بن حذافة، و تزوج رسول الله (صلى الله عليه و آله) بامرأتيهما: أم سلمة، و حفصة، قال طلحة و عثمان: أ ينكح محمد (صلى الله عليه و آله) نساءنا إذا متنا و لا ننكح نساءه إذا مات! و الله لو قد مات لقد أجلنا على نسائه بالسهام.

អាល់-សាឌ្ធីបានថា៖ "កាល អាប៊ូ សាល់ម៉ាស៊ុ និង ឃ្ជ្ជ ណៃស៍ ប៊ិន ហ្ជាស៊ុ ហ្ជាស៊ុ ស្លាប់ រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ហ្ជ៍ ﷺ បានអភិសេកជាមួយភរិយារបស់បុរសទាំងពីរនាក់នេះ គឺ៖ អ៊ូម សាឡ្ធាម៉ាស់ رضي الله عنها និងហ្ជាហ្ជ៎ ស្ជ្ជ ៖ ត្ត ។ ត្ត ល ហ្ជាស៊ុ និងអ៊ុ ស្ម ម៉ានបានថា៖ "ម ហ្ជ៎ ម៉ាដ ﷺ បានរៀបការជាមួយប្រពន្ធយើងពេលយើងស្លាប់ យើងមិនអាចរៀបការជាមួយភរិយាគេ ﷺ ទេពេលគេស្លាប់ ? សូមសរ្ជ ថ ចំពោះអល់ឡោះ ហ្ជ៍ ﷻ បើគេ ﷺ ស្លាប់យើងនឹងប្រញ្ជាប់ទៅរកភរិយាគេ ﷺ លឿនដូចព្ជ ញ ។"

و كان طلحة يريد عائشة، و عثمان يريد أم سلمة، فأنزل الله تعالى: وَ ما كانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَ لا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْواجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَداً الآية، و أنزل الله تعالى: إِنْ تُبْدُوا شَيْئاً أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيماً، و أنزل تعالى: إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذاباً مُهِينا.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٦ . الطرائف: ٤٩٢)

ត្ត ល ហ្ជាស៊ុ ចង់ បានអ៊ែ ស្ជ ស៊ុ អ៊ុ ស្ម ម៉ាន ចង់ បានអ៊ូ ម សាឡ្ធាម៉ាស៊ុ رضي الله عنها ។ ដូ ច ្ន ះ អល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ تعالى បានបើ ក ឲ្យ ដឹ ង ថា ៖ *[៣៣:៥៣] ពួ ក អ្ន ក មិ ន ត្រូ វ ប្រ មា ថ ព្រ ះ សា ស្តា អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ ទេ មិ ន ត្រូ វ រៀ ប ការ ជា មួ យ ភ រិ យា របស់ គេ ជា ដា ច់ ខា ត ក្រោ យ ពី គេ ។* ហើ យ អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ تعالى បានបើ ក ឲ្យ ដឹ ង ថា ៖ *[៣៣:៥៤] ទោ ះ បី ពួ ក អ្ន ក បើ ក ឲ្យ ដឹ ង ឬ បិ ទ បាំ ង អ្វី មួ យ ក៏ ដោ យ អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ ទ្រ ង់ ញា ណ ស ព្វ ស ារ ពើ ។* អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ تعالى បានបើ ក ឲ្យ ដឹ ង ថា ៖ *[៣៣:៥៧] អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ ជា ក់ ប ណ្តា សា ក្នុ ង លោ ក នេ ះ និ ង លោ ក មុ ខ ជ ន ណា ដែ ល ប្រ មា ថ អ ល់ ឡោ ះ ហ្ជ៍ និ ង ព្រ ះ សា ស្តា ព្រ ះ អ ង្គ ។ ព្រ ះ អ ង្គ បា ន ត្រ ៀ ម ទ ណ្ឌ ក ម្ម ដ៏ ទា ប ថោ ក ស ម្រ ាប់ ជ ន ទាំ ង នោ ះ ។"* (الطرائف: 492)

***

5**. فِي تَهْذِيبِ اَلْأَحْكَامِ اَلْحُسَيْنُ بْنُ سَعِيدٍ عَنِ اَلنَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ يَقُولُ: أَخَّرَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَيْلَةً مِنَ اَللَّيَالِي اَلْعِشَاءَ اَلْآخِرَةَ مَا شَاءَ اَللَّهُ، فَجَاءَ عُمَرُ فَدَقَّ اَلْبَابَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اَللَّهِ نَامَ اَلنِّسَاءُ نَامَ اَلصِّبْيَانُ فَخَرَجَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَقَالَ لَيْسَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُونِي وَ لاَ تَأْمُرُونِي إِنَّمَا عَلَيْكُمْ أَنْ تَسْمَعُوا وَ تُطِيعُوا. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٦)

៥**. នៅ ក្នុ ង សា ត្រា តា ស៊ុ ស ្ទ ីប អ ល់ -អា ស ់ កា ម អ ល់ -ហ្ជ ូ ណ ៃ ន ៍ ប ៊ ិ ន ស ា ម ៉ ី ដ ូ ប ា ន រ ាយ ការ ណ ៍ ត ម ក ពី អ ល ់ -ណ ា ហ ្ ជ ូ រ ប ៊ ិ ន ស ូ ណ ៃ ដ ៍ ត ម ក ពី អ ុ ប ់ ឌ ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ ប ៊ ិ ន ស ុ ី ណ ា ន ដ ែ ល ម ា ន ប្ រ ស ា ស ន ៍ ថ ា ខ ្ ញ ុ ំ ប ា ន ឮ អ ា ប ៊ ូ អ ុ ប ់ ឌ ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ (صلوات الله عليه والسلام) ម ា ន រ ចន ៖ ថ ា ៖ "យ ប ់ ម ួ យ រ ៉ ា ស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ (ﷺ) ព ន ្ យ ា រ ព េ ល ស ្ ង ៅ ឡ ា ត ុ ំ អ ុ ី ស ្ ម ា អ ុ ំ ដ ៏ យ ូ រ ស្ រ េ ច ត ែ អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ (ﷻ) ម ា ន ព្ រ ះ ប ំ ណ ង ។ អ ុ ី ម ៉ ា រ ប ា ន ម ក គ ោ ះ ទ ្ ា រ ហ ើ យ ថ ា ៖ "រ ៉ ា ស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ (ﷺ) អ ើ យ ! ស្ រ ី ៗ និ ង ក្ម េ ង ៗ ដ េ ក ហ ើ យ !" រ ៉ ា ស ូ ល ុ ល ឡ ោ ះ ហ ្ ជ ៍ (ﷺ) ប ា ន ច េ ញ ម ក ជ ួ ប ប គ ា ត ់ ហ ើ យ ម ា ន ព្ រ ះ រ ចន ៖ ថ ា ៖ "ល ោ ក ម ិ ន ត្ រ ូ ว ប្ រ ម ា ថ ខ ្ ញ ុ ំ (ﷺ) ទ េ ឬ ម ិ ន ត្ រ ូ ว ប ញ ្ ជ ា ខ ្ ញ ុ ំ (ﷺ) ទ េ ត ែ ล ោ ក ទ េ ដ ែ ล ត្ រ ូ ว ស ្ ត ា ប ់ ន ិ ง ค ោ ร ព នោ ះ ។" (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ٣٠٦)

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِىٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ ۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي الْبِلَادِ وَ يَحْيَى بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) نَحْواً مِنْ ثَلَاثِينَ رَجُلًا إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ أَبِي، فَرَحَّبَ بِهِ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، وَ أَجْلَسَهُ إِلَى جَنْبِهِ، فَأَقْبَلَ عَلَيْهِ طَوِيلًا، ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «إِنَّ لِأَبِي مُعَاوِيَةَ حَاجَةً، فَلَوْ خَفَّفْتُمْ». فَقُمْنَا جَمِيعاً، فَقَالَ لِي أَبِي: ارْجِعْ، يَا مُعَاوِيَةُ.

១. [...] មូអ៊ុវ៉ីយ៉ាស្ប ប៊ិន អ៊ុម៉ារបានថាមានមនុស្សប្រមាណសាមសិបនាក់នៅជុំជាមួយអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام ពេលឪពុកខ្ញុំបានមកជួបព្រះអង្គ ។ អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام បានស្វាគមន៍គាត់ បានឲ្យគាត់អង្គុយក្បែរព្រះអង្គ ហើយបានបែរមករកគាត់យ៉ាងយូរ ។ បន្ទាប់មកអាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អាប៊ូ មូអ៊ុវ៉ីយ៉ាស្ប មានការជាចាំបាច់ ។ សូមអស់លោកអធ្យាស្រ័យ ។" យើងក៏បានងើបឡើងដើម្បីចាកចេញ ឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មូអ៊ុវ៉ីយ៉ាស្ប អ៊ីយ ត្រឡប់មកវិញ ។"

فَرَجَعْتُ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «هَذَا ابْنُكَ؟» قَالَ: نَعَمْ، وَ هُوَ يَزْعُمُ أَنَّ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَصْنَعُونَ شَيْئاً لَا يَحِلُّ لَهُمْ، قَالَ: «وَ مَا هُوَ؟» قُلْتُ: إِنَّ الْمَرْأَةَ الْقُرَشِيَّةَ وَ الْهَاشِمِيَّةَ تَرْكَبُ وَ تَضَعُ يَدَهَا عَلَى رَأْسِ الْأَسْوَدِ، وَ ذِرَاعَيْهَا عَلَى عُنُقِهِ.

ខ្ញុំក៏ត្រឡប់មកវិញ ។ អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "នេះគឺកូនលោកមែនទេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "ក្រាបទូល ។ គេបានឲ្យដឹងថាពួកអ្នកស្រុកម៉ាឌ្ទីណាស ុ ំ បានធ្វើអ្វីដែលគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេធ្វើទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អ្វីទៅ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ស្រីគ្ងរ៉យ៉ស ុ ៍ហ្ការ ុ ីមជ៉ះជ៉ន៉ះ ដាក់ដៃលើក្បាលពួកស្បែកខ្មៅ (ពួកទាស:) ហើយកៀកកពួកគេ ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ(عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا بُنَيَّ، أَ مَا تَقْرَأُ الْقُرْآنَ» قُلْتُ: بَلَى. قَالَ: «اقْرَأْ هَذِهِ الْآيَةَ: ''لاَ جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ'' - حَتَّى بَلَغَ - ''وَ لاَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ'' - ثُمَّ قَالَ - يَا بُنَيَّ، لاَ بَأْسَ أَنْ يَرَى الْمَمْلُوكُ الشَّعْرَ، وَ السَّاقَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٧ . الكافي ٥:٢/٥٣١)

អាប៊ូ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "កូនអ៊ីយ កូនមិនបានសូត្រគ្ងរ ុ ីអានទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បានសូត្រ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ចូរកូនសូត្រអាយ៉ាស ុ ំនេះគឺ៖ *[៣៣:៥៥] ពុំមានទោសលើពួកនាងទេជាមួយឪពុកពួកនាង កូនប្រុសពួកនាង...* លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រថា៖ *និងអ្វីដែលនៅក្នុងដៃស្តាំពួកនាង...* បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "កូនអ៊ីយ មិនមានបញ្ហាទេបើទាស:

ឃើញសក់ ឃើញជើងនោះ ។" (الكافي 5: 531/ 2)

إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِيِّۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ صَلُّواْ عَلَيۡهِ وَسَلِّمُواْ تَسۡلِيمًا ٥٦

៥៦. អល់ឡោះហ្វ៑និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្តិ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៦

1. وَ عَلَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ [اَلنَّاسَ اَلصَّلَوَاتِ]، فَقَالَ: قُولُوا: «اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ». (كتاب سُليم , الجزء ٢ , الصفحة ٩٦١ . تفسير فرات الكوفي , الجزء ١ , الصفحة ١٦٩)

១. រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្វ៑ﷺបង្ហាត់មនុស្សឲ្យចេះធ្វើអភិវាទន៍ (ស្ជ៊ីឡាវាត) ថា៖ "អស់លោកគប្បីថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៑អើយ ﷻ សូមព្រះអង្គﷻប្រសិទ្ធពរជ័យដល់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទﷺ ដល់រាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទﷺ ដូចព្រះអង្គﷻបានប្រសិទ្ធពរជ័យដល់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام) និងដល់រាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)របស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម(عليه السلام)ផង ដ្បិតព្រះអង្គﷻជាទីសើចសរសើរ ព្រះអង្គﷻទ្រង់មហារុងរឿង ។""
(كتاب سليم بن قيس الهلالي ហ្ការ៉ាឌ្ទីស ៩៣)

***

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''إِنَّ اللهَ وَ مَلاٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً''، قَالَ: «الصَّلاَةُ عَلَيْهِ، وَ التَّسْلِيمُ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ جَاءَ بِهِ». ** (المحاسن: ٢٧١/٣٦٣)

២. [...] ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្វ៑ﷺអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះﷻ *[៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្វ៑និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់ព្រះសាស្តា ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្តីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្តិ ។* ព្រះអង្គﷺមានវចន: ថា៖ "ព្រះពរ (الصلاة) ទៅលើមូហ្ហាំម៉ាដ្ទﷺ និងការចុះចូល(التسليم)ចំពោះព្រះអង្គﷺដោយធ្វើតាមអ្វីៗដែលព្រះអង្គﷺនាំមក (ពោលគឺ ស្តាប់បញ្ជាព្រះអង្គﷺ) ។" (المحاسن: 271/ 363)

***

3. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُعَلَّى بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَصْرِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمْهُورٍ الْعَمِّيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ حَفْصٍ الْبَزَّازِ الْكُوفِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي حَمْزَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''إِنَّ اللهَ وَ مَلاٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً''، فَقَالَ: «الصَّلاَةُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ رَحْمَةٌ، وَ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ تَزْكِيَةٌ، وَ مِنَ النَّاسِ دُعَاءٌ، وَ أَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً''، فَإِنَّهُ يَعْنِي التَّسْلِيمَ لَهُ فِيمَا وَرَدَ عَنْهُ».

៣. អ៊ីបនូ អប៊ូ ហ្ការ៉ាស្ការ៉ូមានប្រសាសន៍ថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ្វ៑ﷺ អំពីព្រះបន្ទូល

អល់ឡោះហ្ន៑ﷻ *[៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ៑ និងបណ្ដាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់ព្រះសាស្ដា ។ បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ៏យ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្ដី ។* ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ព្រះពរ(الصلاة)ដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៑ﷻនោះគឺព្រះមេត្ដាធម៌របស់ព្រះអង្គﷻ [ព្រះពរ]ដែលមកពីអស់ទេវតាគឺការជម្រះបន្សុទ្ធ [ព្រះពរ]ដែលមកពីមនុស្ស គឺការអង្វរករ ។ រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្ដី* មានន័យថាចុះចូលចំពោះព្រះអង្គﷺដោយធ្វើតាមអ្វីៗគ្រប់សព្វដែលទាក់ទងនឹងព្រះអង្គﷺ ។"

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: كَيْفَ نُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: «تَقُولُونَ: صَلَوَاتُ اللَّهِ، وَ صَلَوَاتُ مَلاَئِكَتِهِ، وَ أَنْبِيَائِهِ، وَ رُسُلِهِ، وَ جَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ السَّلاَمُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ».

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គﷺថា៖ "តើយើងគប្បីជូនពរដល់មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងរាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)ព្រះអង្គﷺដូចម្ដេចទៅ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "អស់លោកគប្បីថា៖ "សូមព្រះពរអល់ឡោះហ្ន៑ﷻ ព្រះពររបស់អស់ទេវតាព្រះអង្គﷻ របស់អស់ព្រះសាស្ដាព្រះអង្គﷻ របស់អស់ព្រះសាសន:ទូត(عليهم السلام)ព្រះអង្គﷻ និងរបស់សព្វសត្ត្ব កើតមានដល់មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងដល់រាជវង្សានុវង្សរបស់មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ទ់ﷺ សូមអភិវាទន៍មានដល់ព្រះអង្គﷺនិងរាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)របស់ព្រះអង្គﷺ ព្រមទាំងព្រះមេត្ដាធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៑ﷻនិងព្រះពរព្រះអង្គﷻផងដែរ ។""

قَالَ: قُلْتُ: فَمَا ثَوَابُ مَنْ صَلَّى عَلَى النَّبِيِّ وَ آلِهِ بِهَذِهِ الصَّلاَةِ؟ قَالَ: «الْخُرُوجُ مِنَ الذُّنُوبِ – وَ اللَّهِ – كَهَيْئَتِهِ يَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ». **
(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٨ . معاني الأخبار: ١/٣٦٧)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើរង្វាន់របស់អ្នកដែលបានជូនពរដល់មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងរាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)ព្រះអﷺតាមរយ:អភិវាទន៍នេះគឺអ្វីទៅ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "គឺការស្រង់ពីបណ្ដាបាប សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៑ﷻ ហាក់ដូចជាគេបានកើតពីពោះម្ដាយគេម្ដងទៀត ។" (معاني الأخبار: 1 /367)

***

4. ابْنِ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَبِي الْمُغِيرَةِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) يَقُولُ: «مَنْ قَالَ فِي دُبُرِ صَلاَةِ الصُّبْحِ، وَ صَلاَةِ الْمَغْرِبِ قَبْلَ أَنْ يَثْنِيَ رِجْلَيْهِ، أَوْ يُكَلِّمَ أَحَداً: ''إِنَّ اللهَ وَ مَلاَئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً'' اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ ذُرِّيَّتِهِ، قَضَى اللَّهُ لَهُ مِائَةَ حَاجَةٍ:سَبْعِينَ فِي الدُّنْيَا، وَ ثَلاَثِينَ فِي الْآخِرَةِ».

4. [...] អាប៊ូ អាល់-មូគ្ពីរ៉ោះតុ៌បានថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាល់-ហ្ជាសាន់(عليه السلام) មានវចន:ថា៖ "អ្នកណាសូត្រនៅពេលក្រោយស្ជ៊ីឡាតុ៌អាល់-ហ្ជាច្ជ៑រ៍ និងនៅពេលស្ជ៊ីឡាតុ៌ម៉ាកុ៌រ៉ីបមុនអ្នកនោះបត់ជើងរបស់ខ្លួន ឬអ្នកណាសូត្រអាយ៉ាសុ *[៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ៑ និងបណ្ដាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់ព្រះសាស្ដា ។ បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ៏យ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្ដី ។* ថា៖ "ឱ!ﷻអ៏យ! សូមព្រះអង្គﷻប្រទានពរជ័យមកលើមូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ទ់ﷺនិងលើរាជវង្សានុវង្ស(عليهم السلام)របស់ព្រះអង្គﷺ" !ﷻនឹងបំពេញមួយរយបំណងរបស់អ្នកនោះ ចិតសិបបំណងក្នុងលោកនេះ សាមសិបបំណងក្នុងលោកមុខ ។"

قَالَ: قُلْتُ: مَا مَعْنَى صَلاَةِ اللَّهِ وَ مَلاَئِكَتِهِ، وَ صَلاَةِ الْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ: «صَلاَةُ اللَّهِ رَحْمَةٌ مِنَ اللَّهِ، وَ صَلاَةُ الْمَلاَئِكَةِ تَزْكِيَةٌ مِنْهُمْ لَهُ، وَ صَلاَةُ الْمُؤْمِنِينَ دُعَاءٌ مِنْهُمْ لَهُ». **(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٨ . ثواب الأعمال: ١٥٦)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើព្រះពររបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន ១ របស់អស់ទេវតាព្រះអង្គ ១ ពររបស់អស់អ្នកមានសទ្ធា មានន័យថាអ្វីទៅ ?" ព្រះអង្គ ១ មានវចន:ថា៖ "ព្រះពរ ១ គឺព្រះមេត្តាធម៌ដែលមកពីព្រះ អង្គ ១ ពររបស់អស់ទេវតាព្រះអង្គ ១ គឺការជម្រះបន្សុទ្ធរបស់ពួកគេសម្រាប់ព្រះអង្គ ១ ឯពររបស់អស់អ្នកមានសទ្ធាគឺការអង្វរករបស់ពួកគេឲ្យព្រះអង្គ ១ ។" (ثواب الأعمال: 156)

***

5. الشَّيْخُ بِإِسْنَادِهِ فِي (مَجَالِسِهِ): عَنْ الْعَبَّاسِ، عَنْ بِشْرِ بْنِ بَكَّارٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «إِنَّ مَلَكاً مِنَ الْمَلاَئِكَةِ سَأَلَ اللَّهَ أَنْ يُعْطِيَهُ سَمْعَ الْعِبَادِ فَأَعْطَاهُ، فَذَلِكَ الْمَلَكُ قَائِمٌ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ، لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَقُولُ: صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، إِلاَّ وَ قَالَ الْمَلَكُ: وَ عَلَيْكَ السَّلاَمُ.ثُمَّ يَقُولُ الْمَلَكُ:يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ فُلاَناً يُقْرِئُكَ السَّلاَمَ. فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): وَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٨٩ . الأمالي ٢:٢٩٠)

៥. ទទួលបានពីយ៉ាកូបៀរដែលទទួលបានមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៊ហ្វារ ១ ដែលមានវចន:ថា៖ "ទេវតាមួយអង្គក្នុងចំណោមអស់ទេវតាបានសូមពីអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន ១ នូវសមត្ថភាពអាចស្តាប់ឮអស់អ្នកមានសទ្ធា ព្រះអង្គ ១ ក៏បានព្រះរាជទានទេពកោសល្យនោះឲ្យទេវតាអង្គនេះ ។ ដូច្នេះទេវតាអង្គនេះត្រូវតែងតាំងឡើងរហូតដល់ថ្ងៃអវសាន ។ អ្នកមានសទ្ធាគ្រប់រូបដែលថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ាន ១ ព្រះរាជទានពរជ័យនិងសិរីសួស្តីមកលើមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ១ និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន ១ ព្រះអង្គ ១ " អស់ទេវតាថា៖ "សូមសេចក្តីសុខកើតមានដល់អ្នក ។" បន្ទាប់មកទេវតាអង្គនោះនឹងថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីយ ១ អើយ ! អ្នកនេះនិងអ្នកនេះផ្ញើពរជ័យមកព្រះអង្គ ១ ។" ដូច្នេះរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីយ ១ មានព្រះវចន:ថា៖ "សូមសេចក្តីសុខកើតមានដល់អ្នកនោះ !"" (الأمالي 2: 290)

***

6. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُذَافِرٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ يَزِيدَ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «يَا عُمَرُ، إِنَّهُ إِذَا كَانَ لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَلاَئِكَةٌ بِعَدَدِ الذَّرِّ، فِي أَيْدِيهِمْ أَقْلاَمُ الذَّهَبِ، وَ قَرَاطِيسُ الْفِضَّةِ، لاَ تَكْتُبُونَ إِلَى لَيْلَةِ السَّبْتِ إِلَّا الصَّلاَةَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه و عليهم)، فَأَكْثِرْ مِنْهَا».

៦. [...] អ្ន៊ីម៉ារ ប៊ិន យ៉ាស្ស៊ីដ្ធ បានថា អាប៊ូ អ្ន៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីយ ១ បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អ្ន៊ីម៉ារអើយ ! នៅពេលយប់ថ្ងៃសុក្រ អស់ទេវតាចុះមកពីលើមេឃច្រើនដូចលម្អងដែលហុយក្នុងលម្ហអាកាសអញ្ចឹង ។ នៅក្នុងដៃពួកគេមានប៉ាកកាមាសនិងសន្លឹកក្រដាសប្រាក់ ។ រហូតដល់យប់ថ្ងៃសៅរ៍ ពួកគេមិនកត់ត្រាអ្វីផ្សេងពីពាក្យជូនពរទៅលើមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ១ និងរាជវង្សានុវង្ស ១ របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ១ ទេ ហើយលើសពីនោះទៅទៀត ។"

وَ قَالَ: «يَا عُمَرُ، إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ فِي كُلِّ يَوْمِ جُمُعَةٍ أَلْفَ مَرَّةٍ، وَ فِي سَائِرِ الْأَيَّامِ مِائَةَ مَرَّةٍ». **
(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩٠ . الكافي ٣:١٣/٤١٦)

ហើយព្រះអង្គؑមានវចនៈថា៖ "អ៊ុម៉ារអើយ ! ស៊ូណាស្ហ់ឲ្យលោកជូនពរជ័យដល់មូហាំម៉ាដ្ឋﷺនិងរាជវង្សានុវង្សؑរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋﷺមួយពាន់ដងពេញមួយថ្ងៃសុក្រ មួយរយដងក្នុងថ្ងៃដទៃ ។"
(الكافي 3: 416/ 13)

***

7. ابْنُ بَابَوَيْهِ فِي (أَمَالِيهِ): بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبَانِ بْنِ تَغْلِب، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ سَيِّدِ الْعَابِدِينَ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَ لَمْ يُصَلِّ عَلَى آلِي لَمْ يَجِدْ رِيحَ الْجَنَّةِ، وَ أَنَّ رِيحَهَا لَتُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ خَمْسِمِائَةِ عَامٍ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩٠ . الأمالي: ٩/١٦٧)

៧. [...] ទទួលបានមកពី អាបាន ប៊ិន តាគ៉្លុប ដែលទទួលបានមកពី អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ មូហាំម៉ាដ្ឋؑ ប៊ិន អ៊ុលី អាល់-បាគៀរؑ ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតាؑព្រះអង្គؑ អ៊ុលី ប៊ិន អាល់-ហ៊្សសៃន៍ ព្រះរាជអគ្គប្រមុខរបស់បណ្ដាអ្នកគោរពសក្ការៈ (អាល់-អ៊ុប៊ីឌីន) ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតាؑព្រះអង្គؑ អាល់-ហ៊្សសៃន៍ ប៊ិន អ៊ុលីؑ ព្រះរាជអគ្គប្រមុខរបស់បណ្ដាអ្នកបូជាជីវិត ដែលបានថ្លែងតពីព្រះបិតាؑព្រះអង្គؑ អ៊ុលីؑ ប៊ិន អាប៊ូ ត៉ូលិបؓ ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់អស់ព្រះឧត្តរាធិការីؑដែលមានវចនៈថាវ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលជូនពរមកខ្ញុំﷺដោយមិនជូនពរមកបណ្ដាកូនចៅؑខ្ញុំﷺទេ អ្នកនោះនឹងមិនបានធំក្លិនឋានសួគ៌ទេ ។ គេអាចធំក្លិនឋានសួគ៌បានក្នុងចម្ងាយស្មើនឹងចម្ងាយដើរផ្លូវប្រាំរយឆ្នាំ ។" (الأمالي: 167/ 9)

***

8. الطَّبْرِسِيُّ فِي (الاِحْتِجَاج): عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''إِنَّ اللهَ وَ مَلاٰئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يٰا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً''، قَالَ: «لِهَذِهِ الْآيَةِ ظَاهِرٌ وَ بَاطِنٌ، فَالظَّاهِرُ: قَوْلُهُ ''صَلُّوا عَلَيْهِ'' وَ الْبَاطِنُ: قَوْلُهُ: ''وَ سَلِّمُوا تَسْلِيماً'' أَيْ سَلِّمُوا لِمَنْ وَصَّاهُ وَ اسْتَخْلَفَهُ وَ فَضَّلَهُ عَلَيْكُمْ، وَ مَا عَهِدَ بِهِ إِلَيْهِ تَسْلِيماً، وَ هَذَا مِمَّا أَخْبَرْتُكَ أَنَّهُ لاَ يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلاَّ مَنْ لَطُفَ حِسُّهُ، وَ صَفَا ذِهْنُهُ، وَ صَحَّ تَمْيِيزُهُ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٤٩١ . الإحتجاج: ٢٥٣)

៨. អាល់-ត្ហប់រីស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រាអាល់-អ៊ិះហ្ទ៉ាទីយ៉ាច្ជ់ តមកពី អាមីរុល មុមីនីនؑដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៣៣:៥៦] អល់ឡោះហ្វ៍និងបណ្ដាទេវតារបស់ព្រះអង្គជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់ព្រះសាស្ដា ។ បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់គេ ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្ដី* ថា៖ "អាយ៉ាស្ហ់នេះមានខ្នង (ន័យត្រង់) និងមានពោះ (ន័យកំបាំង) ។ ខ្នងគឺ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *ជូនពរជ័យសិរីសួស្ដីដល់ព្រះសាស្ដា* ឯពោះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *ចូរពួកអ្នកចុះចូលចំពោះគេដោយគារវភ័ក្ដី* ពោលគឺ ចុះចូលចំពោះអ្នកស្នងؑរបស់ព្រះអង្គﷺ ចំពោះខ៍លិហ្វរបស់ព្រះអង្គﷺ ព្រមទទួលយកព្រះអង្គؑ (គឺអ្នកស្នងព្រះអង្គﷺ) ជាជាងអស់លោក ។ អស់លោកត្រូវព្រមចុះចូលចំពោះអ្វីដែលព្រះអង្គﷺបានព្រមព្រៀងជាមួយព្រះអង្គؑ ។ នេះគឺអ្វីដែលខ្ញុំؑប្រាប់លោកឲ្យដឹង ។ មានតែអ្នកដែលមានចិត្តបុណ្យ ដែលមានអារម្មណ៍ជ្រះថ្លា មានចរិតគប្បីទេដែលអាចសិក្សាការបកស្រាយរបស់អាយ៉ាស្ហ់នេះបាន ។" (الاحتجاج : 253)

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾

៥៧. ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថអល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គ អល់ឡោះហ្ស៊ាដាក់បណ្ដាសាជនទាំងនោះក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមការដាក់ទោសដ៏ទាបថោកសម្រាប់ជនទាំងនោះ ។

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

៥៨. ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាស្រី ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ ជនទាំងនោះនឹងជាប់ទោសក្នុងបទពោលបង្កាច់និងបាបកម្មដ៏ជាក់ស្ដែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៥៧-៥៨

1. اِبْنُ شَهْرِ آشُوبَ: عَنِ الْوَاحِدِيُّ فِي (أَسْبَابِ النُّزُولِ)، وَ مُقَاتِلُ بْنُ سُلَيْمَانَ، وَ أَبُو الْقَاسِمِ الْقُشَيْرِيُّ فِي تَفْسِيرِ لَهُمَا: أَنَّهُ نَزَلَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ''وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا'' الْآيَةُ، فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ ذَلِكَ أَنَّ نَفَراً مِنَ الْمُنَافِقِينَ كَانُوا يُؤْذُونَهُ، وَ يُسْمِعُونَهُ، وَ يَكْذِبُونَ عَلَيْهِ.** (المناقب ٣:٢١٠، شواهد التنزيل ٢:٧٧٥/٩٣، أسباب النزول:٢٠٥.)

១. អ៊ីបនូ ស្ហ្ស៊ូ អ៊ីរ អាស្ហ៊ីបបានតំណាលតមកពីអាល់-វ៉ាហ៊ីឌ្ធីនៅក្នុងសាត្រាអាស់បាប់ អាល់-នូស៊ីល តពីម៉ាក្ធ៌ទ្ធីល ប៊ិន ស៊ូឡៃម៉ាន តពីអាប៊ូ អាល់-ក្ធ៌ស៊ីម អាល់-ក្ធ្ស៊ីរីនៅក្នុងតាហ្ស៊ូសៀររបស់អស់លោក ថាអាយ៉ាសុ *[៣៣:៥៨] ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាស្រីថាបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ* ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអ៊ីមុាលីសូម្បីតែ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ធ៌លិបសូម ។ ពួកលាក់ពុតមួយចំនួនធំបានប្រមាថបៀតបៀនព្រះអង្គសូម្បីតែ បានដាក់ឈ្មោះឲ្យព្រះអង្គសូម្បីតែ ហើយបាននិយាយបង្ខូចព្រះអង្គសូម្បីតែ ។"

(المناقب 3: 210، شواهد التنزيل 2: 93/ 775، أسباب النزول: 205)

***

2. قَالَ: وَ ذَلِكَ قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَوْمَ شَكَاهُ بُرَيْدَةُ ، وَ ذَلِكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَعَثَ جَيْشاً ذَاتَ يَوْمٍ لِغَزَاةٍ ، أَمَّرَ عَلَيْهِمْ عَلِيّاً عَلَيْهِ السَّلَامُ ، وَ مَا بَعَثَ جَيْشاً قَطُّ فِيهِمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلاَّ جَعَلَهُ أَمِيرَهُمْ.

២. អ៊ីមុាំហ្ជាសាន់ អាល់-អ្ហ្ស៊ីការីសូម្បីតែ មានវចនៈថា៖ "ដូចចម្លើយរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាសូម្បីតែ ដែរ កាលប៊ូរ៉ាយ៉ដ្ធាសុ៌បានមកប្ដឹង ។ សម័យថ្ងៃមួយរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាសូម្បីតែ បានចាត់បញ្ជូនទ័ពមួយកងទៅប្រយុទ្ធក្រោមបញ្ជាការរបស់អ៊ីមុាលីសូម្បីតែ ។ ព្រះអង្គសូម្បីតែ មិនដែលចាត់បញ្ជូនទ័ពទៅច្បាំងក្រៅពីក្រោមបញ្ជាការរបស់អ៊ីមុាលីសូម្បីតែ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ធ៌លិបសូម ទេ ។

فَلَمَّا غَنِمُوا رَغِبَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ [فِي] أَنْ يَشْتَرِيَ مِنْ جُمْلَةِ الْغَنَائِمِ جَارِيَةً يَجْعَلُ ثَمَنَهَا فِي جُمْلَةِ الْغَنَائِمِ، فَكَايَدَهُ فِيهَا حَاطِبُ بْنُ أَبِي بَلْتَعَةَ وَ بُرَيْدَةُ الْأَسْلَمِيُّ ، و زايداه. فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهِمَا يُكَايِدَانِهِ وَ يُزَايِدَانِهِ، اِنْتَظَرَ إِلَى أَنْ بَلَغَتْ قِيمَتُهَا قِيمَةَ عَدْلٍ فِي يَوْمِهَا فَأَخَذَهَا بِذَلِكَ. فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ، تَوَاطَئَا عَلَى أَنْ يَقُولَ ذَلِكَ بُرَيْدَةُ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَوَقَفَ بُرَيْدَةُ

قُدَّامَ رَسُولِ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ قَالَ: يَا رَسُولَ اَللَّهِ أَ لَمْ تَرَ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخَذَ جَارِيَةً مِنَ اَلْمَغْنَمِ دُونَ اَلْمُسْلِمِينَ؟ فَأَعْرَضَ عَنْهُ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ، ثُمَّ جَاءَ عَنْ يَمِينِهِ فَقَالَهَا، فَأَعْرَضَ عَنْهُ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ (فَجَاءَهُ عَنْ يَسَارِهِ وَ قَالَهَا، فَأَعْرَضَ عَنْهُ، وَ جَاءَ مِنْ خَلْفِهِ فَقَالَهَا، فَأَعْرَضَ عَنْهُ) ثُمَّ عَادَ إِلَى بَيْنِ يَدَيْهِ فَقَالَهَا.

ពេលប្រមូលបានទ្រព្យឈ្លើយ អ៊ីលីសូលាតមានបំណងទិញនារីទាសីម្នាក់ដោយទ្រព្យឈ្លើយនេះ ។ ហ្ជាតុ៌ប ប៊ិន អាប៊ូ បាល់តាអ៊ីស្ស, ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ស អាល់-អាស់ឡាមី និងស្ទ្ស៊ីយ៉ីដ្ទាស្ស ក្រោធពេលបានឃើញការជជែកដេញថ្លៃយ៉ាងក្តៅគគុក ។ លុះបានកាត់តម្លៃខ្លួនទាសីត្រូវគ្នាហើយ អ៊ីលីសូលាតបានទិញទាសីម្នាក់នេះដោយតម្លៃនោះ ។ លុះពួកគេបានមកជួបរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីវិញ ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ស ដោយខ្លួនឯង បានងើបឡើងនៅពីមុខរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ី ហើយបានទូលថា: "ព្រះអង្គមិនឃើញទេ អ៊ីលីសូលាតបានយកនារីទាសីម្នាក់ពីទ្រព្យឈ្លើយដោយឥតបានចែកឲ្យមុស្លីម ?" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីបានបែរមុខចេញពីគាត់ ។ គាត់បានទៅខាងស្តាំព្រះអង្គ ហើយបានទូលប្រាប់ព្រះអង្គ តែព្រះអង្គបានបែរមុខចេញពីគាត់ម្តងទៀត ។ បន្ទាប់មកគាត់ទៅខាងក្រោយព្រះអង្គ ហើយបានទូលព្រះអង្គម្តងទៀត ព្រះអង្គបែរចេញម្តងទៀត ។ បន្ទាប់មកទៀត គាត់បានទៅពីមុខព្រះអង្គ ហើយបានទូលម្តងទៀត ។

فَغَضِبَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ غَضَباً لَمْ يُرَ قَبْلَهُ وَ لاَ بَعْدَهُ غَضَبٌ مِثْلُهُ، وَ تَغَيَّرَ لَوْنُهُ وَ تَرَبَّدَ وَ اِنْتَفَخَتْ أَوْدَاجُهُ، وَ اِرْتَعَدَتْ أَعْضَاؤُهُ، وَ قَالَ: مَا لَكَ يَا بُرَيْدَةُ آذَيْتَ رَسُولَ اَللَّهِ مُنْذُ اَلْيَوْمِ؟ أَ مَا سَمِعْتَ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: « إِنَّ اَلَّذِينَ يُؤْذُونَ اَللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اَللَّهُ فِي اَلدُّنْيا وَ اَلْآخِرَةِ وَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذاباً مُهِيناً ، وَ اَلَّذِينَ يُؤْذُونَ اَلْمُؤْمِنِينَ وَ اَلْمُؤْمِناتِ بِغَيْرِ مَا اِكْتَسَبُوا فَقَدِ اِحْتَمَلُوا بُهْتاناً وَ إِثْماً مُبِيناً».

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីទ្រង់ពិរោធខ្លាំងណាស់ គេមិនដែលឃើញព្រះអង្គទ្រង់ពិរោធបែបនេះទេកាលពីមុន និងក្រោយពីនោះ ។ ព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គផ្លាស់ប្តូរសម្ផ្ស ឃើញសរសៃក ញ័រព្រះកាយ ហើយព្រះអង្គមានព្រះវចន:ថា: "ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ស អ៊ីយ លោកប្រមាថព្រះសាស្តាខ្លាំងណាស់មែនទេ ? លោកមិនឮអល់ឡោះហ្ស៊ីមានព្រះបន្ទូលទេឬថា: *[៣៣:៥៧] ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថអល់ឡោះហ្ស៊ីនិងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ អល់ឡោះហ្ស៊ីដាក់បណ្តាសាជនទាំងនោះក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ ។ ព្រះអង្គបានត្រៀមការដាក់ទោសដ៏ទាបថោកសម្រាប់ជនទាំងនោះ ។ [៣៣:៥៨] ជនទាំងឡាយណាដែលប្រមាថបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រី ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដែលពួកគេមិនបានប្រព្រឹត្តទេនោះ ជនទាំងនោះនឹងជាប់ទោសក្នុងបទពោលបង្ការ៉ាន់និងបាបកម្មដ៏ជាក់ស្តែង ?"*

قَالَ بُرَيْدَةُ : يَا رَسُولَ اَللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَا عَلِمْتُ أَنَّنِي قَصَدْتُكَ بِأَذًى. قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَ وَ تَظُنُّ يَا بُرَيْدَةُ أَنَّهُ لاَ يُؤْذِينِي إِلاَّ مَنْ قَصَدَ ذَاتَ نَفْسِي؟ أَ مَا عَلِمْتَ أَنَّ عَلِيّاً مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ، وَ أَنَّ مَنْ آذَى عَلِيّاً فَقَدْ آذَانِي [وَ مَنْ آذَانِي] فَقَدْ آذَى اَللَّهَ، وَ مَنْ آذَى اَللَّهَ فَحَقٌّ عَلَى اَللَّهِ أَنْ يُؤْذِيَهُ بِأَلِيمِ عَذَابِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ)؟!

ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ស បានទូលថា: "រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីអ៊ីយ តើទូលបង្គំបានប្រមាថព្រះអង្គដូចម្តេច ?" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមានព្រះវចន:ថា: "ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ស អ៊ីយ ការនិយាយដោយស្មានរបស់លោកជាមធ្យោបាយប្រមាថខ្ញុំ តែមួយគត់ បើគេចង់ប្រមាថខ្ញុំ មែនទេ ? លោកមិនដឹងទេថាអ៊ីលីសូលាតមកពីខ្ញុំ ខ្ញុំមកពីគេ ? អ្នកណាប្រមាថអ៊ីលីសូលាត អ្នកនោះប្រមាថខ្ញុំ ។ អ្នកណាប្រមាថខ្ញុំ

អ្នកនោះប្រមាថអល់ឡោះ ហ្ន៑ ។ អ្នកណាប្រមាថអល់ឡោះ ហ្ន៑ ព្រះអង្គ ﷻ ត្រូវតែប្រមាថអ្នកនោះវិញ ដោយទណ្ឌកម្មឈឺចាប់នៅក្នុងភ្លើងនរក ?

يَا بُرَيْدَةُ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمِ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ؟ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمْ قُرَّاءُ اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ؟ أَنْتَ أَعْلَمُ أَمْ مَلَكُ اَلْأَرْحَامِ؟ قَالَ بُرَيْدَةُ : بَلِ اَللَّهُ أَعْلَمُ، وَ قُرَّاءُ اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ أَعْلَمُ، وَ مَلَكُ اَلْأَرْحَامِ أَعْلَمُ. قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَأَنْتَ أَعْلَمُ يَا بُرَيْدَةُ؟ أَمْ حَفَظَةُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ؟ قَالَ: بَلْ حَفَظَةُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ទ់អ៊ីយ លោកឬអល់ឡោះ ហ្ន៑ ﷻ ដែលដឹងជាងគេ ? លោកឬបណ្ដាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្ស ដែលដឹងជាងគេ ? លោកឬទេវតាស្ប្ជនដែលដឹងជាងគេ ?" ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ទ់បានទូលថា៖ "មែន អល់ឡោះ ហ្ន៑ ﷻ ទ្រង់ញាណជាងគេ ។ បណ្ដាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្សដឹងជាងគេ ។ ទេវតាស្ប្ជនដឹងជាងគេ ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះ ហ្ន៑ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "ប៊ូរ៉យ់ដ្ទាស្ទ់អ៊ីយ លោកឬបណ្ដាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ដែលដឹងជាងគេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "បណ្ដាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់អ៊ុលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ប៊ីលិប ﷺ ។"

قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : فَكَيْفَ تُخَطِّئُهُ وَ تَلُومُهُ وَ تُوَبِّخُهُ وَ تُشَنِّعُ عَلَيْهِ فِي فِعْلِهِ، وَ هَذَا جَبْرَئِيلُ أَخْبَرَنِي، عَنْ حَفَظَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلاَمُ أَنَّهُمْ مَا كَتَبُوا عَلَيْهِ قَطُّ خَطِيئَةً مُنْذُ [يَوْمَ] وُلِدَ

រ៉ស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "ម្ដេចក៏លោកបន្ទោសគេ ﷺ ចោទគេ ﷺ ស្ដីបន្ទោសគេ ﷺ អំពីទង្វើរបស់គេ ﷺ ព្រោះនៅទីនេះយ៉ូ្ជ ﷺ ប៊ីរ៉ីល ﷺ បានប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ថាបណ្ដាអ្នករក្សាបញ្ជីរបស់អ៊ុលី ﷺ មិនដែលបានកត់ត្រាបាបណាមួយឡើយដែលគេ ﷺ បានប្រព្រឹត្តនោះ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលគេ ﷺ ចូលមកក្នុងលោកនេះម្ល៉េះ ។

وَ هَذَا مَلَكُ اَلْأَرْحَامِ حَدَّثَنِي أَنَّهُمْ كَتَبُوا قَبْلَ أَنْ يُولَدَ، حِينَ اِسْتَحْكَمَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ، أَنَّهُ لاَ يَكُونُ مِنْهُ خَطِيئَةٌ أَبَداً،

នៅទីនេះទេវតាស្ប្ជនបានរាយការណ៍ប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ថា តាំងពីមុនគេបានបញ្ជូនគេ ﷺ មកកាន់លោកនេះម្ល៉េះ គេបានចារទុករួចមកហើយថាគេ ﷺ នឹងមិនប្រព្រឹត្តខុសជាដាច់ខាត ។

وَ هَؤُلاَءِ قُرَّاءُ اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ أَخْبَرُونِي لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِي أَنَّهُمْ وَجَدُوا فِي اَللَّوْحِ اَلْمَحْفُوظِ «عَلِيٌّ اَلْمَعْصُومُ مِنْ كُلِّ خَطَإٍ وَ زَلَّةٍ».

នៅទីនេះបណ្ដាអ្នកសូត្រព្រះគម្ពីរអភិរក្សប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ ថាក្នុងពេលយប់ឡើងទៅឯលើ ពួកគេបានឃើញមានចារនៅលើព្រះគម្ពីរអភិរក្សថា៖ "អ៊ុលី ﷺ ជាអវិរុទ្ធបុគ្គលជ្រះស្អាតពីកំហុសនិងការភាន់ច្រឡំ ។"

فَكَيْفَ تُخْطِئُهُ [أَنْتَ] يَا بُرَيْدَةُ وَ قَدْ صَوَّبَهُ رَبُّ اَلْعَالَمِينَ وَ اَلْمَلاَئِكَةُ اَلْمُقَرَّبُونَ يَا بُرَيْدَةُ لاَ تَعَرَّضْ لِعَلِيٍّ بِخِلاَفِ اَلْحَسَنِ اَلْجَمِيلِ، فَإِنَّهُ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ، وَ سَيِّدُ اَلْوَصِيِّينَ، [وَ سَيِّدُ اَلصَّالِحِينَ] وَ فَارِسُ اَلْمُسْلِمِينَ ، وَ قَائِدُ اَلْغُرِّ اَلْمُحَجَّلِينَ، وَ قَسِيمُ اَلْجَنَّةِ وَ اَلنَّارِ ، يَقُولُ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ لِلنَّارِ : هَذَا لِي وَ هَذَا لَكِ.

ប៊ូរ៉យ់ដ្ឋាសុ៌អ៊ីយ ម្តេចក៏លោកចាប់កំហុសគេ صلوات الله عليه والسلام ខណៈដែលព្រះម្ចាស់ عز وجل នៃពិភពទាំងពួងនិងអស់ទេវតាជំនិតចែងថាគេ صلوات الله عليه والسلام ត្រឹមត្រូវ ? ប៊ូរ៉យ់ដ្ឋាសុ៌អ៊ីយ ចូរប្រព្រឹត្តចំពោះអ៊ីសាលី صلوات الله عليه والسلام ដោយតែអំពើល្អ ប្រពៃនិងស្អាតស្អំ ព្រោះគេ صلوات الله عليه والسلام គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ឧត្តរាធិការី عليهم السلام ទាំងឡាយ ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់សច្ចការីទាំងឡាយ ជាអស្សឫទ្ធិ (រ៉ីរបុរស) របស់មុស្លីមទាំងឡាយ ជាមគ្គទេសក៍ត្រចះត្រចង់ ជាអ្នកចែកឋានសួគ៌និងឋាននរកដែលនឹងប្រាប់ភ្លើងនរកក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះថា៖ "បុគ្គលរូបនេះបានមកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ឯបុគ្គលរូបនេះបានទៅអ្នក ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا بُرَيْدَةُ أَ تَرَى لَيْسَ لِعَلِيٍّ مِنَ اَلْحَقِّ عَلَيْكُمْ مَعَاشِرَ اَلْمُسْلِمِينَ ، أَلاَّ تَكَايَدُوهُ وَ لاَ تَعَانَدُوهُ وَ لاَ تَزَايَدُوهُ؟ هَيْهَاتَ [هَيْهَاتَ] إِنَّ قَدْرَ عَلِيٍّ عِنْدَ اَللَّهِ تَعَالَى أَعْظَمُ مِنْ قَدْرِهِ عِنْدَكُمْ، أَ وَ لاَ أُخْبِرُكُمْ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اَللَّهِ . قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : فَإِنَّ اَللَّهَ يَبْعَثُ يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ أَقْوَاماً تَمْتَلِئُ مِنْ جِهَةِ اَلسَّيِّئَاتِ مَوَازِينُهُمْ فَيُقَالُ لَهُمْ: هَذِهِ اَلسَّيِّئَاتُ فَأَيْنَ اَلْحَسَنَاتُ؟ وَ إِلاَّ فَقَدْ عَطِبْتُمْ فَيَقُولُونَ: يَا رَبَّنَا مَا نَعْرِفُ لَنَا حَسَنَاتٍ. فَإِذَا اَلنِّدَاءُ مِنْ قِبَلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «لَئِنْ لَمْ تَعْرِفُوا لِأَنْفُسِكُمْ - عِبَادِي - حَسَنَاتٍ فَإِنِّي أَعْرِفُهَا لَكُمْ، وَ أُوَفِّرُهَا عَلَيْكُمْ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ប៊ូរ៉យ់ដ្ឋាសុ៌អ៊ីយ លោកមិនឃើញថាអ៊ីសាលី صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងសេចក្តីពិតសម្រាប់អស់លោក ក្រុមមុស្លីម ដែលមិនត្រូវជំទាស់ មិនត្រូវឈ្លោះជាមួយ មិនត្រូវក្រោធមែនទេ ? ខុសស្រឡះ ព្រោះសម្រាប់អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل អ៊ីសាលី صلوات الله عليه والسلام មានគុណសម្បត្តិខ្ពង់ខ្ពស់ឆ្ងាយពីអ្វីដែលលោកសម្គាល់ឃើញនៅលើខ្លួនគេ صلوات الله عليه والسلام នោះទៅទៀត ។ តើខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم អាចប្រាប់លោកនូវគុណសម្បត្តិទាំងនេះបានទេ ?" គាត់បានទូលថា៖ "បានក្រាបទូល ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នឹងឲ្យជនមួយក្រុមរស់ឡើងវិញនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ជញ្ជីងពួកនោះពេញដោយបាប ព្រះអង្គ عز وجل នឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកនោះថា៖ "នេះគឺបាបពួកអ្នក ។ ឯណាទង្វើល្អរបស់ពួកអ្នក ?" ពួកនោះនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អ៊ីយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនស្គាល់ទង្វើល្អរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។" មានសម្លេងប្រកាសមកពីអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ថា៖ "បាវអញ عز وجل អ៊ីយ ទោះជាពួកអ្នកមិនស្គាល់ទង្វើល្អរបស់ពួកអ្នកក៏ដោយ តែអញ عز وجل ស្គាល់ទង្វើល្អទាំងនោះ ហើយអញ عز وجل នឹងប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងទង្វើល្អទាំងនោះ ។"

ثُمَّ تَأْتِي اَلرِّيحُ بِرُقْعَةٍ صَغِيرَةٍ [وَ] تَطْرَحُهَا فِي كِفَّةِ حَسَنَاتِهِمْ، فَتَرْجَحُ بِسَيِّئَاتِهِمْ بِأَكْثَرَ مِمَّا بَيْنَ اَلسَّمَاءِ وَ اَلْأَرْضِ،

បន្ទាប់មក ខ្យល់នាំសន្លឹកក្រដាសមកដាក់លើដៃជញ្ជីងម្ខាងទៀត ធ្វើឲ្យដៃជញ្ជីងបះឡើង ទោះបីបាបទាំងនោះច្រើនជាងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះផែនដីនិងមេឃក៏ដោយ ។

فَيُقَالُ لِأَحَدِهِمْ: خُذْ بِيَدِ أَبِيكَ وَ أُمِّكَ وَ إِخْوَانِكَ وَ أَخَوَاتِكَ وَ خَاصَّتِكَ وَ قَرَابَاتِكَ وَ أَخْدَانِكَ وَ مَعَارِفِكَ، فَأَدْخِلْهُمُ اَلْجَنَّةَ . فَيَقُولُ أَهْلُ اَلْمَحْشَرِ: يَا رَبَّنَا أَمَّا اَلذُّنُوبُ فَقَدْ عَرَفْنَاهَا، فَمَا ذَا كَانَتْ حَسَنَاتُهُمْ؟ فَيَقُولُ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: يَا عِبَادِي، مَشَى أَحَدُهُمْ بِبَقِيَّةِ دَيْنٍ عَلَيْهِ لِأَخِيهِ إِلَى أَخِيهِ فَقَالَ: خُذْهَا فَإِنِّي أُحِبُّكَ بِحُبِّكَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ فَقَالَ لَهُ اَلْآخَرُ: قَدْ تَرَكْتُهَا لَكَ بِحُبِّكَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلاَمُ وَ لَكَ مِنْ مَالِي مَا شِئْتَ. فَشَكَرَ اَللَّهُ تَعَالَى ذَلِكَ لَهُمَا فَحَطَّ بِهِ خَطَايَاهُمَا، وَ جَعَلَ ذَلِكَ فِي حَشْوِ صَحَائِفِهِمَا وَ مَوَازِينِهِمَا، وَ أَوْجَبَ لَهُمَا وَ لِوَالِدَيْهِمَا وَ لِذُرِّيَّتِهِمَا اَلْجَنَّةَ .

គេនឹងប្រាប់ពួកគេម្នាក់ថា៖ "ចូរអ្នកកាន់ដៃឪពុកអ្នក ម្តាយអ្នក បងប្អូនប្រុសអ្នក បងប្អូនស្រីអ្នក បុគ្គលសំខាន់ៗរបស់អ្នក សាច់ញាតិអ្នក មិត្តទាំងឡាយរបស់អ្នក បណ្តាជនដែលអ្នកស្គាល់បន្តិចបន្តួច ចូលទៅក្នុងឋានសួគ៌ជាមួយគ្នាទាំងអស់គ្នាទៅ ។" ពួកដែលរស់ពីស្លាប់នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷻអើយ អស់ទូលព្រះជាខ្ញុំស្គាល់បាបពួកគេ តែទង្វើល្អរបស់ពួកគេនោះគឺអ្វីទៅ ?" អល់ឡោះហ្ស:ﷻមានព្រះបន្ទូលប្រាប់ពួកគេថា៖ "បាវអញﷻអើយ ពួកគេម្នាក់បានទៅរកបងប្អូនគេម្នាក់ដើម្បីសងជំពាក់គេ បានប្រាប់គេនោះថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលនៅសល់ជំពាក់គេ ព្រោះខ្ញុំឃើញថាលោកស្រឡាញ់អ:លី صلوات الله عليه والسلام ប៉ិន អ:ប៊ូ ត:ុ៌លិប رضي الله عنه ។" បងប្អូនគេម្នាក់នោះបានប្រាប់គេថា៖ "ខ្ញុំបានបំភ្លេចជំពាក់គេនោះចោលហើយក្នុងនាមនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ អ:លី صلوات الله عليه والسلام ប៉ិន អ:ប៊ូ ត:ុ៌លិប رضي الله عنه ។ ដូច្នេះចូរអ្នកយកអ្វីមួយពីទ្រព្យខ្ញុំនោះចុះ យកអ្វីក៏បាន ស្រេចតែលោក ។" អល់ឡោះហ្ស:ﷻអរព្រះគុណពួកគេដោយសារហេតុនេះ ព្រះអង្គﷻបានដកហូតយកទង្វើអាក្រក់ពួកគេអស់ បានរាប់បញ្ចូលទង្វើពួកគេទាំងនេះទៅលើជញ្ជីងពួកគេ ។ អាស្រ័យទង្វើទាំងនេះ អញﷻតម្រូវឲ្យពួកគេបានចូលឋានសួគ៌ ព្រមទាំងឪពុកម្តាយបងប្អូននិងបណ្តាកូនចៅពួកគេដែរ ។"

ثُمَّ قَالَ: يَا بُرَيْدَةُ إِنَّ مَنْ يَدْخُلُ اَلنَّارَ بِبُغْضِ عَلِيٍّ أَكْثَرُ مِنْ حَصَى اَلْخَذْفِ اَلَّتِي يُرْمَى بِهَا عِنْدَ اَلْجَمَرَاتِ ، فَإِيَّاكَ أَنْ تَكُونَ مِنْهُمْ. (التفسير العسكرى عليه السلام ج ١ ص ١٣٤)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ប៊ូរ:យ់ដ្ឋាស:ុ៌អើយ ចំនួនមនុស្សដែលនឹងចូលនរកព្រោះតែពួកគេស្អប់អ:លី صلوات الله عليه والسلام នោះច្រើនលើសដុំក្រួស ដែលគេបានចោល(នៅពេលបំពេញពិធីហ:ជ្ជ)ទៅទៀត ។ ដូច្នេះចូរប្រយ័ត្នខ្លួន ចូរកុំក្លាយទៅម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកនោះឡើយ ។" ((التفسير الإمام العسكري (عليه السلام)) វគ្គ៧០)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَـٰبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾

៥៩. សាស្តាអើយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ភរិយាទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នក និងបណ្តាស្ត្រីរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ឲ្យពួកនាងឃ្លុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង [ដោយដណ្តប់សព្វខ្លួនប្រាណនៅចំពោះមុខមនុស្សប្រុសដែលមិនមែនជាក្រុមគ្រួសារពួកនាង] ។ នេះជាប្រការសមរម្យសម្រាប់ពួកនាងដើម្បីនឹងឲ្យគេស្គាល់ពួកនាង និងដើម្បីនឹងមិនឲ្យគេប្រមាថពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្ស:គឺព្រះដែលលើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

۞لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

៦០. បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួកសាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជាអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៩-៦០

1. علي بن إبراهيم: وَ أَمَّا قَوْلُهُ «يٰا أَيُّهَا اَلنَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوٰاجِكَ وَ بَنٰاتِكَ وَ نِسٰاءِ اَلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلاَبِيبِهِنَّ» كَانَ سَبَبُ نُزُولِهَا: أَنَّ اَلنِّسَاءَ كُنَّ يَخْرُجْنَ إِلَى اَلْمَسْجِدِ، وَ يُصَلِّينَ خَلْفَ رَسُولِ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَإِذَا كَانَ بِاللَّيْلِ خَرَجْنَ إِلَى صَلاَةِ اَلْمَغْرِبِ، وَ اَلْعِشَاءِ اَلْآخِرَةِ، وَ اَلْغَدَاةِ، يَقْعُدُ اَلشُّبَّانُ لَهُنَّ فِي طَرِيقِهِنَّ فَيُؤْذُونَهُنَّ، وَ يَتَعَرَّضُونَ لَهُنَّ، فَأَنْزَلَ اَللَّهُ «يٰا أَيُّهَا اَلنَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوٰاجِكَ وَ بَنٰاتِكَ وَ نِسٰاءِ اَلْمُؤْمِنِينَ» إِلَى قَوْلِهِ «ذٰلِكَ أَدْنىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلاٰ يُؤْذَيْنَ وَ كٰانَ اَللّٰهُ غَفُوراً رَحِيماً».

១. អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ិបរ៉ហ៊ីមបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៣៣:៥៩] សាស្តាអើយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ភរិយាទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នក និងបណ្តាស្ត្រីរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ឲ្យពួកនាងឃ្លុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង* មូលហេតុនៃការបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស់នេះគឺស្រីៗតែងតែចេញមកម៉ាស់យ៊ិដ្ និងស្ហ៊ូឡាត់ក្រោយរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ ﷺ ។ ពេលយប់ពួកនាងចេញមកស្ហ៊ូឡាត់ ពេលល្ងាច ពេលយប់និងពេលមុនថ្ងៃរះ ។ យុវជនអង្គុយតាមផ្លូវអាចនឹងរំខានពួកនាង ហើយបង្ហាញខ្លួនចំពោះពួកនាង ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្ﷻបានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:៥៩] សាស្តាអើយ ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ភរិយាទាំងឡាយរបស់អ្នក កូនស្រីទាំងឡាយរបស់អ្នកនិងបណ្តាស្ត្រីរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងឡាយ ឲ្យពួកនាងឃ្លុំខ្លួនដោយសំលៀកបំពាក់ក្រៅរបស់ពួកនាង ។ នេះជាប្រការសមរម្យសម្រាប់ពួកនាង ដើម្បីនឹងឲ្យគេស្គាល់ពួកនាងនិងដើម្បីនឹងមិនឲ្យគេប្រមាថពួកនាង ។ អល់ឡោះហ្គឺព្រះដែលលើកលែងទោស ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។*

و قال: و أما قوله: لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لا يُجاوِرُونَكَ فِيها إِلَّا قَلِيلًا فإنها نزلت في قوم منافقين كانوا في المدينة يرجفون برسول الله (صلى الله عليه و آله) إذا خرج في بعض غزواته، يقولون: قتل، و أسر، فيغتم المسلمون لذلك، و يشكون إلى رسول الله (صلى الله عليه و آله)، فأنزل الله في ذلك: لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنافِقُونَ وَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أي شك وَ الْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لا يُجاوِرُونَكَ فِيها أي نأمرك بإخراجهم من المدينة إِلَّا قَلِيلًا.** (تفسير القمّيّ ٢:١٩٦)

ហើយលោកបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[៣៣:៦០] បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួកសាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជាអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។* អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកលាក់ពុតមួយក្រុមដែលនៅឯម៉ាឌីណាស់ធ្វើយុទ្ធការជំទាស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ ﷺ កាលព្រះអង្គ ﷺ ចេញទៅច្បាំង ។ ពួកគេបានថា៖ "គេ ﷺ ស្លាប់ហើយ ហើយត្រូវចាប់ខ្លួន ដូច្នេះពួកមុស្លីមនឹងទុក្ខព្រួយនៅទីបំផុត ។" ប្រជារាស្ត្របានប្ដឹងរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ ﷺ អល់ឡោះហ្ﷻក៏បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា៖ *[៣៣:៦០] បើពួកលាក់ពុត ពួកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងចិត្ត ពួកសាបព្រោះដំណឹងភូតភរនៅក្នុងនគរមិនឈប់ទេ យើងនឹងឲ្យអ្នកឈ្នះពួកគេ ហើយពួកគេនឹងនៅជាអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកមិនយូរទេ ។* (تفسير القمي 2: 196)

مَّلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

៦១. ត្រូវបណ្តាសា ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាង

សាហារ]

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦១

1. ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَلْعُونِينَ، فَوَجَبَتْ عَلَيْهِمُ اللَّعْنَةُ،يَقُولُ اللَّهُ بَعْدَ اللَّعْنَةِ: ''أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَ قُتِّلُوا تَقْتِيلاً''».** (تفسير القمّيّ ٢:١٩٧)

១. បន្ទាប់មក អ៊ូលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថ្លែងតពីអាប៊ូ អាល់-ជ្ជ៉ារូដ្ជដែលបានធ្វើសេចក្ដីពិយការណ៍ថា អាប៊ូ ជ្ជ៉ាកុ៎ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ត្រូវបណ្ដាសា បណ្ដាសាត្រូវធ្លាក់មកលើពួកគេជាចាំបាច់ (សត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ) ។ អល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មានព្រះបន្ទូលក្រោយបណ្ដាសាថា៖ *[៣៣:៦១] ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយ ពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាងសាហារ] ។"* (تفسير القمي 2: 197)

سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

៦២. [នេះគឺ]ទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្ជ៉ាលើជនានុជនដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុងទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្ជ៉ាទេ ។

يَسْـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾

៦៣. មនុស្សទាំងឡាយសាកសួរអ្នកអំពីវេលា (អវសាននៃលោក) ។ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៉ាមួយគត់ដឹងវេលានេះ ។" តើអ្នកដឹងវេលានោះបានដូចម្ដេច ប្រហែលជាវាជិតដល់ហើយ ?

إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَـٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾

៦៤. អល់ឡោះហ្ជ៉ាបានដាក់បណ្ដាសាពួកបដិសេធសទ្ធា ព្រះអង្គបានត្រៀមភ្លើងនរកសម្រាប់ពួកគេ

خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾

៦៥. ពួកគេនឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចរហូត ។ ពួកគេពុំមានអ្នកការពារនិងអ្នកជួយសង្គ្រោះឡើយ ។

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَـٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴿٦٦﴾

៦៦. ថ្ងៃដែលមុខពួកគេនឹងត្រូវត្រឡប់មកខាងក្រោយនៅក្នុងភ្លើងនរក ពួកគេនឹងថា៖ "ឱខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្ដាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ជ៉ានិងព្រះសាសន:ទូត !"

وَقَالُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴿٦٧﴾

៦៧. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្ដាប់បង្គាប់អ្នកដឹកនាំ[ទុច្ចរិត]និងអ្នកធំ[កំណាច]របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេងចេញពីព្រះមាគ៌ា ។

رَبَّنَآ ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ وَٱلْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

៦៨. ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គផ្តន្ទាទោសពួកគេជាពីរ សូមព្រះអង្គដាក់បណ្ដាសាពួកគេយ៉ាងធ្ងន់ !"

អធិប្បាយអាយ៉ាស:ុ ៦២-៦៨

1. فتنة بني أمية

أَلاَ إِنَّ أَخْوَفَ اَلْفِتَنِ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِي فِتْنَةُ بَنِي أُمَيَّةَ. إِنَّهَا فِتْنَةٌ عَمْيَاءُ صَمَّاءُ مُطْبِقَةٌ مُظْلِمَةٌ، عَمَّتْ فِتْنَتُهَا وَ خَصَّتْ بَلِيَّتُهَا أَصَابَ اَلْبَلاَءُ مَنْ أَبْصَرَ فِيهَا وَ أَخْطَأَ اَلْبَلاَءُ مَنْ عَمِيَ عَنْهَا. أَهْلُ بَاطِلِهَا ظَاهِرُونَ عَلَى أَهْلِ حَقِّهَا، يَمْلَئُونَ اَلْأَرْضَ بِدَعاً وَ ظُلْماً وَ جَوْراً. وَ أَوَّلُ مَنْ يَضَعُ جَبَرُوتَهَا وَ يَكْسِرُ عَمُودَهَا وَ يَنْزِعُ أَوْتَادَهَا اَللَّهُ رَبُّ اَلْعَالَمِينَ وَ قَاصِمُ اَلْجَبَّارِينَ.

១. ជម្លោះរបស់បានី អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុ

ទេ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្លាចជម្លោះរបស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុកើតមានលើអស់លោក ។ វានឹងខ្វាក់ នឹងថ្លង់ នឹងងងឹតច្រើនជាន់ ។ ជម្លោះរបស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុនឹងកើតជាទូទៅ តែទុក្ខវេទនារបស់វានឹងមានដោយឡែក ។ វានឹងរំខានអារម្មណ៍អ្នកដែលឃើញវា នឹងធ្វើឲ្យអ្នកដែលចៀសវាងវាកាន់ច្រឡំ ។ អ្នកខុសច្បាប់របស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុនេះនឹងបង្ខំខ្លួនឯងបំពារបំពានលើអ្នកស្របច្បាប់ ដោយធ្វើឲ្យមានការកែប្រែថ្មី មានអំពើអយុត្តិធម៌និងអំពើសង្កត់សង្កិនពាសពេញផែនដី ។ បុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលនឹងបញ្ចប់អំណាចផ្តាច់ការរបស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុនេះ ដែលនឹងបំបាក់សសរទ្រូងនិងកម្ចាត់ស្នឹងរបស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុនេះ មិនមានអ្នកណាក្រៅពីអល់ឡោះ ហ្ស:ូ ជ្ជ និ ទេ ព្រះម្ចាស់ ជ្ជ ន ន ៃ ពិ ភ ព ទ ាំ ង ព ួ ង ព្រ ះ អ្ន ក ក ម្ទ េ ច ប ុ គ្ គ ល ក ា ច ស ា ហ ា ว យ ង់ ឯ ង ទ ាំ ង ឡ ា យ ។

أَلاَ إِنَّكُمْ سَتَجِدُونَ بَنِي أُمَيَّةَ أَرْبَابَ سَوْءٍ بَعْدِي كَالنَّابِ اَلضَّرُوسِ تَعَضُّ بِفِيهَا وَ تَخْبِطُ بِيَدَيْهَا وَ تَضْرِبُ بِرِجْلَيْهَا وَ تَمْنَعُ دَرَّهَا وَ اَيْمُ اَللَّهِ، لاَ تَزَالُ فِتْنَتُهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ نُصْرَةُ أَحَدِكُمْ لِنَفْسِهِ إِلاَّ كَنُصْرَةِ اَلْعَبْدِ اَلسَّوْءِ لِسَيِّدِهِ، إِذَا غَابَ سَبَّهُ وَ إِذَا حَضَرَ أَطَاعَهُ. [وَ اَيْمُ اَللَّهِ لَوْ شَرَدُوكُمْ تَحْتَ كُلِّ كَوْكَبٍ لَجَمَعَكُمُ اَللَّهُ لِشَرِّ يَوْمٍ لَهُمْ].

អស់លោកនឹងឃើញថាអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទៅបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស:ុជាអ្នកដឹកនាំអាក្រក់ ដូចចង្កូមឆ្កែខាំ ដូចដៃវាយ ដូចជើងទាត់ ហាមឃាត់ទៅរកតួ្យងគង់ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ហ្ស:ូ ជ្ជ ជម្លោះរបស់ពួកគេនឹងមិនឈប់ទេ ដរាបណាអស់លោកណាម្នាក់មិនមានសមត្ថភាពជួយខ្លួនឯងខុសពីទាស:កំហូចជួយម្ចាស់ខ្លួននោះទេ ពេលម្ចាស់មិននៅទាស:នោះនិយាយប្រមាថម្ចាស់ខ្លួន ពេលម្ចាស់នៅទាស:នោះគោរពម្ចាស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះ ហ្ស:ូ ជ្ជ ទោះជាអស់លោកបែកខ្ចែកគ្នាទៅក្រោមផ្កាយនីមួយៗក៏ដោយ អល់ឡោះ ហ្ស:ូ ជ្ជ នឹងប្រមូលអស់លោកមកប្រឈមនឹងថ្ងៃអាក្រក់របស់ខ្លួន ។

2. فتن ما بعد بني أمية

فَقَالَ اَلرَّجُلُ: فَهَلْ مِنْ جَمَاعَةٍ يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ بَعْدَ ذَلِكَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: إِنَّهَا سَتَكُونُونَ جَمَاعَةً شَتَّى، عَطَاؤُكُمْ وَ حَجُّكُمْ وَ أَسْفَارُكُمْ [وَاحِدٌ] وَ اَلْقُلُوبُ مُخْتَلِفَةٌ. [قَالَ: قَالَ وَاحِدٌ :كَيْفَ تَخْتَلِفُ اَلْقُلُوبُ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ:] هَكَذَا وَ شَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ [ثُمَّ قَالَ:] يَقْتُلُ هَذَا هَذَا [وَ هَذَا هَذَا، هَرْجاً هَرْجاً] وَ يَبْقَى طَغَامُ جَاهِلِيَّةٍ لَيْسَ فِيهَا مَنَارُ هُدًى وَ لاَ عَلَمٌ يُرَى. نَحْنُ أَهْلَ اَلْبَيْتِ مِنْهَا بِمَنْجَاةٍ وَ لَسْنَا فِيهَا بِدُعَاةٍ.

២. ជម្លោះក្រោយបានី-អ៊ីម៉ីយ៉ាស៊ុ

បុរសម្នាក់បានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអើយ តើមានសហគមន៍មួយក្រោយពីនោះទេ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "នឹងមានសហគមន៍មួយផ្សេងគ្នា ។ សប្បុរសធម៌ ពិធីហ្ជាជ្ជនិងការធ្វើដំណើររបស់អស់លោកនឹងដូចគ្នា តែចិត្តអស់លោកនឹងខុសគ្នា ។" ពួកគេម្នាក់បានទូលថា៖ "ចិត្តពួកគេនឹងខុសគ្នាដូចម្តេចទៅ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "ដូចនេះ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامធ្វើឲ្យម្រាមដៃព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامចំពាក់គ្នា ហើយមានវចន:ថា៖ "អ្នកនេះនឹងសម្លាប់អ្នកនេះ ។ អ្នកនេះនឹងសម្លាប់អ្នកនេះ ។ នឹងមានបញ្ហាមួយបន្ទាប់ពីបញ្ហាមួយ ។ អយុត្តិធម៌នៃសម័យអវិជ្ជានឹងនៅតែមាន ។ នឹងមិនមានប៉មដឹកនាំឬទង់ដើម្បីឲ្យគេឃើញទេ ។ យើងعليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋានعليهم السلام នឹងរួចផុតពីនេះ ហើយយើងعليهم السلامនឹងមិនប្រកាសហៅទេក្នុងសម័យនោះ (សម័យនោះជាសម័យតាគ្ពីយ៉ាស៊ុ) ។"

قَالَ: فَمَا أَصْنَعُ فِي ذَلِكَ اَلزَّمَانِ يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: اُنْظُرُوا أَهْلَ بَيْتِ نَبِيِّكُمْ، فَإِنْ لَبَدُوا [فَالْبُدُوا] وَ إِنِ اِسْتَنْصَرُوكُمْ فَانْصُرُوهُمْ تُنْصَرُوا وَ تُعْذَرُوا، فَإِنَّهُمْ لَنْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ هُدًى وَ لَنْ يَدْعُوكُمْ إِلَى رَدًى، وَ لاَ تَسْبِقُوهُمْ بِالتَّقَدُّمِ فَيَصْرَعَكُمُ اَلْبَلاَءُ وَ تُشْمِتَ بِكُمُ اَلْأَعْدَاءُ. يفرّج الله عن الفتن بالإمام المهدي عليه السلام

ម្នាក់បានសួរថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអើយ តើទូលបង្គំត្រូវធ្វើអ្វីសម័យនោះ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "មើលទៅព្រះរាជបុត្ររាជនត្តាعليهم السلامរបស់ព្រះសាស្តាصلى الله عليه وآله وسلم លោក ។ បើពួកគេصلوات الله عليه والسلامនៅក្នុងផ្ទះ លោកនៅក្នុងផ្ទះ ។ បើពួកគេصلوات الله عليه والسلامសូមឲ្យលោកជួយ ចូរលោកជួយពួកគេصلوات الله عليه والسلام ដើម្បីគេនឹងជួយលោកនិងអត់ឱនឲ្យលោក ព្រោះពួកគេនឹងមិនធ្វើឲ្យលោកចេញពីមាគ៌ាល្អទេ និងមិនហៅលោកទៅរកសេចក្តីវិនាសជាដាច់ខាត ។ ចូរកុំនៅពីមុខពួកគេصلوات الله عليه والسلام ពុំនោះទេលោកនឹងស្លាប់ដោយសារទុក្ខវេទនា សត្រូវលោកនឹងសប្បាយលើគំនរទុក្ខលោក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីនិងដោះលែងលោកពីជម្លោះដោយអ៊ីមុាំ អាល់-ម៉ាស្ហ្ស៊ីعجل الله فرجك ។"

قَالَ: فَمَا يَكُونُ بَعْدَ ذَلِكَ يَا أَمِيرَ اَلْمُؤْمِنِينَ؟ قَالَ عَلَيْهِ السَّلاَمُ: يُفَرِّجُ اَللَّهُ [اَلْبَلاَءَ] بِرَجُلٍ مِنْ بَيْتِي كَانْفِرَاجِ اَلْأَدِيمِ [مِنْ بَيْتِهِ. ثُمَّ يَرْفَعُونَ إِلَى مَنْ] يَسُومُهُمْ خَسْفاً وَ يَسْقِيهِمْ بِكَأْسٍ مُصْبِرَةٍ وَ لاَ يُعْطِيهِمْ وَ لاَ يَقْبَلُ مِنْهُمْ إِلاَّ اَلسَّيْفَ

គាត់បានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامអើយ តើនឹងមានអ្វីកើតឡើងបន្ទាប់ពីនោះ ?" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីនិងឲ្យមានការដោះលែងឲ្យផុតពីទុក្ខវេទនាតាមរយ:បុរសصلوات الله عليه والسلامម្នាក់ដែលចេញមកពីព្រះរាជកុលដ្ឋានខ្ញុំصلوات الله عليه والسلام តែភាគច្រើននឹងបែរជាប្រឆាំងគេعجل الله فرجك ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ عز وجلនឹងលើកពួកគេទៅរកបុគ្គលصلوات الله عليه والسلامដែលនឹងលេបយកទុក្ខវេទនារបស់ពួកគេ និងឲ្យពួកគេបាត់ស្រេកដោយ

កែវសម្រាលទុក្ខ ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងមិនឲ្យពួកគេ មិនទទួលពីពួកគេអ្វីផ្សេងពីដាវទេ ។

هَرْجاً هَرْجاً، يَحْمِلُ اَلسَّيْفَ عَلَى عَاتِقِهِ ثَمَانِيَةَ أَشْهُرٍ حَتَّى [تَوَدُّ] قُرَيْشٌ بِالدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا أَنْ يَرَوْنِي مَقَامَ وَاحِدٍ فَأُعْطِيَهُمْ وَ آخُذَ مِنْهُمْ بَعْضَ مَا قَدْ مَنَعُونِي وَ أَقْبَلَ مِنْهُمْ بَعْضَ مَا يَرِدُ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَقُولُوا: مَا هَذَا مِنْ قُرَيْشٍ، لَوْ كَانَ هَذَا مِنْ قُرَيْشٍ وَ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ لَرَحِمَنَا

នឹងមានបញ្ហាជាបន្តបន្ទាប់(នាសម័យនោះ) ។ គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងកាន់ដាវប្រាំបីខែ លុះត្រាតែពួកគូរ៉យ់ស្ហ៍ព្រមប្រគល់ពិភពលោកទាំងមូលនិងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងនោះ (ដើម្បីនឹងបានធូរស្រាល) ដើម្បីអាចមើលឃើញខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងហោចណាស់មួយដង ។ ដើម្បីពួកគេនឹងអាចប្រគល់ឲ្យមកខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام វិញអ្វីដែលពួកគេបានយកពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។ តែគេ (អ៊ីម៉ាំអាល់-ស្ហ្សាម៉ាន់ عجل الله فرجك) នឹងតឹងរ៉ឹងណាស់ចំពោះពួកគេ (មិនអនុគ្រោះឲ្យបន្តិចទេ) ទាល់តែពួកគេនឹងថា៖ "បុរស صلوات الله عليه والسلام នេះមិនមែនគូរ៉យ់ស្ហ៍ទេ ។ បើគេ صلوات الله عليه والسلام ជាគូរ៉យ់ស្ហ៍ ជាកូនចៅរបស់ហ្វាទីម៉ាស្ហ៍ سلام الله عليها មែននោះ គេច្បាស់នឹងមានមេត្តាចំពោះយើង ។"

يُغْرِيهِ اَللَّهُ بِبَنِي أُمَيَّةَ فَيَجْعَلُهُمْ تَحْتَ قَدَمَيْهِ وَ يَطْحَنُهُمْ طَحْنَ اَلرَّحَى. ''مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَ قُتِّلُوا تَقْتِيلاً * سُنَّةَ اَللَّهِ فِي اَلَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اَللَّهِ تَبْدِيلاً. (كتاب سُليم بن قيس الهلالي , جلد ٢ , صفحه ٧١٢)

អល់ឡោះហ្
عز وجل ឲ្យគេ صلوات الله عليه والسلام មានជ័យជំនះលើបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ហ៍បែបនេះឯង ។ ដូច្នេះគេ عجل الله فرجك នឹងជាន់ពួកគេក្រោមជើង នឹងកិនពួកគេដូចគេកិនស្រូវ ។ *[៣៣:៦១] ត្រូវបណ្តាសា ទោះបីពួកគេនៅទីណាក៏ដោយពួកគេនឹងត្រូវចាប់ខ្លួននិងត្រូវសម្លាប់[យ៉ាងសាហាវ] [៣៣:៦២] [នេះគឺ]ទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្ លើជនានុជនដែលបានកន្លងផុតទៅហើយកាលពីមុន ។ អ្នកនឹងមិនឃើញថាមានការប្រែប្រួលក្នុងទម្លាប់របស់អល់ឡោះហ្ទេ ។"* (كتاب سليم بن قيس الهلالي ហាឌីស្ហ១៧)

***

3. (كِتَابِ صِفَةِ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ):عَنْ سَعِيدِ بْنِ جَنَاحٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَوْفُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَزْدِيُّ، عَنْ جَابِرِ ابْنِ يَزِيدَ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ يَذْكُرُ فِيهِ صِفَةَ الْكَافِرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، قَالَ: «ثُمَّ تَجِيءُ صَحِيفَتُهُ تَطِيرُ مِنْ خَلْفِ ظَهْرِهِ، فَتَقَعُ فِي شِمَالِهِ، ثُمَّ يَأْتِيهِ مَلَكٌ فَيَثْقُبُ صَدْرَهُ إِلَى ظَهْرِهِ، ثُمَّ يُقَلِّبُ شِمَالَهُ إِلَى خَلْفِ ظَهْرِهِ.

៣. [នៅក្នុងសាត្រា ស្ហ៊ីហ្វាត់ អាល់-យ៉ាន់ណាស្ហ៍ វ៉ា អាល់-ណារ] ទទួលបានពីយ៉ាបៀរ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ឋ អាល់-យ៉ូអ្វ៍ហ្វីដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام បានមានវចនៈនៅក្នុងហាឌីស្ហវែងមួយអំពីលក្ខណៈរបស់អ្នកបដិសេធសទ្ធាក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បញ្ជីរបស់អ្នកនោះនឹងហោះពីក្រោយអ្នកនោះ មកនៅឯខាងឆ្វេងអ្នកនោះ ។ ទេវតាមួយអង្គនឹងមករកអ្នកនោះ ទម្លុះទ្រូងអ្នកនោះធ្លុះដល់ខ្នង ហើយបំបែរខាងឆ្វេងអ្នកនោះទៅក្រោយខ្នង ។

ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: اِقْرَأْ كِتَابَكَ. قَالَ فَيَقُولُ: كَيْفَ أَقْرَأُ وَ جَهَنَّمُ أَمَامِي؟ قَالَ: فَيَقُولُ اللَّهُ: دُقَّ عُنُقَهُ، وَ اكْسِرْ صُلْبَهُ، وَ شُدَّ نَاصِيَتَهُ، إِلَى قَدَمَيْهِ، ثُمَّ يَقُولُ: خُذُوهُ فَغُلُّوهُ.

ទេវតានឹងនិយាយដាក់អ្នកនោះថា៖ "ចូរអានបញ្ជីអ្នកទៅ ។" អ្នកនោះនឹងថា៖ "ឲ្យខ្ញុំអានបានដូចម្តេចទៅខណៈដែលឋាននរកនៅពីមុខខ្ញុំនោះ ?" អល់ឡោះហ្ عز وجل នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "បំបាក់កគេទៅ

ហើយបំបាក់ឆ្អឹងខ្នងគេ ទាញថ្ងាសគេទៅឯជើងគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(ﷻ)នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៦៩:៣០] "ចូរចាប់គេ ហើយចងគេ ។"*

قَالَ: فَيَبْتَدِرُهُ لِتَعْظِيمِ قَوْلِ اللهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ غِلاَظٌ شِدَادٌ، فَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتِفُ لِحْيَتَهُ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يَعَضُّ لَحْمَهُ، وَ مِنْهُمْ مَنْ يَخْطِمُ عِظَامَهُ، قَالَ: فَيَقُولُ: أَ مَا تَرْحَمُونِيّ؟ قَالَ: فَيَقُولُونَ: يَا شَقِيُّ، كَيْفَ نَرْحَمُكَ وَ لاَ يَرْحَمُكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ! أَ فَيُؤْذِيكَ هَذَا؟ قَالَ: فَيَقُولُ: نَعَمْ، أَشَدَّ الْأَذَى. قَالَ: فَيَقُولُونَ: يَا شَقِيُّ، وَ كَيْفَ لَوْ طَرَحْنَاكَ فِي النَّارِ؟ قَالَ: فَيَدْفَعُهُ الْمَلَكُ فِي صَدْرِهِ دَفْعَةً فَيَهْوِي سَبْعِينَ أَلْفَ عَامٍ، قَالَ: يَقُولُونَ: ''يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللهَ وَ أَطَعْنَا الرَّسُولاَ''

ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា៖ "យោលតាមព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា(ﷻ) ទេវតាកាចបំផុតចិតសិបពាន់អង្គ នឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះភ្ញាក់ផ្អើល ។ ទេវតាខ្លះកន្ត្រាក់ក្បាលអ្នកនោះ ទេវតាខ្លះខាំសាច់អ្នកនោះ ទេវតាខ្លះ បំបាក់ឆ្អឹងអ្នកនោះ ។" អ្នកនោះនឹងថា៖ "អស់លោកមិនអាណិតខ្ញុំទេ ?" ពួកទេវតានឹងថា៖ "បុគ្គលកំហូចអើយ ឲ្យយើងអាណិតអ្នកឯងម្តេចទៅ បើព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណីមិនអាណិតអ្នកឯងទេនោះ ? អ្នកឯងឈឺទេ ?" អ្នកនោះនឹងថា៖ "ឈឺណាស់ ។" ពួកទេវតានឹងថា៖ "បុគ្គលកំហូចអើយ តើនឹងទៅជាយ៉ាងណាបើយើងចោលអ្នកឯងទៅក្នុងភ្លើងនោះ ?" ដូច្នេះទេវតានៅលើទ្រូងអ្នកនោះនឹងចោលអ្នកនោះ។ នឹងធ្លាក់យ៉ាងយូរចិតសិបពាន់ឆ្នាំ ។ អ្នកនោះនឹងថា៖ *[៣៣:៦៦] "ខ្ញុំខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាស្តា !"*

قَالَ: فَيُقْرَنُ مَعَهُ حَجَرٌ [عَنْ يَمِينِهِ]، وَ شَيْطَانٌ عَنْ يَسَارِهِ، حَجَرُ كِبْرِيتٍ مِنْ نَارٍ يَشْتَعِلُ فِي وَجْهِهِ، وَ يَخْلُقُ اللَّهُ لَهُ سَبْعِينَ جِلْداً، كُلُّ جِلْدٍ غِلَظُهُ أَرْبَعُونَ ذِرَاعاً، [بِذِرَاعِ الْمَلَكِ الَّذِي يُعَذِّبُهُ، وَ] بَيْنَ الْجِلْدِ إِلَى الْجِلْدِ [أَرْبَعُونَ ذِرَاعاً، وَ بَيْنَ الْجِلْدِ إِلَى الْجِلْدِ] حَيَّاتٌ وَ عَقَارِبُ مِنْ نَارٍ، وَ دِيدَانٌ مِنْ نَارٍ، رَأْسُهُ مِثْلُ الْجَبَلِ الْعَظِيمِ، وَ فَخِذَاهُ مِثْلُ جَبَلِ وَرْقَانَ - وَ هُوَ جَبَلٌ بِالْمَدِينَةِ-مِشْفَرُهُ أَطْوَلُ مِنَ مِشْفَرِ الْفِيلِ، فَيَسْحَبُهُ سَحْباً، وَ أُذُنَاهُ عَضُوضَانِ بَيْنَهُمَا سُرَادِقٌ مِنْ نَارٍ تَشْتَعِلُ، قَدْ اطَّلَعَتِ النَّارُ مِنْ دُبُرِهِ عَلَى فُؤَادِهِ، فَلاَ يَبْلُغُ دُوَيْنَ بُنْيَانِهَا حَتَّى يُبَدَّلُ لَهُ سَبْعُونَ سِلْسِلَةً، لِلسِّلْسِلَةِ سَبْعُونَ ذِرَاعاً، مَا بَيْنَ الذِّرَاعِ إِلَى الذِّرَاعِ حَلَقٌ، عَدَدَ قَطْرِ الْمَطَرِ، لَوْ وُضِعَتْ حَلْقَةٌ مِنْهَا عَلَى جِبَالِ الْأَرْضِ لَأَذَابَتْهَا».** (الإختصاص: ٣٦١)

ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា៖ "អ្នកនោះនឹងត្រូវផ្ជាប់ជាមួយដុំថ្មនៅខាងឆ្វេងនិងបិសាចនៅខាងស្តាំ ថ្ម ស្ពាន់ធ័រភ្លើងនរកឆេះមុខអ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ា(ﷻ)នឹងបង្កើតស្បែកឲ្យអ្នកនោះចិតសិប(ជាន់) ទាញ សន្ធឹងហាសិបហាត្ត ជាន់មួយមានទេវតាមួយអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ រវាងចន្លោះស្បែកមួយនិងស្បែក មួយទៀតមានសែសិបហាត្ត រវាងចន្លោះស្បែកមួយនិងស្បែកមួយទៀតមានពស់និងខ្យារដំរីភ្លើងនរក និងដង្កូវភ្លើងនរក ។ ក្បាលវាដូចភ្នំធំ ភ្លៅវាដូចភ្នំវ៉ារ៉ូន គឺភ្នំមួយនៅឯម៉ាឌ្ជីណាស ; ច្រមុះវាវែងជាងប្រមោយដំរី ។ វានឹងបញ្ចេញខ្យល់ដង្ហើមជាពពក ត្រចៀកទាំងពីររបស់វាវែងតូច រវាងត្រចៀកនីមួយៗ មានសំពត់ភ្លើងនរក ។ វានឹងបញ្ចេញខ្យល់ដង្ហើមភ្លើងទៅលើបេះដូងអ្នកនោះ ។ ការឈឺចាប់នឹងមិនទាន់មកដល់ទេ មុនពួកគេផ្លាស់ច្រវាក់វាទាំងចិតសិបខ្សែ *[៦៩:៣២] ហើយចូរចងគេដោយច្រវាក់ប្រវែងចិតសិបហាត្ត ។* រវាងមួយហាត្ត។មានកងច្រើនដូចគ្រាប់ភ្លៀង ។ បើគេដាក់កងណាមួយលើភ្នំរបស់ផែនដី ភ្នំនោះនឹងរលាយ ។" (الاختصاص: 361)

***

4. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي قَوْلِهِ: ''يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي اَلنَّارِ'' فَإِنَّهَا كِنَايَةٌ عَنِ اَلَّذِينَ غَصَبُوا آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) حَقَّهُمْ: ''يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اَللهَ وَ أَطَعْنَا اَلرَّسُولاَ'' يَعْنِي فِي أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): ''وَ قَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَ كُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا اَلسَّبِيلاَ'' . وَ هُمَا رَجُلاَنِ، وَ اَلسَّادَةُ وَ اَلْكُبَرَاءُ هُمَا أَوَّلُ مَنْ بَدَأَ بِظُلْمِهِمْ وَ غَصْبِهِمْ.

៤. អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្ค ﷻ *[៣៣:៦៦] ថ្ងៃដែលមុខពួកគេនឹងត្រូវត្រឡប់មកខាងក្រោយនៅក្នុងភ្លើងនរក* ថានេះគឺការប្រៀបធៀបអំពីបុគ្គលដែលប្លន់សិទ្ធិវាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ صلى الله عليه وآله وسلم *ពួកគេនឹងថា៖ "ឱខ្លួនយើងអើយ គួរតែយើងស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ៊ានិងព្រះសាស្តា!"* មានន័យថារឿងអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ *[៣៣:៦៧] ហើយពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានស្តាប់បង្គាប់អ្នកដឹកនាំ[ទុច្ចរិត]និងអ្នកធំ[កំណាច]របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេងចេញពីព្រះមាគ៌ា* នេះគឺបុរសទាំងពីរនាក់នោះ (គឺបុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ) ពួកមេដឹកនាំនិងពួកអ្នកធំ ។ បុគ្គលពីរនាក់នេះជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើអយុត្តិធម៌មុនគេលើអស់ព្រះអង្ค عليهم السلام ហើយបានប្លន់សិទ្ធិរបស់អស់ព្រះអង្ค عليهم السلام ។"

قَالَ: قَوْلُهُ: ''فَأَضَلُّونَا اَلسَّبِيلاَ'' . أَيْ طَرِيقَ اَلْجَنَّةِ ، وَ اَلسَّبِيلُ: أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ). ثُمَّ يَقُولُونَ: ''رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ اَلْعَذَابِ وَ اِلْعَنْهُمْ لَعْناً كَبِيراً'' .** (فسير القمّيّ ٢:١٩٧)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្ค ﷻ *ពួកគេបានធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវង្វេងចេញពីព្រះមាគ៌ា* ពោលគឺ ព្រះមាគ៌ាហានសួគ៌ ព្រះមាគ៌ាគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកពួកគេនឹងថា៖ *[៣៣:៦៨] ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គផ្តន្ទាទោសពួកគេជាពីរ សូមព្រះអង្គដាក់បណ្ដាសាពួកគេយ៉ាងធ្ងន់!"*
(تفسير القمي 2: 197)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ ءَاذَوْا۟ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُوا۟ ۚ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾

៦៩. បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសាឡើយ ។ អល់ឡោះហ៊ីបានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាស៊ប់ចិត្តជ្រះថ្លានិង]ដែលថ្លៃថ្នូរសម្រាប់អល់ឡោះហ៊ូ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦៩

1. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانُوا يَقُولُونَ: لَيْسَ لِمُوسَى مَا لِلرِّجَالِ. وَ كَانَ مُوسَى إِذَا أَرَادَ الاِغْتِسَالَ ذَهَبَ إِلَى مَوْضِعٍ لاَ يَرَاهُ فِيهِ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ، فَكَانَ يَوْماً يَغْتَسِلُ عَلَى شَطِّ نَهَرٍ وَ قَدْ وَضَعَ ثِيَابَهُ عَلَى صَخْرَةٍ، فَأَمَرَ اللَّهُ الصَّخْرَةَ فَتَبَاعَدَتْ عَنْهُ حَتَّى نَظَرَ بَنُو إِسْرَائِيلَ إِلَيْهِ، فَعَلِمُوا أَنَّهُ لَيْسَ كَمَا قَالُوا، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: ''يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاٰ تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسىٰ فَبَرَّأَهُ اللهُ مِمّٰا قٰالُوا وَ كٰانَ عِنْدَ اللهِ وَجِيهاً''».** (تفسير القمّيّ ٢:١٩٧)

១. បន្ទាប់មកអ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ តមកពីអាល់-ណាដ្ជារ ប៊ិន ស៊ូរ៉ៃដ៌ តមកពីស្ហ្ស៊ាវ៉ាន តមកពីអាប៊ូបាស្ហ្ស៊ៀរដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ីសាន់ មានវចនៈថា៖ "កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលបានថា៖ "អ្វីដែលបុរសមាន មូសាមិនមានទេ ។ ពេលមូសាចង់ងូតទឹក ព្រះអង្គតែងតែទៅរកកន្លែងណាដែលគេមិនអាចមើលឃើញព្រះអង្គ ។ ថ្ងៃមួយ ព្រះអង្គបានងូតទឹនៅឯឆ្នេរស្ទឹង បានដាក់សំលៀកបំពាក់ព្រះអង្គនៅលើដុំថ្ម ។ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសាន់ បានបញ្ជាឲ្យដុំថ្មឃ្លាតចេញពីព្រះអង្គ ទាល់តែកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលមើលមកព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះ ពួកគេទើបដឹងថាព្រះអង្គមិនដូចពួកគេថានោះទេ ។ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសាន់ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ *[៣៣:៦៩] បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ‌ើយ ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្ដដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសាឡ‌ើយ ។ អល់ឡោះ ហ្ស៊ីសាន់ បានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។ គេ (មូសា) ជាមនុស្ស[ដែលមានសទ្ធាស‌ៀ‌ប‌ចិ‌ត្ដ‌ជ្រះ‌ថ្លានិ‌ង]ដែ‌ល‌ថ្លៃ‌ថ្នូ‌រ‌សម្រា‌ប‌ម‌ក‌ហ្ស៊ីសាន់ ។"* (تفسير القمّي 2: 197)

***

2. ثم قَالَ: أَخْبَرَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)، فَقَالَ: « ''يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا'' لاَ تُؤْذُوا رَسُولَ اللهِ فِي عَلِيٍّ وَ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) كَمَا ''آذَوْا مُوسىٰ فَبَرَّأَهُ اللهُ مِمَّا قَالُوا وَ كَانَ عِنْدَ اللهِ وَجِيهاً''».** (تفسير القمّيّ ٢:١٩٧)

២. ទទួលបានពីមូហ្ហាំម៉ាដ្ជ់ ប៊ិន ម៉ារ៉ាន‌ដែ‌ល‌បានថាគេ‌បានសួ‌ រ‌ព្រ‌ះ‌អ‌ង្ក‌ គេ‌បានថា៖ *"[៣៣:៦៩] បណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាអ‌ើ‌យ* ចូ‌រ‌កុ‌ំ‌ប្រ‌ម‌ាថ‌ស‌ួ‌ លុ‌ល‌ឡោ‌ះ‌ហ្ស‌ីសាន‌ អ‌ំ‌ពី‌រ‌ឿ‌ង‌អ‌ុ‌ីលី‌ និ‌ង‌អ‌ុ‌ីម‌ុ‌ាំ‌ ទ‌ាំ‌ង‌ឡ‌ាយ ដូ‌ច‌គេ‌ប‌ានប្រ‌ម‌ាថ‌ម‌ូ‌ សា‌ ដ‌ែ‌រ‌នោ‌ះ‌ឡ‌ើ‌យ *អ‌ល‌ឡោ‌ះ‌ហ្ស‌ីសាន‌ ប‌ានឲ្ យ‌គេ‌និ‌រ‌ទោ‌ស‌ពី‌អ‌្ វ‌ីដ‌ែ‌ល‌ព‌ួ‌ក‌គេ‌ប‌ាន‌និ‌យ‌ាយ‌នោ‌ះ ។ គេ (ម‌ូ‌សា) ជ‌ាម‌នុ‌ស‌្ ស[ដ‌ែ‌ល‌ម‌ាន‌ស‌ទ‌្ ធ‌ាស‌ី‌ប‌ចិ‌ត‌្ ត‌ជ្ រ‌ះ‌ថ‌្ ល‌និ‌ង]ដ‌ែ‌ល‌ថ‌្ ល‌ៃ‌ថ‌្ ន‌ូ‌រ‌ស‌ម‌្ រ‌ាប‌់ អ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ ស‌ីសាន‌ ។"* (تفسير القمّي 2: 197)

***

3. ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا، عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ قُتَيْبَةَ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ نُوحِ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي حَدِيثٍ: «أَ لَمْ يَنْسُبُوا مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى أَنَّهُ عِنِّينٌ، وَ آذَوْهُ حَتَّى بَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا، وَ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً؟».** (الأمالي: ٣/٩١)

៣. [...] ទទួ‌ល‌ប‌ានពី‌អ‌ុ‌ីល‌ក‌ូ‌ម‌ាស‌ុ‌ ដ‌ែ‌ល‌ទ‌ទ‌ួ‌ល‌ប‌ានម‌ក‌ពី‌អ‌ាល‌ស‌ូ‌ ឌ‌ី‌ក‌ូ‌ ន‌ៅ‌ក‌្ ន‌ុ‌ង‌ហ‌ា‌ឌ‌ី‌ស‌ួ‌ ម‌ួ‌យ ដ‌ែ‌ល‌ម‌ាន‌វ‌ច‌ន‌ៈ‌ថ‌ា៖ "ព‌ួ‌ក‌គេ‌ម‌ិ‌ន‌ប‌ានស‌ន‌្ ធ‌ត‌់ថ‌ាម‌ូ‌ សា‌ ខ‌្ ះ‌ខ‌ាត‌ល‌ក‌្ ខ‌ណ‌ៈ‌អ‌្ ន‌ម‌ួ‌យ‌ទ‌េ‌ឬ ហ‌ើ‌យ‌ប‌ានប្រ‌ម‌ាថ‌ព‌្ ះ‌អ‌ង‌្ ក‌ ទ‌ាល‌់‌ត‌ែ *អ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ ស‌ីសាន‌ ប‌ាន‌និ‌រ‌ទ‌ោ‌ស‌គ‌េ‌ព‌ី‌អ‌្ ន‌ម‌ួ‌យ‌ដ‌ែ‌ល‌ព‌ួ‌ក‌គ‌េ‌ប‌ាន‌និ‌យ‌ាយ‌នោ‌ះ ។ គ‌េ (ម‌ូ‌សា) ជ‌ាម‌នុ‌ស‌្ ស[ដ‌ែ‌ល‌ម‌ាន‌ស‌ទ‌្ ធ‌ាស‌ី‌ប‌ចិ‌ត‌្ ត‌ជ្ រ‌ះ‌ថ‌្ ល‌និ‌ង]ដ‌ែ‌ល‌ថ‌្ ល‌ៃ‌ថ‌្ ន‌ូ‌រ‌ស‌ម‌្ រ‌ាប‌់ អ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ ស‌ីសាន‌* ?" (الأمالي: 91/ 3)

***

4. فِي أُصُولِ اَلْكَافِي اَلْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ اَلنَّضْرِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ رَفَعَهُ إِلَيْهِمْ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ مٰا كٰانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اَللّٰهِ فِي عَلِيٍّ وَ اَلْأَئِمَّةِ كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسىٰ فَبَرَّأَهُ اَللّٰهُ مِمّٰا قٰالُوا». (تفسير نور الثقلين , جلد ٤ , صفحه ٢٩٨)

៤. [...] ទ‌ទ‌ួ‌ល‌ប‌ានពី‌ម‌ូ‌ហ‌្ ហ‌ាំ‌ម‌ា‌ដ‌្ ជ‌ុ‌ ប‌ិ‌ន ម‌ា‌រ‌ា‌ន‌ដ‌ែ‌ល‌ប‌ានថ‌ាគ‌េ‌ប‌ានស‌ួ‌ រ‌ព‌្ ះ‌អ‌ង‌្ ក‌ អ‌ំ‌ព‌ី‌ព‌្ ះ‌ប‌ន‌្ ទ‌ូ‌ល‌ អ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ ស‌ីសាន‌ *[៣៣:៥៣] ព‌ួ‌ក‌អ‌្ ន‌ក‌ម‌ិ‌ន‌ត‌្ រ‌ូ‌វ‌ប្រ‌ម‌ាថ‌ព‌្ ះ‌ស‌ាស‌្ ត‌ាអ‌ល‌ឡ‌ោ‌ះ‌ហ‌្ ស‌ីសាន‌ទ‌េ* អ‌ំ‌ព‌ី‌រ‌ឿ‌ង‌អ‌ុ‌ីល‌ី‌ និ‌ង

*អស់អ៊ីមុាំ*عليه السلام *[៣៣:៦៩] ដូចពួកដែលបានប្រមាថមូសា ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាបានឲ្យគេនិរទោសពីអ្វីដែលពួកគេបាននិយាយនោះ ។"*(تفسير نور الثقلين ដុំ ៤ ទំព័រ ២៥៧)

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

៧០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ស៊ា[យ៉ាងសិប់ចិត្ត] ចូរពួកអ្នកនិយាយពាក្យពិត (ទៀងត្រង់) ។

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَـٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

៧១. ព្រះអង្គនឹងកែតម្រង់អំពើរបស់ពួកអ្នកឲ្យល្អឡើង ព្រះអង្គនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងបានជោគជ័យធំ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧០-៧១

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) «"وَ مَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فِي وَلَايَةِ عَلِيٍّ وَ وَلَايَةِ الْأَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ فَقَدْ فازَ فَوْزاً عَظِيماً"، هَكَذَا نَزَلَتْ».** (الكافي ١:٨/٣٤٢)

១. [...] ទទួលបានពីអាប៊ូ បាស្ស៊ៀរដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"[៣៣:៧១] អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ពាក់ព័ន្ធនឹងវីឡាយ៉ាស់អ្ហ៊ាលីនិងអ៊ីមុាំទាំងឡាយក្រោយពីគេ អ្នកនោះនឹងបានជោគជ័យធំ ។* អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។" (الكافي 1: 342/ 8)

***

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى بْنِ عُبَيْدٍ عَنْ يُونُسَ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ لِعَبَّادِ بْنِ كَثِيرٍ اَلْبَصْرِيِّ اَلصُّوفِيِّ وَيْحَكَ يَا عَبَّادُ غَرَّكَ أَنْ عَفَّ بَطْنُكَ وَ فَرْجُكَ إِنَّ اَللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ «يا أَيُّهَا اَلَّذِينَ آمَنُوا اِتَّقُوا اَللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلاً سَدِيداً * يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمٰالَكُمْ » اِعْلَمْ أَنَّهُ لاَ يَتَقَبَّلُ اَللَّهُ مِنْكَ شَيْئاً حَتَّى تَقُولَ قَوْلاً عَدْلاً . (الكافي , جلد ٨ , صفحة ١٠٧)

២. [...] ទទួលបានពីយូនុសដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈប្រាប់អ្ហ៊ាប់បាដ្ស៊ូ ប៊ិន កាស្ស៊ៀរ អាល់-បាស្ស៊ារ៉ី អាល់-ស្ហ្ស៊ីហ្ស៊ីថា៖ "អ្ហ៊ាប់បាដ្ស៊ូអើយ អបមង្គលលើលោក លោកបានបោកប្រាស់ខ្លួនឯងដោយ(គ្រាន់តែ)តមពោះនិងអង្គជាតលោក ។ អល់ឡោះហ្ស៊ាﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៣:៧០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ស៊ា[យ៉ាងសិប់ចិត្ត] ចូរពួកអ្នកនិយាយពាក្យពិត ។ [៣៣:៧១] ព្រះអង្គនឹងកែតម្រង់អំពើរបស់ពួកអ្នកឲ្យល្អឡើង ព្រះអង្គនឹងអត់ឱនឲ្យពួកអ្នកដែលបានធ្វើខុស ។ អ្នកណាស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ស៊ានិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងបានជោគជ័យធំ ។* លោកត្រូវដឹងថាអល់ឡោះហ្ស៊ាﷻ នឹងមិនទទួលអ្វីសោះឡើយពីលោក លុះត្រាតែលោកនិយាយការពិតនិងពាក្យពិត ។" (الكافي 8: 107/ 81)

--

إِنَّا عَرَضۡنَا ٱلۡأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱلۡجِبَالِ فَأَبَيۡنَ أَن يَحۡمِلۡنَهَا وَأَشۡفَقۡنَ مِنۡهَا وَحَمَلَهَا ٱلۡإِنسَٰنُۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومٗا جَهُولٗا ٧٢

៧២. ការពិត យើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ញើ (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។

لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ وَٱلۡمُشۡرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ٧٣

៧៣. ដូច្នេះអល់ឡោះហ៊ូ ផ្តន្ទាទោសពួកលាក់ពុតប្រុសនិងពួកលាក់ពុតស្រី ពួកពហុទេពនិយមប្រុសនិងពួកពហុទេពនិយមស្រី អល់ឡោះហ៊ូនឹងបែរមករកបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាប្រុសនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាស្រី[ដោយសេចក្តីមេត្តា] ។ អល់ឡោះហ៊ូទ្រង់អភ័យទោស[ជានិច្ច] ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧២-៧៣

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنِ الْحَكَمِ بْنِ مِسْكِينٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً جَهُولاً''، قَالَ: «هِيَ وَلاَيَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)».** (الكافي ١:٢/٣٤١)

១. [...] ទទួលបានពីអាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះហ៊ូ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ عز وجل *[៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ញើ (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេ អយុត្តិធម៌ អវិជ្ជា* ថា: "នេះគឺវីឡាយ៉ាស់ុរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។" (الكافي 1: 341/ 2)

***

2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْهَيْثَمِ الْعِجْلِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَبِيبٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ بُهْلُولٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَجْسَادِ بِأَلْفَيْ عَامٍ، فَجَعَلَ أَعْلاَهَا وَ أَشْرَفَهَا أَرْوَاحَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَعَرَضَهَا عَلَى السَّمَاوَاتِ، وَ الْأَرْضِ، وَ الْجِبَالِ، فَغَشِيَهَا نُورُهُمْ.

២. អ៊ីបន្ទ បាប៊ូវ៉ៃហ៊ូ ទទួលបានពីអាស្ហ៊ីម៉ាដ្ស ប៊ិន អាល់-ហ៊ៃស្ហ៊ាំ អាល់-អ្ហ៊ីយ៉ាលី رضي الله عنه ទទួលបានពីអាប៊ូ អាល់-អ្ហ៊ីប្ប៉ាស់ អាស្ហ៊ីម៉ាដ្ស ប៊ិន យ៉ាស្ហ៊ីយ៉ា ប៊ិន ស្ហ៊ាការីយ៉ា អាល់-ក្ហ៊ីតុន ទទួលបានពីមូហ្ហ៊ាំម៉ាដ្ស ប៊ិន ស៊ីណាន ទទួលបានពីមុហ្ហ៊ីប ប៊ិន ហ្ហ៊ីប៉ាស ទទួលបានពីតាមីម ប៊ិន ប៉ាស៊ីលុល ទទួលបានពីឌីពុកលោក

ទទួលបាន ពីមូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន ស៊ីណាន ទទួលបានពីអាល់-មូហាឌ់ឌល់ ប៊ិន អ៊ូម៉ារដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍صلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៍تبارك وتعالىបានបង្កើតវិញ្ញាណមុនរូបរាងពីរពាន់ឆ្នាំ ។ ព្រះអង្គعز وجلបានធ្វើឲ្យវិញ្ញាណមូហាំម៉ាដ់صلى الله عليه وآله وسلم អាលីصلوات الله عليه والسلام ហ្វាទីម៉ាស់سلام الله عليها អាល់-ហាសាន់صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ៊ូសែន៍صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ាំعليهم السلامទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គعليهم السلامទៅជាវិញ្ញាណខ្ពង់ខ្ពស់និងថ្លៃថ្នូរជាងគេ ។ ព្រះអង្គعز وجلបានដាក់បង្ហាញវិញ្ញាណទាំងនេះចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយ ។ ទាំងអស់ចាញ់ពន្លឺអស់ព្រះអង្គعليهم السلام ។

فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلسَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ: هَؤُلَاءِ أَحِبَّائِي، وَ أَوْلِيَائِي، وَ حُجَجِي عَلَى خَلْقِي، وَ أَئِمَّةُ بَرِيَّتِي، مَا خَلَقْتُ خَلْقاً أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْهُمْ، لَهُمْ وَ لِمَنْ تَوَلَّاهُمْ خَلَقْتُ جَنَّتِي، وَ لِمَنْ خَالَفَهُمْ وَ عَادَاهُمْ خَلَقْتُ نَارِي، فَمَنِ ادَّعَى مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي، وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ عَظَمَتِي عَذَّبْتُهُ عَذَاباً أَلِيماً لاَ أُعَذِّبُهُ أَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ، وَ جَعَلْتُهُ مَعَ الْمُشْرِكِينَ فِي أَسْفَلِ دَرْكٍ مِنْ نَارِي،

ដូច្នេះអល់ឡោះហ៍تبارك وتعالىមានព្រះបន្ទូលចំពោះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយថា៖ "ទាំងនេះعليهم السلام ជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់របស់អញعز وجل ជាអនុរក្សរបស់អញعز وجل(សម្រាប់សត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញعز وجل) ជាសាក្សីរបស់អញعز وجلលើសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញعز وجل ជាអ៊ីម៉ាំعليهم السلامត្រឹមត្រូវរបស់អញعز وجل ។ អញعز وجلមិនបានបង្កើតសត្វលោកណាមកដែលជាទីស្រឡាញ់សម្រាប់អញعز وجلជាងពួកគេعليهم السلامទេ ។ អញعز وجلបានបង្កើតឋានសួគ៌សម្រាប់ពួកគេعليهم السلامនិងជនទាំងឡាយណាដែលស្រឡាញ់ពួកគេعليهم السلام ។ អញعز وجل បានបង្កើតភ្លើងនរកសម្រាប់ជនទាំងឡាយណាដែលប្រឆាំងពួកគេعليهم السلام ។ ដូច្នេះអ្នកណាទាមទារឋានៈពួកគេعليهم السلامពីអញعز وجل ទាមទារកន្លែងពួកគេعليهم السلامពីពិសាលភាពអញعز وجل អញعز وجلនឹងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះយ៉ាងឈឺចាប់បំផុត ទណ្ឌកម្មដែលអញعز وجلមិនដែលដាក់លើអ្នកណាផ្សេងឡើយក្នុងលោក ហើយអញعز وجل នឹងដាក់អ្នកនោះជាមួយពួកពហុទេពនិយមនៅក្នុងបាតភ្លើងនរកទាបជាងគេរបស់អញعز وجل ។

وَ مَنْ أَقَرَّ بِوَلاَيَتِهِمْ، وَ لَمْ يَدَّعِ مَنْزِلَتَهُمْ مِنِّي وَ مَكَانَهُمْ مِنْ عَظَمَتِي جَعَلْتُهُ مَعَهُمْ فِي رَوْضَاتِ جَنَّاتِي، وَ كَانَ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ عِنْدِي، وَ أَبَحْتُهُمْ كَرَامَتِي، وَ أَحْلَلْتُهُمْ جِوَارِي، وَ شَفَّعْتُهُمْ فِي الْمُذْنِبِينَ مِنْ عِبَادِي وَ إِمَائِي،فَوَلاَيَتُهُمْ أَمَانَةٌ عِنْدَ خَلْقِي، فَأَيُّكُمْ يَحْمِلُهَا بِأَثْقَالِهَا، وَ يَدَّعِيهَا لِنَفْسِهِ دُونَ خِيَرَتِي؟

អ្នកណាដែលព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស់ពួកគេعليهم السلام ដែលមិនទាមទារឋានៈពួកគេعليهم السلامពីអញعز وجل ពីពិសាលភាពអញعز وجل អញعز وجلនឹងឲ្យអ្នកនោះបាននៅជុំជាមួយពួកគេعليهم السلامក្នុងសួននៃឋានសួគ៌អញعز وجل ។ អ្នកនោះនឹងបានអ្វីដែលខ្លួនចង់បាននៅក្នុងនោះ ក្នុងព្រះនាមអញعز وجل ។ អញعز وجلនឹងប្រទានលើអ្នកនោះនូវព្រះកិត្យានុភាពអញعز وجل អញعز وجلអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកនោះបាននៅជិតអញعز وجل ឲ្យធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកសាងបាបក្នុងចំណោមបាវប្រុសស្រីរបស់អញعز وجل ។ ដូច្នេះវីឡាយ៉ាស់របស់ពួកគេعليهم السلامជាបញ្ញើនៅឯសត្វលោកទាំងឡាយរបស់អញعز وجل ។ តើអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកព្រមទទួលវាជាមួយទម្ងន់វានិងទាមទារវាសម្រាប់ខ្លួនឯងក្រៅពីបុគ្គលជម្រើសعليهم السلامរបស់អញعز وجلទេ ?"

فَأَبَتْ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ الْجِبَالُ أَنْ يَحْمِلْنَهَا، وَ أَشْفَقْنَ مِنِ ادِّعَاءِ مَنْزِلَتِهَا، وَ تَمَنِّي مَحَلِّهَا مِنْ عَظَمَةِ رَبِّهَا، فَلَمَّا أَسْكَنَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ وَ زَوْجَتَهُ الْجَنَّةَ، وَ قَالَ لَهُمَا: ''وَ كُلاَ مِنْهَا رَغَداً حَيْثُ شِئْتُمَا وَ لاَ تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ'' يَعْنِي شَجَرَةَ الْحِنْطَةِ ''فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ''

ដូច្នេះមេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងភ្នំទាំងឡាយបានបដិសេធ មិនព្រមទទួលវាទេ ខ្លាចទាមទារហាន:រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុំនោះ ខ្លាចចង់បានកន្លែងរ៉ីឡាយ៉ាស៊ុំនោះពីពិសាលភាពរបស់ព្រះម្ចាស់ﷻពួកគេ ។ កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻបានដាក់អាដ្ទាំ(ﷺ)និងមហេសីព្រះអង្គ(ﷺ)ក្នុងហានសួគ៌ ព្រះអង្គﷻបានប្រាប់អ្នកទាំងពីរថា: *[២:៣៥] យើងបានគ្រាស់ថា: "អាដ្ទាំអ៊ីយ អ្នកនិងភរិយារបស់អ្នកចូរស្នាក់នៅក្នុងសួនសួគ៌ចុះ អ្នកទាំងពីរចូរបរិភោគពីទីនេះ[ទ្ធូរចំណី]យ៉ាងសម្បូរ គ្រប់ទីកន្លែងតាមសេចក្ដីប្រាថ្នាចុះ [តែ]អ្នកទាំងពីរកុំចូលជិតដើមឈើនេះ* មានន័យថាដើមស្រូវសាលី *មិនដូច្នេះទេអ្នកទាំងពីរនឹងក្លាយទៅជាជនក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។"*

فَنَظَرَا إِلَى مَنْزِلَةِ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَوَجَدَاهَا أَشْرَفَ مَنَازِلِ الْجَنَّةِ، فَقَالاَ:يَا رَبَّنَا، لِمَنْ هَذِهِ الْمَنْزِلَةُ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ: اِرْفَعَا رَءُوسَكُمَا إِلَى سَاقِ عَرْشِي.فَرَفَعَا رُؤُوسَهُمَا، فَوَجَدَا اسْمَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ بَعْدَهُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) مَكْتُوبَةً عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ بِنُورٍ مِنْ نُورِ الْجَبَّارِ جَلَّ جَلاَلُهُ،

ព្រះអង្គទាំងពីរ(ﷺ)បានសម្លឹងមើលហាន:របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ទ(ﷺ) អ៊ាលី(ﷺ) ហ្ចាទ្ទីម៉ាស(ﷺ) អាល់-ហ្ចាសាន(ﷺ) អាល់-ហ្ស៊ូសែន(ﷺ) និងអ៊ីមុាំ(ﷺ)ទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គ(ﷺ) ។ អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)យើញថាអស់ព្រះអង្គ(ﷺ)មានហាន:ថ្លៃថ្នូរជាងគេនៅក្នុងហានសួគ៌ ។ អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់ﷻ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ៊ីយ ហាន:ទាំងនេះជារបស់អ្នកណា ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបន្ទូលថា: "ចូរអ្នកទាំងពីរងើយមុខមើលទៅឯជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" អ្នកទាំងពីរក៏បានងើយមុខមើល ហើយបានយើញព្រះនាមមូហ្ចាំម៉ាដ្ទ(ﷺ) អ៊ាលី(ﷺ) ហ្ចាទ្ទីម៉ាស(ﷺ) អាល់-ហ្ចាសាន(ﷺ) អាល់-ហ្ស៊ូសែន(ﷺ) និងអ៊ីមុាំ(ﷺ)ទាំងឡាយក្រោយអស់ព្រះអង្គ(ﷺ) ចារនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្កដោយរស្មីដែលមកពីព្រះរស្មីនៃព្រះដ៏វិសេសវិសាល ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ ។

فَقَالاَ: يَا رَبَّنَا، مَا أَكْرَمَ أَهْلَ هَذِهِ الْمَنْزِلَةِ عَلَيْكَ، وَ مَا أَحَبَّهُمْ إِلَيْكَ، وَ مَا أَشْرَفَهُمْ لَدَيْكَ؟ فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلاَلُهُ: لَوْلاَهُمْ مَا خَلَقْتُكُمَا، هَؤُلاَءِ خَزَنَةُ عِلْمِي، وَ أُمَنَائِي عَلَى سِرِّي، إِيَّاكُمَا أَنْ تَنْظُرَا إِلَيْهِمْ بِعَيْنِ الْحَسَدِ، وَ تَتَمَنَّيَا مَنْزِلَتَهُمْ عِنْدِي وَ مَحَلَّهُمْ مِنْ كَرَامَتِي، فَتَدْخُلاَ بِذَلِكَ فِي نَهْيِي وَ عِصْيَانِي، فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ.

អ្នកទាំងពីរ(ﷺ)បានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់ﷻអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអ៊ីយ តើបុគ្គលទាំងនេះ(ﷺ)ដែលមានហាន:នេះមានកិត្យានុភាពអ្វីសម្រាប់ព្រះអង្គﷻ អ្វីទៅសេចក្ដីស្រឡាញ់ពួកគេ(ﷺ)សម្រាប់ព្រះអង្គﷻ អ្វីទៅសេចក្ដីថ្លៃថ្នូររបស់ពួកគេ(ﷺ)សម្រាប់ព្រះអង្គﷻ ?" អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមានព្រះបន្ទូលថា: "បើមិនដើម្បីពួកគេ(ﷺ)ទេ អញﷻនឹងមិនបង្កើតអ្នកឯងទាំងពីរទេ ។ ពួកគេ(ﷺ)ជាអ្នកទទួលបន្ទុកព្រះអភិញ្ញាអញﷻ ជាអ្នករក្សាអាថិកំបាំងអញﷻ ។ ចូរអ្នកទាំងពីរប្រយ័ត កុំមើលទៅពួកគេ(ﷺ)ដោយសេចក្ដីច្រណែនឡើយ ចង់បានហាន:ពួកគេ(ﷺ)ពីអញﷻ និងកន្លែងពួកគេ(ﷺ)ពីព្រះកិត្យានុភាពអញﷻ ព្រោះអ្នកទាំងពីរនឹងនៅក្នុងបម្រាមអញﷻ ល្មើសបង្គាប់អញﷻ ។ ដូច្នេះពួកអ្នកនឹងទៅជាបុគ្គលទុច្ចរិត ។"

قَالاَ:رَبَّنَا، وَ مَنِ الظَّالِمُونَ؟ قَالَ: اَلْمُدَّعُونَ مَنْزِلَتَهُمْ بِغَيْرِ حَقٍّ. قَالاَ: رَبَّنَا، فَأَرِنَا مَنَازِلَ ظَالِمِيهِمْ فِي نَارِكَ، حَتَّى نَرَاهَا كَمَا رَأَيْنَا مَنْزِلَتَهُمْ فِي جَنَّتِكَ.

អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷻអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្នកណាទៅបុគ្គលទុច្ចរិតនោះ ?" ព្រះអង្គﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ជនទាំងឡាយដែលទាមទារហាន:ពួកគេﷺដោយគ្មានសិទ្ធិ ។" អ្នកទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷻអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គﷻបង្ហាញអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំហាន:របស់ពួកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេﷺ នៅក្នុងភ្លើងនរកព្រះអង្គﷻ លុះគ្រាតែអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញវា ដូចអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឃើញហាន:ពួកគេﷺនៅក្នុងហានសូគ៌ព្រះអង្គﷻដែរ ។"

فَأَمَرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى النَّارَ فَأَبْرَزَتْ جَمِيعَ مَا فِيهَا مِنْ أَلْوَانِ النَّكَالِ وَ الْعَذَابِ، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ:مَكَانُ الظَّالِمِينَ لَهُمْ، الْمُدَّعِينَ لِمَنْزِلَتِهِمْ فِي أَسْفَلِ دَرْكٍ مِنْهَا، كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا، وَ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بُدِّلُوا سِوَاهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ.يَا آدَمُ، وَ يَا حَوَّاءُ، لاَ تَنْظُرَا إِلَى أَنْوَارِي وَ حُجَجِي بِعَيْنِ الْحَسَدِ فَأُهْبِطُكُمَا مِنْ جِوَارِي، وَ أُحِلُّ بِكُمَا هَوَانِي.

អល់ឡោះហ្ស៊ាﷻ(تبارك وتعالى)បានបញ្ជាភ្លើងនរកៗក៏បានបង្ហាញឲ្យឃើញទារុណកម្ម និងទណ្ឌកម្មគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "កន្លែងរបស់ពួកអ្នកដែលទុច្ចរិតចំពោះពួកគេﷺ ពួកដែលទាមទារហាន:ពួកគេﷺ នៅឯបាតភ្លើងនរកទាបជាងគេ ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេចង់ចេញពីទីនោះ ពួកគេត្រូវនាំត្រឡប់ទៅក្នុងនោះវិញ ។ រាល់គ្រាដែលស្បែកពួកគេរបកនឹងត្រូវផ្លាស់ដោយស្បែកថ្មីដើម្បីភ្លក្សទណ្ឌកម្ម ។ អាដាំﷺអើយ ហ្វាវ៉ាអ៊ីﷺអើយ ចូរកុំមើលទៅងរស្មីទាំងឡាយរបស់អញﷻ ព្រះអាជ្ញាធរﷺទាំងឡាយរបស់អញﷻដោយសេចក្ដីច្រណែនឡើយ ព្រោះអញﷻនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរﷺចុះចេញពីក្បែរអញﷻ ហើយនឹងអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងពីរﷺបាត់បង់កិត្តិយសពីអញﷻ ។"

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْآتِهِمَا، وَ قَالَ: مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ، أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ، وَ قَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ، فَدَلاَّهُمَا بِغُرُورٍ، وَ حَمَلَهُمَا عَلَى تَمَنِّي مَنْزِلَتِهِمْ،فَنَظَرَا إِلَيْهِمْ بِعَيْنِ الْحَسَدِ،

មារស៊ីតូនﷺបានខ្សឹបដាក់អ្នកទាំងពីរﷺ បានបង្ហាញខ្មាសរបស់អ្នកទាំងពីរﷺចំពោះអ្នកទាំងពីរដែលគេលាក់បាំងពីអ្នកទាំងពីរﷺនោះ ថា៖ "គេបានហាមដើមឈើនេះចំពោះអ្នកទាំងពីរﷺព្រោះអ្នកទាំងពីរﷺនឹងក្លាយទៅជាទេវតា ឬទៅជាបុគ្គលអមត: ។" វាﷺបានស្បថចំពោះអ្នកទាំងពីរﷺថាវាﷺជាអ្នកណែនាំសម្រាប់អ្នកទាំងពីរﷺ ។ ដូច្នេះវាﷺបានធ្វើសាក្សីបោកបញ្ឆោតចំពោះអ្នកទាំងពីរﷺ បានដឹកនាំអ្នកទាំងពីﷺទៅរកសេចក្ដីប៉ងចង់បានហាន:របស់ពួកគេﷺ ។ ដូច្នេះអ្នកទាំងពីរﷺបានសម្លឹងមើលពួកគេﷺដោយសេចក្ដីច្រណែន ។

فَخُدِلاَ حَتَّى أَكَلاَ مِنْ شَجَرَةِ الْحِنْطَةِ، فَعَادَ مَكَانَ مَا أَكَلاَ شَعِيراً–فَأَصْلُ الْحِنْطَةِ كُلِّهَا مِمَّا لَمْ يَأْكُلاَهُ، وَ أَصْلُ الشَّعِيرِ كُلِّهِ مِمَّا عَادَ مَكَانَ مَا أَكَلاَهُ – فَلَمَّا أَكَلاَ مِنَ الشَّجَرَةِ طَارَ الْحُلِيُّ وَ الْحُلَلُ عَنْ أَجْسَادِهِمَا، وَ بَقِيَا عُرْيَانَيْنِ ''وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ نَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَ لَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَ أَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ * قَالاَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَ تَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ * قَالَ اهْبِطُوا'' مِنْ جِوَارِي، فَلاَ يُجَاوِرُنِي فِي جَنَّتِي مَنْ يَعْصِينِي، فَاهْبِطَا مَؤْكُولَيْنِ إِلَى أَنْفُسِهِمَا فِي طَلَبِ الْمَعَاشِ.

អ្នកទាំងពីរﷺបានក្បត់ទាល់តែបានសោយពីដើមស្រូវសាលី ។ អ្វីដែលអ្នកទាំងពីរﷺបានសោយនោះ បានប្រែជាស្រងែ ។ ដូច្នេះស្រូវសាលីដើមទាំងនេះគឺអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរﷺមិនបានសោយទេ ។ ឯ

ស្រដៀងទាំងនេះជួសអ្វីដែលអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានសោយ ។ ពេលអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានសោយពីដើមឈើនោះ គ្រឿងអលង្ការនិងសំលៀកបំពាក់របស់អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានរសាត់បាត់អស់ពីខ្លួន អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)អាក្រាត *[៧:២២] ដូច្នេះគេបានធ្វើឲ្យពួកគេធ្លាក់[ពីលំដាប់ថ្នាក់ខ្ពស់] ដោយការឆបោក ។ លុះពួកគេបានភ្លក្ស[ផ្លែ]ដើមឈើនោះ ពួកគេក៏បានឃើញនូវនគ្ន(ភាពអាក្រាត)របស់ពួកគេ ពួកគេម្តីម្នាយកស្លឹកឈើសូនសូគ៌ាមកបិទបាំងខ្លួនពួកគេ ។ ព្រះម្ចាស់ពួកគេបានហៅពួកគេថា៖ "តើអញពុំបានហាមដើមឈើនេះចំពោះពួកអ្នកទេ តើអញពុំបានប្រាប់ពួកអ្នកថាស្ថ្ងៃ(ជ)ជាសត្រូវចេញមុខរបស់ពួកអ្នកហើយទេ ?" [៧:២៣] ពួកគេទាំងពីរបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើខុសលើខ្លួនឯង ។ បើព្រះអង្គមិនខមាទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ បើព្រះអង្គមិនមានព្រះមេត្តាធម៌ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរទេ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។" [៧:២៤] ព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ថា៖ "ចូរពួកអ្នកចុះទៅ* ពីក្បែរអញ(عز وجل) អញ(عز وجل)មិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាដែលមិនស្តាប់ឱវាទអញ(عز وجل)នោះនៅក្នុងឋានសួគ៌អញ(عز وجل)ទេ ។" ដូច្នេះអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានចុះចេញដោយមានកាតព្វកិច្ចស្វែងរកគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតដោយខ្លួនឯង ។

لَمَّا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمَا جَاءَهُمَا جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ لَهُمَا: إِنَّكُمَا إِنَّمَا ظَلَمْتُمَا أَنْفُسَكُمَا بِتَمَنِّي مَنْزِلَةِ مَنْ فُضِّلَ عَلَيْكُمَا، فَجَزَاؤُكُمَا مَا قَدْ عُوقِبْتُمَا بِهِ مِنَ الْهُبُوطِ مِنْ جِوَارِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى أَرْضِهِ، فَاسْأَلاَ رَبَّكُمَا بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي رَأَيْتُمُوهَا عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ، حَتَّى يَتُوبَ عَلَيْكُمَا. فَقَالاَ: اَللَّهُمَّ، إِنَّا نَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْأَكْرَمِينَ عَلَيْكَ:مُحَمَّدٍ، وَ عَلِيٍّ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ، وَ الْأَئِمَّةِ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) إِلاَّ تُبْتَ عَلَيْنَا، وَ رَحِمْتَنَا. فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا، إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

ដូច្នេះ ពេលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)មានព្រះបំណងបែរមករកអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)វិញ ជ្ប៊ីបរ៉ីអ៊ីល(عليه السلام)បានមករកអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام) ហើយមានវចនៈថា៖ "អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានប្រព្រឹត្តិខុសលើខ្លួនឯងដោយប៉ងចង់បានឋានៈរបស់បុគ្គល(عليهما السلام)ដែលប្រសើរជាងអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام) ។ ដូច្នេះ ការតបស្នងដោយទណ្ឌកម្មរបស់អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)គឺការចុះចេញពីក្បែរអល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل) មកឯផែនដីរបស់ព្រះអង្គ(عز وجل) ។ ដូច្នេះចូរអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)សូមព្រះម្ចាស់(عز وجل)អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)ក្នុងនាមនៃព្រះនាមទាំងនោះ ដែលអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)បានឃើញនៅលើជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ក(عز وجل)ទៅ លុះត្រាតែព្រះអង្គ(عز وجل)ព្រមបែរមករកអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)វិញដោយព្រះមេត្តាប្រណី ។ អ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)គប្ប៊ីទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងពីរ(عليهما السلام)សូមព្រះអង្គ(عز وجل)ក្នុងនាមនៃបុគ្គលរុងរឿងសម្រាប់ព្រះអង្គ(عز وجل) គឺមូហ្ហាម៉ាដ(صلى الله عليه وآله وسلم) អ៊ីលី(صلوات الله وسلامه عليه) ហ្ហាទ្ធីម៉ាស(سلام الله عليها) អាល់-ហ្ហាសាន(صلوات الله وسلامه عليه) អាល់-ហ្ហ៊ូសែន(صلوات الله وسلامه عليه) និងអស់អ៊ីមុាំ(عليهم السلام) សូមឲ្យព្រះអង្គ(عز وجل)ព្រមបែរមករកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំវិញ និងសូមឲ្យព្រះអង្គ(عز وجل)មានព្រះមេត្តាដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ។" អល់ឡោះហ្ស៊ូ(عز وجل)ក៏បានបែរមករកអ្នកទាំងពីរ(عليهما السلام)វិញ ព្រោះព្រះអង្គ(عز وجل)គឺព្រះដែលលើកលែងទោសជានិច្ច ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។"

فَلَمْ يَزَلْ أَنْبِيَاءُ اللَّهِ بَعْدَ ذَلِكَ يَحْفَظُونَ هَذِهِ الْأَمَانَةَ، وَ يُخْبِرُونَ بِهَا أَوْصِيَاءَهُمْ، وَ الْمُخْلَصِينَ مِنْ أُمَمِهِمْ فَيَأْبَوْنَ حَمْلَهَا، وَ يُشْفِقُونَ مِنِ ادِّعَائِهَا، وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ الَّذِي قَدْ عُرِفَ، فَأَصْلُ كُلِّ ظُلْمٍ مِنْهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً جَهُولاً''.»** (معاني الأخبار:١/١٠٨)

ក្រោយពីនោះ ព្រះសាស្តាទាំងឡាយបានរក្សាទុកនូវបញ្ញើនេះឥតដាច់ ហើយបានប្រាប់អ្នកស្នងទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គឲ្យជ្រាបរឿងនេះតៗរៀងមក ។ បណ្តាអ្នកស្មោះត្រង់ក្នុងសហគមន៍ទាំងឡាយរបស់អស់ព្រះអង្គបានបដិសេធមិនទទួលបញ្ញើនេះទេ ហើយពួកសត្រូវពួកគេខ្លាចពួកគេ ។ បណ្តាមនុស្សលោកដែលយល់ដឹងព្រមទទួលយកបញ្ញើនេះ ដូច្នេះដើមហេតុនៃគ្រប់អំពើអយុត្តិធម៌កើតមានពីបញ្ញើនេះរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះ ﷻ *[៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ញើ (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ពួកគេខ្លាចវាខ្លាំងណាស់ ។ តែមនុស្សព្រមទទួលវា ។ គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត អវិជ្ជា ។"* (معاني الأخبار: 108/ 1)

***

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبَدٍ،عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا''، الْآيَةَ. فَقَالَ: «الْأَمَانَةُ: اَلْوَلاَيَةُ، مَنِ ادَّعَاهَا بِغَيْرِ حَقٍّ كَفَرَ».** (معاني الأخبار:٣/١١٠)

២. [...] អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍ ប៊ិន ខ្ជ៌លិដ្ឋបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ អ្ហ្ម៉ាលី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ធ៌ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដីនិងភ្នំទាំងឡាយទទួលបញ្ញើ (អាល់-អាម៉ាណាស់) ពួកគេបានបដិសេធមិនព្រមទទួលវាទេ ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "បញ្ញើ គឺវីឡាយ៉ាស់ ។ អ្នកណាទាមទារបញ្ញើនោះដោយគ្មានសិទ្ធិ អ្នកនោះបដិសេធសទ្ធា (គឺកាហ្ហ៊ារ) ។" (معاني الأخبار: 110/ 3)

***

3. ابْنُ شَهْرِ آشُوبَ: عَنْ أَبِي بَكْرٍ الشِّيرَازِيِّ فِي(نُزُولِ الْقُرْآنِ فِي شَأْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، بِالْإِسْنَادِ عَنْ مُقَاتِلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَنَفِيَّةِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ''. قَالَ:«عَرَضَ اللَّهُ أَمَانَتِي عَلَى السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ بِالثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ، فَقُلْنَ: رَبَّنَا، لاَ نَحْمِلُهَا بِالثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ، لَكِنْ نَحْمِلُهَا بِلاَ ثَوَابٍ وَ لاَ عِقَابٍ.

៣. [...] ទទួលបានមកពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-ហ្ហាណាហ្ហ៊ីយ៉ាស់ដែលទទួលបានមកពី អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ ដែលមានវចនៈអំពីបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *[៣៣:៧២] ការពិតយើងបានស្នើឲ្យមេឃ ផែនដី* ថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ បានស្នើឲ្យមេឃទាំងប្រាំពីរជាន់ទទួលខ្ញុំ ﷺ ជាបញ្ញើជាមួយរង្វាន់និងទណ្ឌកម្ម ។ មេឃទាំងឡាយបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ﷻ អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងមិនទទួលវាជាមួយរង្វាន់និងទណ្ឌកម្មទេ តែអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទទួលវាដោយគ្មានរង្វាន់និងទណ្ឌកម្ម ។"

وَ إِنَّ اللَّهَ عَرَضَ أَمَانَتِي وَ وَلاَيَتِي عَلَى الطُّيُورِ، فَأَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِهَا:اَلْبَزَاةُ وَ الْقَنَابِرُ، وَ أَوَّلُ مَنْ جَحَدَهَا مِنَ الطُّيُورِ: اَلْبُومُ وَ الْعَنْقَاءُ، فَلَعَنَهُمَا اللَّهُ تَعَالَى مِنْ بَيْنِ الطُّيُورِ، فَأَمَّا الْبُومُ فَلاَ تَقْدِرُ أَنْ تَظْهَرَ بِالنَّهَارِ لِبُغْضِ الطُّيُورِ لَهَا، وَ أَمَّا الْعَنْقَاءُ، فَغَابَتْ فِي الْبِحَارِ لاَ تُرَى.

អល់ឡោះ ﷻ បានស្នើឲ្យសត្វស្លាបទាំងឡាយ ទទួលខ្ញុំ ﷺ ជាបញ្ញើខ្ញុំ ﷺ និងវីឡាយ៉ាស់ខ្ញុំ ﷺ ។ សត្វដែលជឿវាមុនគេបង្ហស់គឺសត្វស្ទាំងនិងសត្វចាប ។ សត្វដែលប្រឆាំងវាមុនសត្វទាំងអស់គឺសត្វទីទុយ និងសត្វឥន្ទ្រី ដូច្នេះបណ្តាសាអល់ឡោះ ﷻ បានធ្លាក់មកលើសត្វទាំងពីរនេះ ក្នុងចំណោមសត្វស្លាបទាំងឡាយ ។ ដូច្នេះសត្វទីទុយមិនអាចចេញនៅពេលថ្ងៃទេ ព្រោះតែសត្វស្លាបទាំងឡាយ

ស្ពប់វា ។ ចំណែកឯសត្វឥន្ទ្រី វាបាត់ខ្លួនទៅក្នុងសមុទ្រ គេមិនអាចមើលឃើញវាទេ ។

وَ إِنَّ اللهَ عَرَضَ أَمَانَتِي عَلَى الْأَرْضِ، فَكُلُّ بُقْعَةٍ آمَنَتْ بِوَلاَيَتِي وَ أَمَانَتِي جَعَلَهَا اللهُ طَيِّبَةً مُبَارَكَةً زَكِيَّةً، وَ جَعَلَ نَبَاتَهَا وَ ثَمَرَهَا حُلْواً عَذْباً، وَ جَعَلَ مَاءَهَا زُلاَلاً، وَ كُلُّ بُقْعَةٍ جَحَدَتْ إِمَامَتِي وَ أَنْكَرَتْ وَلاَيَتِي جَعَلَهَا سَبِخَةً، وَ جَعَلَ نَبَاتَهَا مُرّاً عَلْقَماً، وَ جَعَلَ ثَمَرَهَا الْعَوْسَجَ وَ الْحَنْظَلَ، وَ جَعَلَ مَاءَهَا مِلْحاً أُجَاجاً».

អល់ឡោះហ្វ៑ាﷻបានស្នើឲ្យផែនដីទទួលយកខ្ញុំﷺជាបញ្ញើខ្ញុំ ។ ដូច្នេះកន្លែងមួយណាដែលជឿ រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ ខ្ញុំﷺនិងបញ្ញើខ្ញុំﷺ អល់ឡោះហ្វ៑ាﷻឲ្យកន្លែងនោះល្អ បានទទួលពរជ័យនិងស្អាត ធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិរបស់កន្លែងនោះនិងផលានុផលរបស់កន្លែងនោះផ្អែមឆ្ងាញ់ ហើយបានធ្វើឲ្យទឹករបស់កន្លែងនោះថ្លា ។ ចំណែកឯកន្លែងណាដែលប្រឆាំងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ខ្ញុំﷺ ដែលបដិសេធរ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ ខ្ញុំﷺ ព្រះអង្គﷻឲ្យវាពោរពេញដោយភក់ល្បាប់ ធ្វើឲ្យរុក្ខជាតិវាល្វីង ជូរចត់ ធ្វើឲ្យផលានុផលវាមានបន្លានិងជាអម្ប្ស ល្ហ ហើយធ្វើឲ្យទឹកវាប្រៃល្វីង ។"

ثُمَّ قَالَ: ''وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ'' يَعْنِي أُمَّتَكَ يَا مُحَمَّدُ، وَلاَيَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ إِمَامَتَهُ بِمَا فِيهَا مِنَ الثَّوَابِ وَ الْعِقَابِ ''إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً'' لِنَفْسِهِ ''جَهُولاً'' لِأَمْرِ رَبِّهِ، مَنْ لَمْ يُؤَدِّهَا بِحَقِّهَا فَهُوَ ظَلُومٌ وَ غَشُومٌ.

ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ *"[៣៣:៧២] តែមនុស្សព្រមទទួលវា* មានន័យថា សហគមន៍របស់អ្នកﷺ មូហ្ចាំម៉ាដ្ជ់ﷺអើយ រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុរបស់អាមីរុល-មុមីនីនﷺនិងអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុរបស់គេﷺដែលមាននូវរង្វាន់និងទណ្ឌកម្ម ។ *គេជាបុគ្គលទុច្ចរិត* ចំពោះខ្លួនឯង *អវិជ្ជា* អំពីព្រះបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ﷻខ្លួន ។ បុគ្គលណាដែលមិនទទួលវាឲ្យល្អត្រឹមត្រូវទេ បុគ្គលនោះទុច្ចរិត គ្មានយុត្តិធម៌ ។"

وَ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لاَ يُحِبُّنِي إِلاَّ مُؤْمِنٌ، وَ لاَ يُبْغِضُنِي إِلاَّ مُنَافِقٌ وَ وَلَدُ حَرَامٍ».** (المناقب ٢:٣١٤)

អាមីរុល-មុមីនីនﷺមានវចនៈថា៖ "មានតែអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេដែលស្រឡាញ់ខ្ញុំﷺ ។ មានតែបុគ្គលលាក់ពុតត្បុតនិងបុគ្គលកើតក្រៅច្បាប់ទេដែលស្អប់ខ្ញុំﷺ ។" (المناقب 2: 314)

29/06/2016

ពាក្យរាយ

-អ្ហ្ម៉ារប្រមាថណាបី [៣៣:៥៤] ។ ៧៦
-បញ្ញើ (អាល់-អាម៉ានាសុ) គឺវីឡាយ៉ាសុ [៣៣:៧២] ។ ១០១
-បណ្ដាមហេសីរបស់ព្រះសាស្ដាﷺមិនត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងអាយ៉ាសុ០ត្ដ៌ហ្ចៀរទេ [៣៣:៣៣] ។ ៥០
-ក្ងនចិញ្ចឹមណាបីﷺ ស្ងៃដ្ធ ប៊ិន ហ្ជារីស្ជ្ធ [៣៣:៤-៥] ។ ៦
-ហេតុអ្ហ្ម៉ីអល់ឡោះហ្ជ៌ﷻមិនប្រាប់ឈ្មោះអ៊ីមុាំនៅក្ដុងគ្ងរអាន [៣៣:៣២-៣៣] ។ ៥១
-ហ្ជាឌ្ធីស "អាល់-គីសាអ ី" និង អាយ៉ាសុ ០ត្ដ៌ហ្ចៀរ (ជម្រះបន្សុទ្ធ) [៣៣:៣២-៣៣] ។ ៥០
-មហេសីទាំងអស់របស់រ៉ាស្ងូលុលឡោះហ្ជ៌ﷺ [៣៣:៥០-៥២] ។ ៦៩
-មនុស្សម្នាក់ចិត្ដពីរ [៣៣:៤-៥] ។ ៩
-ប្រវត្ដិរបស់ ស្ងៃដ្ធ ប៊ិន ហ្ជារីស្ជ្ធ ក្ងនចិញ្ចឹមរបស់ណាបីﷺ [៣៣:៤-៥] ។ ១០
-រ៉ាស្ងូលុលឡោះហ្ជ៌ﷺជាអ្ដកសន្យាចំពោះអល់ឡោះហ្ជ៌ﷻមុនគេបង្ដ្ធស់ [៣៣:៧] ។ ២២
-ស្ងូត្រពេលបាចដីទៅលើម៉ាយ៉ិត [៣៣:២២] ។ ៣៥
-ស្ដ្ធីហ្ជារ [៣៣:៤-៥] ។ ១០
-អាប ូ បាការ និង អ្ហ្ម៉ារមិនដែលទៅចូលរួមក្ដុងសមរភ ូមិសោ: [៣៣:១១-១២] ។ ២៦
-អាប ូ បាការ និង អ្ហ្ម៉ាររត់គេចពីសមរភ ូមិ [៣៣:១៤-១៩] ។ ៣០
-អាប ូ បាការ និង អ្ហ្ម៉ារ គោរព្ងរបបដ ិមា [៣៣:១១-១២] ។ ២៧
-អាប ូ បាការ ទទ ួលស្គាល់ព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺនៅក្ដុងអាយ៉ាសុ [៣៣:៣៣] ។ ៥១
-អាយ៉ាសុ០ត្រ ូវកាត់ចោល [៣៣:២៥] ។ ៣៩
-អាយ៉ាសុ០ត្រ ូវកាត់ចោល [៣៣:៧១] ៩៥

Revision: 16/01/2022, 25/05/2024(33:37-38), , 15/06/2024(33:14-19)